

CULTURA E IDEOLOGÍA DEL SIGLO VI EN LAS CARTAS DE LICINIANO DE CARTAGENA¹

RAFAEL GONZÁLEZ FERNÁNDEZ
(Universidad de Murcia)

SUMMARY

The letters of Liciniano reveal, in a general manner, many of the cultural and ideological characteristics of his time. In the study we present the hypothesis, based on the study of the terminology used in the letters, that the culture in this society and epoch constitutes a whole. The Bishop is presented as a figure which links the Classical and Medieval periods and is in contact which practically all the cultural elite of the Western world by means of the port in Carthago Nova.

I. INTRODUCCIÓN

El incremento de los estudios lexicológicos ha venido de la mano del uso cada vez más frecuente de la informática aplicada al análisis de todo tipo de textos. Estos estudios llevan aparejados, entre otras ventajas, el llegar a conclusiones no sólo desde el punto de vista léxico, sino también, y lo que es más importante para nosotros, desde el punto de vista histórico.

Se trata de dar un enfoque lingüístico, hacer una lectura de los textos que sea sensible a los vocabularios, a las conexiones semánticas y a la estructuración de los enunciados.

Así, queremos intentar descubrir, además de las informaciones directas transmitidas por los textos, «otras informaciones» que recogerían aspectos de la visión del mundo, escondidos tras el

1 Este trabajo recoge nuestra participación en el homenaje que el Área de Historia Antigua de la Universidad de Murcia dedica al profesor D. Antonio Yelo Templado. Con gran afecto le dedicamos estas páginas al maestro y amigo que nos introdujo en los caminos de la Historia Antigua.

lenguaje; de la visión del mundo de los autores de dichos textos en los que éstos involuntariamente han podido irse de la lengua; tratar de desvelar en los textos aquello que los autores no tenían intención de expresar, o fueron incapaces de expresar directamente. Es decir, buscar tras el plano de la expresión el plano del contenido, penetrar en el mecanismo de su conciencia y comprender su funcionamiento.

Como decimos, el uso del ordenador ha simplificado el uso de los textos efectuando cálculos elementales, y que en el caso de las grandes obras hubiera supuesto una gran inversión de tiempo sin la informática, cálculos como el número de ocurrencias, de las formas, de las palabras, índices de frecuencias absolutas o relativas; o producir concordancias, es decir, devolver todos los contextos de una palabra en una obra dada.

Hasta ahora son pocos los trabajos realizados sobre Liciniano y la *Carthago Spartaria* de finales del siglo VI e inicios del siglo VII². Aparte de las menciones en las distintas historias de la iglesia, de la literatura y algún que otro artículo hemos de destacar principalmente dos trabajos, el de J.A. Platero Ramos³, en el que se analiza en profundidad la carta dirigida por Severo y Liciniano a Epifanio, diácono de lugar desconocido y una nueva edición crítica de las cartas, con una introducción histórica, a cargo de J. Madoz⁴, que será la utilizada en el presente estudio⁵.

II. DATOS BIOGRÁFICOS

Situado geográficamente en una región tempranamente romanizada y cristianizada los documentos que conservamos del siglo VI y del VII nos hablan de una vida intelectual muy viva así como de un comercio constante de libros, y por lo que sabemos, con África, el Imperio oriental, la Galia merovingia, etc. Una atención a problemas doctrinales, pastorales, ideológicos, es patente en el caso de Liciniano siempre con la pluma dispuesta a responder sobre cuestiones bautismales, espiritualidad del alma, siempre presto a rebatir y condenar los casos de ignorancia y superstición.

Sobre sus datos biográficos hemos de decir que cualquier trabajo sobre Liciniano de Cartagena ha de partir del testimonio de Isidoro de Sevilla en su obra *De Viris Illustribus*⁶. Fuente escueta y oscura en algunos puntos nos informa muy poco sobre la vida y obra de este personaje

2 Ver Apéndice Bibliográfico.

3 J.A. Platero Ramos, *Liciniano de Cartagena y su doctrina espiritualista*, Oña 1946.

4 J. Madoz, *Liciniano de Cartagena y sus cartas. Edición crítica y estudio histórico*, Estudios Onienses: serie I, 4, Madrid 1948.

5 Las concordancias de las cartas de Liciniano realizadas con un tratamiento informático se encuentran al final del presente trabajo. Como se podrá observar hay palabras en mayúsculas y minúsculas, las primeras son citas bíblicas o patrísticas y las segundas son del propio autor. Esto nos ha parecido lo correcto para deslindar el lenguaje del autor de lo que es citado de otras obras. Respecto a la numeración hemos partido de la edición de Madoz, manteniendo los párrafos y las líneas de cada párrafo (Madoz renumera las líneas en cada página de su edición). Sirva el siguiente ejemplo: 020190012, se trataría, empezando siempre por la izquierda, de la carta segunda, del párrafo 19, de la línea 12. Así aparecerá en el texto de las concordancias. Sin embargo en los ejemplos que presentamos a lo largo del trabajo, y para simplificar, este mismo ejemplo se presentaría de la siguiente forma: 2.19.12, estando el número de la carta, del párrafo y de la línea separados por un punto. Cuando en la lista de concordancias aparezca un asterisco quiere decir que la palabra, que aparece en el centro de la línea y rodeada de su contexto más inmediato, aparece en esa línea más de una vez.

6 Isidoro, *De uiris illustribus* XXIX: *Licinianus Carthaginis Spartariae episcopus, in Scripturis doctus: cuius quidem multas epistolas legimus, de sacramento denique baptismatis unam, et ad Eutropium abbatem, qui postea Valentiae episcopus fuit, plurimas. Reliqua vero industriae et labores eius ad nostram notitiam minime venerunt. Claruit temporibus Mauricii Augusti: occubuit Constantinopoli, veneno, ut ferunt, extinctus ab aemulis; sed, ut scriptum est 'Iustus quaecumque morte praeeoccupatus fuerit, anima eius in refrigero erit.*

capital de la Hispania del siglo VI⁷. Personaje que, a pesar de los pocos datos que disponemos, sabemos que se relacionó con las más importantes autoridades eclesiásticas y políticas del momento: Leandro de Sevilla y Eutropio de Valencia artífices de la obra fundamental de la España visigótica del siglo VI: el III Concilio de Toledo del año 589, Severo de Málaga, el Papa Gregorio Magno, etc.; casi con seguridad mantendría un enfrentamiento con el *magister militum* de la Spania bizantina: Comenciolo, y atendiendo a la noticia de su muerte, es posible que entrara en relación con las altas jerarquías bizantinas en la propia Constantinopla.

Episcopus de la sede de *Carthago Spartaria*, posible capital administrativa y metrópoli eclesiástica de los dominios bizantinos de la Península Ibérica y las Baleares, Liciniano era conocido por San Isidoro⁸ que había leído muchas de sus cartas, *cuius quidem nonnullas epistolas legimus*, una trataba sobre el bautismo, tema capital y muy tratado en esta época, *de sacramento denique baptismatis unam*, otras eran cartas dirigidas a Eutropio, que más tarde llegaría a ser obispo de Valencia⁹, *et ad Eutropium abbatem, qui postea Valentiae episcopus, plurimas*. Precisamente estas cartas que menciona Isidoro no han llegado a nosotros. Conservamos sólo tres cartas¹⁰, una dirigida a San Gregorio Magno, *Epistola ad Gregorium Papam*, sobre diversos temas pastorales; la segunda, dirigida al diácono Epifanio, *Epistola ad Epiphaniun*, sobre la espiritualidad del alma y de los ángeles¹¹ y la tercera al obispo de Ibiza, Vicente, *Epistola ad Vincentium*.

7 Traemos a colación una noticia sobre una lápida transmitida por diversos autores, en la que supuestamente Liciniano habría consagrado una basílica. Se conservan tres líneas: EC/ CIVI AL...POS/ NAM CLADIS. INIVRIAS. A partir de estas tres líneas Villamarzo reconstruyó un texto a partir de otras inscripciones, del que como bien dice Beltrán «la fantasía del erudito epigrafista se empleó sobre una base harto deleznable para que pueda producir resultados seguros». La traducción del texto reconstruido es la siguiente: «En el nombre del Señor ha sido consagrada esta iglesia por el Sr. Liciniano, obispo de esta ciudad el día... Y a la verdad, reponiéndose del estrago inicuo que padeció, ha vuelto a levantarse la fábrica del templo; y no tema ya esta piedra las amenazas del bárbaro enemigo.» Ver sobre esta lápida A. Beltrán, «Notas para el estudio de los bizantinos en Cartagena» *C.A.S.E III* (1947) 306-307. No nos parece en absoluto esta inscripción un argumento válido que pueda ser manejado para intentar llegar a conclusiones de tipo histórico.

8 Isidoro conocía varias epístolas de Liciniano. Esto está claro por el empleo que hace de la dirigida a Gregorio Magno en el capítulo dedicado precisamente a éste. Sin embargo, en el capítulo XXIX, dedicado al propio Liciniano, no menciona ninguna de las cartas utilizadas por él en otros lugares del catálogo. De todos los capítulos de *De uiris illustribus*, según las investigaciones de la editora Codoñer, en pág. 47 hay «cinco capítulos totalmente isidorianos en cuanto a los datos de contenido, uno de ellos el 29, sobre Liciniano. Su lectura hace pensar que los escritos sobre los que informa, que no se han conservado, le eran directamente conocidos a Isidoro. En otros lo hace suponer un manejo constante de los autores, a quienes va dedicado el capítulo, en diversos pasajes del catálogo, aunque no de las mismas obras: Liciniano».

9 Son muy interesantes la conjeturas que hace M. Díaz y Díaz en la edición de las *Etimologías*, B.A.C., Madrid 1982, p. 21 sobre la influencia que Eutropio pudo haber tenido sobre Recaredo y que explicaría su papel fundamental en el concilio del año 589 y su posterior elevación a la sede episcopal de Valencia. Las relaciones de Liciniano con miembros influyentes de la Hispania visigoda nos podrían explicar, como veremos después, su viaje a Constantinopla y su muerte.

10 Como hemos dicho más arriba la edición crítica utilizada ha sido la de J. Madoz, aunque en el apéndice bibliográfico haremos mención del resto de ediciones. Seguimos, por tanto, el orden dado por Madoz a las cartas, correspondiendo la primera a la dirigida a Gregorio Magno, la segunda al diácono Epifanio y la tercera a Vicente, obispo de Ibiza.

11 Aunque hemos preferido utilizar íntegramente la edición crítica de J. Madoz para la construcción de las concordancias y el estudio de las cartas no queremos dejar de mencionar las correcciones hechas al texto de la segunda carta, la enviada a Epifanio, por J. Vallejo, «Notas críticas a San Agustín 'Epístola' CXXXVII, 2 y a Liciniano de Cartagena 'Epístola a Epifanio'» *Emerita* 15 (1947) 149-154. Las correcciones hechas quedan de la siguiente forma:

2.18.23-25: *...nam si anima in sua natura non falluciter incorpoream se esse comprehendit, multo magis incorporeum est verbum Dei...*

Del resto de su vida y de su obra reconoce Isidoro su falta de información: *reliqua vero industriae et laboris eius ad nostram notitiam minime uenerunt*.

Asimismo nos informa de que parte de su vida, probablemente la última, transcurrió bajo el reinado de Mauricio, emperador de Bizancio (582-602), del que fue súbdito por encontrarse Cartagena en manos bizantinas: *Claruit temporibus Mauricii Augusti*.

El *claruit, floruit, obiit*, etc., y otras referencias cronológicas, vienen determinados por la necesidad de acomodar la vida de un personaje a la cronología usual, en este caso la referencia al reinado del emperador de Bizancio. Con estos verbos se pretende manifestar la coincidencia de los momentos culminantes de la vida del protagonista de la biografía como pudo ser, bien la publicación de una obra importante, bien el desempeño del más alto cargo, la máxima actividad en la función que le era propia etc.; la referencia a Liciniano es posible que fuera en relación a este último punto, es decir, que fuera obispo de *Carthago Spartaria* aproximadamente durante ese período.

De la noticia de su muerte recoge el rumor de que había muerto en Constantinopla, envenenado por sus enemigos: *occubuit Constantinopoli, ueneno, ut ferunt, extinctus ab aemulis*.

La utilización del vocablo latino *aemulus* significando el adversario en una polémica religiosa, está atestiguado en Valerio Máximo¹² y en Julián de Toledo¹³.

Es posible que de ser cierta la estancia de Liciniano en Constantinopla, ésta obedeciera a algún tipo de destierro o proceso judicial. En este sentido no podemos desconectar su estancia y muerte de los hechos acaecidos en otra parte de la zona bizantina, Málaga y otra sede desconocida, en donde *Ianuarius* y *Stephanus* eran obispos respectivamente y habían sido despojados de sus sedes por el *magister militum Spaniae, Comitulus*, posiblemente por dissentimientos político-religiosos respecto a la línea desarrollada por los bizantinos en la península¹⁴.

A pesar de residir en zona bizantina Liciniano mantenía excelentes relaciones, basadas quizá en ideas comunes, con prohombres de la Hispania visigótica, como Leandro y Eutropio, organizadores del III Concilio de Toledo, que marcó el inicio del declive del poderío bizantino, en cuanto a apoyo ideológico por parte de los católicos hispanos que veían mejor a los bizantinos católicos que a los visigodos arrianos.

2.14.11-13: ... *si tantam magnitudinem habet anima, quantam corpus, quomodo ipsa, paruum corpus, tantas granditates imaginum continet ?*

2.18.30-32: ...*Haec disputatio vera ratione plenissima magni antistitis incredulos provocans ad fidem ducet...*

2.18.13-17: ... *Sic autem quidam reddi sibi rationem flagitant, quomodo Deus homini permixtus sit, ut una fieret persona Chrii, cum hoc semel oportuerit, quasi rationem ipsi reddant de re, quae cotidie fit quomodo misceatur anima corpori, ut una persona fiat hominis.*

Sin embargo, y a pesar de que aceptamos como válidas sus correcciones, no hemos utilizado el texto corregido, puesto que no influía en absoluto en nuestra investigación.

12 E. Otón Sobrino, *Léxico de Valerio Máximo: A-D*, CSIC, Instituto Antonio de Nebrija, Madrid 1977, p. 102.

13 E. Cuevas, U. Domínguez del Val, *Patrología española*, en B. Altaner, *Patrología*, Madrid 1956, p. 116.

14 Sobre este asunto véase A. Gauthier, «L'utilisation du droit romain du droit romain dans les lettres de Gregoire le Grand à Jean Defenseur», *Angelicum* LIV (1977) 417-428; J. Orlandis, «Gregorio Magno y la España visigodo-bizantina», *Estudios en Homenaje a Don Claudio Sánchez Albornoz en sus 90 años. I, Anexos de Cuadernos de Historia de España*, 1983, pp. 329-348; J. Vilella, «Gregorio Magno e Hispania», en *Gregorio Magno e il suo tempo. XIX Incontro di studiosi dell'antichità cristiana in collaborazione con l'École Française de Rome. Roma, 9-12 maggio 1990*, I, *Studi storici. Studia Ephemeridis Augustinianum* 33, pp. 167-186.

Si seguimos literalmente el relato de Isidoro sobre la muerte de Liciniano, que ocurrió en Constantinopla no plantea dudas no así el modo *veneno... extinctus ab aemulis* del que Isidoro no recoge más que el rumor, *ut ferunt*, que había llegado a sus oídos.

No pensamos como Madoz que la causa del viaje a Constantinopla de Liciniano, que a la postre le causaría la muerte, fuera buscar «*la protección del emperador contra abusos observados en los dominios del Levante español*»¹⁵. Es decir, que para Madoz los motivos entrarían dentro del ámbito político, aspecto que no podemos separar del propiamente religioso, más teniendo en cuenta la palabra empleada por Isidoro, *aemulus*, con un claro matiz de adversario religioso, pero por otro lado no podemos olvidar el aspecto político que conllevaba la función de obispo¹⁶. En cualquier caso el posible enfrentamiento con Comencio debe ser tenido muy en cuenta. Quizá debamos suponer que la cuestión de los Tres Capítulos pudo ser la clave de las disidencias político-religiosas¹⁷.

Si relacionamos lo que sabemos de Liciniano y su muerte con las deposiciones y destierros en la misma provincia y durante esta época, no puede menos de establecerse una asociación entre los diversos acontecimientos. Se puede pensar que Liciniano, en calidad de metropolitano debió de ser llamado a Constantinopla precisamente por el emperador o por sus adversarios religiosos, a los que Isidoro llama émulos y atribuye su muerte.

Este viaje a Constantinopla, coincidiría con la práctica habitual de los emperadores de llamar a los obispos rebeldes a la capital del Imperio.

En definitiva pensamos que, vistas las relaciones mantenidas por Liciniano con personajes de la Hispania visigótica, Liciniano favoreció un alineamiento político-religioso provisigodo. Las sospechas bizantinas sobre su lealtad podrían explicar su misterioso viaje a Constantinopla, del que nunca volvió, y el rumor, transmitido por Isidoro, de su envenenamiento en la capital imperial.

Respecto a Severo¹⁸, obispo de Málaga, sabemos que fue compañero y amigo de Liciniano, *collega et socius Liciniani episcopi*, lo que ha hecho que, junto a otros indicios, como veremos más adelante, se hable de que fueron compañeros en el mismo monasterio. De Severo sólo conservamos la carta que escribió junto con Liciniano al diácono Epifanio.

De la relación con Eutropio de Valencia¹⁹, discípulo de Donato, fundador del monasterio servitano, que llegó a ser abad de dicho monasterio y, después de 589, obispo de Valencia,

15 J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 24.

16 Sobre el aspecto político de la función episcopal en esta época, con alguna alusión a Liciniano véase: J. Durliat, «L'administration religieuse du diocèse byzantin d'Afrique (533-709)», *Rivista di Studi Bizantini e Slavi* 4 (1984) 149-178; J. Durliat, «Les attributions civiles des évêques byzantins: l'exemple du diocèse d'Afrique», *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 32/2, XVI Internationaler Byzantinistenkongress Arten II/2, Wien 1982, pp. 74-83.

17 Sobre la cuestión de los Tres Capítulos y la iglesia hispana véase A. Barbero de Aguilera, «El conflicto de los Tres Capítulos y las iglesias hispánicas en los siglos VI y VII», en *La sociedad visigoda y su entorno histórico*, Madrid 1992, pp. 136-167.

18 Isidoro, *De uiris illustribus* XXX: *Severus, Malacitanæ sedis antistes, collega et socius Liciniani episcopi, edidit libellum unum aduersus Vincentium, Caesaraugustanæ urbis episcopum, qui ex catholico in arrianam prauitatem fuerat deuolutus. Est et alius eiusdem de uirginitate ad sororem libellus, qui dicitur annulus, cuius quidem fatemur cognouisse titulum, ignorare aloquium. Claruit temporibus prædicti imperatoris, quo etiam et regnante uitam finiuit.*

19 Isidoro, *De uiris illustribus* XXXII: *Eutropius, ecclesie Valentinae episcopus, dum adhuc in monasterio Sirbitano degeret et pater esset monachorum, scripsit ad Papam Lucinianum, cuius supra fecimus mentionem, ualde utilem epistolam, in qua petit ab eodem, pro qua re baptizatis infantibus chrisma, post haec unctio tribuatur. Scripsit et ad Petrum, episcopum breuicensem, de districtione monachorum, salubri sermone compositam epistolam et ualde monachis necessariam. Biclario, Chronica a. 590: ...et beatissimum Eutropium monasterii Servitani abbatem fuit...*

sabemos que éste envió una carta a Liciniano en la que le pedía opinión sobre el problema del bautismo: *scripsit ad Papam Licinianum, cuius supra fecimus mentionem, ualde utilem epistolam, in qua petit ab eodem, pro qua re baptizatis infantibus chrisma, post haec unctio tribuatur*; y también sabemos que se escribían frecuentemente. Otras relaciones las estableció Liciniano con el diácono Epifanio y con el obispo de Ibiza, Vicente. Al papa Gregorio, posiblemente a través de Leandro, sabemos que al menos le escribió una carta, aunque desconocemos si hubo algún otro tipo de relación²⁰.

El capítulo dedicado a Gregorio es interesante porque a partir de éste se introdujo un error de Liciniano en la tradición posterior. Las noticias están tomadas de las cartas de Gregorio a Leandro y de otra de Liciniano dirigida a Gregorio también. Basándose en esta última, Isidoro informa: *...Fertur...et alios libros morales scripsisse*. La noticia supone un error en Isidoro a partir de la fuente utilizada. Como ya vio Dzialowski, Isidoro al referirse a *alios libros morales*, no hace más que seguir a Liciniano: *...dignetur ergo beatitudo vestra opus ipsum de libro sancti Iob; sed et alios libros morales quos fecisse te memoras in hoc libro regularum...transmittere*. No cae en la cuenta de que Liciniano, partiendo de un pasaje de la *Regula Pastoralis*, lib. 2, c. 6: *nam sicut in Libris moralibus iam diximus*, hace una interpretación errónea al advertir que Gregorio con ese pasaje se refiere a *Moralia in Iob*. Como Isidoro también ha sacado la nota sobre la *Regula pastoralis* de una carta de Liciniano a Gregorio no pudo advertir la confusión en la petición de Liciniano²¹.

II.1. La vida monacal de Liciniano

Aspecto, como todos los de su vida, oscuro pero que nos podrá explicar la trayectoria posterior de Liciniano. Pocas vías de escape tenían los hombres de esta época, y precisamente la vida del monje constituía una de las principales. ¿Se formó Liciniano en su etapa previa al obispado en algún monasterio? Para la mayor parte de los investigadores esto es un hecho reconocido a pesar de no existir pruebas verdaderamente evidentes²². Coincidimos plenamente

20 Isidoro, *De uiris illustribus* XXVII: *Gregorius Papa Romanae sedis apostolicae praesul, compunctione timoris Dei plenus et humilitate summus, tantoque per gratiam Spiritus Sancti scientiae lumine praeditus, ut non modo illi praesentium temporum quisquam doctorum, sed nec in praeteritis quidem par fuerit unquam. Hic in exordio episcopatus sui edidit librum regulae pastoralis directum ad Iohannem Constantinopolitanae sedis episcopum. In quo docet, qualis quisque ad officium regiminis ueniat, uel qualiter dum uenerit uiuere uel docere subiectos studeat. Idem etiam, efflagitante Leandro episcopo, librum beati Iob mystico ac morali sensu disseruit, totaque eius prophetiae historiam in triginta quinque uoluminibus largo eloquentiae fonte explicuit. In quibus quidem quanta mysteria sacramentorum aperiantur, quantaque sint in amorem uitae aeternae morum praeepta uel quanta clareant ornamenta uerborum, nemo sapiens explicare ualebit, etiam si omnes artus eius uertantur in linguam. Scripsit etiam et quasdam epistolas ad praedictum Leandrum, e quibus una in eisdem libris Iob titulo praefationis adhaeruit; altera eloquitur de mersione baptismatis, in qua inter cetera ita scriptum est: Reprehensibile, inquit, esse nullatenus potest infantem in baptismate mergere, uel semel uel ter, quando in tribus mersionibus personarum Trinitas, et in una potest Diuinitatis singularitas designari.*

Ibid. XL: *...Fertur tamen idem sanctissimus uir et alios libros morales scripsisse...*

Sobre la construcción de parte de este capítulo a través de las cartas de Liciniano véase nota 8.

21 Véase sobre este asunto C. Codoñer Merino, *op. cit.*, p. 77; J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, pp. 21-22.

22 Sobre los distintos autores y sus planteamientos, que vienen a ser todos coincidentes, véase la cuestión en las últimas puestas al día: J.A. Platero Ramos, *op. cit.*, pp. 29-35; J. Madoz, *op. cit.*, pp. 15-16. En M. Anscari, «Il monachesimo nella penisola iberica fino al Sec. VII», en *Il monachesimo nell'alto medioevo e la formazione della civiltà occidentale*. Settimane di Studio del Centro Italiano. 8-4 Aprile 1956, al hablar de *Relazioni fra monachesimo e clericato. I monaci vescovi*, se habla de Liciniano como «*il monaco filosofo*», p. 85.

con esta opinión que, a través de pequeños indicios, nos lleva a esa conclusión. Si fue en el monasterio Servitano, en el de S. Martín de Ferrara²³, o en cualquier otro posiblemente no llegaremos a saberlo nunca, aunque dentro del cálculo de posibilidades de los pequeñísimos indicios el Servitano parece ser el más probable.

Para nosotros resulta enormemente tentadora la tesis de C. J. Biskho²⁴, ya planteada en el siglo XVII por Gil González Dávila²⁵, del origen africano de Liciniano²⁶ y de su pertenencia al monasterio Servitano. Liciniano habría venido quizá, siendo aún joven, en el grupo de monjes que siguieron al abad Donato desde África hasta algún lugar de la costa levantina²⁷. Más adelante incidiremos en otro aspecto esencial de la venida de Donato, como fue el gran impacto cultural particularizado, sobre todo, por la gran cantidad de códices que trajeron consigo.

Sabemos que a mediados del siglo VI, precisamente las fechas de 550-560 la controversia de Calcedonia se encuentra en su fase virulenta, se produce una emigración de elementos africanos a España, que huyen de las continuas guerras que los bizantinos sostienen en África contra los moros; en particular el caso de Donato. Posteriormente otro monje, Nanco, se estableció cerca de Mérida. Hay que pensar que estos refugiados llevaron consigo una parte de la importante cultura de la iglesia africana. La experiencia de África a finales del siglo VI era especialmente adecuada para los problemas que tuvieron que afrontar la población hispanorromana católica frente a los arrianos y los bizantinos.

Sabemos que el monacato contribuye al reclutamiento del cuerpo episcopal. Las causas podrían ser de tipo histórico, la barbarie creciente de las costumbres, el empobrecimiento de la cultura que hacía más difícil la elección de buenos obispos. El recurso a personas formadas en los muros de los monasterios será llevado a cabo sobre todo a finales del VI y a lo largo del VII. El origen monástico de los obispos es abrumador, en la Bética Leandro, Isidoro y Fulgencio; Martín y Fructuoso en Málaga; Quirico en Barcelona; Masona en Mérida; en Toledo Eladio,

23 Conocemos este monasterio por el testimonio de Gregorio de Tours, *Liber in gloria confessorum*, 12, en el que indica que este monasterio estaba situado entre Sagunto y Cartagena y narra como los monjes de éste tuvieron que refugiarse en una isla debido al ataque de los visigodos.

24 Recensión de la edición crítica de las cartas de Liciniano de J. Madoz en C. J. Biskho, *Book Reviews, Traditio* 7, pp. 499-500: *On the biographical side, the treatment is less satisfactory. Licinian can certainly be connected with the «monasterium servitanum» near Játiva, where he appears to have been a monk before attaining the episcopate, and while an abbot of which, the celebrated Eutropius, he later maintained a correspondence, now lost (Isid. De vir. ill. 42). Furthermore, this abbey is known to have been founded soon after 563 by refugee monks from Africa and to have possessed a rich library, undoubtedly of african content. Licinian, if not of african origin —Madoz suggest he was a native Spaniard— must therefore have been strongly African in his monastic, theological and literary background. This calls for investigations of his biblical citations, which would throw light upon his intellectual ambiente, and of his possible borrowings from African writers other than St. Augustine, whom he uses freely...*

25 G. González Dávila, *Teatro Eclesiástico de los Reynos de las dos Castillas*, 1645, p. 305: «Liciniano ... de nacion africano, religioso de la orden de San Agustín, que tomo su hábito en el convento en el convento Servitano que los fundó San Donato.

26 A pesar de lo que dicen sobre el origen hispano de Liciniano J.A. Platero Ramos, *op. cit.*, pp. 27-29 y J. Madoz, *op. cit.*, p. 12 no se puede afirmar categóricamente que Liciniano fuera natural de Hispania, y el mismo hecho de que fuera nombrado obispo confirme su nacimiento hispano no nos parece definitivo pues tenemos argumentos en contra como el testimonio de las *Vitae Sanctorum Patrum Emeretensium* 4,1,1 que nos muestran como en la segunda mitad del siglo VI fue elevado a la dignidad de obispo de Mérida el médico griego Pablo y posteriormente su sobrino Fidel.

27 Sobre Donato y el monasterio servitano: Isidoro, *De uiris illustribus* XXXII; Ildelfonso, *De uiris illustribus* III; Juan de Biclaro, *Chronica*, a. 571, 4; a. 584, 5; a. 590, 1: *Hic violentias barbararum gentium imminere conspiciens... ferme cum septuaginta monachis copiosisque librorum codicibus navali vehiculo in Hispaniam conueavit.*

Justo, Eugenio II e Ildefonso; Eutropio en Valencia y los probables casos de Liciniano en Cartagena y Severo en Málaga²⁸; a ello se refiere Díaz y Díaz cuando habla del cenobio como creador de hombres de iglesia²⁹. Y esto no sólo sucede en Hispania.

III. IDEOLOGÍA Y CULTURA DEL SIGLO VI EN LAS CARTAS DE LICINIANO

La obra de Liciniano se limita, por lo que sabemos, a la redacción de diversas cartas, de las que, como ya hemos visto, sólo conservamos tres. De las que conservamos dos son respuestas a cartas que le fueron enviadas al obispo; sólo la enviada al papa es escrita por su propia iniciativa. Se ha dicho que su disposición a los trabajos urgentes, a las respuestas a problemas próximos planteados en su diócesis y su «repulsión» por el tratado más extenso podía significar más que la incapacidad del autor para su ejecución, la ausencia de un ambiente propicio, la conciencia de falta de un público al que destinarlo³⁰. Efectivamente, a pesar de lo poco que conocemos sobre Liciniano, no podemos hablar de incapacidad por su parte, y no creemos que esa ausencia de ambiente o de público en su diócesis pueda ser una de las causas de que su producción literaria fuera meramente epistolar. De hecho, por lo que conocemos el comercio y la distribución de los libros entre los ambientes cultos, tanto de la zona visigoda como bizantina, era algo frecuente. Pero por otro lado hemos de pensar que no todos los personajes que tuvieran algo que decir lo presentarían en obras escritas con el formato de libros. Tenemos algunos testimonios presentados por San Ildefonso del comportamiento «ágrafo», que no es el caso de Liciniano, de algunos obispos, entre los que destaca el obispo Eladio «que se negó a escribir, si bien lo que hubiera debido escribir lo mostró en las páginas de su quehacer cotidiano»³¹.

Las cartas se deben analizar tanto juntas como por separado. Aunque no lo podamos precisar con exactitud, como veremos cuando intentemos hablar de cronología, las cartas no corresponden al mismo tiempo cronológico, ni han sido escritas desde el mismo sitio y tampoco la situación de Liciniano, al menos en lo que se desprende de su contenido, es la misma. Por eso, a la hora de establecer conclusiones habrá que matizar si la fuente ha sido una carta u otra. Por contra el análisis lexicológico no plantea graves problemas al hacerlo en conjunto.

III.1. La carta a Gregorio Magno

Esta primera, por su carácter pastoral, ofrece un marcado interés. Liciniano era un teólogo-filósofo de raíz agustiniano que conocía bien la Escritura como demuestra a lo largo de sus cartas; *in Scripturis doctis* dice Isidoro. También es mérito de Liciniano haber designado por primera vez a los Padres de la Iglesia con el título de *doctores defensoresque Ecclesiae*, y el segundo en la literatura cristiana que aplica a los mismos el título de *doctores* refiriéndose a Hilario, Ambrosio, Agustín y Gregorio.

28 Véase A. Linage Conde, «El monacato visigótico, hacia la benedictinización», en *Los visigodos. Historia y civilización = Antigüedad y Cristianismo* III (1986) 238.

29 A. Díaz y Díaz, «La obra literaria de los obispos visigóticos toledanos», en *La patrología toledano-visigoda*, XXXVII Semana española de Teología, Madrid 1970, p. 54.

30 A. Sánchez Ferra, «Aspectos de la cultura del s. VI en el Sureste peninsular, según la obra de Liciniano», en *Del Conventus Carthaginiensis a la Chora de Tudmir = Antigüedad y Cristianismo* II (1985) 124.

31 J. Orlandis, *La vida en España en tiempos de los godos*. Madrid 1991, p. 74.

Como se demuestra por el contenido de la carta Liciniano conoce y ha leído la *Regula Pastoralis* de Gregorio Magno. Esta obra fue muy prontamente conocida en la Península. Isidoro, *De Uir. Ill. 27* la menciona en primer lugar y resume bien su contenido, cosa nada sorprendente porque, dada la amistad entre Gregorio y Leandro, algún ejemplar estaría en Sevilla. Más importancia tiene que la conozca al dedillo Liciniano de Cartagena. La *Regula* introdujo un esquema de miras muy elevadas en las exigencias y calidad requeridas en los clérigos. La obra sistemática de Gregorio proporcionó unas normas de vida y una definición ideal a la que éstos deberían ajustarse. Se insistía en la necesidad de las virtudes, especialmente en la pureza de vida y en la entrega a su acción eclesial. Se incita para facilitarla a la vida en común, que en parte llegó a constituirse en norma en las ciudades episcopales, pues favorecía la acción, el progreso en la vida de perfección y evitaba muchos de los riesgos a que estaba sometido el clero. Vemos aparecer entre los vicios más fustigados la convivencia con mujeres, que atacaba básicamente la tendencia constante al celibato, aunque no establecido todavía como requisito indispensable; el intrusismo, que llevaba a muchos, por desconocimiento o por ambición y soberbia, a sustituirse en las funciones propias de los obispos. El obispo cartagenero, una vez leída la obra, propone diversas cuestiones sobre la dificultad de aplicar las normas que expone Gregorio en la obra, dado el poco nivel cultural de su diócesis. Desde el punto de vista del mundo del libro la carta es un documento precioso como vamos a ver más adelante. Al final de la carta, Liciniano pide al papa el envío de libros.

III.2. La carta al diácono Epifanio

En esta epístola enviada a Epifanio, pero que en realidad se dirige contra el innominado obispo, refutan los argumentos materialistas de su oponente dialéctico con argumentos de la Escritura, de la tradición y de la razón: la inubicuidad del alma, la naturaleza abstracta de las ideas, la unidad de sensaciones y, principalmente, la espiritualidad de los ángeles. Es el primer escritor occidental que rechazó la corporeidad angélica y defendió su espiritualidad pura e íntegra. La metodología utilizada para la exposición de la información pedida por Epifanio se basa en la Tradición, Escrituras y escritos de los Padres, principalmente de Agustín y Claudiano Mamerto, «*excellentissimos tractatores*», así como en argumentos de razón³².

Aunque ya se ha planteado la posibilidad de que esta carta fuese un simple ejercicio retórico alentado por el juego bizantino³³, nos inclinamos por considerarla un hecho real y que responde a una polémica heredada de la Galia de la segunda mitad del siglo V, en la época en que Claudiano Mamerto escribió su obra *De statu animae* con pruebas de las Escrituras y de la razón sobre la espiritualidad del alma para combatir las ideas de Fausto de Riez. «*Claudiano Mamerto que dirigiéndose a Sidonio, refuta el escrito anónimo de Fausto de Riez, precede a Liciniano, que escribiendo a Epifanio, combate a un anónimo obispo español materialista*»³⁴. Esto nos

32 El estudio de J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 37 llega a las siguientes conclusiones: «*La metodología seguida en su refutación es también la de Claudiano, en líneas generales: introducción (1-2); pruebas de la Escritura (3-9); pruebas de razón (10-17); autoridades patristicas (18-21); conclusión (22)*».

33 A. Sánchez Ferra, «Aspectos de la cultura del siglo VI en el Sureste peninsular, según la obra de Liciniano», *Antigüedad y Cristianismo II* (1985) 126.

34 J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 29.

demostraría a su vez las relaciones entre Hispania, en particular la zona del sur y de levante, y la Gallia del siglo VI³⁵.

III.3. La carta al obispo Vicente de Ibiza

La tercera carta, dirigida a Vicente, obispo de Ibiza, quien previamente le había enviado una misiva, se caracteriza por su fuerte tono de indignación y de reprimenda para con el obispo ibicenco que le había mandado a Liciniano una carta, informándole de una epístola supuestamente caída en Roma sobre el altar de San Pedro y cuyo autor habría sido el propio Jesucristo.

Lo que a Liciniano le molesta más es que un obispo se hubiera dejado convencer por un escrito de contenido tan sospechoso, y así se lo dice expresamente a su colega Vicente. La carta pretendía una observancia del domingo al estilo de la observancia judía del sábado; con descanso total, prohibición del trabajo doméstico y de los viajes. El propio Liciniano advirtió que la intención del autor no era otra que judaizar. Liciniano llega a acusar claramente a los judíos de costumbres licenciosas, especialmente bailes lascivos en día de sábado. En suma, Liciniano condena vivamente que un escrito como éste hubiera podido difundirse y que hubiera sido leído desde la cátedra, *tribunal populis*, por el obispo. El ruego dirigido a Vicente es terminante; debe destruir y desautorizar la carta públicamente.

Es curioso que los dos episodios que demuestran una relajación de costumbres, así como cierto descuido en la preparación del clero, se sitúan geográficamente en dos islas de las Baleares, el asunto de la tercera carta de Liciniano sobre la supuesta carta caída del cielo en Ibiza, y en Cabrera el legado pontificio, el *defensor* Juan, que se dirigía hacia Málaga, ha de detenerse para intentar poner en orden la excesiva relajación de los monjes de un monasterio de Cabrera³⁶.

III.4. Cronología de las cartas

Los temas y situaciones planteadas por las tres cartas son totalmente distintos. Con el papa Gregorio Magno, sabemos que mantuvo correspondencia, al menos conservamos una carta, quizá la más interesante de las tres que conservamos.

La primera es la que tiene más interés para nuestro análisis y además es la única que puede marcar cierta cronología, con una fecha *post quem*: julio de 595. En esta epístola se narran algunos hechos cuya fecha conocemos, había leído el *Liber regulae pastoralis*, escrito por Gregorio en 591; asimismo conocía la carta del papa a Leandro, *de trina tinctione*, fechada ese mismo año, y también le pide que le envíe el libro sobre la exposición de Job, del que Leandro poseía una copia, que Liciniano había visto, cuando aquél regresaba de Constantinopla, a su paso por Cartagena. Asunto éste de vital importancia, como veremos más adelante, para comprender el mundo de las relaciones y, en particular, del libro. Este hecho Liciniano lo menciona como sucedido *ante paucos annos*³⁷. Pero el argumento principal, aunque no definitivo, es que

35 Relaciones bien atestiguadas y estudiadas en base a la figura de Isidoro de Sevilla en Fontaine, *Isidore et la culture classique dans l'Espagne wisigothique*, 3 vols., Paris: Études Augustiniennes 1983, vol. 2, pp. 835-841.

36 Gregorio Magno, *Epist.*: XIII, 48.

37 Licin., 1.6.1-2 *Ante paucos annos Leander episcopus Spalensis, remeans de urbe regia, vidit nos preteriens... remeans de urbe regia...* El uso del término *urbe regia* refiriéndose a la capital del imperio de Oriente, Constantinopla, es frecuente, sobre todo, a lo largo del siglo VI y es utilizado por autores como Victor Tunensis, Jordanes, Gregorio

posiblemente Liciniano recibiera el *Liber* en las mismas fechas en que *Probinus*³⁸, camino de Málaga, se lo hizo llegar a Leandro y esto sucedería en una fecha posterior a julio de 595³⁹.

En esta misma carta Liciniano, parafraseando a Gregorio Nacianceno⁴⁰, alude a su edad avanzada, pero este hecho tampoco nos aporta, en realidad, ninguna cronología ni siquiera relativa respecto a las otras dos cartas

Las otras dos cartas no hay manera de fecharlas. Algunos han intentado hacerlo en base a criterios como el de si Liciniano era ya obispo cuando las escribió, o en el caso de la dirigida al diácono Epifanio, si era monje.

A nuestro parecer la dirigida a Epifanio por Severo y Liciniano muestra otra situación, es más que posible que se hiciera desde un monasterio, lo que implica la más que posible utilización de una biblioteca para la redacción de la carta. Es presumible que si la carta fue dirigida a ambos, y como tal es redactada, se encontrarán juntos en ese momento, antes de llegar al obispado, lo que nos podría llevar a suponer que se encontrarían juntos en un monasterio. Realmente sólo son suposiciones pero dado lo que conocemos de la época y atendiendo al hecho de que muchos obispos de finales del VI y del siglo VII provienen de monasterios no es descabellado hacer tal suposición.

Por tanto y resumiendo sobre lo que poco que sabemos sobre las fechas en que fueron redactadas, sólo podemos hablar de una cronología muy relativa, al suponer que la dirigida por Severo y Liciniano a Epifanio supone un estadio previo al obispado y las otras dos, en las que ya Liciniano ocupa la sede episcopal, son posteriores.

III.4.1. Tiempo de conflictos

Llama poderosamente la atención el hecho de que en cuatro ocasiones se aluda a la situación conflictiva en que se encuentra sumergido el autor. El carácter de estos conflictos no es posible deducirlo por el contenido de las epístolas, pero no sería extraño que respondieran a motivos de tipo político, el más claro serían las luchas entre bizantinos y visigodos, o de tipo religioso, posibles enfrentamientos de parte del clero católico de la diócesis bizantina frente a la política religiosa de los invasores bizantinos.

Por otro lado, las alusiones están contenidas en las dos cartas que son respuestas a consultas que se le han hecho, las de Epifanio y Vicente, y que, como suponemos, corresponden a épocas distintas. Sin embargo, en la carta escrita por propia iniciativa al Papa, no se vislumbra ningún tipo de problema, salvo los ya aludidos de la idoneidad de los candidatos al sacerdocio en la diócesis cartaginense.

Magno, Juan de Biclaro. No será hasta bien entrado el siglo VII cuando se utilice para referirse a Toledo, capital del reino visigodo, sobre todo en las actas conciliares (Concilio VIII, 653). Liciniano conoce bien el lenguaje formulario de su época.

38 Gregorio Magno, *Epist.* V, 53.

39 J. Vilella. «Gregorio Magno e Hispania», *Gregorio Magno e il suo tempo. XIX Incontro di studiosi dell'antichità cristiana in collaborazione con l'Ecole Française de Rome. Roma, 9-12 maggio 1990*, I. Studi storici. *Studia Ephemeridis Augustinianum* 33, p. 175; J. Orlandis, «Gregorio Magno y la España visigodo-bizantina», *Estudios en Homenaje a Don Claudio Sánchez Albornoz en sus 90 años. Cuadernos de Historia de España*, I, Buenos Aires 1985, p. 341.

40 Licin., 1.6.17-19: *Optabile namque est et mihi percarum, sicut tuus Gregorius ait, usque ad ultimam discere senectutem...* La cita la toma Liciniano del *Liber Apologeticus*, 47 de Gregorio Nacianceno.

Inter varias tribulationum angustias non nos piguit..., así comienza la carta de respuesta al obispo de Ibiza Vicente, en la que Liciniano se hace eco de los problemas en los que se ve inmerso en el gobierno de su diócesis, gobierno que, no olvidemos, podía tener tanto responsabilidades políticas como religiosas.

Sin embargo las premuras deben ser más fuertes en el tiempo en que junto a Severo escriben al diácono Epifanio, época que correspondería a una probable estancia en un monasterio, anterior por tanto a su obispado. Son tres las menciones a lo conflictivo de los tiempos que corren. En la primera, *...si otium nostrum non perturbaret temporis qualitas*⁴¹ hemos de hacer una reflexión sobre el empleo del término *otium* ya que, según nuestro análisis, es una prueba bastante concluyente de que el entorno en el que se hallaban Liciniano y Severo debía corresponder a un monasterio.

Liciniano emplea tres veces el término, de las que dos son citas de San Agustín, principal maestro de nuestro obispo. En su referencia al *otium nostrum* hemos de ver una alusión a la perturbación del «ocio cultivado» del que ya nos habla San Agustín, y que en relación a Severo y Liciniano creemos que es una prueba más de su estancia en un monasterio en el que dedicarían parte de su tiempo a la lectura y la escritura⁴². El texto de San Agustín en que el concepto *otium* es citado por dos veces está tomado de su obra *Civitas Dei* 19, 19⁴³.

En el mismo capítulo de la obra de Agustín, éste hace una definición del concepto: «En el ocio no le debe entretener y deleitar la ociosidad sin entender en nada, *sino la inquisición, o el llegar a alcanzar la verdad, de forma que cada uno aproveche en ella* y que lo que hallare y alcanzare lo posea y goce y no lo envidie a otro⁴⁴».

De forma que, como creemos, emplea la palabra *otium* en el mismo sentido que Agustín y, por tanto, el sentido que hemos de ver en la carta es el de un tiempo que Liciniano y Severo dedican a la lectura y a la meditación, posiblemente tras las paredes de un monasterio⁴⁵.

Platero Ramos sitúa el momento de la carta haciendolos monjes del monasterio de San Martín de Ferraria, cuyo asalto por las tropas de Leovigildo es descrito por San Martín de Tours, es decir, en un momento posterior al asalto del monasterio y Madoz entiende estas perturbacio-

41 Licin., 2.2.10.

42 Convaleciente San Agustín de una enfermedad recuperó, por un tiempo el *otium*, el ocio cultivado del que ya gozó en Casiciaco y Tagaste (*Epist.* 109.3), en P. Brown, *Biografía de Agustín de Hipona*, Edición Española, Revista de Occidente, Madrid 1970, p. 395.

43 1.3.13-15: *Itaque ab studio cognoscende veritatis nemo prohibetur, quod ad laudabile pertinet otium...*; 1.3.17-18: *Quam ob rem otium sanctum querit caritas veritatis negotium iustum suscipit necessitas caritatis.*

44 San Agustín, *Civitas Dei* 19, 19: El subrayado es nuestro: *...in otio non iners vacatio delectare debet, sed aut inquisitio aut inventio veritatis, ut in ea quisque proficiat et quod invenerit ne alteri invidet.*

45 Precisamente J.A. Platero Ramos, *op. cit.*, pp. 34-35, utiliza este mismo texto pero con un argumento negativo: «Aparece clarísimamente que cuando Liciniano y Severo escribieron su carta espiritualista estaban alejados violentamente de su vida monacal, sosegada y de retiro. Sin la posibilidad de poder leer en sus apreciados libros. No vemos posibilidad de negar este hecho, que sin necesidad constringente lo afirman ambos escritores en tres puntos muy notorios de su carta. Además de que el escrito por sí, da claro indicio de haber sido trabajado sin tener los libros delante». Él entiende que se encuentran separados físicamente de ese *otium*. Nosotros, por el contrario, entendemos que ese *otium* se encuentra perturbado por algún conflicto. Pero del texto no se desprende necesariamente que estuvieran alejados de su lugar de vida normal. Incluso aunque digan que no tienen los libros a mano, ya que esto parece que no fue así.

nes como reflejo de los hechos bélicos acaecidos en 582 «cuando Leovigildo llevó sus tropas por el sur hasta las fronteras bizantinas»⁴⁶.

De nuevo, más adelante, vuelven a excusarse de mandar los libros pedidos por Epifanio remitiendo a lo ya expuesto sobre la situación en que se encuentran: *...verumtamen quia angustia temporis, sicut iam diximus, coarctat, libros eius nec vobis transmittere nec nobis legere vacat*⁴⁷. Situación que no les permite enviarle los libros que pide sino incluso leerlos a ellos mismos y, por tanto, utilizarlos. Sin embargo Madoz ha podido demostrar que utilizaron directamente los textos que utilizan en la carta.

Ya casi al final de la carta hay una nueva mención a las dificultades de la época: *...labori nostro in arcto tempore providentes*⁴⁸... Es decir, las construcciones son prácticamente paralelas, pudiendo establecer una igualdad entre *qualitas temporis, angustia temporis e in arcto tempore*. La utilización de los verbos acentúa la semántica de la noción temporal que pretenden expresar nuestros correspondientes: *perturbare, coarctare* (la misma raíz que *arctus*) y *vacare*.

Estas tres menciones aparecen situadas «estratégicamente» a lo largo de la carta. Al principio, hacia la mitad y en el último párrafo. Parece como sintieran una necesidad constante de justificación ante Epifanio y una alusión constante a que la redacción de la carta se ha hecho utilizando sólo los recuerdos de anteriores lecturas, que como hemos visto parece no haber sido así. Hay por tanto una retórica justificativa tendente a excusar el no mandar los libros, a la vez que presentar a Liciniano y Severo como profundos conocedores tanto de las Escrituras como de las autoridades patrísticas sin ni siquiera tener que acudir a los libros, sino simplemente con los recuerdos que mantienen en su memoria.

No es éste el único uso que se hace del vocablo *tempus*. Lo utilizan también como término puramente atmosférico haciendo referencia a las estaciones anuales⁴⁹, asimismo como categoría filosófica de división de la duración⁵⁰.

III.5. El lenguaje formulario de las cartas

III.5.1. Protocolo de las cartas

El protocolo de las cartas se ajusta al formulario epistolar griego que se mantiene apenas inalterable desde hace siglos. Las cartas comienzan con un protocolo inicial dividido en dos partes, el remitente y el destinatario y junto a ellos los títulos que pueden ostentar. En los encabezamientos se pueden observar ciertas normas en relación a la persona a la vaya dirigida la carta. Como en los casos en los que las cartas son dirigidas por obispos al papa, el título dedicado a este último es mucho más protocolario que el que se dedican los propios obispos.

46 J.A. Platero Ramos, «En conclusión, no constatándonos persecución alguna en el monasterio servitano, siendo históricamente cierta la del monasterio de San Martín de Ferrara y la que sufrieron Liciniano y Severo, al escribir su famosa carta, decimos conjeturalmente, que parece que Liciniano fue monje del monasterio de San Martín de Ferrara»; J. Madoz, *op. cit.*, p. 26.

47 Licin., 2.18.5-7.

48 Licin., 2.22.2.

49 Licin., 2.11.10: *non sicut verno aut estivo tempore calefactus...*; 2.11.12: *sed paulatim hiberno tempore succedente...*

50 Licin., 2.14.2: *...una Dei, que nec in tempore est, nec in loco...*; 2.14.3: *...altera corporis, que in tempore est...*; 2.14.3: *...spiritus rationalis, que tantum in tempore est...*

En la número uno, dirigida al Papa Gregorio Magno: *Domino beatissimo Pape Gregorio Licinianus Episcopus*. Como vemos la construcción está formada por el sintagma *domino beatissimo* seguido del título y del nombre del destinatario y el nombre y el título, sin más, del remitente.

En la número dos, cronológicamente anterior a la primera, se sigue más o menos el mismo esquema, cambiando los títulos: *Domino sancto ac venerabili fratri Epiphanio diacono Licinianus et Severus exigui*. El cliché es un poco distinto⁵¹. La parte dirigida al destinatario es un poco más extensa y el adjetivo *sanctus* ha sustituido al adjetivo *beatissimus* y el nombre antecede a la función, que es lo normal en el género epistolar. Sobre la acepción *frater*, lo veremos más adelante. No aparece el título o la función de Liciniano y Severo, ambos calificados por *exigui*, vocablo este esgrimido como una prueba más de la pertenencia de Liciniano y Severo a un monasterio⁵².

En la carta número tres, dirigida al obispo de Ibiza, Vicente, no aparece un encabezamiento de este tipo, sin embargo, en la frase final de despedida aparece el mismo doble sintagma, prácticamente igual al encabezamiento de la carta número dos: *ora pro nobis, domine sancte et in Christo karissime frater*.

Del estudio de lo anterior, y suponiendo la segunda y tercera cartas cronológicamente anteriores a la primera (la segunda con seguridad), y en atención al destinatario, podemos sacar las siguientes conclusiones: cuando Liciniano se dirige a un inferior, en el caso de que el obispo de Ibiza dependiese del metropolitano de Cartagena, o a un igual, lo califica mediante un doble sintagma formado por *dominus sanctus* en primer lugar, y un segundo sintagma cuya palabra principal es el sustantivo *frater* (como exponente de esa igualdad o inferioridad) calificado por *venerabilis* en la segunda carta y por *in Christo karissime* en la tercera.

El empleo de *frater* sigue también una cierta lógica. Sólo aparece en las cartas dos y tres. No aparece, por tanto, en la carta dirigida a Gregorio, una carta en la que el respeto y la admiración por el Papa es evidente, así como cierta inferioridad psicológica por parte de Liciniano. Esta inferioridad está expresada frecuentemente en diversos giros⁵³.

En cambio, en las otras dos, en las cuales se consulta a nuestro obispo como poseedor de cierta superioridad cultural, y quizá como a un superior jerárquico, el tono de Liciniano es distinto. Aunque lo verdaderamente distintivo es que de las cinco utilizaciones cuatro están contenidas en la carta número dos⁵⁴. Más que la pertenencia a un monasterio, como se ha dicho por la utilización de *frater*, habría que ver más bien el carácter afectivo y el parentesco espiritual.

51 Esta fórmula es ampliamente utilizada ya en España en siglos anteriores. Dos obispos españoles llaman al obispo de Cartago *domine sancte ac venerabilis papa*, fórmula usual de los siglos IV y V. Véase el término «papa» en *Diccionario de Arqueología Cristiana*, cols. 1.105-7.

52 J.A. Platero Ramos, *Liciniano...*, *op. cit.*

53 Licin., 1.6.15-16: *...quos fecisse te memoras in hoc libro Regularum, exiguitati nostrae transmittere...*; 1.4.14-16: *...Ego plane, licet fedus, et te et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum in comparationem tui satis indecorum vidi...*; 1.5.3-5: *Peritus enim dum non reperitur, qui ad officium sacerdotali veniat, quid faciendum est nisi ut imperitus, ut ego sum, ordinetur?*

54 Licin., 2.1.1: *Lectis litteris tuis, frater karissime...*; 2.18.1: *... karissime frater, qui te minime audire detrectat...*; 2.22.1: *Memores, frater dilecte, sententie domini...*; y 2.0.1 del encabezamiento *venerabili fratri*.

La utilización del adjetivo *beatissimus* refleja claramente máximo honor y respeto para con el personaje al que va referido⁵⁵: el papa Gregorio Magno. El uso del adjetivo *beatus* en grado positivo se da para los doctores de la iglesia⁵⁶; y en grado superlativo, en dos ocasiones, con el Papa Gregorio⁵⁷. Las dos referencias a Liciniano con el título de beato creemos que se deben a copistas y no al propio obispo, en primer lugar por su situación, y en segundo lugar por su construcción paralelística⁵⁸.

El sustantivo *beatitudo* como forma de cortesía está referido igualmente al tratamiento del máximo mandatario de la Iglesia⁵⁹. Palabra esta que gracias a San Agustín se había revestido de toda la rica concepción escatológica del cristianismo, pero que tenía cierta relación también con la terminología de la filosofía estoica. Terminología, por otra parte, no desconocida para nuestro autor.

El título de *sanctus* era aplicado a la dignidad y honor referido principalmente a personas episcopales y asambleas. Fórmulas de alta cortesía, un tanto retórica. El adjetivo en grado positivo es muy utilizado para referirse a la Sagrada Escritura, a la Trinidad y a los Padres. Sólo una vez es utilizado *sanctissimus* y al igual que con el superlativo de *beatus*, sólo se aplica al Papa Gregorio.

El sustantivo abstracto *Sanctitas* es aplicado solamente como fórmula a los personajes vivos a los que las cartas van dirigidas. Van determinados por los adjetivos posesivos *tua* y *vestra* indistintamente. No hay establecida ningún tipo de jerarquía en su uso. Su mayor utilización se da con Vicente al que en cuatro ocasiones se le llama *sanctitas tua*, por una *sanctitas vestra*. A Gregorio en una ocasión *sanctitas tua* y al diácono Epifanio también una vez *sanctitas vestra*.

El título de *papa* comienza a ser reservado a partir del siglo VI para el obispo de Roma. Quizás esto sea un reflejo más de la influencia del agustinismo y que tanto en los escritores hispánicos, en general, como en Liciniano, en particular, es evidente. Como decimos, podría verse una tendencia en esta especialización en el hecho de que Agustín reservaba el título de papa sólo para el obispo de Roma, a pesar de que muchos de sus corresponsales utilizaban este título para él⁶⁰. A pesar de que Liciniano utiliza numerosos títulos más o menos formales y estereotipados para referirse a sus tres corresponsales el título *papa* sólo se utiliza en dos ocasiones y en las dos referidas a Gregorio⁶¹. Además redundando en el hecho de que es un título referido al obispo de Roma, en las dos ocasiones va calificado por el superlativo *beatissimus*, que como ya hemos visto se utiliza solamente también con Gregorio.

55 El uso de este tratamiento lo tenemos atestiguado en otros autores. J. Campos, *de Biclario, su vida y su obra*, de Julio Campos, al comentar la línea 342 en pág. 175: *beatissimum Eutropium...*, dice «Las cartas de San Isidoro a San Braulio se terminan, a veces, con *beatissime domine et frater*».

56 (1.6.8) *beati Ilarii* (2.2.4) *beati Agustini* (2.19.4) *beati Agustini* (3.4.3) *beati Apostoli* (2.21.2) *Beatus certe Augustinus*.

57 *beatissime papa* (1.6.21) *beatissimo Pape* (1.0.5).

58 (1.0.1) *Incipit epistola beati Liciniani episcopi de libro regularum...*; (1.6.21): *Explicit epistola beati Liciniani*.

59 1.6.3 *vestra beatitudine*; 1.6.14 *beatitudo vestra*.

60 Ver el término *papa* en *Dictionnaire D'Archeologie Chretienne et de Liturgie*. Tomo 13, 1ª parte. Os-Papyrus, Paris 1937, col. 1107, nota 5.

61 Licin. 1.0.5: *Domino beatissimo Pape Gregorio...*

1.6.21: *...sicut optamus, beatissime papa*.

No obstante este uso no es exclusivo y prueba de ello es que Isidoro ya en el siglo VII utiliza *papa* precisamente para referirse a Liciniano⁶².

III.5.2. Los términos referidos a los grados religiosos

Respecto a la fórmula de enumeración en la que se mencionan las distintas jerarquías religiosas, aparece en Liciniano la llamada estructura bimembre, en la forma *sacerdos et minister*, binomio que aparece con relativa frecuencia en la época visigoda⁶³: *illa sacrosancta mysteria que per sacerdotes fiunt et ministros*⁶⁴. También es interesante reseñar que unas líneas más adelante, por la construcción paralelística de la frase, el verbo *celebrare* definiría la función del *sacerdos* y el verbo *ministrare* la función del *minister*: *In utroque periculum manet: aut talis ordinetur qui non debet, aut non sit qui sacra mysteria celebret vel ministret*⁶⁵.

El campo semántico formado por *sacerdos et minister* respondería a una organización distinta al formado por el campo *episcopus, presbyter et diaconus*. En el caso de Liciniano y concretamente en Cartagena, la organización eclesíastica sería biministerial. Basada, por tanto, más que en la jerarquía, en el doble ministerio del que oficia y del ayudante. Dentro de este campo semántico, *sacerdos* se referiría tanto al obispo como al presbítero⁶⁶. En el siglo VII el obispo quedará fuera de esta fórmula.

Dentro de este campo semántico se advierte también una cierta tendencia a la sufijación, concretamente en el adjetivo *sacerdotalis*. Liciniano utiliza este adjetivo en concurrencia tanto con términos que aluden al ministerio sagrado, y no al poder jerárquico⁶⁷, como con un vocablo jerárquico, *culmen*, construcción paralela utilizada en dos cartas⁶⁸.

El poder sacerdotal viene especificado por la palabra *officium*. Siguiendo el lenguaje empleado por Gregorio en la *Regula* la palabra *regimen* en Liciniano también designa el poder espiritual⁶⁹. Aparece en genitivo completando el sentido de la palabra *officium*⁷⁰. En otra ocasión el poder sacerdotal, como poder espiritual, aparece sólo expresado con la palabra *officium*⁷¹.

En cuanto al sustantivo *sacerdotium*, derivado del término que se refiere al obispo, encontra-

62 Véase nota 19.

63 E. Sánchez Salor, *Jerarquías eclesíásticas y monacales en época visigoda*. Universidad de Salamanca 1976, pp. 33 y 35.

64 Licin., 1.5.19.

65 Licin., 1.5.19-21.

66 Véase al respecto lo que dice J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 13. Según éste los términos *sacerdos* y *sacerdotium* en aquella época designaban el grado episcopal. Sin embargo consideramos más correcta la apreciación de J.A. Platero Ramos, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 49 cuando dice «no siempre significa en aquél tiempo la palabra *sacerdos* el oficio episcopal» aludiendo al testimonio de S. Isidoro *Etymologiarum* VII 12 en el que se aplica el término tanto al obispo como al presbítero. Asimismo Platero cita otro ejemplo de Montano que llama *sacerdos* a un simple presbítero.

67 Licin., 1.5.4: *Dum non reperitur qui ad officium sacerdotalit veniat...*

68 Licin., 1.1.18: *ne in tanto sacerdotali culmine extollantur quid agant*; 2.1.2: *eo quod quemdam virum in tanto sacerdotali cubmine constitutum*.

69 La influencia de Gregorio es tal que llega incluso a reflejarse en la lengua del III Concilio de Toledo, sobre todo en el lenguaje político. Ver S. Teillet, *Des goths a la nation gothique* p. 348, nota 87 y p. 449, nota 184.

70 Lic., 1.1.14-15: *...sed etiam his, qui regiminis officium nullum habent...*

71 Lic., 1.1.16-17: *...quales ad hoc officium veniant...*

mos dos acepciones, por un lado como carga⁷², acepción tomada de Gregorio Magno, de la carta-prólogo de la *Regula*; y por otro lado como honor, mérito, dignidad⁷³.

III.5.3. *Títulos referidos a los cargos y honoríficos*

En cuanto el término *episcopus* Liciniano lo emplea con una función puramente jerárquica, de administración, en el sentido de designar al obispo en sintagmas referidos a su territorio, usando el adjetivo derivado del nombre de la ciudad de la que fue titular el obispo⁷⁴. Liciniano se da a sí mismo el título de *episcopus* en la carta dirigida al papa⁷⁵.

El término *presbyter* sólo lo utiliza una vez apuesto al nombre de Jerónimo y sólo tiene, en este caso, valor de mero título.

La utilización del término *antistes* está limitada a la figura de Agustín⁷⁶. Es un término poco utilizado en esta época, aunque Isidoro parece tener una predilección especial por el término y también se daba con alguna frecuencia en los concilios de Valencia y Lérida de primera mitad del siglo VI. En el latín cristiano ha designado desde la época de Tertuliano a los obispos, aunque en algún texto del propio Tertuliano tenga la acepción de «supervisor» o «magistrado», y en otro de Cipriano⁷⁷ el de «doctor cristiano». Precisamente esta última acepción creemos que recoge el sentido que quiere dar Liciniano al referirse a Agustín, autor, por otra parte, por el que nuestro obispo siente una ferviente admiración y del que hace gran uso.

La originalidad es patente en Liciniano cuando da el título de *doctores* y *defensores* de la iglesia a Hilario, Ambrosio Agustín y Gregorio Nacianzeno cuando presenta su argumentación de lo que va tratar en su carta dirigida a Gregorio⁷⁸.

La utilización del vocablo *doctor* es también original e interesante en las cartas de Liciniano. La utilización de este término, si bien no pueda calificarse como original del todo⁷⁹, sí es la primera vez en el siguiente sintagma al citar a los padres leídos para la carta de Gregorio Magno.

Por otra parte hay coincidencia del obispo Liciniano con el obispo de Poitiers, Venancio Fortunato, en el hecho de que este último en una de sus obras invoca como autoridad a los mismos cuatro Padres de la Iglesia⁸⁰. No es imposible que ambos hubieran tenido algún tipo de

72 Licin., 1.4.2: *...ut pondus sacerdotii declinaret.*

73 Licin., 1.2.6: *...et morum sunt ad sacerdotii meritum utilia esse significat.*

74 Licin., 1.6.8: *...sane libellos sex beati Ilarii episcopi Pictaviensis...;* 3.0.2: *Epistula cuius supra ad Vincetium episcopum ebositane insule directa...;* 1.6.1: *Leander episcopus Spalensis...*

75 Licin., 1.1.5-6: *Domino beatissimo Pape Gregorio Licinianus Episcopus.* Liciniano no es un caso aparte, esto ocurre, por ejemplo, en las cartas de Montano, obispo de Toledo, el cual también se da a sí mismo el título de *episcopus*.

76 Licin., 2.18.2: *atque egregium predicatorem, antistitem Augustinum:* 2.18.9: *...De summo bono, supra memoratus antistes;* 2.18.31: *...vera ratione plenissima magni antistitis incredulus provocans...*

77 Cipriano, *Sent. Episc.* 1.

78 Licin., 1.2.1: *Adtestantur huic eximiae doctrinae sancti antiqui patres, doctores defensoresque ecclesie, Ilarius, Ambrosius, Augustinus, Gregorius.*

79 J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, en p. 67, habla de la utilización del término en Gregorio Magno, aplicado a los Apóstoles, en su *Homilia in Evang.* 30, 7 del año 590-1, si bien no se tiene constancia de que Liciniano conociera esta obra, aunque la cronología no lo impide.

80 Venancio Fortunato, *Carmina*, lib. 5, *Ad Martinum episcopum Galiciae*, en *MGH, Auct. Antiq.*, t. 4, p. 102: *Nam Plato, Aristoteles, Chryssippus vel Pittacus cum mihi vix opinione noti sint nec legenti Hilarius, Gregorius, Ambrosius, Augustinus...*

contacto dadas las posibilidades de comunicación entre ambas zonas geográficas, Galia e Hispania, como ya hemos visto. De esta coincidencia podemos deducir que, o bien Liciniano conocía la obra de Venancio Fortunato, tengamos en cuenta que eran coetáneos, y el sur de la Galia estaba en contacto directo con la zona levantina tanto por tierra como por mar, o bien existía una tradición que consideraba a estos cuatro padres y Venancio y Liciniano son meros transmisores de ella.

La cita de los cuatro Padres apoya la doctrina tradicional expuesta por Gregorio Magno en su *Regula Pastoralis*.

Es mérito, por tanto, de Liciniano el haber designado por primera vez a los Padres de la Iglesia con el título de *doctores defensoresque Ecclesiae*. Asimismo, es el más antiguo testimonio de la autoridad reconocida a estos cuatro Padres latinos, lo que nos demuestra que el consenso sobre los cuatro Padres de la Iglesia latina era conocido y celebrado en esta parte de la España meridional y el segundo en la literatura cristiana que aplica a los mismos el título de *doctores* refiriéndose a Hilario, Ambrosio, Agustín y Gregorio⁸¹. San Isidoro, que conocía parte de la obra de Liciniano de Cartagena, menciona en su *Versus in bibliotheca* los mismos padres en el mismo orden, pero con una variante, Gregorio es separado de los tres Padres de la Iglesia por «el exégeta occidental por excelencia»: Jerónimo⁸².

El sustantivo *doctor* con un adjetivo, *egregius*, vuelve a ser utilizado con Agustín, lo que no es más que una nueva prueba de la predilección especial que siente nuestro obispo por el santo africano⁸³. S. Pablo es calificado de *doctor gentium*. A partir de la Edad Media, Hilario será reemplazado por Gregorio Magno. Sólo utilizará de nuevo este término para referirse a San Pablo⁸⁴.

También es curioso el empleo del superlativo *doctissimum* para calificar a Hilario, en un párrafo en el que critica la doctrina de Orígenes sobre los astros, y es que Liciniano se admira de que un hombre de la talla de Hilario haya sido capaz de traducir la obra de Orígenes⁸⁵. Es casi seguro que Liciniano conocía el concilio de Constantinopla de 553 y en concreto el canon que anatematizó la doctrina de Orígenes sobre el espíritu racional de los astros.

III.6. El mundo del libro

La lectura y el aprecio de los libros es patente sobre todo en las dos primeras cartas de nuestro obispo. Su riquísimo vocabulario sobre el mundo del libro, de la lectura y de la escritura, es patente. A lo largo de la lectura de las cartas podemos ir viendo las influencias y los libros que Liciniano conocía y utilizaba para la redacción de las epístolas. Pero hay que tener en cuenta que la carta dirigida a Gregorio supone un lugar y un tiempo distintos a la dirigida a Epifanio por Severo y Liciniano y, por tanto, el análisis y la valoración debe ser distinto.

81 Juan de Antioquía es el primero, en una carta a Nestorio, que habla de *doctores* de la Iglesia. También Gregorio Magno en una carta del año 590-591 habla de *doctores sanctae ecclesiae* refiriéndose a los Apóstoles. También existe coincidencia con Venancio Fortunato. Sobre este aspecto ver Madoz, pp. 67-68.

82 J. Fontaine. «Grammaire sacrée et grammaire profane: Isidore de Séville devant l'exégèse biblique», en *Los visigodos. Historia y Civilización «Antigüedad y Cristianismo»* III (1986) 312.

83 En 2.19.9 se refiere a Agustín como *egregius doctor*, y utiliza el mismo adjetivo para referirse de nuevo al africano: 2.18.2: *...sanctum atque egregium predicatorem, antistitem Agustinum*.

84 Licin., 1.2.5: *Exponens verba apostoli doctoris gentium...*

85 Licin., 1.6.10-11: *Et satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de stellis neniis Origenis transferret.*

Aunque también podemos partir de una base común que es el problema de distinguir entre los autores manejados, los autores citados y los autores conservados en su biblioteca. Porque como dice M. C. Díaz y Díaz, para el caso de San Isidoro, cuya biblioteca ha sido muy bien estudiada, la mención explícita de un autor por aquél se corresponde casi siempre con una cita de segunda mano, procedimiento usual no sólo en Isidoro, sino en muchos otros autores de época tardía⁸⁶.

¿De dónde toman los Padres y, en particular, Liciniano, los textos citados en sus obras? Para aclarar el método teológico empleado por ellos hemos de decir que cuando se trata de citas sobre la Escritura, procederían en su mayor parte de los mismos textos bíblicos que ellos poseían. Pero hemos de tener también en consideración las antologías, cadenas o colecciones de documentos de la Escritura⁸⁷. Para el Occidente latino el *Speculum* de San Agustín es la obra principal, reúne citas de la Biblia bajo 51 títulos para el uso práctico de las comunidades. Los intereses polémico-apologeticos fomentaban también la formación y difusión de este tipo de florilegios. Y no debemos olvidar la gran influencia de Agustín sobre nuestro obispo, no sólo a nivel espiritual sino también a nivel de libros en su supuesta biblioteca. Precisamente para H. Chadwick la época de los siglos VI-X es la época del *Florilegium* por excelencia⁸⁸.

El problema principal es dilucidar en qué medida se ha recurrido a tales colecciones sin consultar personalmente los escritos originales, agravado porque con frecuencia no puede realizarse una comparación con los mismos florilegios, ya que muchos de ellos se han perdido⁸⁹.

Es decir, que casi con toda seguridad Liciniano poseería florilegios de este tipo, pero el estudio de sus fuentes, realizado parcialmente, primero por Platero Ramos⁹⁰, sobre todo de la segunda carta, y posteriormente llevado a término por Madoz⁹¹ nos lleva a la conclusión de que efectivamente Liciniano poseía muchos libros de los que cita en sus escritos.

Los eclesiásticos, y particularmente, los destinados al servicio litúrgico a pesar de aprenderse de memoria muchos textos litúrgicos y distintos formularios, y también el propio centro de culto necesitaban libros específicos que contuviesen textos y ritos, lo que exigiría unas técnicas de producción y unos cauces de distribución⁹².

Un aspecto importantísimo a destacar es la participación de los propios interesados en la adquisición y distribución de los libros. Aunque una obra se guardase en una librería, no por ello estaba a disposición de todos cuantos tuvieran interés en consultarla; tampoco se podía pensar en hacer copias en previsión del interés que pudiera despertar, porque, en todo caso, el número de personas que voluntariamente o por necesidad tomarían contacto con la obra era reducido. De aquí que, cuando no se trataba de libros de uso generalizado, el camino usual fuera el de hacerse personalmente un ejemplar, o conseguir de alguien que tuviera acceso al libro que lo transcribiera y enviara⁹³.

86 M.C. Díaz y Díaz, «La transmisión de los textos antiguos en la Península Ibérica en los siglos VII-XI», *Settimane di Studio* XXII (1975) 137.

87 J. Beumer, *Historia de los Dogmas*, Tomo I, Cuaderno 6, *El método teológico*, Biblioteca de Autores Cristianos, Madrid 1977, p. 56.

88 H. Chadwick, «Florilegium», *RAC* VII (1969) 1151.

89 Cf. J. Beumer, *Historia de los dogmas...*, *op. cit.*, pp. 56-57, notas 37 a 49.

90 J.A. Platero Ramos, *Liciniano...*, *op. cit.*, pp. 71-146.

91 J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, *passim*.

92 G. Cavallo, *Libri, editori e pubblico nel mondo antico*, Universale Laterza, Roma 1975, especialmente pp. 83-132.

93 Sobre este problema véase *Etimologías*, ed. M.C. Díaz y Díaz, p. 90.

Es notable el gusto, tanto en una zona como en otra, por los libros y las bibliotecas⁹⁴. Es posible que, a veces, el libro «tuviera más bien el carácter de un artículo de lujo y como tal venerable»⁹⁵. Es muy significativa la importancia que se le da al hecho de la venida del abad Donato, con una gran cantidad de libros desde África⁹⁶. Es de vital importancia este éxodo del 570-572 para comprender las influencias africanas sobre toda la vida eclesiástica e intelectual de la España de finales del VI. En su venida sabemos que trajeron un importante número de códices; en la noticia transmitida por Ildelfonso quizá se quisiera subrayar con la noticia de los códices no tanto un hecho concreto como un impacto cultural y tal vez ideológico aún apreciable en su época. Podría darse el caso de que entre los códices manuscritos de esa biblioteca figurase una especie de repertorio de autores africanos, con un interés marcado por el problema que más recientemente había afectado a la Iglesia africana: el de los Tres Capítulos⁹⁷.

Hay que suponer que existieron bibliotecas. En la zona visigoda conocemos medianamente bien la de Isidoro, conocemos la existencia de varias en Toledo, así como la de Juan de Biclario en Zaragoza. En la zona bizantina, en Spania, probablemente en Cartagena, existió, a pesar de algunos argumentos en contra⁹⁸, una biblioteca, quizá no con una gran cantidad de volúmenes, pero algunas pistas como el haber recibido con suma rapidez la *Regula pastoralis*, la actitud de Liciniano de hacer acopio de libros, en particular, cuando se los pide a Gregorio, y las alusiones constantes a obras, que efectivamente ha demostrado Madoz, que Liciniano lee y maneja cuando escribe la carta, la posibilidad de recibir libros de otros lugares dadas las óptimas comunicaciones de la ciudad de Cartagena, nos hacen ver las numerosas posibilidades de que en Cartagena existiese alguna biblioteca. No hacemos referencia a los libros que pudo manejar en la carta a Epifanio, porque fue posiblemente escrita antes de ser obispo metropolitano de Cartagena y en un lugar distinto a la capital de la Spania bizantina.

En el caso de los libros que Epifanio pide a Severo y Liciniano y éstos le responden que no pueden enviarle, porque no disponen de ellos en ese momento, hay que entender que no quieren enviarlos o no pueden por las condiciones de las fronteras por la guerra entre bizantinos y visigodos. Pero no que en ese momento no pudieran porque no tuvieran los libros a mano. De

94 Isidoro en su *Regula* prescribe a los monjes la lectura, debiendo el abad explicar los textos de difícil comprensión. Conocemos la biblioteca privada del rey en Toledo a mediados del siglo VII; la biblioteca del conde Laurentius, también en Toledo, otros ejemplos los tenemos en la correspondencia de Braulio en la que se ve el afán por parte de algunos personajes de procurarse libros, bien por medio de copias, de préstamos, o simplemente información para adquirirlos (Díaz p. 819, nota 19).

95 M.C. Díaz y Díaz, «La cultura de la España Visigótica del siglo VII», *Caratteri del secolo VII in Occidente. Settimane di Studio* 5, 23-29 aprile 1957, Spoleto: Centro Italiano di Studio sull'alto Medioevo 1958, pp. 818-819.

96 Véase nota 26.

97 Isidoro, *De uiris illustribus*, ed. C. Codoñer Merino, pp. 32-33.

98 Así en A. González Blanco, «La provincia bizantina de Hispania», en *Historia de Cartagena*, Tomo V: *El medioevo y la cultura mediterránea. El sureste ibérico en la Alta Edad Media (Siglos V-XIII)*, Murcia 1986, p. 60: *Por otra parte, el metropolitano parece carecer de libros que ofrecer al diácono Epifanio para enfrentarse a los problemas teológicos planteados por un obispo que defendía teorías materialistas. La falta de libros demuestra que Cartagena no debía contar con ninguna escuela del tipo de las de Sevilla, Mérida o Toledo, e incluso Zaragoza, en la que los clérigos se formarían para el ejercicio de su misión, o si contaba no debía ser un centro intelectual de primer orden ni siquiera dentro de la península. En este aspecto la presencia de Bizancio aquí no debió traer precisamente libros.*

Como tratamos de exponer a lo largo del trabajo hay que suponer escrita la carta a Epifanio en un momento anterior a su cargo episcopal y, por tanto, hay que pensar también en un lugar distinto.

todas formas no es extraño el hecho de que se muestren reacios al envío de libros, bien porque sólo dispongan de un ejemplar y no tengan la posibilidad de hacer más copias, bien porque temen que durante el viaje se pierdan. Tenemos ejemplos variados en los que el envío de libros, que previamente han sido pedidos, se retrasa y son solamente enviados después de pasado mucho tiempo y tras diversas peticiones epistolares. Es el caso de Braulio e Isidoro. El primero le pide la Etimologías en una carta en 625. En 632 todavía no ha recibido la obra y escribe en términos tajantes a su maestro: «Si no me equivoco, han pasado ya siete años desde que te estoy pidiendo, a lo que recuerdo, el libro de los Orígenes, escritos por ti, y tú cuando estaba contigo me engañaste con mil evasivas y después de que me separé de ti no has contestado a mi demanda sino con sutiles pretextos, diciéndome unas veces que aún no estaba terminado, otras que no tenías copias, otras que mi carta se había perdido y otras muchas excusas. Así hemos llegado al día de hoy y seguimos sin que mi petición haya tenido resultado. Por ello voy a cambiar mis súplicas por quejas, de suerte que lo que no he conseguido con ruegos, lo logre zahiriéndote con reproches...». Braulio recibió por fin poco después la obra: «Ahí te envío como te prometí la obra sobre el origen de algunas cosas, compuesta con los recuerdos de antiguas lecturas y comentadas en algunos pasajes en el estilo en que escribieron nuestros mayores⁹⁹». No poca retórica hay en la contestación de Isidoro, sobre todo en la referencia a la manera de confeccionar la obra con «recuerdos de antiguas lecturas» cuando precisamente la biblioteca de Isidoro es la que mejor conocemos de toda la época visigoda. O tras el viaje de vuelta de Tajón, que había ido a Roma para conseguir las obras de Gregorio Magno. Al conocer su vuelta Braulio le escribe pidiéndole estas obras con la apostilla: «Créeme, querido, que te devolveré los códices en la fecha que me señales¹⁰⁰». Cuántas veces los códices se perderían, no serían devueltos, o no llegarían en las fechas indicadas. Por tanto no debe extrañarnos que muchos poseedores de libros se muestren reacios a su préstamo. No deben extrañarnos, por tanto, las excusas de Liciniano y el recurso a los «recuerdos de sus lecturas»¹⁰¹.

Epifanio pedía información a Liciniano y Severo sobre la cuestión de la corporeidad o espiritualidad del alma. Lo importante para nosotros de esta cuestión es que un diácono pide en una carta libros de San Agustín y de otros que hubieran escrito sobre el tema: *Addis etiam ut tibi libros Beati Augustini sed et caeterorum qui de hac re definierunt, quantoscumque habere videmur, ad convincendum virum, qui et responsionibus tuis nullatenus adsentire dignatur, transmittere debeamus*¹⁰². Epifanio había tratado de defender la postura espiritualista con argumentos espiritualistas pero al obispo materialista no le satisfacían las razones de las Escrituras. Por ello Epifanio acude a quienes él supone bien informados, les pide libros de Agustín y de otros, e incluso lo que ellos hayan podido escribir sobre el tema. Sabía muy bien lo que pedía y a quienes se lo pedía. Debía ser consciente de que Liciniano y Severo tenían a su disposición una buena biblioteca, en la que posiblemente predominarían las obras agustinianas.

99 Este diálogo epistolar es narrado en J. Orlandis, *La vida en España en tiempos de los godos*, Madrid 1991, pp. 82-83.

100 J. Orlandis, *ibid.*, p. 83.

101 Sobre esto véase lo dicho supra p. 273 e infra p. 290.

102 Licin., 2.2.4-7.

III.6.1. Los cauces de distribución

Los intercambios de correspondencia entre Leandro de Sevilla, Liciniano y el Papa Gregorio, el envío por éste de una copia de la *Regula*, así como de parte de las *Moralia*, nos deben hacer suponer un comercio de clérigos y mensajeros cargados de cartas y de manuscritos entre la sede romana y Sevilla, utilizando el puerto de Cartagena¹⁰³ como vía de entrada en la Península Ibérica¹⁰⁴. La prontitud con que la obra de Gregorio llega no sólo a manos de Leandro, sino también de Liciniano, es un exponente claro de la precocidad de su difusión tanto en la zona visigótica como en la bizantina. El mismo obispo Vicente le escribe desde Ibiza haciéndole llegar la carta por medio de un *perlator*¹⁰⁵.

Aunque en ningún momento puede hablarse del establecimiento de fronteras no cabe duda de que la circulación de personas y de mercancías entre las zona bizantina y la visigoda podía ser infrecuente en momentos especialmente peligrosos debido a circunstancias bélicas. Pero los intercambios siguieron funcionando. Los bizantinos crearon un sistema defensivo que hizo que se fortalecieran algunas ciudades, creando también castillos y otros puntos fortificados¹⁰⁶. Todos los monarcas visigodos, a partir de Leovigildo se esforzaron en contener a los bizantinos, obteniendo relativos éxitos, en función más bien de la debilidad cada vez más notoria de las fuerzas bizantinas en la península que de sus propias fuerzas.

Las relaciones marítimas no sólo entre la zona bizantina, la *Spania* de las fuentes, sino también la zona visigoda, éstas indirectamente como veremos, y el exterior: Roma, África, Bizancio, etc., se veían mediatizadas por Cartagena y su puerto en plena actividad a finales del siglo VI. La ruta marítima entre los territorios imperiales de Italia, entre Roma e Hispania cruzaba, casi con seguridad, el Mediterráneo, con escalas en las Baleares¹⁰⁷, en poder bizantino, o en el norte de África, especialmente en Cartago. La ruta de los enviados papales hacia Hispania se hacía por mar y casi seguro a través del puerto de Cartagena. También tenemos constancia de la llegada de barcos de Constantinopla, como nos demuestra la llegada de S. Leandro camino de Toledo y que nos atestigua Liciniano¹⁰⁸.

Por otras evidencias tenemos constancia de que los barcos visigodos evitaban las aguas bizantinas. Sabemos que una embajada enviada por Recaredo a Gregorio naufraga en la costa provenzal y envía el mensaje a través de Probino, que se encontraba en zona imperial¹⁰⁹.

103 Sobre la navegación y las escalas de los barcos que venían de Italia hacia la Península o viceversa véase: G. Mickwitz, «Der Verkehr auf dem westlichen Mittelmeer um 600 n. Chr.», en *Wirtschaft und Kultur, Festschrift A. Dopsch*, L.aden und Leipzig, pp. 79-82 especialmente.

104 J. Fontaine, *Isidore de Seville, op. cit.*, p. 842. Sobre el papel jugado por la biblioteca de Gregorio Magno en la difusión de manuscritos véase P. Courcelle, *Les Lettres grecques en Occident, de Macrobe à Cassiodore*. Paris 1948, pp. 381-382. Las relaciones comenzarán a finales del siglo VI, Gregorio es nombrado papa en 590, y la Bética será una de las primeras regiones en beneficiarse de la amistad entre Gregorio y Leandro (obispo de Sevilla de 584 a 600), e indirectamente todo el sureste hispano y particularmente la zona de Cartagena.

105 Licin., *Epist.* 3.1.7-8: *Ego enim max a te transmissas accepi, in presentia ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum legens...*

106 Sobre la cuestión militar puede verse L.A. García Moreno, «Organización militar de Bizancio en la Península Ibérica», *Hispania* 33 (1973) 5-22.

107 Gregorio Magno, *Epist.* XIII, 48.

108 Licin., *Epist.*: 1.6.1-2: *Ante paucos annos Leander episcopus Spalensis, remeans de urbe regia...*

109 Sobre las comunicaciones entre Hispania y Roma véase J. Orlandis, «Gregorio Magno...», *op. cit.*, pp. 332-333; J. Vilella, «Gregorio Magno...», *op. cit.*, *passim*.

También conocemos el envío de otro mensaje enviado por Recaredo a través de un napolitano que se encontraba en la zona bizantina¹¹⁰. Gregorio en sus *Dialogi* nos habla de numerosos viajeros venidos de España¹¹¹. Como podemos ver las relaciones eran bastante fluidas.

En el marco de estas relaciones Jacques Fontaine en un magnífico estudio sobre Isidoro plantea la posibilidad de la llegada de algunas obras de Casiodoro a España a través del puerto de Cartagena¹¹². Que Isidoro conocía parte de la obra de Casiodoro hoy es aceptado plenamente. La fecha de entrada de sus obras se sitúa en torno a la obra de Isidoro, es decir, ya iniciado el siglo VII, sin embargo, como trataremos de demostrar más adelante, es más que posible que Severo y Liciniano conocieran, al menos, la segunda parte de las *Institutiones*. Sería, por tanto, otra prueba más de las posibilidades que tenía Liciniano de hacer acopio de libros, tan característico del ambiente cultural de esta época o como Orlandis lo llama el «ardiente deseo de libros¹¹³».

III.7. La Escritura y la patrística como fuentes de las cartas¹¹⁴

Liciniano era un teólogo de matiz agustiniano que conocía bien la Escritura. La práctica directa de la Escritura está guiada sobre todo por los grandes exégetas del siglo IV.

En cuanto a textos no escriturísticos las cartas enviadas al Papa y a Epifanio son más interesantes por cuanto contienen un gran número de referencias a escritos patrísticos.

En la carta a Gregorio se manejan:

De San Agustín, *De Civitate Dei* 19,19;

De Gregorio Magno, *Regula Pastoralis* y la *Epistola* 1, 41, *de trina tinctione*;

De San Ambrosio, *De Officiis*;

De Gregorio Nacianceno, *Liber apologeticus*, traducción de Rufino;

De Hilario de Poitiers, *De Trinitate* y, posiblemente, el comentario a Job de Orígenes. En esta epístola sólo hay una cita bíblica: Ex. 24, 12.

Otra influencia que podemos apreciar en la formación de Liciniano es de tinte estoico. El orden en que Liciniano enumera las cuatro virtudes cardinales¹¹⁵ es ya clásico en la España Visigoda y es normal dentro de la cultura escolar que reciben los miembros de la Iglesia viniendo ya de los filósofos estoicos, pasando por las obras de Jerónimo¹¹⁶: *Liber hic tuus...illic prudentia... iustitia... fortitudo... temperantia*. Esto es una nueva muestra de lo mucho que ha leído Liciniano y del uso que puede hacer de una buena biblioteca.

110 Gregorio Magno, *Epist.* IX, 229.

111 Gregorio Magno, *Dialogi* III, 3, 1.

112 J. Fontaine, *Isidore de Seville*, p. 845, nota 3: «L'arrivée des œuvres de Cassiodore à Carthagène est d'autant plus vraisemblable que cette ville côtière du Levant méridional est, du sud de l'Italie, l'un des ports espagnols les plus directement accessibles».

113 J. Orlandis, *La vida... op. cit.*, p. 81.

114 Aunque el estudio ha sido hecho ya por J. Madoz, *Liciniano... op. cit.*, pp. 132-133, hemos creído necesario introducirlo en este estudio para poder captar mejor el trabajo desarrollado por Liciniano y lo que es más importante tener una noción más o menos completa de las obras literarias que Liciniano pudo haber tenido en sus manos.

115 Licin., 1.1.6-12.

116 J. Fontaine, *Isidore de Seville... op. cit.*, p. 699: «Cet ordre reste classique dans l'Espagne contemporaine d'Isidore, comme le montre la lettre de l'évêque de Carthagène écrite vers 595».

En la carta eminentemente doctrinal dirigida a Epifanio son muy numerosos tanto los textos de la Escritura¹¹⁷ como los de los Padres.

De San Agustín, *De civitate Dei*, 15, 23; 11,16. *Epistola* 166, 4: «*De Origine animae*»; 137, 3-11: «*De Virginitate*». Liciniano menciona esta epístola, formando parte de un libro ya editado: *in libro etiam De virginitate Sancte Marie, quem ad Volusianum scripsit*¹¹⁸;

De genesi ad litteram 7, 12; 12, 7;

Enarrationes in ps. 103, 15;

De natura boni 1. Liciniano llama a esta obra *De summo bono*, ya que era, en principio, una costumbre hebrea el llamar a los libros por las palabras con las que comenzaban: *Summum bonum, quo superius non est...*;

De quantitate animae 5, 7; 16; 5, 9; 6, 10; 3;

De Trinitate 14, 16-22; 2, 7-13; 3, 7-13; 3, 10-21.

De Claudiano Mamerto, *De statu animae* 1, 5; 1, 8; 1, 14; 1, 17; 1, 18; 1, 20; 1, 21; 1, 25; 2, 3; 2, 6; 2, 13; 2, 21; 3, 3; 3, 10; 3, 14; 3, 16.

De Fausto de Riez, *Epistola* 1.

La carta dirigida a Vicente, obispo de Ibiza, es la más pobre en cuanto a citas de cualquier tipo. Sólo utiliza dos textos de las Escrituras: Mateo 11, 13 y S. Pablo a los Gálatas 1, 9.

Platero Ramos plantea la posibilidad de que Liciniano haya leído *De Spiritu Sancto* de Dídimo de Alejandría, por ciertas ideas comunes que se entreen en la carta a Epifanio, aunque no hay certeza sobre este hecho¹¹⁹.

Es realmente curioso que en sólo tres cartas que han llegado a nosotros los términos referidos al campo de la escritura y de la lectura sean numerosísimos. Esta riqueza semántica nos descubre a nuestro personaje viviendo en un microcosmos en el que no se puede concebir la vida sin el recurso a la palabra escrita transmitida por los libros: las formas verbales de *scribere* y *legere* son numerosísimas a lo largo de los textos de las tres cartas. Cuatro términos se utilizan para referirse al concepto libro: *Liber*, *Opusculum*, *Libellus*, y *Opus*. El término *liber*, sin embargo, no sólo significa libro, obra, tratado... sino también parte de un libro¹²⁰ y, por último, escrito en el sentido de carta, pero que ya ha sido publicada en algún tipo de recopilación¹²¹. *Opus* sólo es utilizado en una ocasión con el significado de obra escrita, refiriéndose a la obra de Gregorio sobre Job¹²². Los seis libros de Orígenes traducidos por Hilario son calificados de *libellos*, si bien podríamos pensar en un significado de pequeño tratado, folletos, etc., es muy posible que tenga cierto matiz negativo como nos hace suponer su opinión sobre las doctrinas de

117 Las referencias son las siguientes: Génesis: 2,7; 7,14-15; 7,21-22; Ex. 24,12; III Reg. 22, 22; Eccles. 3, 21; Ps. 106, 4; Osc. 4, 12; Mat. 11, 13; 18, 10; 18, 16; Luc. 11, 24; Ioh. 4, 24; Act. 8, 29; Rom. 1, 9; 7, 25; 8, 9; 8, 29; I Cor. 2, 2; 6, 16-17; 14, 15; II Cor. 3, 17; Eph. 6, 12; Gal. 1, 9; Philipp. 3, 3; I Tim. 3, 1-7; Tit. 1, 5-12; Hebr. 1, 14.

118 Licin., *Epist.* 2.2.12-13.

119 J.A. Platero Ramos, *Liciniano...*, *op. cit.*, pp. 150-151, notas 14 y 15; J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 66, piensa que las coincidencias con los textos de Dídimo se deben más bien al uso de florilegios: «...bien pudieron ambos escritores (Severo y Liciniano) utilizar alguno de los florilegios o argumentaciones escriturísticas que se componían para fines apologeticos».

120 Licin., 2.21.16 *Item in libro tertio supra memoratum librorum...*

121 Este sentido lo encontramos en Licin., 2.18.12 *In libro etiam De virginitate Sancte Marie...*; 2.19.1 *In libro etiam De origine anime, quem ad sanctum...*, refiriéndose a las cartas 137 y 166 respectivamente de Agustín.

122 Licin., 1.6.14 *Dignetur ergo beatitudo vestra opus ipsum de libro sancti iob...*

Orígenes sobre el espíritu racional de los astros¹²³. En tres ocasiones se refiere a algunos escritos de Agustín con el vocablo *opusculum*, es decir, obrita pequeña, opúsculo¹²⁴.

Los términos referidos a cartas y epístolas como misivas que se envían y se reciben pero no han entrado todavía a formar parte de ningún tipo de publicación son *Epistula* y *Litterae*, términos que si bien usados como sinónimos, el término *litterae* hace en alguna ocasión más referencia al contenido en sí que a la forma, la carta como formato¹²⁵.

III.8. Hundimiento sociológico de la cultura

La cultura de este tiempo es marcadamente eclesiástica, y, por tanto, el grado de formación de los eclesiásticos es un tema preocupante. El papa Gregorio había establecido en su *Regula Pastoral* una serie de exigencias para todos aquellos que quisieran acceder al sacerdocio. Liciniano, que conoce la *Regula*, nos da una visión bastante negativa en cuanto al ambiente cultural en el que él se desenvuelve y como González Blanco dice «Liciniano es un testigo de excepción del hundimiento sociológico de la cultura en Cartagena¹²⁶».

Pero, también aquí, debemos andar con cuidado para poder captar la retórica empleada por el obispo cartaginense y tratar de analizar, en su justa medida, el estado cultural de la diócesis cartaginense. Liciniano es categórico en sus argumentos que desarrolla en el párrafo quinto de su carta dirigida al papa, y que por su importancia presentamos por completo:

«En vista de lo cual te ruego por la gracia de Dios, que tanto en ti abunda, no rechaces mi súplica, antes bien, me enseñes de buen grado lo que confieso ignorar. Pues por necesidad nos vemos obligados a hacer lo que, según enseñas tu, no debe hacerse. Mientras no se encuentra un varón docto que quiera abrazar el estado de sacerdote, ¿podrá el indocto ser ordenado? Encargas que no se ordene al ignorante; más reflexionalo despacio conforme a tu prudencia, no sea tal vez baste para su pericia el saber que hubo un Jesucristo y que éste fue crucificado; porque si esto le basta, no habrá uno en este lugar que pueda llamarse docto. No habrá, pues, ningún sacerdote, si no puede serlo, no siendo instruido. Rechazamos, si, de un modo absoluto a los bigamos por no corromper el sacramento. ¿Pero qué haremos si el varón de una sola esposa, en vida de ella tocase a otra mujer? ¿Qué, si no tuviese esposa, y hubiese tenido contacto con una mujer? Consuelanos, pues, según tu estilo, a fin de que no seamos castigados, ni por el nuestro, ni por el pecado ajeno. Porque es mucho lo que tememos, si por virtud de la dicha necesidad estamos haciendo lo que no debemos. Ten por seguro que serán obedecidos tus preceptos, llevándose a cabo del mismo modo que lo enseña la autoridad apostólica. No sabemos ya como lamentarnos. Acabará la fe que se sostiene por la predicación. Acabará el bautismo si no hay quien bautice. Acabarán los sacrosantos misterios que celebran y administran los sacerdotes y ministros. En cualquiera de ambos casos amenaza el peligro: bien porque

123 Licin., 1.6.7-11 *Habemus sane libellos sex beati Ilarii episcopi Pictaviensis quos de graeco Origenis in latinum vertit; sed non omnia secundum ordinem libri sancti Iob exposuit. Et satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de stellis nenas Origenis transferret.*

124 Licin., 2.18.3 *et licet pene in omnibus Opusculis suis, ubi eum causa exegit...;* 2.21.3 *Beatus certe Augustinus licet in multis Opusculis suis adstruat angelos incorpoream...;* 2.22.4 *ut facilius credat, in quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria retinere...*

125 Licin., 2.1.1 *Lectis litteris tuis, frater karissime...;* 3.1.3 *insinuantes accepisse nos litteras tuas, et de vestre sospitatis bono...*

126 A. González Blanco, «La provincia bizantina de España», *op. cit.*, p. 60.

se ordene al que no deba ser ordenado, bien porque no haya quien celebre y administre los Sacramentos»¹²⁷.

Diversas puntualizaciones son las que podemos hacer sobre las palabras de Liciniano. Éste se veía obligado, *compellimur necessitate y per necessitatem ea faciamus*, a ordenar a indoctos. Pero de lo que dice Liciniano podemos conjeturar un hecho doble, o bien que los doctos no querían ser sacerdotes, o bien que, efectivamente, la realidad socio-cultural era tan pésima que se veía obligado a ordenar hombres no instruidos: *Peritus enim dum non reperitur, qui ad officium sacerdotali veniat*. Pero cuidado, porque el propio Liciniano se califica a sí mismo de «indocto»: *...quid faciendum est nisi ut imperitus, ut ego sum, ordinetur?* Sin embargo creemos que la afirmación de su «ignorancia» no es más que un ejercicio de la humildad que muestra a lo largo de la carta al Santo Padre, humildad que, por otra parte, no aparece en ninguna de las otras dos cartas. Realmente plantea una realidad bastante negra del entorno no sólo cultural sino también moral de su diócesis. El nivel cultural que marca como suficiente es bastante simple: *ne forte ad peritiam sufficiat ei scire Iesum Christum, et hunc crucifixum: si autem non sufficit, nemo erit in hoc loco, qui peritus esse dicatur*. En cuanto al nivel moral tampoco es mucho mejor, puesto que aunque no ordenará a los bígamos, se pregunta qué ha de hacer respecto a los adúlteros y fornicadores. Plantea un problema acuciante a sus ojos, casi sin salida, y es que o bien se ordena a los indoctos, o no se ordena a nadie. Ninguna solución es buena para él. No conocemos si hubo contestación del Pontífice.

Pero salvando las exageraciones retóricas marcadas por Liciniano vemos como de nuevo lo expuesto por nuestro obispo no es más que un reflejo de lo que está sucediendo en el Occidente latino en general. Cuando a partir del siglo VI se extiende el mundo de la barbarie y la cultura decae son los monjes los que toman el estandarte cultural y proclaman para los monjes la necesidad de saber leer, de entregarse a la lectura sagrada. Así la *lectio divina*, la lectura de los Libros sagrados, y, sobre todo, del oficio divino, resulta inseparable del ejercicio de la vida monástica. Desde San Agustín las bibliotecas acompañarán a los monjes en sus cenobios. Aparte de las escuelas monacales, surgieron las escuelas episcopales, surgidas en torno a los obispos, muchos de los cuales como sabemos se formaron en un monasterio. Los obispos se ven en la necesidad de ocuparse personalmente de la instrucción elemental de los jóvenes. La necesidad perentoria de asegurar la formación del clero generaliza este tipo de educación, en la que los obispos tomarían en sus propias manos no sólo la responsabilidad de su formación técnica, sino también la de su instrucción literaria elemental, que tratan de satisfacer necesidades inmediatas: leer, escribir, conocer la Biblia, en lo posible de memoria, adquirir un mínimo

127 Licin., *Epist.* 1.5: *Unde precor per gratiam dei, que in te exuberat, ut non respuas deprecantem, sed libenter doceas que me fateor ignorare. Compellimur igitur necessitate facere, quod doces non fieri. Peritus enim dum non reperitur qui ad officium sacerdotale veniat, quid faciendum est nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordinetur? lubeat ut non ordinetur imperitus. Sed pertractet prudentia tua, ne forte ad peritiam non sufficiat ei scire Christum Iesum et hunc crucifixum. Si autem non sufficit, nemo erit in loco qui peritus esse dicatur: nemo erit utique sacerdos, si nisi peritus esse non debet. Bigamis enim aperta fronte resistimus ne sacramentum utique corrumpamus. Quid si unius uxoris vir ante uxorem mulierem tetigerit? Quid si uxorem non habuerit et tamen sine mulieris tactu non fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo ut non puniamur nec nostro nec alieno peccato: valde enim metuimus ne per necessitatem ea faciamus que non debemus. Ecce obediendum est preceptis tuis ut talis fiat, qualem apostolica docet auctoritas, et non reperitur qualis queritur: cessabit ergo fides que constat ex auditu: cessabit baptismus si non fuerit qui baptizet: cessabunt illa sacrosancta mysteria que per sacerdotes fiunt et ministros. In utroque periculum manet: aut talis ordinetur qui non debet, aut non sit qui sacra mysteria celebret vel ministret.*

de erudición doctrinal¹²⁸. Asimismo el canon XI del concilio de Narbona del 589 legisla que los clérigos sean al menos *litterati*, que sean capaces de leer porque «no es posible edificar al pueblo, si no es por medio de la lectura¹²⁹».

La única salida es la vida monástica. No podemos saber cual sería la situación en Carthago Nova bajo la tutela de Liciniano, pero dada la gran preocupación de éste por el nivel cultural expuesto en la carta que comentamos, no sería de extrañar que existiera una escuela episcopal, *domus ecclesiae*, en torno a la figura de nuestro obispo, pero desgraciadamente sólo es una suposición sin ningún tipo de base.

III.8.1. Liciniano y la lengua griega: el final de un período

Se trata de otro aspecto más que nos informa de ese hundimiento de la cultura. La lengua griega apenas se conoce ya en el Occidente latino. Liciniano era un hombre de su época y como tal no conocía el griego¹³⁰. En el mundo latino la práctica del griego había ido desapareciendo, paralelamente a la oficialidad del griego en el Imperio oriental a partir de la segunda mitad del siglo VI. Nuestro hombre no conoce el griego, al menos como para leer la fuente original¹³¹. En las cartas se hace alguna mención a obras de autores griegos, pero siempre en traducciones latinas: *Habemus sane libellos sex beati Ilarii episcopi Pictaviensis quos de graeco Origenis in latinum vertiit*¹³². Las citas y alusiones a la obra de Gregorio Nacianceno las toma de la traducción latina de Rufino¹³³.

Si bien podría pensarse lo contrario, la presencia bizantina en las costas levantinas no repercutió en el conocimiento y uso del griego. Probablemente los ocupantes bizantinos, debieron estar vinculados más bien al África bizantina o al exarcado de Ravena, y se expresarían normalmente en latín. Recordemos a este propósito que la inscripción más famosa y conocida

128 H.I. Marrou, *Historia de la Educación en la Antigüedad*, Madrid 1971, p. 411.

129 J. Vivcs (ed.), *Concilios Visigóticos e Hispano-romanos*, Barcelona-Madrid 1963, p. 148: *...quia non potest nisi legendo aedificare populum*.

130 Liciniano como en tantos otros asuntos es un claro paradigma de lo que conocemos del Occidente latino (Gregorio Magno que vivió seis años en Constantinopla nos confiesa su ignorancia del griego en diversas cartas) y, en particular, de los escritores de la Península Ibérica.

Prácticamente la totalidad de los investigadores coinciden en señalar el abandono del cultivo de la lengua griega, cifrado a veces en un conocimiento superficial, que se apoyaba en glosarios y repertorios, aunque también hemos de destacar las excepciones como Pascasio, a fines del siglo VI, o Juan de Bielcaro, que pasó su juventud en Constantinopla. Sobre la situación de la lengua griega en la España del siglo VII ver M. Díaz y Díaz, «La cultura de la España visigótica del siglo VII», *op. cit.*, pp. 841-842; P. Riché, *Éducation et culture dans l'occident Barbare: Ve-VIIIe siècles*, Paris: Éditions de Scuil 1962, pp. 348-349; J. Fontaine, *Isidore de Seville, op. cit.*, pp. 849-854; E. Delaruelle, «La connaissance du grec en Occident du V au IX siècle», *Mémoires de la Société toulousaine d'études classiques*, T. I (1946) 213 y ss.

131 J. Fontaine, en *Isidore de Seville...*, *op. cit.*, Tomo II, p. 853, nota 2, es categórico también en este sentido: «Ni le voyage et le séjour à Constantinople —ni a fortiori la résidence près de la zone byzantine de l'Espagne méridionale—, n'impliquent forcément, chez un Leandre ou un Licinien de Carthagène, la connaissance de la langue grecque. Il y a en effet à Constantinople même une importante colonie latine, et un enseignement officiel de la grammaire latine, illustré au VI siècle par Priscien de Césarée. Gregoire le Grand, malgré un séjour de six ans dans la capitale de l'Empire d'Orient, avouait non sans coquetterie son ignorance du grec».

132 Licin., *Epist.* 1.6.7-9.

133 J. Madoz, *Liciniano...*, *op. cit.*, p. 65.

de la ocupación bizantina y aparecida en Cartagena, la inscripción del *magister militum* Comencio está redactada en latín¹³⁴.

III.8.2. Las manifestaciones de la superstición

Dos manifestaciones de la superstición se nos presentan en los documentos estudiados. Aunque realmente deberíamos utilizar la calificación que los dos hechos le merece a Liciniano. La palabra utilizada para calificar la otra cara del mundo de Liciniano, es decir, las creencias paganas, supersticiosas, etc., es *nenia*, vocablo de origen griego. Sobre esta época se ha dicho que si no han quedado obras literarias paganas y ni siquiera se hace alusión a ellas en obras polémicas se puede suponer que, o no existirían o no serían operantes, o sea un argumento «ex silentio¹³⁵».

Sin embargo la utilización de un término de origen griego *nenia* en dos de las cartas nos introduce en ese otro submundo en el que los residuos paganos, la ignorancia y la superstición son evidentes. Realmente la propia utilización del vocablo es un ejemplo magnífico de la consideración que este tipo de creencias tienen ya en este tiempo. El significado del término no va más allá de futilidad, bagatela, tontería. Este submundo cultural no merece otra calificación por parte del obispo. Una parte de la obra de Orígenes se califica de *nenia* en cuanto que no se puede considerar que los astros tengan espíritu racional¹³⁶.

En segundo lugar, y esto sí es importante porque nos demuestra hasta que punto era baja la formación del clero, Liciniano califica de *nenia* lo narrado en la carta del obispo Vicente de Ibiza sobre la carta de Jesucristo que había llegado a su poder y que sin dudar de su autenticidad la había leído en su púlpito¹³⁷. La misma carta es calificada de *diaboli figmentum*. Como bien manifiesta García Iglesias no es otra cosa sino la manifestación de la contaminación a que en determinados ambientes, caracterizados por la permisividad, se podía llegar en materia de religión, no tanto en teología cuanto en praxis y religiosidad popular¹³⁸.

Si Liciniano califica como el último fin de la carta «obligarles a judaizar¹³⁹», el obispo escribe aquí no sólo contra la ignorancia de aquellos que creen que Cristo envía cartas, sino a la vez es un ataque velado contra el judaísmo, cosa no rara, por otra parte, en esta época.

Por otro lado nos parece que la utilización de *populus christianus* en 3.2.8 responde, quizás

134 J. Vives, *Inscripciones Cristianas de la España Romana Visigoda*, Barcelona 1959, nº 362, pp. 125-126. Se conservan, en cambio, dos inscripciones griegas, hay constancia de una tercera hoy perdida, estudiadas por A. Lillo, «Inscripciones sepulcrales griegas de Cartagena», en *Del conventus Carthaginensis a la Chora de Tudmir = Antigüedad y Cristianismo*, II (1985) 119-121. El autor las fecha en época bizantina, y sus características como la influencia latina en la lengua y en el aspecto epigráfico, demuestran el poco arraigo del griego en la zona.

135 A. González Blanco, «La provincia bizantina de Hispania», *op. cit.*, p. 60.

136 Licin., 1.6.10-11: *Et satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de stellis nenia Origenis transferret.*

137 Licin., 3.1.7-10: *Ego enim mox a te transmissas accepi, in presentia ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum legens, et non patienter ferens nec dignum ducens nenia ipsas perlegere, statim scidi, et eas in terram proieci...*

138 L. García Iglesias, *Los judíos en la España antigua*, Madrid 1978, p. 99.

139 Licin., 3.2.4-6: *Sed quantum sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit, ut nos iudaizare compellat...*

inconscientemente, a la necesidad de oponerse a todo lo que en el momento de la redacción de la carta se movía por la cabeza de Liciniano referente al *populus iudaicus*¹⁴⁰.

Contra la rigidez que quiere imponer el anónimo autor se alza Liciniano y nos especifica algunos detalles. Liciniano en un tono más moderado prefiere que en el caso de que no se acuda a la Iglesia en domingo se dedique a algún tipo de trabajo: «Sería preferible que el pueblo cristiano, si no acude ese día a la iglesia, se ocupase en hacer algo, y no lo pasase bailando. Mejor sería al varón distraerse en su huerto y caminar, y a la mujer cuidar de la casa, que bailar, danzar y torcer malamente con brincos los miembros contruidos por Dios y cantar canciones torpes para excitar la lascivia¹⁴¹». Pero aquí Liciniano no nos plantea una situación totalmente real sino que una vez más, como ha estudiado Madoz, revela una dependencia directa de los escritos de Agustín¹⁴².

Como opina García Iglesias no debía de ser mucha su simpatía hacia el pueblo de Israel, al que acusa de costumbres corrompidas y de proclividad a la licencia¹⁴³.

III.9. Sacralización de la cultura: La revelación como límite del conocimiento

Hay una tendencia desde Casiodoro e Isidoro a agrupar la ciencia profana para ponerla al servicio de la ciencia sagrada. Esto significa el dominio de las siete artes liberales (*trium* y *quadrium*) frente a la experiencia.

Las ciencias profanas deben servir para la comprensión de la Escritura y así los estudios profanos se hallan al servicio de los estudios sagrados.

Es preciso, en primer lugar, conocer las lenguas, para disipar algunas partes oscuras del texto, solventar las ambigüedades de las traducciones o confrontarlas. Para penetrar las palabras es útil, por tanto, conocer el conjunto de las ciencias. Las palabras poseían una fuerza mágica. Dar la interpretación de una palabra significaba descubrir la esencia del fenómeno designado por ésta. Hay una sólida confianza en el valor racional del lenguaje, en el parentesco entre las palabras y las cosas. Como ha dicho J. Fontaine es el punto extremo de una cultura que termina por erigir la gramática como método universal del saber¹⁴⁴.

Esta palabra escrita avanza a lo largo del tiempo y se va consolidando la función de la cosa escrita en la vida cotidiana de la Iglesia: la «tradición», cuya importancia no cesa de crecer, no es ya simplemente un conjunto de doctrinas, interpretaciones y usos transmitidos por vía oral; la tradición se encarna ahora en una literatura abundante y variada. Así pues, desde las exigencias más inmediatas de lo piadoso hasta las ambiciones más elevadas del pensamiento religioso,

140 *Populus* en el sentido espiritual, que es la semántica que encierra en cada una de las utilidades de las cartas, tiene el significado de fieles cristianos. Son los fieles, basada su fidelidad sobre la fe cristiana, de las iglesias en relación a sus obispos. En general designa el conjunto de fieles, el de pueblo cristiano. Otros ejemplos en 3.1.6-7: *et de tribunalis populis eas feceris adnunciari...*; 3.4.1-2: *et in presentia populi ipsam epistolam...*

141 Licin., 3.2.8-13: *Utinam populus christianus, si die ipso Ecclesiam non frequentat, aliquod operis faceret, et non saltaret. Meliusque erat viro hortum facere, iter agere, mulieri colun tenere, et non ut dicitur, ballare, saltare, et membra a deo bene condita saltando male torquere, et ad excitandam libidinem nugatoribus cancionibus proclamare.*

142 J. Madoz, *Liciniano...*, op. cit., pp. 74-75.

143 L. García Iglesias, *Los judíos...*, op. cit., p. 141.

144 J. Fontaine citado en J. Jolivet, *Historia de la Filosofía: La filosofía medieval en occidente*, Vol. 4, Madrid 1984, p. 39.

todo se aunaba para imponer a los cristianos un tipo de cultura, y por tanto una educación, en la cual el elemento literario debía ocupar un lugar selecto¹⁴⁵.

Pues bien es curioso que en las tres cartas de Liciniano se marca claramente este proceso en el que ha convergido la cultura del momento: la interpretación cada vez más literal y restrictiva de las Escrituras¹⁴⁶.

Liciniano, en su comunicación a Gregorio, para negar el espíritu racional de los astros del que hablaba Orígenes sólo se apoya en las Sagradas Escrituras¹⁴⁷.

En la carta a Epifanio se afirma que no puede ser dicho nada contrario a la Santa Escritura¹⁴⁸.

Pero es en la carta dirigida al obispo Vicente en donde Liciniano se muestra más inclinado, dada la gravedad del asunto, a mostrar su rechazo a una especie de «superstición judaizante» en base a que basta lo que dijeron los profetas, los Apóstoles y Jesucristo¹⁴⁹.

III.10. El recurso a la «memoria»

El recurso a la memoria, como ya hemos visto en páginas anteriores, quizá como excusa, o quizá como un ejercicio de presunción de lo mucho que se ha leído y de lo mucho que se sabe, es utilizado abundantemente. En las cartas el concepto *memoria* tiene tres significados, dos de ellos muy próximos: la propia capacidad de recuerdo¹⁵⁰, el lugar o soporte físico de esa capacidad¹⁵¹ y en tercer lugar llegó a significar el altar de San Pedro en Roma¹⁵².

Realmente no vamos a repetir palabra por palabra lo que ya Madoz en su edición crítica de las cartas y en otros trabajos ha dejado ya probado, y es que, cuando Liciniano alude a que no dispone de libros y que lo que escribe lo hace de memoria, esto realmente no es así, pues Madoz

145 H.I. Marrou, *Historia...*, pp. 385-386.

146 A este propósito dice A. Sánchez Ferra, «Aspectos de la cultura del siglo VI en el Sureste peninsular, según la obra de Liciniano», en *Del Conventus Carthaginiensis a la Chora de Tudmir = Antigüedad y Cristianismo II* (1985) 125: «En sus cartas, concretamente en la dirigida a vicente de Ibiza, Liciniano muestra como el proceso conducente a la esclerotización del conocimiento, por una interpretación cada vez más literal y cada vez más restrictiva de las Escrituras, se halla muy avanzado».

147 Licin., 1.6.11-14: *Mihi, Sanctissime Pater, nullo pacto suaderi potest, ut credam astra caeli spiritus habere rationales, quae neque cum angelis neque cum hominibus facta esse. Scriptura Sancta declarat.*

148 Licin., 12.15-16: *Sed quia verum est imaginem Dei esse animam et contrarium Scripture sancte dici non potest, anima corpus non est...*

149 Licin., 3.1.7-13: *Ego enim mox a te transmissas accepi, in presentia ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum legens, et non patienter ferens nec dignum ducens nenias ipsas perlegere, statim scidi, et eas in terram proieci, admirans quod his credulus fueris, et post Prophetarum vaticinia, et Christi Evangelia, Apostolorumque eius epistolas, nescio cuius hominis litteras sub nomine Christi factas, eius esse credideris...*

3.3.2-3: *Sufficiat enim quod locutus est in Prophetis, per se ipsum, et per suos Apostolos.*

3.3.7-9: *Non igitur credas, quae nunquam facta leguntur: quod si ea facta essent, post predicationem Evangelii iam necessaria non sunt.*

3.4.5-8: *...Sed et illum Evangelium: OMNIS LEX ET PROPHETE USQUE AD IOHANNEM PROPHETAVERUNT. Deinceps, si qua nova vel inusitata divulgata fuerint, omnino abiicienda er detestanda sanctitas tua noverit.*

150 Licin., 2.2.14; 2.22.4.

151 Licin., 2.20.15, 2.20.18; 2.20.18.

152 Esta acepción de *memoria* referida a San Pedro como altar o templo de éste es muy frecuente en textos litúrgicos a lo largo de la Edad Media. En Licin., 3.0.5-6: *Contra eos qui credunt epistolas de celo cecidisse in memoriam Sancti Petri Romae.* 3.3.10-11: *...quia ipsa epistula, sicut simulator scripsit, de celo descendit super altare Christi in memoria sancti Petri Apostoli...*

demuestra en su estudio lo contrario, es decir, que tienen los libros y, por tanto, manejan directamente las fuentes¹⁵³. La alusión a la memoria es pura retórica, añadiríamos nosotros.

III.11. La relación entre forma y contenido: El estilo en el siglo VI

Otro aspecto, que queda reseñado en la obra de Liciniano, es algo esencial en el mundo de la palabra escrita y que tendrá su punto álgido en esta época. Se trata de la relación entre estilo y contenido. Como ya hemos visto a lo largo del trabajo uno de los pilares fundamentales de esta cultura era poner las disciplinas profanas al servicio de la ciencia cristiana. Algo en lo que trabajó Agustín y quedó bien patente en su *De doctrina christiana* cuando en su libro cuarto pone al servicio de la elocuencia cristiana una tradición clásica muy a menudo desechada. El escritor y el orador cristiano pueden encontrar un estilo que permanezca fiel a un lenguaje sencillo y natural, pero no por eso menos claro. No se trata de hablar o escribir simplemente por hacerlo o sin sentido, sino que se trata de que la belleza del estilo sea una clara garantía de lo que se dice o se escribe¹⁵⁴.

Liciniano utiliza como argumento, entre otros, para demostrar la falsedad de la carta «enviada desde el cielo» la «inelegancia» de su estilo y la falsedad de su doctrina¹⁵⁵.

En otro punto, concretamente en la carta enviada a Gregorio, Liciniano alaba el estilo del Papa por su belleza. ya que expone las doctrinas de los Apóstoles con el estilo adecuado. No sólo por lo que ha dicho sino cómo lo ha dicho: «Las doctrinas de las que hablas concuerdan con las de los Apóstoles y de los varones apostólicos. Muy hermosas cosas has dicho, y en ellas has demostrado que eres pulcro»¹⁵⁶. Pero lo verdaderamente importante es que son hermosas, no tanto por la forma, como por el hecho de que concuerdan con las doctrinas apostólicas.

153 Licin., 2.2.9-16: *Unde etiam sanctitas vestra, si otium nostrum non perturbaret temporis qualitas, et liceret ut libros eosdem, quos memoras, haberemus in promptu, voluntati tue voluisse parere. Sed quia non possumus quod volumus, id saltem volumus quod possumus: et tibi non que nos ipsi voluntatem sequentes nostram definire potuerimus, sed que in memoriam nostram ex seniorum nostrorum definitionibus colligentes coacervavimus, scribere profecto curabimus*; 2.21.1-5: *Memores, frater dilecte, sententie domini, quia duorum aut trium hominum testimonium verum sit, labori nostro in arcto tempore providentes, hos duos excellentissimos tractatores, ut facilius credat, in quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria retinere, scripta per vos notescenda mandavimus*. A propósito de estos textos J. Madoz, *Liciniano...*, op. cit., p. 100, nota 12 hace dos apreciaciones: refiriéndose a *in memoriam nostram*: «No se entienda la frase muy a la letra, como si los redactores no hubieran podido consultar fuentes literarias para su carta, y sólo escribieran al dictado de su memoria. El estudio de las fuentes mostrará la abundante documentación, agustiniana sobre todo, de que disponían, a pesar de las perturbaciones de que se lamentan.» Más adelante el mismo autor en p. 119 dice: «Mucho han leído y utilizado a San Agustín los redactores de esta carta, a pesar de sus protestas.»

Lo mismo en J. Madoz, «Un caso de materialismo en España en el siglo VI», *Revista Española de Teología VIII* (1948) 224-225.

154 Sobre este asunto, con abundantes ejemplos más o menos contemporáneos de Liciniano, véase P. Riché, *Éducation et culture...*, op. cit., pp. 347-348.

155 Lic., *Ubi nec sermo elegans nec doctrina sana praebent*. Respecto a este comentario de Liciniano a la carta de Vicente P. Riché, *Éducation...*, op. cit., p. 348 dice: *Lorsque Licinien de Carthagène veut démontrer à l'évêque d'Ibiza la fausseté d'une prétendue lettre tombée du ciel, il met sur un même plan l'impropriété du style et la fausseté de la doctrine. On croirait entendre Cassiodore*. Avanzando más de lo que hizo Riché nosotros creemos que efectivamente se pueden leer las enseñanzas de Casiodoro en la obra de Liciniano, puesto que como pretendemos demostrar Liciniano conocía parte de la obra de Casiodoro.

156 Licin., 1.4.8-10: *Dicis enim ea quae consonat Apostolis et Apostolicis viris: pulcher enim pulchra dixisti, et in his pulchrum te esse ostendisti...*

III.12. Liciniano y Casiodoro: La disciplina geométrica

San Agustín es, sin lugar a dudas, el maestro y principal fuente de inspiración del obispo de Cartago Spartaria. En la carta a Epifanio toma bastante de la obra de Claudiano de Mamerto, como ya hemos visto más arriba, y también de Agustín a través de Mamerto. Esta carta es esencial para comprender el mundo de la cultura del momento y, en particular, de Liciniano y Severo. Ya hemos visto el proceso cultural tendente a aprovechar las ciencias profanas para el estudio e interpretación de los textos escriturísticos. El estudio del *Triuium* y del *Quadriuium* aplicado a la ciencia sagrada. En concreto, nuestros redactores utilizan la *disciplina geométrica* para intentar encontrar argumentos de razón que apoyen lo que dicen las Escrituras. Es decir, utilizan los mecanismos o símbolos de la geometría, que son al mismo tiempo símbolos teológicos, porque sirven para explicar las verdades divinas, podemos hablar de una «geometría sagrada» como podríamos hablar de una matemática, retórica y música sagradas. Por consiguiente, el lenguaje de la geometría, en este caso particular, no es un lenguaje independiente, sino más bien un «dialecto» de la lengua, más universal, de la cultura cristiana.

Liciniano utiliza conceptos matemáticos además de forma bastante original. Es el caso de los términos *tripedalis* y *quatripedalis*, y aunque el concepto lo ha tomado de Mamerto, no así los términos¹⁵⁷. Asimismo utilizan argumentos botánicos, con una descripción del proceso de la vida vegetal¹⁵⁸.

Pero aún hay más. Es más que posible, al menos nosotros lo exponemos aquí por primera vez, que Casiodoro, que fue contemporáneo de Liciniano, haya influido en la preparación de los redactores de esta carta. A esta conclusión nos lleva el hecho de la utilización del término *disciplina geometrica* nunca utilizado ni por Agustín, ni por Claudiano Mamerto, aunque sí el concepto¹⁵⁹. Este término sí es usado por Casiodoro¹⁶⁰ y pensamos que de él lo ha tomado Liciniano.

Esto estaría también apoyado en el hecho de que la tradición manuscrita sobre el segundo libro de las *Institutiones*, el que trata de las artes liberales, parece haber sido más abundante que la del primero¹⁶¹.

Casiodoro, que considera la ciencia profana como introducción indispensable para el estudio de las ciencias sagradas¹⁶², tiene también en común con Liciniano el haber escrito un libro, *De*

157 Licin., 2.10.4-6: *Omne videlicet corpus, et altum, et latum, et longum est: inueniat, et dicat utrum tripedalis an quatripedalis sit anima hominis vel spiritus angeli...*

158 Véase párrafo 11 de la carta número 2.

159 Licin., 2.15.1-3: *Quin etiam cogitet, si potest, quid sit in geometrica disciplina punctum, quid linea, que nullam habet latitudinem, nullam altitudinem, sed solum habet longitudinem...*

160 Casiodoro, art. 3, p. 1168d: *...geometrica est disciplina magnitudinis immobilis et formarum...; gramm. VII 213, 23: ...mathematica, quae quattuor complectitur disciplinas id est arithmetica, geometricam, musicam et astronomiam...*

161 A esta conclusión llega en su estudio I.W. Jones, «The influence of Cassiodorus on mediaeval culture», *Speculum* 20 (1945) 438 y ss.

162 En el programa de estudios que propone a sus monjes en *Institutiones diuinarum et saecularium litterarum*, marca con claridad la distinción existente entre las tres «artes» liberales propiamente dichas (gramática, retórica, dialéctica) y las cuatro «disciplinas» (aritmética, música, geometría, astronomía), según la división de Marciano Capella, apuntada ya por San Agustín. Creemos necesario transcribir lo que dice en *Institutiones* I, 27: «Consideramos un deber advertir que en las letras sagradas, lo mismo que en sus exégetas más distinguidos, hay muchas cosas que se

anima, que recoge la doctrina psicológica de San Agustín y de Claudiano Mamerto, pero es original en su concepción sobre la manera de existencia de las facultades en el cuerpo¹⁶³.

IV. REFLEXIONES FINALES

Estas últimas líneas pretenden ser solamente unas reflexiones parciales sobre algunas facetas de la vida del siglo VI, en general, y de Liciniano, en particular, a la espera de un posterior estudio sobre otros aspectos terminológicos de las cartas y aspectos socio-políticos y arqueológicos de la región de Carthago Nova.

El estudio de la lengua, de la terminología, de las fórmulas, de los giros estables y repetidos, de las expresiones y de las combinaciones verbales, y todo esto acompañado de un estudio en base a las concordancias puede ser de gran ayuda para abordar el análisis de los textos y desvelar un tipo de mentalidad que de otro modo sería muy difícil de descubrir.

Hemos querido plantear la hipótesis de que el mundo de la cultura constituye, en esta sociedad y en esta época una cierta globalidad: como el aire que respiran todos los miembros de la sociedad, el invisible medio universal en el que todos están inmersos. Por eso todo hecho que los miembros de la sociedad realicen, todo impulso y pensamiento que surja de sus mentes, quedaría inevitablemente impregnado de ese medio que lo impregnaría todo.

En el último cuarto del siglo VI si bien no podemos hablar de Cartagena como un centro cultural de primer orden, debido sobre todo a la falta de documentos, no es menos cierto que la figura de Liciniano brilla con luz propia y nos acerca a lo que pudo ser la vida y la cultura en la diócesis cartaginense de finales del siglo VI y principios del siglo VII. Su persona representa un paso intermedio entre el mundo clásico y el medieval; con él la iglesia cartaginense debió vivir momentos de brillantez motivados, entre otras causas, por las continuas y fértiles relaciones con diversos centros culturales del entorno mediterráneo que se mantuvieron en torno a la persona del obispo Liciniano. Relaciones mantenidas con importantes personajes de diversos ámbitos geográficos como Leandro de Sevilla, Eutropio de Valencia, Severo de Málaga, Gregorio Magno, que le sitúan dentro de la élite cultural de su época. Sin embargo no todas sus relaciones fueron tan fructíferas. Su más que posible enfrentamiento con la autoridad político-militar de la Hispania bizantina, el patricio Comenciolo, pudo causar en última instancia su muerte en la capital del Imperio, Constantinopla.

Nuestro teólogo-filósofo forma parte de esas generaciones de escritores que, en esta época de transición entre la Antigüedad y el Medioevo, no son totalmente originales en cuanto a su planteamiento, sino que presentan una sistematización del pensamiento de siglos anteriores. Aunque no por ello debemos dejar de observar en Liciniano ciertos toques y matices muy originales acerca de la doctrina y el pensamiento tradicionales. Y Liciniano lo hace sobre todo en base a la obra y el pensamiento de Agustín. Fuertemente influenciado por la ideología

comprenden por las imágenes y muchas otras por las definiciones, la gramática, la retórica, la geometría y los conocimientos astronómicos».

Sobre la influencia de Casiodoro en Hispania a partir de fines del siglo VI véase J. Fontaine, «Le souvenir de la culture ostrogothique et les invasions lombardes», en *Isidore...*, *op. cit.*, pp. 843-846.

163 En un trabajo posterior intentaremos ver hasta qué punto Liciniano ha podido conocer y utilizar la obra de Casiodoro en la redacción de la carta a Epifanio.

agustiniana también utiliza otras fuentes, a las que nosotros hemos añadido Venancio Fortunato y Casiodoro, contemporáneos de nuestro autor y que con toda seguridad pudo leer. Lo que por otra parte nos demuestra que Liciniano se hallaba en comunicación con prácticamente todas las élites culturales del mundo occidental así como podía haberlo hecho con la zona oriental, sobre todo a través del puerto de Cartagena abierto a todo el Mediterráneo.

Hemos repasado los escasos retazos de su vida que se nos han conservado y de los cuales creemos que podemos aseverar que Liciniano formó parte de una colectividad monástica en algún punto de la región levantina y que esto marcó su trayectoria posterior. Esto como hemos reiterado a lo largo del trabajo debe ser tenido en cuenta para cualquier análisis de las misivas, pues la carta a Epifanio supone un tiempo y un lugar, en definitiva unas circunstancias totalmente distintas a las cartas dirigidas a Gregorio y a Vicente, cuando Liciniano ya era obispo en Carthago Nova.

Por otra parte resulta muy meritorio que en sólo tres cartas muestre de un modo global muchas de las características de la cultura y de la ideología de su tiempo. Uno de los hechos principales en este tiempo y que ya se ha puesto de manifiesto es el llamado hundimiento sociológico de la cultura, en el que Liciniano es una excepción pues a pesar de no conocer el griego, posee una vasta cultura cristiana con matices estoicos. También hemos incidido en el hecho de que Liciniano debió poseer una biblioteca cuando ocupaba su sede en Cartagena. Que en algún momento de su vida estuvo entre los muros de una biblioteca es claro por la carta a Epifanio. Aunque el lugar no podemos saber con seguridad cual era, lo que sí parece evidente es que no era Carthago Nova. Sin embargo nada nos hace suponer que en Carthago Nova no pudiese reunir una biblioteca a través de sus peticiones a sus distintos interlocutores; recordemos sus peticiones a Leandro de Sevilla y al papa Gregorio, y los libros que él mismo poseía ya que como ha quedado demostrado Liciniano era un ferviente lector y gran amante de los libros.

Otros dos hechos claves patentes en su obra son por una parte la importancia de la Tradición, representada por las Escrituras y por los escritos de diversos Padres, y, por otra parte y como consecuencia de la utilización de esta primera, su consecuencia en el ámbito ideológico: la Revelación como límite del conocimiento, plasmada en el ámbito de la cultura como una sacralización de ésta llevada a sus últimos extremos.

En definitiva, Liciniano, hombre de su época, refleja perfectamente el horizonte cultural e ideológico en el que se desenvolvía la Hispania de fines del siglo VI y principios del VII no sólo en la zona bizantina, sino también en la visigoda.

APÉNDICE BIBLIOGRÁFICO

1. FUENTES LITERARIAS

BICLARO, J. de, *Chronica, MGH. Auctores Antiquissimi XI* (vol. II), Ed. Mommsen, Th., Berlin 1961.

GREGORIO DE TOURS, *Liber in gloria confessorum*, 12, Ed. Grosse, R., *FHA IX*, p. 169.

GREGORIO MAGNO, *Dialogi*, Ed. Migne, J.P., *Patrologiae Latinae*, 77.

GREGORIO MAGNO, *Epistolae*, Ed. Migne; J.P., *Patrologiae Latinae*, 84; *MGH Epistolae I, Gregorii I Papae Registrum Epistolarum*, Ed. Ewald, P. y Hartmann, L. M., München 1978.

GROSSE, R., *Las fuentes de la época visigoda y bizantinas*, *FHA IX*, Barcelona 1947.

- ILDEFONSO, *De uiris illustribus*, Ed. Codoñer Merino, C., *El «de uiris illustribus» de Ildefonso de Toledo. Estudio y edición crítica*, Salamanca 1972.
- ISIDORO, *De uiris illustribus*, Ed. Codoñer Merino, C., «*El de uiris illustribus» de Isidoro de Sevilla. Estudio y edición crítica*, Salamanca 1964.
- ISIDORO, *Etymologiae*, Ed. Linddsay, W.M., Oxford 1911.
- LICINIANO, «*Licinianus, Carthaginensis Episcopus*»: *Notitia ex Cave*, *MPL* 72: 687-700.
- LICINIANO, «*Epistulae*», *MPL* 72: 689-700.
- VIVES, J. (ed.), *Inscripciones cristianas de la España romana y visigoda*, 2ª edición, Barcelona 1969.

2. BIBLIOGRAFÍA

- AYUSO MARAZUELA, T., «Un apócrifo español del siglo sexto de probable origen Judeo-Cristiano», *Sefarad* (Revista de la Escuela de Estudios Hebreos) I (1944) 3-29.
- BELTRÁN, A., «Notas para el estudio de los bizantinos en Cartagena», *C.A.S.E.* III (Murcia 1947) 294-309.
- BRUNEL, C., «Versions Espagnole, Provençale et Française de la lettre du Christ tombée du ciel», *Analecta Bollandiana* LXVIII = *Mélanges Paul Peeters* II (1950) 383-396.
- CRUZ PONTES, J. M., «Le problème de l'origine de l'âme de la patristique à la solution tomiste», *RTAM* 31 (1964) 175-229.
- CUSTODIO VEGA, A., *Epistulae Liciniani Episcopis Cartaginensis*, El Escorial 1935.
- DELEHAYE, H., «Note sur une legende de la lettre du Christ tombée du ciel», *Bulletin de l'Accademie Royale de Belgique*, 1899, pp. 171-213.
- DIESNER, H. J., *Isidor von Sevilla und seine Zeit*, Aufsätze und Vorträge zur Theologie und Religionswissenschaft, 57, Berlin: Evangelische Verlaganstalt 1973. 83 pp.
- DIESNER, H. J., *Isidor von Sevilla und das Westgothische Spanien*, Abhandlungen der sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig: philologisch-historische Klasse, 67, prt. 3, Berlin: Akademie Verlag 1977. 127 pp.
- DOMÍNGUEZ DEL VAL, U., «Cultura y teología en la España visigoda», *Salmanticensis* 17 (1970) 581-612.
- DOMÍNGUEZ DEL VAL, U., «Liciniano de Cartagena», *DHEE* 2 (1972) 1.296-1.297.
- DUART, L., *Obispos Godos de Levante. Aportación a la Historia Eclesiástica del reino de Valencia*, Valencia, Ediciones Morata, 1961. 143 pp.
- FLÓREZ, E., «Epistolae I. S. Liciniani Episcopi Carthaginis», *España Sagrada* 5, Madrid, pp. 402-416.
- FONTAINE, J., «Fins et moyens de l'enseignement ecclésiastique dans l'Espagne wisigothique», *Settimane di Studio* 19, 1, pp. 145-202; cf. también 213-229.
- FONTAINE, J., «Conversion et culture chez les wisigoths d'Espagne», *Settimane di Studio* 14, pp. 87-147.
- FONTAINE, J., *Culture et spiritualité en Espagne du IVe au VIIe siècle*. Variorum reprints, London 1986.
- FONTAINE, J., CAZIER, P., «Qui a chasse de la Carthaginoise Severianus et les siens? Observations sur l'histoire familiale d'Isidor de Sevilla», *Estudios en Homenaje a D. Claudio Sánchez Albornoz en sus 90 años*, I, Buenos Aires 1983, pp. 349-400.

- FONTAINE, J., «Die Westgotische lateinische Literature, Probleme und Perspektiven», *AAb.* 12 (1966) 64-87.
- FONTAINE, J., «Le problème de la culture dans la latinité chrétienne du IIIe au VIIe siècle», *ILitt.* 9 (1957) 208-215.
- FONTAINE, J., *Isidoro di Siviglia e la cultura del suo tempo*, Seminario isidoriano di Verona, 17-18 maggio 1978. Padova: Università di Padova 1979. 52 pp.
- FONTAINE, J., «Fin et moyens de l'enseignement ecclésiastique dans l'Espagne dans l'Espagne wisigothique», *La scuola nell'Occidente latino dell'alto medioevo. (Settimane di studio del Centro italiano di studi sull'alto medioevo XIX, Spoleto 1971.)*, Spoleto 1972.
- FONTAINE, J., *Isidore de Séville et la culture classique dans l'Espagne wisigothique*, 3 vols. Paris: Études Augustiniennes 1983.
- GAMS, P. B., *Die Kirchengeschichte von Spanien I, 2, «Vom Jahr 589 bis 1085*, Graz 1964 (= Regensburg 1874).
- GARCÍA VILLADA, Z., «La cultura literaria del clero visigodo», *EE* 3 (1924) 250-263, 356-369.
- GARCÍA MORENO, L. A., *Prosopografía del Reino visigodo de Toledo*, Salamanca 1974.
- GARNELO, B., «Relaciones entre España e Italia durante la edad media: período visigótico», *CD* 149 (1927) 17-30.
- GELZER, H., *Georgii Cyprii 'Descriptio Orbis Romani'*. Editado por..., Leipzig 1890.
- GOFFART, W., «Byzantine policy in the West under Tiberius II and Maurice: the pretenders Hermenegild and Gundovald», *Traditio* 13 (1957) 73-118.
- GONZÁLEZ, J., «La formación del clero en la España visigoda», *MC* 1 (1943) 371-393.
- GONZÁLEZ BLANCO, A., «La provincia bizantina de Hispania. Carthago Spartaria, capital administrativa»; «Los visigodos en la Carthaginense»; «La iglesia carthaginense», en *El medioevo y la cultura mediterránea. El sureste ibérico en la Alta Edad Media (Siglos V-XIII)*, *Historia de Cartagena*, Tomo V, pp. 43-62, 101-117 y 163-187 respectivamente.
- GÖRRES, F., «Leander, Bischoff von Sevilla und Metropolit der Kirchenprovinz Bätica (von c. 584 bis 13 März 600 oder 601)», *ZWT* 29 (1886) 36-50.
- GÖRRES, F., «Die Inschrift von Cartagena von 589/90», *BZ* 16 (1907) 534-535.
- GÖRRES, F., «Des Westgothenkönigs Leovigild in Kampfe gegen den Katholicismus und zur arianische Staatskirche, III, Strenge Massregeln, zu denen Leovigild im Kampfe gegen den Katholicismus in den Jahren 580-585 seine Zuflucht namh», *ZHT* 43, Gotha 1875.
- GÖRRES, F., «König Rekared der Katholische (586-601)», *ZWT* 42 (1899) 270-322.
- GÖRRES, F., «Der spanisch-westgotische Episkopat und das römische Papstum von Kónig Rekared dem Katholischen bis Wamba (586-680). Beiträge zur Kirchen und Kulturgeschichte des Frühmittelalters», *ZWT* 45 (1902) 41-72.
- GÖRRES, F., «Über Leanders Aufenthalt zu Bizanz», *ZHT* 1873.
- GÖRRES, F., «Zwei Beiträge zur spanischen Kirchengeschichte des 6. Jahrhunderts: B. Mausona, Bischof von Merida in Spanien und Metropolitan der Kirchen provinz Lusitanien (von 573 bis 606)», *ZWT* 28 (1885) 326-332.
- GÖRRES, F., «Die bizantinische Abstammung der spanischen Westgotenkönige Erwich und Witiza sowie die Beziehungen des Kaisers Maurikios zur germanischen Welt», *BZ* 19 (1910) 430-439.
- GÖRRES, F., «Die bizantinischen Besitzungen an der Küsten des spanischwestgotischen Reiches (554-624)», *BZ* 16 (1907) 515-538.

- GÖRRES, F., «Miscellen zur späteren spanisch-westgotischen Kirchen und Kulturgeschichte», *ZWT* 42 (1899) 437-450.
- GOUBERT, P., «Influences byzantines sur l'Espagne wisigothique: influences sur les institutions», *REB* 4 (1946) 111-134.
- GOUBERT, P., «Ceuta byzantine ou wisigothique? (notes d'histoire et d'archéologie)», *Miscellània Puig i Cadafalch. Reculls d'estudis d'arqueològia, d'història de l'art i d'història offerits a J. Puig i Cadafalch per la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, Vol. 1, Barcelona 1947-1951, pp. 337-343.
- GOUBERT, P., «Byzance et l'Espagne wisigothique (554-711)», *EByz.* 2 (1944) 5-78.
- GOUBERT, P., «L'administration de l'Espagne byzantine: les gouverneurs de l'Espagne byzantine», *EByz.* 3 (1945) 127-142.
- GOUBERT, P., «Administration de l'Espagne byzantine (suite) II: Les Provinces», *REB* 4 (1946) 71-110.
- HÜBNER, Aem., *Inscriptiones Hispaniae Christianae*. Berlín 1871; *Supplementum*, Berlin 1901.
- JIMÉNEZ DUQUE, B., *La espiritualidad romano-visigoda y mozárabe*. Madrid 1977.
- JONES, I. W., «The influence of Cassiodorus on mediaeval culture», *Speculum* 20 (1945) 438 y ss.
- KAMPERS, G., *Personengeschichtliche Studien zum Westgotenreich in Spanien*, Münster 1979.
- KOTTJE, R., *Studien zum Einfluss des Alten Testaments auf Recht und Liturgie des Frühen Mittelalters*, Bonner Historische Forschungen 23, Bonn: Röhrscheid 1964, 137 pp.
- KRINKE, J., «Der spanische Taufritus im frühen Mittelalter», *SFG* 9 (1954) 33-116.
- LAFUENTE VIDAL, J., «Nueva interpretación de una lápida bizantina del Museo de Cartagena», *PCart.* 1 (1945) 22-24.
- LINAGE CONDE, A., «El monacato en el País Valenciano hasta la reconquista», *Primer Congreso de Historia del País Valenciano* 2, pp. 377-386.
- LINAGE CONDE A., «Eutropio de Valencia y el monacato», *Primer Congreso de Historia del País Valenciano* 2, pp. 365-376.
- LINAGE CONDE, A., «Eutropio de Valencia y el monacato», *Salman* 19 (1972) 635-646.
- LINAGE CONDE, A., *Los orígenes del monacato benedictino en la Península Ibérica*, León 1973.
- MADOZ, J., «Un caso de materialismo histórico en España en el siglo VI», *Revista Española de Teología* VIII (1948) 203-230.
- MADOZ, J., «Escritos inéditos: bibliografía y bibliotecas de la España visigoda en la época de San Isidoro», *EE* 56 (1981) 455-473.
- MADOZ, J., *Liciniano de Cartagena y sus cartas. Edición crítica y estudio histórico*, Estudios Onienses: serie I, 4, Madrid 1948.
- MARTÍN HERNÁNDEZ, F., «Escuelas de formación del clero en la España visigoda», en *La patrología toledano-visigoda. XXVII Semana Española de Teología*, Madrid 1970, pp. 65-98.
- MASIMO, V., «San Agustín y Liciniano de Cartagena», *Augustinus* 25 (1980) 83-87.
- MENÉNDEZ Y PELAYO, M., *Historia de los heterodoxos españoles*, Madrid 1917.
- MICKWITZ, G., «Der Verkehr auf dem westlichen Mittelmeer um 600 n. Chr.», *Wirtschaft und Kultur, Festschrift A. Dopsch*, Laden und Leipzig 1938, pp. 79-82.
- MOLINS DE REI, D., «Notes sobre la 'Lletra caiguda del cel'», *Estudis Franciscans* 43 (Barcelona 1931) 53-75.

- ORLANDIS, J., *La vida en España en tiempos de los godos*, Madrid 1991.
- ORLANDIS, J., «Communications et Échanges entre l'Espagne Wisigothique et la France Mérovingienne», *Annales de la Faculté de Droit et des Sciences Économiques de Toulouse* 13 (1970) 253-262.
- ORLANDIS, J., *Historia de España. La España visigótica*, Madrid 1977.
- ORLANDIS, J., «Gregorio Magno y la España visigodo-bizantina», *Estudios en Homenaje a don Claudio Sánchez Albornoz en sus 90 años. Cuadernos de Historia de España*, I, Buenos Aires 1985, pp. 329-348.
- PÉREZ DE URBEL, J., «Renacimiento visigótico en los siglos VI y VII», *RESilos* 49 (1921) 225-230 y 257-262.
- PLATERO RAMOS, J. A., *Liciniano de Cartagena y su doctrina espiritualista*, Oña 1946.
- POULIN, J.C., «Entre magie et religion. Recherches sur les utilisations marginales de l'écrit dans la culture populaire du haut moyen âge», en *La Culture Populaire au Moyen Age. Études présentées au quatrième colloque de l'institut d'études médiévales de l'Université de Montréal, 2-3 avril 1977*, Québec: L'Aurore 1979, 257 p., pp. 121-143. (El autor incluye a Liciniano, Isidoro y otros en su discusión).
- RICHE, P., *Éducation et culture dans l'occident Barbare: Ve-VIIIe siècles*, Paris: Éditions de Seuil 1962, 577 pp.
- ROBLES, L., «La cultura religiosa de la España visigoda», *EV* 5 (1975) 9-54.
- RUFFINI, M., *Le origini letterarie in Spagna: L'epoca visigotica*, Vol. 1, Torino: Edizione L'Aquila 1951, 219 pp.
- SÁNCHEZ FERRA, A., «Aspectos de la cultura del siglo VI en el Sureste Peninsular según la obra de Liciniano», *Antigüedad y Cristianismo* II (1984⁵) 123-128.
- SÁNCHEZ SALOR, E., *Jerarquías Eclesiásticas y Monacales en época Visigótica*, Acta Salamanticensia: filosofía y letras 96, Salamanca: Universidad 1976. 265 pp.
- SCHÄFERDIEK, K., *Die Kirche in den Reichen der Westgoten und Suewen bis zur Errichtung der westgotischen Katholischen Staatskirche*, Arbeiten zur Kirchengeschichte 39, Berlín 1967.
- SERRANO, L., «La obra 'Morales' de San Gregorio en la literatura hispano-goda», *RABM* 24 (1911) 482-497.
- SOTOMAYOR, M., *Historia de la Iglesia en España. I. La Iglesia en la España Romana y Visigoda*, Madrid 1979.
- STROHEKER, K.F., «Das spanische Westgotenreich und Byzanz», *Germanentum und Spätantike*, Zürich 1965, pp. 207-245.
- STÜBE, R., *Der Himmelbrief*, Tübingen 1918.
- THOMPSON, E.A., *The Goths in Spain*, Oxford 1969.
- VALLEJO, J., «Notas críticas a San Agustín 'Epístola' CXXXVII, II y a Liciniano, obispo de Cartagena, 'Epístola a Epifanio'», *Emerita* 15 (1947) 149-154.
- VEGA, A.C., «De Patrología española. San Ildefonso de Toledo. Sus biografías y sus biógrafos y sus 'Varones ilustres'», *BRAH* CLXV (1969) 35-107.
- VELÁZQUEZ ARENAS, J., *Leandro de Sevilla: De la instrucción de las vírgenes y desprecio del mundo (Traducción, estudio y notas)*, Corpus Patristicum Hispanium 1, Madrid: Fundación Universitaria Española 1979, 239 pp.
- VERA, F., «Liciniano», en *Historia de la Matemática en España*, Biblioteca Española de Divulgación Científica, 8, vol. 1, Madrid: V. Suárez 1929. 303 pp., pp. 137-139.

- VILELLA, J., «Gregorio Magno e Hispania», *Gregorio Magno e il suo tempo. XIX Incontro di studiosi dell'antichità cristiana in collaborazione con l'Ecole Française de Rome. Roma, 9-12 maggio 1990*, I, Studi storici. Studia Ephemeridis Augustinianum 33, pp. 167-186.
- VIVES, J., *Concilios visigóticos e hispano-romanos*, Barcelona-Madrid 1963.
- VIVES, J., «Nuevas diócesis visigodas ante la invasión bizantina», *SFG* 17 (1961) 1-9.
- WASSELYNCK, R., «L'influence de l'exégèse de Grégoire le Grand sur les commentaires bibliques médiévaux (VIIe-XIIe s.)», *RTAM* 32 (1965) 157-204.
- WASSELYNCK, R., «Les 'Moralia in Job' dans les ouvrages de morale du haut moyen âge latin», *RTAM* 31 (1964) 5-31.
- ZIEGLER, A. K., *Church and State in visigothic Spain*, Washington 1930.

ÍNDICE DE ABREVIATURAS

AAb	<i>Antike und Abendland</i> , Hamburg.
BRAH	<i>Boletín de la Real Academia de la Historia</i> , Madrid.
BZ	<i>Byzantinische Zeitschrift</i> , München.
CASE	<i>Congreso de Arqueología del Sureste Español</i> .
CD	<i>La Ciudad de Dios</i> , El Escorial.
DHEE	<i>Diccionario de Historia Eclesiástica de España</i> , Madrid.
EByz	<i>Études Byzantines: REB</i>
EE	<i>Estudios Eclesiásticos</i> , Madrid.
EV	<i>Escritos del Vedat</i> , Valencia.
FHA	<i>Fontes Hispaniae Antiquae</i> , Barcelona.
ILitt.	<i>Information Littéraire</i> , Paris.
MC	<i>Miscelánea de Comillas</i> , Santander.
MGH	<i>Monumenta Germaniae Historica</i> , Berlin.
MPL	<i>Migne Patrologia Latina</i> , Paris.
PCart	<i>Publicaciones. Junta Municipal de Arqueología de Cartagena</i> , Cartagena.
RABM	<i>Revista de Archivos Bibliotecas y Museos</i> , Madrid.
REB	<i>Revue d'études byzantines = EByz.</i> , Bucarest-Paris.
RESilos	<i>Revista Eclesiástica</i> , Silos.
RTAM	<i>Recherches de théologie ancienne et médiévale</i> , Abbaye du Mont César.
SFG	<i>Spanische Forschungen der Görresgesellschaft</i> , Madrid.
ZHT	<i>Zeitschrift für die historische Theologie</i> , Leipzig.
ZWT	<i>Zeitschrift für wissenschaftliche Theologie</i> , Jena.

01000001 INCIPIT EPISTULA BEATI LICINIANI EPISCOPI
 01000002 DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORIUM
 01000003 PAPAM URBIS ROMAE
 01000004 DIRECTA
 01000005 Domino beatissimo Pape Gregorio Licinianus
 01000006 Episcopus
 01001001 Librum Regularum a sanctitate tua editum, et ad nos divina
 01001002 gratia opitulante perlatum, tanto libentius legimus, quanto in eo
 01001003 spirituales regulas inesse cognovimus. Quis enim non libentius
 01001004 legat, ubi iugi meditatione medicinam anime sue inveniat? ubi contentis
 01001005 huius seculi rebus caducis et in sua mutabilitate variantibus,
 01001006 ad eterne vite stationem oculos mentis aperiat? Liber hic
 01001007 tuus omnium est aula virtutum. Illic prudentia inter bonum et malum
 01001008 discretionis limitem figit, illic iustitia unicuique sua tribuit,
 01001009 dum deo animam corpusque anime subdit. Illic fortitudo etiam in
 01001010 adversis et in prosperis reperitur semper equalis, que nec in
 01001011 contrariis frangitur nec in prosperis exaltatur. Illic temperantia
 01001012 furem libidinis frangit discreteque voluptatibus modum imponit.
 01001013 Illic cuncta que ad vite eterne participium pertinent comprehendis.
 01001014 Et non solum pastoribus regulam vivendi describis, sed etiam
 01001015 his, qui regiminis officium nullum habent, vivendi regulam tribuis.
 01001016 Habent enim pastores in quadripertita tua distributione quales ad
 01001017 hoc officium veniant; qualem vitam gerant, cum venerint; qualiter
 01001018 vel qualia doceant; et, ne in tanto sacerdotali culmine extollantur
 01001019 quid agant.
 01002001 Adtestantur huic eximie doctrine sancti antiqui patres, doctores
 01002002 defensoresque ecclesie, Ilarius, Ambrosius, Agustinus, Gregorius.
 01002003 Hi omnes testimonium tibi perhibent, sicut apostolis prebuerunt
 01002004 prophete. Ilarius sanctus dicit, exponens verba apostoli
 01002005 doctoris gentium: ITA ENIM QUE PROPRIA DISCIPLINE ET MORUM SUNT
 01002006 AD SACERDOTII MERITUM UTILIA ESSE SIGNIFICAT, SI ETIAM HEC, QUE AD
 01002007 DOCENDE AC TUENDE FIDEI SCIENTIAM NECESSARIA SUNT, INTER RELIQUA
 01002008 NON DEERUNT, QUIA NON STATIM BONI ATQUE UTILIS SACERDOTIIS EST, AUT
 01002009 TANTUMMODO INNOCENTER AGERE, AUT TANTUMMODO SCIENTER PRAEDICARE,
 01002010 CUM ET INNOCENS TANTUM SIBI PROFICIAT, NISI DOCTUS SIT; ET DOCTUS,
 01002011 SI DOCTRINAM VIVENDO NON ADIUVET, OMNINO SIBI NIHIL PROSIT.
 01003001 Adtestatur huic libro tuo sanctus Ambrosius in illis libris
 01003002 quos fecit de Officiis. Adtestatur sanctus Agustinus dicens: IN
 01003003 ACTIONE NON AMANDUS EST HONOR IN HAC VITA SIVE POTENTIA, QUONIAM
 01003004 OMNIA VANA SUB SOLE. SED OPUS IPSUM, QUOD PER EUMDEM HONOREM
 01003005 VEL POTENTIAM FIT, SI RECTE ATQUE UTILITER FIT, ID EST UT VALEAT AD EAM
 01003006 SALUTEM SUBDITORUM, QUE SECUNDUM DEUM, EST. PROPTER QUOD AIT
 01003007 APOSTOLUS: QUI EPISCOPATUM DESIDERAT, OPUS BONUM DESIDERAT.
 01003008 EXPONERE VOLUIT QUID SIT EPISCOPUS, QUIA NOMEN EST OPERIS, NON
 01003009 HONORIS; GRAECUM EST ENIM ATQUE INDE DUCTUM VOCABULUM, QUOD

01003010 ILLE QUI PREFICITUR, EIS QUIBUS PREFICITUR SUPERINTENDIT, CURAM SCILICET
 01003011 EORUM GERENS: SCOPUS QUIPPE INTENTIO EST. ERGO EPISCOPUM,
 01003012 SI VELIMUS, LATINE SUPERINTENDERE POSSUMUS DICERE, UT INTELLEGAT
 01003013 NON SE ESSE EPISCOPI QUI PRAEESSE DILEXERIT, NON PRODESSE. ITAQUE
 01003014 AB STUDIO COGNOSCENTE VERITATIS NEMO PROHIBETUR, QUOD AD
 01003015 LAUDABILE PERTINET OTIUM. LOCUS VERO SUPERIOR, SINE QUO REGI POPULUS
 01003016 NON POTEST, ETSI ITA TENEATUR ATQUE ADMINISTRETUR UT DECET, TAMEN
 01003017 INDECENTER ADPETITUR. QUAM OB REM OTIUM SANCTUM QUERIT CARITAS
 01003018 VERITATIS, NEGOTIUM IUSTUM SUSCIPIT NECESSITAS CARITATIS. QUAM
 01003019 SARCINAM SI NULLUS INPONIT PERCIPIENDE ATQUE INTUENDE VACANDUM
 01003020 EST VERITATI. SI AUTEM IMPONITUR, SUSCIPienda EST PROPTER CARITATIS
 01003021 NECESSITATEM. SED NEC SIC OMNI MODO VERITATIS DELECTATIO DESERENDA
 01003022 EST, NE SUBTRAHATUR ILLA SUA VITAS ET OPPRIMATUR ISTA NECESSITAS.
 01004001 Adtestatur Gregorius sanctus cuius stilum adsequeris,
 01004002 cuius exemplo delitescere cupiebas, ut pondus sacerdotii declinares,
 01004003 quod quale sit, in toto libro tuo liquide declaratur. Et tamen
 01004004 portas quod metuebas. Pondus enim tuum sursum fertur, non
 01004005 deorsum; non quod te ad ima premat, sed quod ad astra sustollat,
 01004006 dum per dei gratiam et obedientie meritum operisque boni efficientiam,
 01004007 fit suave quod per imbecillitatem humanam videbatur habere
 01004008 gravedinem. Dicis enim ea que consonant apostolis et apostolicis
 01004009 viris. Pulcher enim pulchra dixisti et in his pulchrum te esse
 01004010 ostendisti. Nolo enim te simulare indecoro pictori pulchra pingenti;
 01004011 quia spiritalis doctrina a spiritali mente proficiscitur. Plus plerisque
 01004012 estimatur pictor homo quam inanimata pictura. Sed hoc non
 01004013 adsentationi aut adulationi reputes, sed veritati, quia nec me oportet
 01004014 mentiri, nec te decet falso laudari. Ego plane, licet fedus, et te
 01004015 et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum in comparationem
 01004016 tui satis indecorum vidi.
 01005001 Unde precor per gratiam dei, que in te exuberat, ut non
 01005002 respuas deprecantem, sed libenter doceas que me fateor ignorare.
 01005003 Compellimur igitur necessitate facere, quod doces non fieri. Peritus
 01005004 enim dum non repperitur qui ad officium sacerdotale veniat,
 01005005 quid fiendum est nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordinetur?
 01005006 lubes ut non ordinetur imperitus. Sed pertractet prudentia tua, ne
 01005007 forte ad peritiam non sufficiat ei scire Christum Iesum et hunc crucifixum.
 01005008 Si autem non sufficit, nemo erit in hoc loco qui peritus
 01005009 esse dicatur: nemo erit utique sacerdos, si nisi peritus esse non
 01005010 debet. Bigamis enim aperta fronte resistimus ne sacramentum utique
 01005011 corrumpamus. Quid si unius uxoris vir ante uxorem mulierem
 01005012 tetigerit? Quid si uxorem non habuerit et tamen sine mulieris tactu
 01005013 non fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo ut non puniamur nec nostro
 01005014 nec alieno peccato: valde enim metuimus ne per necessitatem
 01005015 ea faciamus que non debemus. Ecce obediendum est preceptis
 01005016 tuis ut talis fiat, qualem apostolica docet auctoritas, et non repperitur

01005017 qualis queritur: cessabit ergo fides que constat ex auditu:
 01005018 cessabit baptismus si non fuerit qui baptizet: cessabunt illa sacrosancta
 01005019 mysteria que per sacerdotes fiunt et ministros. In utroque
 01005020 periculum manet: aut talis ordinetur qui non debet, aut non sit qui
 01005021 sacra mysteria celebret vel ministret.
 01006001 Ante paucos annos Leander episcopus Spalensis, remeans
 01006002 de urbe regia, vidit nos preteriens, qui dixit nobis habere se homelias
 01006003 a vestra beatitudine editas de libro sancti Iob. Et quia
 01006004 festinans pertransiit minime eas petentibus nobis ostendit. Postea
 01006005 vero scripsisti ei de trina tinctione, in qua epistula memoras displicuisse
 01006006 vobis illud opus, sed hoc salubriori consilio statuiste ut
 01006007 in librorum ductus eas transponeres. Habemus sane libellos sex
 01006008 beati Ilarii episcopi Pictaviensis quos de graeco Origenis in latinum
 01006009 vertit; sed non omnia secundum ordinem libri sancti Iob exposuit.
 01006010 Et satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de
 01006011 stellis nenias Origenis transferret. Mihi, sanctissime Pater, nullo
 01006012 pacto suaderi potest, ut credam astra celi spiritus habere rationales,
 01006013 que neque cum angelis neque cum hominibus facta esse Scriptura
 01006014 sancta declarat. Dignetur ergo beatitudo vestra opus ipsum
 01006015 de libro sancti Iob, sed et alios libros morales quos fecisse te memoras
 01006016 in hoc libro Regularum, exiguitati nostre transmittere. Tui
 01006017 enim sumus, tua legere delectamur. **OPTABILE NAMQUE EST ET MIHI**
 01006018 **PERCARUM**, sicut tuus Gregorius ait, **USQUE AD ULTIMAM DISCERE SENECTUTEM.**
 01006019 Incolumen coronam vestram ad erudiendam ecclesiam
 01006020 suam sancta Trinitas deus conservare dignetur, sicut optamus,
 01006021 beatissime papa. Explicit epistola beati Liciniani.
 02000001 Domino sancto ac venerabili fratri Epiphanio diacono
 02000002 Licinianus et Severus exigui
 02001001 Lectis litteris tuis, frater karissime, grandi sumus admiratione
 02001002 permoti, eo quod quemdam virum in tanto sacerdotali culmine
 02001003 constitutum, cuius nomen ob reverentiam eius dicere nolumus,
 02001004 sentire dicas, creaturarum nihil esse quod spirituali nomine censeatur,
 02001005 omnemque naturam que non est quod deus est, corporali
 02001006 modo tantum finiri; et excepto trinitate deo, non solum inrationalium
 02001007 spiritus iumentorum, feralium, vel avium, vel reliquorum, in
 02001008 quibus est secundum Scripturas spiritus vite, verum etiam rationalium
 02001009 spiritus, angelorum vel hominum, non debere dici spiritus,
 02001010 sed corpora, tamquam homines non iam ex spiritu et corpore, sed
 02001011 ex duobus subsistant corporibus, et angeli tantummodo corpora
 02001012 esse credantur. Hoc etiam in prejudicio animarum adducens, quod
 02001013 si locales forent, profecto et corporales forent.
 02002001 Unde subito preventus, nonnulla testimonia Scripturarum
 02002002 contra hoc opposuisse scriptis tuis inserta cognovimus, quod
 02002003 quam congruenter responderis, omnis qui Scripturas sanctas legere
 02002004 et credere studet, intellet. Addis etiam, ut tibi libros beati

02002005 Agustini, sed et ceterorum qui de hac re definierunt. quantoscumque
 02002006 habere videmur, ad convincendum virum, qui et responsionibus
 02002007 tuis nullatenus adsentire dignatur, transmittere debeamus: vel certe
 02002008 nobis si aliquid divinitus fuerit inspiratum, ut scribamus hortaris.
 02002009 Unde sciat sanctitas vestra, si otium nostrum non perturbaret
 02002010 temporis qualitas, et liceret ut libros eosdem, quos memoras,
 02002011 haberemus in promptu, voluntati tue voluisse parere. Sed quia
 02002012 non possumus quod volumus, id saltem volumus quod possumus:
 02002013 et tibi non que nos ipsi voluntatem sequentes nostram definire
 02002014 poterimus, sed que in memoriam nostram ex seniorum nostrorum
 02002015 definitionibus colligentes coacervavimus, scribere profecto
 02002016 curabimus.

02003001 Sed nunc iam videamus quid de angelis Psalmographus dicat:
 02003002 QUI FACIT, inquit, ANGELOS SUOS SPIRITUS, ET MINISTROS SUOS
 02003003 FLAMMAM IGNIS. Advertat igitur qui dicit angelos corporeos esse,
 02003004 quia dixit: Qui facit angelos suos spiritus, non corpora: angelos
 02003005 enim graece, latine nuncius dicitur, id est, qui facit spiritus suos
 02003006 nuncios. Propterea et apostolus Paulus ad hebraeos ait: NONNE
 02003007 OMNES SUNT ADMINISTRATORES SPIRITUS, IN MINISTERIUM MISSI PROPTER
 02003008 EOS QUI HEREDITATEM CAPIUNT SALUTIS? In angelo enim nomen officii
 02003009 intellegit, in spiritu scilicet nomen nature. Similiter etiam in Actis
 02003010 Apostolorum Lucas de Philippo refert quod angelus sit ei loquutus,
 02003011 ut descenderet in occursum ethiopi eunucho; et post paululum dicit,
 02003012 pretermisso nomine angeli: DIXIT AUTEM SPIRITUS PHILIPPO: ACCEDE,
 02003013 ET ADIUNGE TE AD CURRUM ISTUM. Videat profecto quem superius
 02003014 dixerat angelum, postea spiritum nuncupari.

02004001 Sed et de angelis malis, quamvis de illorum societate bonorum
 02004002 angelorum desciverint, tamen quia unius sunt nature, sancta
 02004003 Scriptura multis locis non eos corpora, sed spiritus esse refert.
 02004004 Paulus apostolus ait: QUOD NON SIT NOBIS CONLUCTATIO ADVERSUS
 02004005 CARMEN ET SANGUINEM, SED ADVERSUS PRINCIPES ET POTESTATES, ADVERSUS
 02004006 MUNDI RECTORES TENEBRARUM HARUM; CONTRA SPIRITUALIA NEQUITIE
 02004007 IN CELESTIBUS. Si igitur corpora essent, non spiritus, non dixisset:
 02004008 CONTRA SPIRITUALIA NEQUITIE, sed contra corporalia nequitie. Et dominus
 02004009 in Evangelio: CUM SPIRITUS, inquit, INMUNDUS EXIERIT AB HOMINE,
 02004010 AMBULAT PER LOCA INAQUOSA, QUERENS QUIETEM ET NON INVENIET,
 02004011 ET DEINDE VADET ET ADSUMET SEPTEM SPIRITUS NEQUIORES SE.
 02004012 Et in Regnorum libris scribitur: EGREDIAR, inquit, ET ERO SPIRITUS
 02004013 MENDAX IN ORE OMNIUM PROPHETARUM EIUS. Et alibi: SPIRITUS FORNICATIONIS
 02004014 DECEPIT EOS. En habet non solum angelos bonos, verum
 02004015 etiam angelos malos, spiritus nuncupari.

02005001 Et quia multa de thesauro Scripturarum, propter brevitatem
 02005002 sermonis pauca inde decerpentes, pretermittimus, ne fastidium
 02005003 scilicet legentibus generemus, ipse qui angelos spiritus non esse
 02005004 credit, saltem unius testimonii paupertate letetur. Proferat si uspiam

02005005 Scripturarum repperi potuerit angelos non debere spiritus adpellari.
 02005006 Verumtamen quia hoc invenire nullatenus poterit, credat
 02005007 multifarie multisque modis dici spiritus. Dicitur spiritus deus, quod
 02005008 est tota trinitas, secundum quod legitur in Evangelio Iohannis:
 02005009 CUM DEUS SPIRITUS EST. Dicitur et spiritus deus, qui est tertia in
 02005010 trinitate persona, qui proprie adpellatur Spiritus sanctus, dicente
 02005011 Apostolo: UBI AUTEM SPIRITUS DOMINI, IBI LIBERTAS. Et iterum: SI
 02005012 QUIS AUTEM SPIRITUM CHRISTI NON HABET, HIC NON EST EIUS. Dicitur
 02005013 et spiritus angelus: QUI FACIT, inquit, ANGELOS SUOS SPIRITUS. Unde
 02005014 iam superius testimonia reahibimus.
 02006001 Dicitur et spiritus anima hominis secundum illud Geneseos:
 02006002 FORMAVIT IGITUR DOMINUS DEUS HOMINEM DE LIMO TERRE, ET
 02006003 INSPIRAVIT IN FACIEM EIUS SPIRACULUM VITE, ET FACTUS EST HOMO IN
 02006004 ANIMAM VIVENTEM. Et Salomon ait: QUIS SCIT SI SPIRITUS DOMINI
 02006005 ASCENDIT SURSUM?
 02007001 Dicitur et spiritus mens, que est veluti oculus anime, id est,
 02007002 intellectus, unde cuncta intellegibilia intellegit, vel ratiocinatur,
 02007003 secundum quod dicit Apostolus: TESTIS EST ENIM MIHI DEUS CUI,
 02007004 SERVIO IN SPIRITU MEO. Quem dixit hic spiritum, alibi mentem
 02007005 apellat, dicendo: EGO AUTEM MENTE SERVIO LEGI DEI. Et iterum:
 02007006 NOS AUTEM, inquit, SUMUS CIRCUMCISIO, QUI SPIRITU DEO SERVIMUS.
 02008001 Dicitur et spiritus vis quedam anime mente inferior, ubi
 02008002 cunctas imaginatur similitudines corporum, secundum illud Apostoli:
 02008003 ORABO SPIRITU, ORABO ET MENTE.
 02009001 Dicitur et spiritus omnium animalium inrationalium, secundum
 02009002 illud Geneses: UNIVERSAQUE, inquit, IUMENTA IN GENUS SUUM
 02009003 ET OMNE QUOD MOVETUR IN TERRA IN GENERE SUO, CUNCTUMQUE VOLATILE
 02009004 SECUNDUM GENUS SUUM, UNIVERSE AVES, OMNESQUE VOLUCRES INGRESSE
 02009005 SUNT AD NOE IN ARCAM, BINA ET BINA EX OMNI CARNE IN QUA ERAT
 02009006 SPIRITUS VITE. Et paulo post: CONSUMPTA EST, inquit, OMNIS CARO
 02009007 QUE MOVEBATUR SUPER TERRAM, VOLUCRUM, ANIMANTIUM, BESTIARUM,
 02009008 OMNIUMQUE REPTILIIUM QUE REPTAM SUPER TERRAM, UNIVERSI HOMINES,
 02009009 ET CUNCTA IN QUIBUS SPIRACULUM VITE EST, IN TERRA MORTUA SUNT.
 02010001 Videat igitur, qui nullam creaturam dicit esse spiritum,
 02010002 quantis testimoniis sacrarum Scripturarum convincatur, et desinat
 02010003 dicere: Preter Trinitatem domini, omne quod esse potest; corpus
 02010004 esse. Omne videlicet corpus, et altum, et latum, et longum est:
 02010005 inveniatur, et dicat utrum tripedalis an quatripedalis sit anima hominis
 02010006 sit spiritus angeli: dicat etiam ex quo elemento habeat
 02010007 substantiam: exceptis quattuor elementis, terra scilicet, et aqua, aere,
 02010008 vel igne, unde alia compacta sunt corpora, dicat quantum aliquid
 02010009 elementum, unde angelo vel anime substantiam det. Sed quia invenire
 02010010 non potest, fortassis quia in elementis excellentior aer vel
 02010011 ignis est, aerem aut ignem eligat naturam anime esse hominis, vel
 02010012 spiritum angeli, et non pudet ut credatur inde esse animam hominis

02010013 aut spiritum angeli, unde est corpus pecoris vel hominis. Omne
 02010014 igitur corpus quod vivit, ex quattuor elementis subsistit; corpus
 02010015 enim proprie pertinet ad terram, humor ad aquam, aer ad pulmones,
 02010016 quem accipiunt et reddunt tamquam folles, ignis ad oculos.
 02011001 Nec moveat quod diximus: omne corpus quod vivit, cum
 02011002 et arbores vivant et oculos non habeant, nec unde aerem accipiant
 02011003 et reddant. Certum est scilicet quod ista non habeant; verumtamen
 02011004 et ipsa ex quattuor elementis constare videntur. Quantacumque
 02011005 sit proceritas arboris, nixi fixa radicibus contineatur a terra,
 02011006 arbor esse non potest; et nisi aqua ab aere adtracta per medullas
 02011007 arboris usque ad summitatem fuerit perducta, vivere nullatenus
 02011008 potest; et nisi aer ab igne fuerit calefactus, aquam levare non potest.
 02011009 Denique ideo autumnii frigore lapsa cadunt folia, quia aer non
 02011010 sicut verno aut estivo tempore calefactus tantam vim habet, ut
 02011011 aquam ad superiora arboris elevet, et viriditatem foliis servet; sed
 02011012 paulatim hiberno tempore succedente frige factus, aqua ad inferiora
 02011013 descendens, arbor arescit.
 02012001 Ergo non improbabiler diximus omne corpus vivens ex
 02012002 quattuor elementis subsistere. Quocirca absurdum est, et a veritatis
 02012003 regula alienum, ut anima de aliquo elementorum horum credatur
 02012004 subsistere. Si OMNE PECATUM, dicente Apostolo, QUODCUMQUE FECERIT
 02012005 HOMO, EXTRA CORPUS EST; anima que peccare potest, utique
 02012006 corpus non est, si Apostolus, sicut ipse ait, CORPORE ABSENS,
 02012007 SPIRITU AUTEM PRESENS iudicat hominem in tanta terrarum longitudine
 02012008 disparatum, proculdubio anima localis non est. Si corpus occidi
 02012009 potest, anima, secundum quod dominus in Evangelio ait, occidi
 02012010 non potest; profecto anima que occidi non potest, corpus non
 02012011 est. Si anima imago Dei est, ipse quippe dicit: FACIAMUS HOMINEM
 02012012 AD IMAGINEM ET SIMILITADINENA NOSTRAM, et fecit Deus hominem ad
 02012013 imaginem suam, et Deus incorporeus est; profecto anima, que
 02012014 imago Dei est, corpus non est. Porro si anima corpus est, imago
 02012015 Dei non est. Sed quia verum est imaginem Dei esse animam, et
 02012016 contrarium Scripture sancte dici non potest, anima corpus non est.
 02013001 Sed in defensione animarum corporearum illud quam maxime
 02013002 adstruere videtur, quod anima contineatur in loco. Rogamus
 02013003 itaque respondeat a quo loco contineri animam posse? Si a corpore
 02013004 suo, ergo melius est corpus quod continet, quam anima quae
 02013005 continetur. Verumtamen quia melius esse corpus anima absurdum
 02013006 est dicere; ergo non anima continetur a corpore, sed anima continet
 02013007 corpus. Si ab anima regitur, si vivificatur, quanto magis et
 02013008 continetur? Nec enim sic implet corpus, quod continet, sicut utrem
 02013009 implere videtur aqua, ut tantum interius sit, non exterius. Tota igitur
 02013010 anima interius est, tota exterius; tanta est in minori corporis
 02013011 parte, quanta in maiori. Si enim extrema corporis pars vel digito
 02013012 tangatur, tota sentit. Et cum sensus corporis quinario numero dispertiti

02013013 sint, illa dispersita non est in sensibus: tota itaque videt, tota
 02013014 audit, tota odorat, tota tangit, tota gustat: et cum corpus movet
 02013015 ipsa per locum, non movetur ipsa in loco.
 02014001 Quocirca valde veraciter tres intelleguntur motiones naturarum:
 02014002 una Dei, que nec in tempore est, nec in loco; altera corporis,
 02014003 que in tempore est et in loco; alia spiritus rationalis, que tantum
 02014004 in tempore est. Sed forsitan respondebit: Ut quid requiritur a
 02014005 me quanta anima magnitudine extendatur, cum veraciter pateat extra
 02014006 corpus suum esse non posse, et secundum magnitudinem corporis
 02014007 anima quantitate finiri? Ergo si iuxta quantitatem corporis
 02014008 quantitas est anime, tanto quisque debet esse sapientior, quanto
 02014009 fuerit corpore grandior. At vero cum plerumque cernamus sapientiores
 02014010 esse minores, quam corpore grandiores, non est anime secundum
 02014011 corporis quantitatem quantitas. Porro autem, si tantam
 02014012 magnitudinem habeat anima, quantam corpus, quomodo in parvum
 02014013 corpus tantas corporum, granditates imaginum continet? An
 02014014 non omnes magnitudines civitatum quas novimus, montium, fluminum,
 02014015 celi, et terre, vel reliquarum species rerum animo continemus?
 02014016 Quis etiam locus tam grandis anime, cum tanta spatia locorum
 02014017 continet? Sed quia ipsa corpus non est, omnia loca inlocaliter
 02014018 continet. Si vas igitur a vase contineatur, illud profecto minus est
 02014019 quod interius, illud maius est quod exterius est. Quomodo ergo
 02014020 anima, sicut dicitur parvum corpus, tantas magnitudines corporum
 02014021 continet? Et idcirco rite creditur anima quantitatem nullam, qualitatem
 02014022 habere ullam: Deum nec quantitatem, nec qualitatem habere.
 02014023 Quia igitur equalis Deo non est, qualitatem habere; quia corpus
 02014024 non est, quantitatem non habere.
 02015001 Quin etiam cogitet, si potest, quid sit in geometrica disciplina
 02015002 punctum, quid linea, que nullam habet latitudinem, nullam
 02015003 altitudinem, sed solum habet longitudinem; auferat etiam cogitationem
 02015004 omnium rerum corporearum, quamvis minutissimarum,
 02015005 usque ad filum aranee, quod pro modulo suo et latitudinem et altitudinem
 02015006 habere dignoscitur. Et cum intellexerit hanc lineam, quam
 02015007 diximus non esse corpoream, intellegatque rem incorpoream, intellegat
 02015008 corpus non esse; intellegat rem, quae regi in corpore confirmatur,
 02015009 corpus esse non posse. Apostolus enim ait: QUOS PRESCIVIT,
 02015010 ET PREDESTINAVIT CONFORMES FIERI IMAGINIS FILII EIUS. Intellegat
 02015011 igitur quod Apostolus ait: QUI ADHERET MERETRICI, UNUM CORPUS
 02015012 EFFICITUR; QUI AUTEM ADHERET DOMINO, UNUS SPIRITUS EST.
 02016001 Quapropter secundum recte fidei catholice veritatem, credimus
 02016002 Deum incorporeum fecisse aliqua incorporea, aliqua corporea;
 02016003 preposuisse in genere incorporearum rerum rationalia inrationabilibus,
 02016004 intellegibilia non intellegentibus, iusta iniustis, recta
 02016005 pravis, immortalia mortalibus. In genere igitur rerum corporearum,
 02016006 sensibilia insensibilibus, viventia non viventibus, celestia terrestribus,

02016007 masculinum femenino, maxime valentem minus valentiori.
 02017001 Sed hec dicimus ostendentes quid habeat ordo nature,
 02017002 non quid nostrum adferat commodum. Quis non etiam malit habere
 02017003 panem, quam sorices; gemmam, quam famulam? et plerunque
 02017004 etiam amplius adpenditur equus quam servus, dum scilicet utilitas
 02017005 adpenditur, non ordo creantis.
 02018001 Sed iam vel nunc accipiat, karissime frater, qui te minime
 02018002 audire detrectat, sanctum atque egregium predicatorem, antistitem
 02018003 Agustinum; et licet pene in omnibus Opusculis suis, ubi eum causa
 02018004 exegit, animam vel angelum instruat incorporeum, verumtamen
 02018005 quia angustia temporis, sicut iam diximus, coarctat, libros eius
 02018006 nec vobis transmittere, nec nobis legere vacat; pauca etiam que
 02018007 nobis ex libris eius ad incorporalitatem anime aut angeli adstruendam
 02018008 in mentem veniunt, scribere curavimus. In libro igitur qui titulum
 02018009 habet De summo bono, supra memoratus antistes: OMNIS
 02018010 NATURA, inquit, AUT SPIRITUS, AUT CORPUS EST. SPIRITUS INCOMMUTABILIS
 02018011 DEUS EST. SPIRITUS COMMUTABILIS FACTA NATURA, SED CORPORE MELIOR.
 02018012 In libro etiam De virginitate Sancte Marie, quem ad Volusianum
 02018013 scripsit: SI AUTEM, inquit, QUIDAM RATIONEM REDDI SIBI FLAGITANT,
 02018014 QUOMODO DEUS HOMINI PERMIXTUS SIT, UT UNA FIERET PERSONA
 02018015 CHRISTI; CUM HOC SIMUL FIERI OPORTUERIT, QUASI RATIONEM IPSI REDDANT
 02018016 DE RE QUE QUOTIDIE FIT, QUOMODO MISCEATUR ANIMA CORPORI, UT UNA
 02018017 PERSONA FIAT HOMINIS: NAM SICUT IN UNITATE PERSONE ANIMA UNITUR
 02018018 CORPORI, UT HOMO SIT; ITA IN UNITATE PERSONE DEUS UNITUR HOMINI, UT
 02018019 CHRISTUS SIT. Et post paululum dicit: PERSONA HOMINIS MIXTURA
 02018020 EST ANIME ET CORPORIS; PERSONA AUTEM CHRISTI MIXTURA EST DEI ET
 02018021 HOMINIS. Et post paululum: VERUMTAMEN DUARUM RERUM INCORPOREARUM
 02018022 COMMIXTIO FACILIOUS CREDI DEBUI, QUAM UNIUS INCORPOREE
 02018023 ET ALTERIUS CORPOREE. NAM SI ANIMA IN SUA NATURA NON FALLITUR, INCORPOREAM
 02018024 SE ESSE COMPREHENDIT. MULTO MAGIS INCORPOREUM EST
 02018025 VERBUM DEI, AC PER HOC VERBI DEI ET ANIME CREDIBILIOR DEBET ESSE
 02018026 COMMIXTIO, QUAM ANIME ET CORPORIS. SED HOC IN NOBIS IPSIS EXPERIMUR,
 02018027 ILLUD IN CHRISTO CREDERE IUBEMUR: SI AUTEM UTRUMQUE NOBIS
 02018028 INEXPERTUM CREDENDUM PRECIPERETUR, QUID HORUM CITIUS CREDEREMUS?
 02018029 QUOMODO NON FATEREMUR DUO INCORPOREA, QUAM UNUM INCORPOREUM
 02018030 ALTERUMQUE CORPOREUM, FACILIOUS POTUISSE MISCERI? Hec
 02018031 disputatio vera ratione plenissima magni antistitis incredulos provocans
 02018032 ad fidem ducet: ut scilicet sicut credunt animam incorpoream
 02018033 corpori, ut una persona fiat hominis, potuisse misceri, multo
 02018034 facilius credere debent, Verbum Dei incorporeum incorporee anime
 02018035 potuisse misceri.
 02019001 In libro etiam De origine anime, quem ad sanctum Hieronymum
 02019002 presbyterum scripsit, INCORPOREAM QUOQUE ESSE ANIMAM,
 02019003 inquit, ET SI DIFFICILE TARDIORIBUS PERSUADERI POTEST, MIHI TAMEN FATEOR
 02019004 ESSE PERSUASUM. Hec verba Beati Agustini ostendunt illos

02019005 non posse intellegere anime incorporalitem, qui ingenio pusillo
 02019006 non valent seiungere corporea ab incorporeis rebus, quia scilicet
 02019007 tantum corporis sensibus dediti, nihil esse existimant quod non
 02019008 per sensus corporis percepisse meminerint. Scripsit autem idem
 02019009 egregius Doctor librum De quantitate anime, multis et multiplicibus
 02019010 disputationibus refertum, in quo inter cetera de incorporalitate
 02019011 anime disputant. NON ENIM, ait, ULLO MODO, AUT LONGA, AUT LATA, AUT
 02019012 QUASI VALIDA SUSPICANDA EST ANIMA. CORPOREA ISTA SUNT, UT MIHI VIDETUR,
 02019013 ET DE CONSUETUDINE CORPORUM SIC ANIMAM QUERIMUS. IDEOQUE
 02019014 BENE PRECIPITUR ETIAM IN MYSTERIIS, UT OMNIA CORPOREA CONTEMNAT,
 02019015 UNIVERSOQUE HUIUS MUNDO RENUNCIET, QUI UT VIDEMUS, CORPOREUS
 02019016 EST, QUI SQUIS SE TALEM REDDI DESIDERAT, QUALIS A DEO FACTUS EST, ID
 02019017 EST, SIMILIS DEO, NON ENIM ALIA SALUS ANIME EST, AUT RENOVATIO, AUT
 02019018 RECONCILIATIO AUCTORI SUO.

02020001 Claudianus, vir disertissimus, edidit libros De incorporalitate
 02020002 anime tres, omni eloquentie splendore fulgentes: in quibus
 02020003 inter cetera ingenii sui preclarissima documenta, OMNE, inquit,
 02020004 INLOCALE INCORPOREUM QUOQUE EST. PORRO VITA CORPORIS ANIMA EST,
 02020005 ET IN CORPORE VIVIT, ET TAM VIVIT ANIMA IN PARTE CORPORIS, QUAM IN
 02020006 TOTO CORPORE; TANTUM ERGO VITE IN PARTE CORPORIS EST, QUANTUM IN
 02020007 TOTO CORPORE. ET VITA HEC ANIMA EST; NEC LOCALE EST QUOD TAM MAGNUM
 02020008 EST IN TOTO QUAM IN ALIQUO, ET TAM MAGNUM IN PARVO QUAM IN
 02020009 MAGNO: NON Igitur LOCALIS EST ANIMA. ET QUIDQUID INLOCALE EST, CORPOREUM
 02020010 NON EST: Igitur ANIMA CORPUS NON EST. ITEM RATIOCINATUR ANIMA
 02020011 RATIONALIS, ET SUBSTANTIALITER INEST ANIME RATIOCINARI, ET RATIO
 02020012 INCORPORALIS ATQUE INLOCALIS EST: Igitur INCORPORALIS EST ANIMA. ITEM
 02020013 VOLUNTAS ANIME SUBSTANTIA EIUS EST, ET SI TOTA VULT ANIMA, TOTA VOLUNTAS
 02020014 EST, ET VOLUNTAS CORPUS NON EST: Igitur ANIMA NON EST CORPUS.
 02020015 ITEM MEMORIA INLOCALIS QUEDAM CAPACITAS EST, QUE NEC MULTITUDINE
 02020016 RECORDABILITATEM DISTENDITUR, NEC PAUCITATE TENUATUR, ET INCORPORABILITER
 02020017 ETIAM CORPORALIUM REMINISCITUR. ET CUM MEMINIT ANIMUS,
 02020018 TOTUS MEMINIT, ET TOTUS MEMORIA EST, QUI MEMINIT TOTUS: ET MEMORIA
 02020019 CORPUS NON EST: NON Igitur CORPUS EST ANIMUS. ITEM CORPUS NEC
 02020020 ADPROPINQUAT DEO, NEC RECEDIT A DEO; ANIMUS AUTEM ET PROXIMAT ET
 02020021 LONGINQUAT INLOCALITER: Igitur ANIMUS CORPUS NON EST. Et hactenus
 02020022 de incorporalitate anime disputatum sit.

02021001 Videamus deinceps utrum adsertio nostra eo quod angelorum
 02021002 natura sit incorporea, aliquo testimonio roberetur. Beatus
 02021003 certe Agustinus licet in multis Opusculis suis adstruat angelos
 02021004 incorporcam esse naturam, verumtatem in libro Trinitatis non solum
 02021005 ex incorporeo, verum etiam ex corporeo, id est ex duplici
 02021006 substantia, eos esse adseverat, ut ex uno a Dei contemplatione
 02021007 non recedant, secundum quod dominus in Evangelio, cum de non
 02021008 contemnendis parvulis ageret: QUIA ANGELI EORUM SEMPER VIDENT
 02021009 FACIEM PATRIS MEI, QUI IN CELIS EST : ex alio ad aliqua agenda in

02021010 conspectu hominum veraciter adpareant. Sic enim in libro eiusdem
 02021011 operis secundo: ADSUMENTES, inquit, ANGELI CORPORALEM SPECIEM
 02021012 A CREATURA CORPOREA IN USUM MINISTERII SUI SICUT CUIQUE OPUS
 02021013 ESSET, AUT IPSUM CORPUS SUUM, CUI NON SUBDUNTUR, SED SUBDITUM
 02021014 REGUNT, IN SPECIES QUAS VELLENT ACCOMMODATAS ATQUE APTAS ACTIONIBUS
 02021015 SUIS IMMUTANTES ATQUE VERTENTES, SECUNDUM ADTRIBUTAM SIBI
 02021016 A CREATORE POTENTIAM. Item in libro tertio supra memoratum librorum:
 02021017 NON SOLUM MALOS, inquit, SED NEC BONOS ANGELOS, FAS
 02021018 EST PUTARI CREATORES, SI PRO SUBTILITATE SUI SENSUS ET CORPORIS, SEMINA
 02021019 RERUM ISTARUM NOBIS OCCULTIORA NOVERUNT. Et paulo post:
 02021020 QUE IN CELIS SUNT, inquit, NON INVESTIGAMUS, QUO RERUM GENERE,
 02021021 ET CORPORA ANGELICA SECUNDUM PROPRIAM DIGNITATEM, ET EORUM QUEDAM
 02021022 CORPORALIS ACTIO CONTINETUR. In octavo etiam libro, docens
 02021023 Deum non esse corpus, NEC SICUT COGITANTUR, inquit, ANGELI MUNDI
 02021024 SPIRITUS CELESTIA CORPORA INSPIRANTES, ATQUE AD ARBITRIUM QUO SERVIUNT
 02021025 DEO MUTANTES, ATQUE SE VERTENTES; NEC SI OMNES, CUM SINT
 02021026 MILLIA MILLIUM, IN UNUM COLLECTI UNUS FIANI, NEC TALE ALIQUID DEUS
 02021027 EST. NEC SI EOSDEM SPIRITUS SINE CORPORIBUS COGITES, QUOD QUIDEM
 02021028 CARNALI COGITATIONI DIFFICILLIMUM EST.
 02022001 Memores, frater dilecte, sententie domini, quia duorum
 02022002 aut trium hominum testimonium verum sit, labori nostro in arcto
 02022003 tempore providentes, hos duos excellentissimos tractatores, ut
 02022004 facilius credat, in quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria
 02022005 retinere, scripta per vos notescenda mandavimus.
 02022006 Quod si his noluerit adsentire, nec plurimorum testium, si
 02022007 producti fuerint, adsentire curabit.
 03000001 ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA
 03000002 AD VINCENTIUM EPISCOPUM
 03000003 EBOSITANE INSULE
 03000004 DIRECTA
 03000005 Contra eos qui credunt epistolas de celo cecidisse in memoriam
 03000006 Sancti Petri Romae
 03001001 Inter varias tribulationum angustias non nos piguit, cogente
 03001002 caritate Christi, hec qualiacumque sunt, ad sanctitatem vestram
 03001003 verba dirigere, insinuantes accepisse nos litteras tuas, et de vestre
 03001004 sospitatis bono gavisos. Sed in id non minime contristati sumus,
 03001005 quod litteras cuiusdam, quas ad nos direxistis, sicut tue
 03001006 indicant littere, susceperit, et de tribunali populis eas feceris adnunciari.
 03001007 Ego enim mox a te transmissas accepi, in presentia
 03001008 ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum legens, et non patienter
 03001009 ferens nec dignum ducens nenas ipsas perlegere, statim
 03001010 scidi, et eas in terram proieci, admirans quod his credulus fueris,
 03001011 et post Prophetarum vaticinia, et Christi Evangelia, Apostolorumque
 03001012 eius epistolas, nescio cuius hominis litteras sub nomine
 03001013 Christi factas, eius esse credideris; ubi nec sermo elegans, nec

03001014 doctrina sana poterit reperiri.
03002001 In principio ipsius epistole legimus, ut dies dominicus colatur.
03002002 Quis enim christianus, non propter ipsum diem, sed propter
03002003 Resurrectionem domini nostri Iesu Christi, eo quod in ipso a
03002004 mortuis resurrexit, reverentissimum non habeat? Sed quantum
03002005 sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit, ut nos iudaizare compellat,
03002006 ut nullus sibi in eodem die necessaria victus preparet, aut
03002007 in eo ambulet. Sed hoc quam pessimum sit, sanctitas tua perpendat.
03002008 Utinam populus christianus, si die ipso Ecclesiam non frequentat,
03002009 aliquod operis faceret, et non saltaret. Meliusque erat viro
03002010 hortum facere, iter agere, mulieri colum tenere, et non ut dicitur,
03002011 ballare, saltare, et membra a deo bene condita saltando male
03002012 torquere, et ad excitandam libidinem nugatoribus cancionibus
03002013 proclamare.
03003001 Absit ergo a sanctitate tua hoc credere, ut epistule nunc
03003002 nobis mittantur a Christo. Sufficiat enim quod locutus est in
03003003 Prophetis, per se ipsum, et per suos Apostolos. Nam et his non
03003004 litteras trans mittebat e celo, sed Spiritu sancto eorum corda replebat.
03003005 Exceptis enim decem preceptis, que in tabulis lapideis mirabiliter
03003006 data sunt, ad nullum prophetarum aut Apostolorum epistole
03003007 misse sunt de celo. Non igitur credas, que numquam facta
03003008 leguntur: quod si ea facta essent, post predicationem Evangelii iam
03003009 necessaria non sunt. Et si forte ipsum nomen novum te delectavit;
03003010 quia ipsa epistula, sicut simulator scripsit, de celo descendit super
03003011 altare Christi in memoria sancti Petri Apostoli, scito diaboli esse
03003012 figmentum, et omnem scripturam divinam epistolam aut epistolas
03003013 esse celestes, et ad nos de celo fuisse transmissas.
03003001 Emendet ergo quod temere credidit sanctitas tua, et in presentia
03004002 populi ipsam epistolam, si est penes te, rescinde, et hoc te
03004003 peniteat quod de tribunali eam feceris recitari, beati Apostoli sequens
03004004 doctrinam, quod inter cetera ad Galatas scripsit: **SI QUIS**
03004005 **EVANGELIZAVERIT VOBIS PRETER ID QUOD ACCEPISTIS ANATHEMA SIT.** Sed
03004006 et illud Evangelium: **OMNIS LEX ET PROPHETE USQUE AD IOHANNEM**
03004007 **PROPHETAVERUNT.** Deinceps, si qua nova vel inusitata divulgata
03004008 fuerint, omnino abicienda et detestanda sanctitas tua noverit. Ora
03004009 pro nobis, domine sancte et in Christo karissime frater.

01002005 a verba apostoli doctoris gentium:
 01003002 testatur sanctus Augustinus dicens:
 01003007 m est. Propter quod ait Apostolus:
 01006017 enim sumus, tua legere delectamur.
 02003002 id de angelis Psalmographus dicit:
 02003006 apostolus Paulus ad hebraeos ait:
 02003008 s qui hereditatem capiunt salutis?
 02003012 dicit, pretermisso nomine angeli:
 02004004 esse refert. Paulus apostolus ait:
 02004008 ssent, non spiritus, non dixisset:
 02004009 nequit. Et dominus in Evangelio:
 02004012 . Et in Regnorum libris scribitur:
 02004013 mnum prophetarum eius". Et alibi:
 02005009 uod legitur in Evangelio Iohannis:
 02005011 piritus sanctus, dicente Apostolo:
 02005011 domini, ibi libertas". Et iterum:
 02005013 ius". Dicitur et spiritus angelus:
 02006002 a hominis secundum illud Genesios:
 02006004 animam viventem". Et Salomon ait:
 02007003 ur, secundum quod dicit Apostolus:
 02007005 un, alibi mentem appellat, dicendo:
 02007006 mente servio legi dei". Et iterum:
 02008003 corporum, secundum illud Apostoli:
 02009002 tionalium, secundum illud Genesios:
 02009006 rat spiritus vite". Et paulo post:
 02012004 orum horum credatur subsistere. Si
 02012006 est, si Apostolus, sicut ipse ait,
 02012011 imago Dei est, ipse quippe dicit:
 02015009 sse non posse. Apostolus enim ait:
 02015011 illegat igitur quod Apostolus ait:
 02018009 mo hono, supra memoratus antistes:
 02018013 arie, quem ad Volusianum scripsit:
 02018019 tus sit". Et post paululum dicit:
 02018021 Dei et hominis". Et post paululum:
 02018030 rporum, facilius potuisse misceri
 02019002 m Hieronymum presbyterum scripsit,
 02019011 e incorporalitate anime disputant.
 02020003 genii sui preclarissima documenta,
 02021008 non contentendis parvulis ageret:
 02021011 m in libro eiusdem operis secundo:
 02021020 cultiora noverunt". Et paulo post:
 02021023 bro, docens Deum non esse corpus,
 03004004 inter cetera ad Galatas scripsit:
 03004006 ma sit". Sed et illud Evangelium:
 01001001 inianus Episcopus Librum Regularum
 01004011 pingenti; quia spiritalis doctrina
 01006003 qui dixit nobis habere se hominibus
 02011005 s, nisi fixa radicibus contineatur
 02012002 sistere. Quocirca absurdum est, et
 02013009 in loco. Rogamus itaque respondeat
 02013003 uo loco contineri animam posse? Si
 02013006 dicere; ergo non anima continentur
 02014004 an respondebit: Ut quid requiritur
 02014018 nlocaliter continet. Si vas igitur
 02019016 s se talem reddi desiderat, qualis
 02020020 nec adpropinquat Deo, nec recedit
 02021006 tia, eos esse adseverat, ut ex uno
 02021012 inquit, angeli corporalem speciem
 02021016 ertentes, secundum attributum sibi
 03001007 s feceris aduanciari. Ego enim mox
 03002003 atru Iesu Christi, eo quod in ipso
 03002011 citur, ballare, saltare, et membra
 03003001 cancionibus proclamare. Absit ergo
 03003002 , ut epistule nunc nobis mittantur
 01003014 , se dilexerit, non prodesse. Itaque
 02004009 spiritus, inquit, immundus exierit
 02011006 rbor esse non potest; et nisi aqua
 02011008 ere nullatenus potest; et nisi aer
 02013007 ore, sed anima continet corpus. Si
 02019006 illo non valent sciungere corporea
 03004008 musitata divulgata fuerint, omnino
 02012006 ostolus, sicut ipse ait, " Corpore
 03003001 ugoribus cancionibus proclamare.
 02012002 uor elementis subsistere. Quocirca
 02013005 amen quia melius esse corpus anima
 01002007 icat, si etiam hec, que ad docende
 02000001 ola beati Liciniani. Domino sancto
 02018025 magis incorporum est Verbum Dei,
 02003012 : " Dixit autem spiritus Philippo:

" Ita enim que propria discipline et morum sunt ad sacer
 " In actione non amandus est honor in hac vita sive pote
 " Qui episcopatum desiderat, opus bonum desiderat". Expo
 " Optabile namque est et mihi percarum, sicut tuus Grego
 " Qui facit, inquit, angelos suos spiritus, et ministros
 " Nonne omnes sunt administratores spiritus, in minister
 " In angelo enim nomen officii intellegit, in spiritu se
 " Dixit autem spiritus Philippo: accede, et adiuuge te a
 " Quod non sit nobis conluctatio adversus carnem et sang
 " Contra spiritualia nequit", sed contra corporalia ne
 " Cum spiritus, inquit, immundus exierit ab homine, ambu
 " Egrediar, inquit, et ero spiritus mendax in ore omnium
 " Spiritus fornicationis deceptit eos". En habet non solu
 " Cum deus spiritus est". Dicitur et spiritus deus, qui
 " Ubi autem spiritus domini, ibi libertas". Et iterum: "
 " Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est.
 " Qui facit, inquit, angelos suos spiritus". Unde iam su
 " Formavit igitur dominus deus hominem de limo terre, et
 " Quis scit si spiritus domini ascendit sursum?" Dicitur
 " Testis est enim mihi deus, cui servio in spiritu meo".
 " Ego autem mente servio legi dei". Et iterum: " Nos aut
 " Nos autem, inquit, sumus circumcisio, qui spiritus deo
 " Orabo spiritu, orabo et mente". Dicitur et spiritus om
 " Universaque, inquit, iumenta in genus suum et omne quo
 " Consumpta est, inquit, omnis caro que movebatur super
 " omne peccatum, dicente Apostolo, quodcumque fecerit ho
 " Corpore absens, spiritu autem presens" iudicat hominem
 " Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram
 " Quos prescivit, et predestinavit conformes fieri imagi
 " Qui adheret meretrici, unum corpus efficitur; qui aut
 " Omnis natura, inquit, aut spiritus, aut corpus est. Sp
 " Si autem, inquit, quidam rationem reddi sibi flagitant
 " Persona hominis mixtura est anime et corporis; persona
 " Veruntamen duarum rerum rerum incorporarum commixtio
 " Hec disputatio vera ratione plenissima magni antistit
 " incorporam quoque esse animam, inquit, et si difficil
 " Non enim, ait, ullo modo, aut longa, aut lata, aut qua
 " Omne, inquit, inlocat incorporum quoque est. Porro v
 " Quia angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui
 " Adsumentes, inquit, angeli corporalem speciem a creatu
 " Que in celis sunt, inquit, non investigamus, quo rerum
 " Nec sicut cogitantur, inquit, angeli mundi spiritus ce
 " Si quis evangelizaverit vobis preter id quod accepisti
 " Omnis lex et Prophete usque ad Iohannem prophetaverunt
 " a sanctitate tua editum, et ad nos divina gratia aperula
 " a spiritali mente proficiscitur. Plus plerisque estimatu
 " a vestra beatitudine editas de libro sancti Iob. Et quia
 " a terra, arbor esse non potest; et nisi aqua ab acre adt
 " a veritatis regula alienum, ut anima de aliquo elementor
 " a quo loco contineri animam posse? Si a corpore suo, erg
 " a corpore suo, ergo melius est corpus quod continet, qui
 " a corpore, sed anima continet corpus. Si ab anima regitu
 " a me quanta anima magnitudine extendatur, cum veraciter
 " a vase contineatur, illud profecto minus est quod interi
 " a Deo factus est, id est, similis Deo, non enim alia sal
 " a Deo; animus autem et proximat et longinquat inlocalite
 " a Dei contemplatione non recedat, secundum quod dominus
 " a creatura corporea in usum ministerii sui sicut cuique
 " a creatore potentiam". Item in libro tertio supra memora
 " a te transmissas accipi, in presentia ipsius perlatoris
 " a mortuis resurrexit, reverentissimum non habent? Sed qu
 " a deo bene condita saltando male loquere, et ad excitan
 " a sanctitate tua hoc credere, ut epistule nunc nobis mit
 " a Christo. Sufficiat enim quod locutus est in Prophetis,
 " ab studio cognoscende veritatis nemo prohibetur, quod ad
 " ab homine, ambulat per loca iniqua, querens requiem et
 " ab acre adtracta per medullas arboris usque ad summitate
 " ab igne fuerit calefactus, aquam levare non potest. Deni
 " ab anima regitur, si vivificatur, quanto magis et contin
 " ab incorporis rebus, quia scilicet tantum corporis sens
 " abhicienda et detestanda sanctitas tua noverit. Ora pro n
 " abhens, spiritu autem presens" iudicat hominem in tanta
 " Absit ergo a sanctitate tua hoc credere, ut epistule nun
 " absurdum est, et a veritatis regula alienum, ut anima de
 " absurdum est dicere; ergo non anima continentur a corpor
 " ac tuende fidei scientiam necessaria sunt, inter reliqua
 " ac venerabili fratri Epiphanio diacono Liciniani et Sev
 " ac per hoc Verbi Dei et anime credibilior debet esse com
 " accede, et adiuuge te ad currum istum". Videat profecto

03001007 ari. Ego enim mox a te transmissas
 03001003 estram verba dirigere, insinuantes
 03004005 angelizaverit vobis preter id quod
 02011002 oculos non habebant, nec unde aerem
 02018001 on orlo creantis. Sed iam vel nunc
 02010016 or ad aquam, aer ad pulmones, quem
 02021014 un regunt, in species quas vellent
 02021022 itatem, et eorum quedam corporalis
 01003003 tur sanctus Agustinus dicens: " In
 02021014 s vellent accomodatatas atque aptas
 02003009 t nomen nature. Similiter etiam in
 01000002 INIANI EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM
 03000002 curabit. ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA
 01001001 ularum a sanctitate tua editum, et
 01001006 t in sua mutabilitate variantibus,
 01001013 us modum imponit. Illic cuncta que
 01001016 rapertita tua distributione quales
 01002006 e propria discipline et morum sunt
 01002006 esse significat, si etiam hec, que
 01003005 que utiliter fit, id est ut valeat
 01003014 de veritatis nemo prohibetur, quod
 01004005 m fertur, non deorum; non quod te
 01004005 on quod te ad ima premit, sed quod
 01005004 critus enim dum non reperitur qui
 01005007 pertractat prudentia tua, ne forte
 01006018 m, sicut tuus Gregorius ait, usque
 01006019 ctatem". Incolumen coronam vestram
 02002006 unt, quantocumque habere videmur,
 02003006 ios. Propterea et apostolus Paulus
 02003013 us Philippo: accede, et adiuuge te
 02009005 s, omnesque volucres ingressu sunt
 02010015 stit; corpus enim proprie pertinet
 02010015 proprie pertinet ad terram, humor
 02010016 net ad terram, humor ad aquam, aer
 02011007 t et reddunt tamquam folles, ignis
 02011011 dtracta per medullas arboris usque
 02011012 cfectus tantam vim habet, ut aquam
 02011012 mpre succedente frige factus, aqua
 02012012 e quippe dicit: " Faciamus hominem
 02012012 na nostram", et fecit Deus hominem
 02015005 rum, quamvis minutissimum, usque
 02018007 uca etiam que nobis ex libris eius
 02018012 De virginitate Sancte Marie, quem
 02018032 stitia incredulos provocans vocans
 02019001 libro etiam De origine anime, quem
 02021009 is mei, qui in celis est": ex alio
 02021024 lectia corpora inspirantes, atque
 03001002 te Christi, hec qualiacumque sunt,
 03001005 umus, quod litteras cuiusdam, quas
 03002012 condita saltando male torquere, et
 03003006 is lapideis mirabiliter data sunt,
 03003013 am aut epistolas esse celestes, et
 03004004 quens doctrinam, quod inter cetera
 03004006 ium: " Omnis lex et Prophete usque
 02002004 ere et credere studet, intellegat.
 02001012 . Hoc etiam in preiudicio aninarum
 02017002 beat ordo nature, non quid nostrum
 02015011 t igitur quod Apostolus ait: " Qui
 02015012 t, unum corpus efficitur; qui autem
 02003013 utem spiritus Philippo: accede, et
 01002011 t doctus, si doctrinam vivendo non
 02003007 t de hebraeos ait: " Nonne omnes sunt
 01003016 on potest, etsi ita teneatur atque
 03001010 m scidi, et eam in terram proieci,
 02001001 is, frater karissime, grandi sumus
 03001006 t de tribunali populis eas feceris
 02021010 nda in conspectu hominum veraciter
 02005005 tuert angelos non debere spiritus
 02005010 in trinitate persona, qui proprie
 02017004 amulam? et plerumque etiam amplius
 02017005 quam servus, dum scilicet utilitas
 01003017 stretur ut decet, tamen indecenter
 02020020 corpus est animus. Item corpus nec
 01004013 uam inanimata pictura. Sed hoc non
 02002007 t et responsionibus tuis nullatenus
 02022006 a mandavimus. Quod si his noluerit
 02022007 orum testium, ad producti fuerint,
 01004001 tur Gregorius sanctus cuius stilum

accepti, in presentia ipsius perlatoris exordium litterar
 accepisse nos litteras tuas, et de vestre sospitatis bon
 accepistis anathema sit". Sed et illud Evangelium: " Omn
 accipiant, et reddant. Certum est scilicet quod ista non
 accipiant. karissime frater, qui te minime audire detrect
 accipiunt et reddunt tamquam folles, ignis ad oculos. Ne
 accomodatatas atque aptas actionibus suis immutantes atqu
 actio continetur". In octavo etiam libro, docens Deum no
 actione non amandus est honor in hac vita sive potentia,
 actionibus suis immutantes atque vertentes, secundum adt
 Actis Apontolorum Lucas de Philippo refert quod angelus
 AD SANCTUM GREGORIUM PAMAM URBIS ROME DIRECTA Domino ben
 AD VINCENTIUM EPISCOPUM EBOSITANE INSULE DIRECTA Contra
 ad nos divina gratia opitulante perlatum, tanto libentiu
 ad eterne vite stationem oculos mentis aperiat? Liber hi
 ad vite eterne participium pertinent comprehendit. Et no
 ad hoc officium veniant; qualem vitam gerant, cum veneri
 ad sacerdotii meritum utilia esse significat, si etiam h
 ad docende ac tuende fidei scientiam necessaria sunt, in
 ad eam salutem subditorum, que secundum Deum est. Propte
 ad laudabile pertinet otium. Locus vero superior, sine q
 ad iam premit, sed quod ad astra sustollat, dum per dei
 ad astra sustollat, dum per dei gratiam et obedientie me
 ad officium sacerdotale veniat, quod fiendum est nisi ut
 ad peritiam non sufficiat ei scire Christum lesam et hun
 ad ultimam discere senectutem". Incolumen coronam vestra
 ad erudicandam ecclesiam suam sancta Trinitas deus conser
 ad convincendum virum, qui et responsionibus tuis nullat
 ad hebraeos ait: " Nonne omnes sunt administratores spir
 ad currum istum". Vident profecto quem superius dixerat
 ad Noe in arcam, bina et bina ex omni carne in qua erat
 ad terram, humor ad aquam, aer ad pulmones, quem accipiu
 ad aquam, aer ad pulmones, quem accipiunt et reddunt tam
 ad pulmones, quem accipiunt et reddunt tamquam folles, i
 ad oculos. Nec movet quod diximus: omne corpus quod viv
 ad summitate fuerit ducta, vivere nullatenus potest;
 ad superiora arboris elevet, et viriditatem foliis serve
 ad inferiora descendens, arbor arcescit. Ergo non improba
 ad imaginem et similitudinem nostram", et fecit Deus ho
 ad ad imaginem suam, et Deus incorporeus est; profecto anim
 ad filium aranee, quod pro modulo suo et latitudinem et a
 ad incorporalitate anime aut angeli adstruendam in ment
 ad Volusianum scripsit: " Si autem, inquit, quidam ratio
 ad fidem ducet: ut scilicet sicut credunt animam incorpo
 ad sanctum Hieronymum presbyterum scripsit, " incorporea
 ad aliqua agenda in conspectu hominum veraciter adparean
 ad arbitrium quo servantur Deo mutantes, atque se vertent
 ad sanctitatem vestram verba dirigere, insinuantes accep
 ad nos direxistis, sicut lue indicant littere, susceperit
 ad excitandam libidinem nugatoribus cancionibus proclama
 ad nullum prophetarum aut Apostolorum epistole misse sun
 ad nos de celo fuisse transmissas. Emendet ergo quod tem
 ad Galatae scripsit: " Si quis evangelizaverit vobis pre
 ad Iohannem prophetaverunt". Deinceps, si qua nova vel i
 Addis etiam, ut tibi libros beati Agustini, sed et ceter
 adducens, quod si locales forent, profecto et corporales
 adferat commodum. Quis non etiam malit habere panem, qua
 adheret meretrici, unum corpus efficitur; qui autem adhe
 adheret Domino, unum spiritus est". Quapropter secundum
 adiuuge te ad currum istum". Vident profecto quem superi
 adiuvet, omnino sibi nihil prosit". Adtestatur huic libr
 administratores spiritus, in ministerium missi propter e
 administraret ut decet, tamen indecenter adpetitur. Quam
 admirans quod his credulus fueris, et post Prophetarum v
 admiratione permoti, eo quod quemdam virum in tanto sace
 adnuantiari. Ego enim mox a te transmissas accepti, in pre
 adpareant. Sic enim in libro eiusdem operis secundo: " A
 adpellari. Veruntamen quia hoc invenire nullatenus poter
 adpellatur Spiritus sanctus, dicente Apostolo: " Ubi aut
 adpenditur equus quam servus, dum scilicet utilitas adpe
 adpetitur, non ordo creantis. Sed iam vel nunc accipiat
 adpetitur. Quam ob rem otium sanctum querit caritas veri
 adpropinquat Deo, nec recedit a Deo; animus autem et pro
 adsentationi aut adulationi reptes, sed veritatis, quia
 adsentire dignatur, transmittere debeamus: vel certe nob
 adsentire, nec plurimorum testium, si producti fuerint,
 adsentire curabit. ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA AD VINCENTI
 adsequeris, cuius exemplo delitescere cupiebas, ut pondu

02021001 latum sit. Videamus deinceps utrum
 02021006 st ex duplici substantia, eos esse
 02021003 nus licet in multis Opusculis suis
 02018007 incorporalitate anime aut angeli
 02013002 arum corporearum illud quam maximam
 02021011 in libro eiusdem operis secundo: "
 02004011 t non inveniunt, et deinde vadet et
 01002001 li culmine extollantur quid agant.
 01003001 diuget, omnino sibi nihil prosit".
 01003002 lis libris quos fecit de Officiis.
 01004001 as et opprimatur ista necessitas".
 02011006 e non potest; et nisi aqua ab aere
 02021015 mutantur atque vertentes, secundum
 01004013 tura. Sed hoc non adsentationi aut
 01001010 e subdit. Illic fortitudo etiam in
 02004004 : " Quod non sit nobis conuclatio
 02004005 aduersus carnem et sanguinem, sed
 02004005 aduersus principes et potestates,
 02003003 et ministros suos flammam ignis".
 02010010 sis quia in elementis excellentior
 02010015 ertinet ad terram, humor ad aquam,
 02011008 vivere nullatenus potest; et nisi
 02011009 i frigore lapsa cadunt folia, quia
 02010007 lementis, terra scilicet, et aqua,
 02011006 r esse non potest; et nisi aqua ab
 02010011 is excellentior aer vel ignis est,
 02011002 nt et oculos non habeant, nec unde
 01001019 ercdotali culmine extollantur quid
 02021009 i in celis est": ex alio ad aliqua
 01002009 iis est, aut tantummodo innocenter
 03002010 que erat viro hortum facere, iter
 02021008 , cum de non contemendis parvulus
 02002005 Addis etiam, ut tibi libros beati
 02019004 r esse persuasum". Hoc verba beati
 02018003 egregium predicatorem, antistitem
 01002002 que ecclesie, Iulius, Ambrosius,
 01003002 ite de Officiis. Adtestatur sanctus
 02021003 testimonio roberetur. Beatus certe
 01003006 ue secundum Deum est. Propter quod
 01006018 ihi percarum, sicut tuus Gregorius
 02003006 a et apostolus Paulus ad hebraeos
 02004004 itus esse refert. Paulus apostolus
 02006004 mo in animam viventem". Et Salomon
 02012006 non est, sicut Apostolus, sicut ipse
 02012009 secundum quod dominus in Evangelio
 02015009 pus esse non posse. Apostolus enim
 02015011 . Intellegat igitur quod Apostolus
 02019011 itate anime disputant. " Non enim,
 02010008 cet, et aqua, aere, vel igne, unde
 02014003 poris, que in tempore est in loco;
 02019017 cet, id est, similis Deo, non enim
 02004013 n ore omnium prophetarum eius". Et
 02007004 itu meo". Quem dixit hic spiritum,
 01005014 tuo ut non puniamur nec nostro nec
 02012003 bsurdum est, et a veritatis regula
 02021009 Paris mei, qui in celis est": ex
 01006015 ipsum de libro sancti Iob, sed et
 02016002 credimus Deum incorporeum fecisse
 02016002 rporcum fecisse aliqua incorporea,
 02021009 mei, qui in celis est": ex alio ad
 02002008 tere debeamus: vel certe nobis si
 02021026 unum collecti unus fiant, nec tale
 02012003 itatis regula alienum, ut anima de
 02020008 uod tan magnum est in toto quam in
 02021002 d angelorum natura sit incorporea,
 02010008 mpacta sunt corpora, dicat quantum
 03002009 die ipso Ecclesiam non frequentat,
 03003011 scripsit, de celo descendit super
 02014002 e nec in tempore est, nec in loco;
 02018023 i debuit, quam unum incorporee et
 02018030 incorporea, quam unum incorporeum
 02015003 e nullam habet latitudinem, nullam
 02015005 d pro modulo suo et latitudinem et
 02010004 us esse. Omne videlicet corpus, et
 01003003 Agustinus dicens: " In actione non
 01002002 s defensoresque ecclesie, Iulius,
 01003001 Adtestatur huic libro tuo sanctus
 02004010 nquit, inmundus exierit ab homine,
 03002007 essaria victus preparat, aut in eo

adsertio nostra eo quod angelorum natura sit incorporea,
 adseverat, ut ex uno a Dei contemplatione non recedant,
 adstruat angelos incorpoream esse naturam, verumtamen in
 adstruendam in mentem veniunt, scribere curavimus. In li
 adstruere videtur, quod anima continentur in loco. Rogam
 Adsumentes, inquit, angeli corporealem speciem a creatura
 adsumet septem spiritus nequiores se". Et in Regnorum li
 Adtestatur huic eximie doctrine sancti antiqui patres,
 Adtestatur huic libro tuo sanctus Ambrosius in illis lib
 Adtestatur sanctus Agustinus dicens: " In actione non am
 Adtestatur Gregorius sanctus cuius stilum adsequeris, cu
 adtracta per medullas arboris usque ad summitatem fuerit
 adtributum sibi a creatore potentiam". Item in libro ter
 adulationi reputes, sed veritati, quia nec me oportet me
 aduersis et in prosperis reperitur semper equalis, que
 aduersus carnem et sanguinem, sed aduersus principes et
 aduersus principes et potestates, aduersus mundi rectore
 aduersus mundi rectores tenebrarum harum; contra spiritu
 Advertat igitur qui dicit angelos corporeos esse, quia d
 aer vel ignis est, aerem aut ignem eligit naturam animae
 aer ad pulmones, quem accipiunt et reddunt tamquam folle
 aer ab igne fuerit calefactus, aquam levare non potest.
 aer non sicut verno aut castivo tempore calefactus tantam
 aere, vel igne, unde alia compacta sunt corpora, dicat q
 aere adtracta per medullas arboris usque ad summitatem f
 aerem aut ignem eligit naturam anime esse hominis, vel s
 aerem accipiunt et reddunt. Certum est scilicet quod ist
 agant. Adtestatur huic eximie doctrine sancti antiqui p
 agenda in conspectu hominum veraciter adpareant. Sic eni
 agere, aut tantummodo scienter predicare, cum et innoce
 agere, mulieri colum tenere, et non ut dicitur, ballare,
 ageret: " Quia angeli eorum semper vident faciem Patris
 Agustini, sed et ceterorum qui de hac re definierunt, qu
 Agustinus ostendunt illos non posse intellegere anime inc
 Agustinus; et licet pene in omnibus Opusculis suis, ubi
 Agustinus, Gregorius. Hi omnes testimonium tibi perhiben
 Agustinus dicens: " In actione non amandus est honor in
 Agustinus licet in multis Opusculis suis adstruat angelo
 ait Apostolus: " Qui episcopatum desiderat, opus bonum d
 ait, usque ad ultimam discere senectutem". Incolumen cor
 ait: " Nonne omnes sunt administratores spiritus, in min
 ait: " Quod non sit nobis conuclatio aduersus carnem et
 ait: " Quis scit si spiritus domini ascendit sursum?" Di
 ait, " Corpore absens, spiritu autem presens" iudicat ho
 ait, occidi non potest; profecto anima que occidi non po
 ait: " Quos prescivit, et predestinavit conformes fieri
 ait: " Qui adheret meretrici, unum corpus efficitur; qui
 ait, ullo modo, aut longa, aut lata, aut quasi valida su
 alia compacta sunt corpora, dicat quantum aliquid elemen
 alia spiritus rationalis, que tantum in tempore est. Sed
 alia salus anime est, aut renovatio, aut reconciliatio a
 alibi: " Spiritus fornicationis decepti eos". En habet n
 alibi mentem appellat, dicendo: " Ego autem mente servio
 alieno peccato: valde enim multum me per necessitatem
 alienum, ut anima de aliquo elementorum horum credatur s
 alio ad aliquam agenda in conspectu hominum veraciter adp
 alios libros morales quos fecisse te memoras in hoc libr
 aliqua incorporea, aliqua corporea; preposuisse in gener
 aliqua corporea; preposuisse in genere incorporearum rer
 aliqua agenda in conspectu hominum veraciter adparent.
 aliquid divinitus fuerit inspiratum, ut scribamus hortar
 aliquid Deus est. Nec si eosdem spiritus sine corporibus
 aliquid elementorum horum credatur subsistere. Si " omne
 aliquid, et tam magnum in parvo quam in magno: non igitur
 aliquid testimonio roberetur. Beatus certe Agustinus lice
 aliquid elementum, unde angelo vel anime substantiam det
 aliquid operis faceret, et non saltaret. Meliusque erat
 altare Christi in memoria sancti Petri Apostoli, scito d
 altera corporis, que in tempore est in loco; alia spirit
 alterius corporee. Nam si anima in sua natura non fallit
 alterumque corporeum, facilius potuisset misceri "? Hec d
 altitudinem, sed solum habet longitudinem; auferat etiam
 altitudinem habere dignoscitur. Et cum intellexerit hanc
 altum, et latum, et longum est: inueniat, et dicat utrum
 amandus est honor in hac vita sive potentia, quoniam omn
 Ambrosius, Agustinus, Gregorius. Hi omnes testimonium ti
 Ambrosius in illis libris quos fecit de Officiis. Adtest
 ambulat per loca iniqua, querens regulam et non inveni
 ambulet. Sed hoc quam pessimum sit, sanctitas tua perpen

02017004 , quam famulam? et plerumque etiam
 02014013 um, granditates imaginum continet.
 02010005 nveniat, et dicat utrum tripedalis
 03004006 it vobis preter id quod accepistis
 02001011 x duobus subsistant corporibus, et
 02003012 aullulum dicit, pretermissio nomine
 02010006 lis sit anima hominis vel spiritus
 02010012 m anime esse hominis, vel spiritum
 02010013 e esse animam hominis aut spiritum
 02018007 eius ad incorporalitate anime aut
 02021008 ntendendis parvulus ageret: " Quia
 02021011 ris secundo: " Adsumentes, inquit,
 02021023 s, " Nec sicut cogitantur, inquit,
 02021021 amus, quo ferum genere, et corpora
 01006013 s habere rationales, que neque cum
 02003001 mus. Sed nunc iam videamus quid de
 02004001 stea spiritum nuncupari. Sed et de
 02003008 hereditatem capiunt salutis? " In
 02010009 at quintum aliquod elementum, unde
 02001009 verum etiam rationalium spiritus,
 02004002 amvis de illorum societate bonorum
 02021001 ceptis utrum adsertio nostra eo quod
 02003002 raphus dicat: " Qui facit, inquit,
 02003003 ignis". Advertat igitur qui dicit
 02003004 poreos esse, quia dixit: Qui facit
 02003004 ngelos suos spiritus, non corpora:
 02004014 s decepit eos". En habet non solum
 02004015 n solum angelos bonos, verum etiam
 02005003 cat legentibus generemus, ipse qui
 02005005 piam Scripturarum reperit potuerit
 02005013 itus angelus: " Qui facit, inquit,
 02021003 in multis Opusculis suis adstruat
 02021017 solum malos, inquit, sed nec bonos
 02003014 eat profecto quem superius dixerat
 02018004 , ubi eam causa exegit, animam vel
 02003010 orum Lucas de Philippo refert quod
 02005013 non est eius". Dicitur et spiritus
 02018005 truat incorporeum, verumtamen quia
 03001001 i Romae Inter varias tribulationum
 02006001 a rehribimus. Dicitur et spiritus
 02010005 um tripedalis an quatripedalis sit
 02012003 et a veritatis regula alienum, ut
 02012005 et fecerit homo, extra corpus est";
 02012008 ongitudine disparatum, proculdubio
 02012009 non est. Si corpus occidi potest,
 02012010 o ait, occidi non potest: profecto
 02012011 idi non potest, corpus non est. Si
 02012013 et Deus incorporeus est: profecto
 02012014 Dei est, corpus non est. Porro si
 02012016 Scripture sancte dici non potest,
 02013002 iam maxime adstruere videtur, quod
 02013004 us est corpus quod continet, quam
 02013005 Verumtamen quia melius esse corpus
 02013006 nima absurdum est dicere: ergo non
 02013006 nima continentur a corpore, sed
 02013007 , sed anima continet corpus. Si ab
 02013010 ius sit, non exterius. Tota igitur
 02014005 it: Ut quid requiritur a me quanta
 02014007 et secundum magnitudinem corporis
 02014012 tem, si tantam magnitudinem habeat
 02014020 sit quod exterius est. Quomodo ergo
 02014021 continet? Et ideo rite creditur
 02018016 ue quotidie fit, quomodo misceatur
 02018017 inis: Nam sicut in unitate persone
 02018023 poree et alterius corporee. Nam si
 02019012 a, aut quasi valida suspicanda est
 02020004 um quoque est. Porro vita corporis
 02020005 et in corpore vivit, et tam vivit
 02020007 autum in toto corpore, et vita hec
 02020009 m in magno: non igitur localis est
 02020010 ale est, corporeum non est: igitur
 02020010 corpus non est. Item ratiocinatur
 02020012 catis est: igitur incorporalis est
 02020013 bstantia eius est, et si tota vult
 02020014 et voluntas corpus non est: igitur
 02020014 mente". Dicitur et spiritus omnium
 01001009 tia unicuique sua tribuit, dum deo
 02006004 aculum vite, et factus est homo in

amplius adpenditur equus quam servus, dum scilicet utili
 An non omnes magnitudines civitatum quas novimus, montium
 an quatripedalis sit anima hominis vel spiritus angeli:
 anathema sit". Sed et illud Evangelium: " Omnis lex et P
 angeli tantummodo corpora esse creduntur. Hoc etiam in p
 angeli: " Dixit autem spiritus Philippo: accede, et adiu
 angeli: dicat etiam ex quo elemento habeat substantiam:
 angeli, et non pudet ut credatur inde esse animam homini
 angeli, unde est corpus pecoris vel hominis. Omne igitur
 angeli adstruendam in mentem veniunt, scribere curavimus
 angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui in cel
 angeli corporalem speciem a creatura corporea in usum mi
 angeli mundi spiritus celestia corpora inspirantes, atque
 angelica secundum propriam dignitatem, et eorum quedam c
 angelis neque cum hominibus facta esse Scriptura sancta
 angelis Psalographus dicat: " Qui facit, inquit, angelo
 angelis malis, quamvis de illorum societate bonorum ange
 angelo enim nomen officii intellegit, in spiritu scilicet
 angelo vel anime substantiam det. Sed quia invenire non
 angelorum vel hominum, non debere dici spiritus, sed cor
 angelorum desciverint, tamen quia unius sunt nature, san
 angelorum natura sit incorporea, aliquo testimonio rober
 angelos suos spiritus, et ministros suos flammam ignis".
 angelos corporeos esse, quia dixit: Qui facit angelos su
 angelos suos spiritus, non corpora: angelos enim graece,
 angelos enim graece, latine nuncius dicitur, id est, qui
 angelos bonos, verum etiam angelos malos, spiritus nuncu
 angelos malos, spiritus nuncupari. Et quia multa de thes
 angelos spiritus non esse credit, saltem unius testimoni
 angelos non debere spiritus appellari. Verumtamen quia h
 angelos suos spiritus". Unde iam superius testimonia rea
 angelos incorpoream esse naturam, verumtamen in libro Tr
 angelos, fas est putari creatores, si pro subtilitate su
 angelum, postea spiritum nuncupari. Sed et de angelis ma
 angelum instruat incorporeum, verumtamen quia angustia l
 angelus sit ei loquutus, ut descenderet in occursum ethi
 angelus: " Qui facit, inquit, angelos suos spiritus". Un
 angustia temporis, sicut iam diximus, coarctat, libros e
 angustias non nos piguit, cogente caritate Christi, hec
 anima hominis secundum illud Genesios: " Formavit igitur
 anima hominis vel spiritus angeli: dicat etiam ex quo el
 anima de aliquo elementorum horum credatur subsistere. S
 anima que peccare potest, utique corpus non est, si Apoc
 anima localis non est. Si corpus occidi potest, anima, s
 anima, secundum quod dominus in Evangelio ait, occidi no
 anima que occidi non potest, corpus non est. Si anima im
 anima imago Dei est, ipse quippe dicit: " Faciamus homin
 anima, que imago Dei est, corpus non est. Porro si anima
 anima corpus est, imago Dei non est. Sed quia verum est
 anima corpus non est. Sed in defensione animarum corpore
 anima contineatur in loco. Rogamus itaque respondeat a q
 anima que continetur. Verumtamen quia melius esse corpu
 anima absurdum est dicere: ergo non anima continentur a
 anima continentur a corpore, sed anima continet corpus.
 anima continet corpus. Si ab anima regitur, si vivificat
 anima regitur, si vivificatur, quanto magis et continetur
 anima interius est, tota exterius; tanta est in minori c
 anima magnitudine extendatur, cum versetur paleat extra
 anima quantitate finire? Ergo si iuxta quantitatem corpo
 anima, quantum corpus, quomodo in parvum corpus tantas c
 anima, sicut dicitur parvum corpus, tantas magnitudines
 anima quantitatem nullam, qualitatem habere ullam: Deum
 anima corpori, ut una persona fiat hominis: Nam sicut in
 anima unitur corpori, ut homo sit; ita in unitate person
 anima in sua natura non fallitur, incorpoream se esse co
 anima. Corporea ista sunt, ut mihi videtur, detur, et de
 anima est, et in corpore vivit, et tam vivit anima in pa
 anima in parte corporis, quam in toto corpore; tantum er
 anima est: nec locale est quod tam magnum est in toto qu
 anima. Et quidquid inlocale est, corporeum non est: igit
 anima corpus non est. Item ratiocinatur anima rationalis
 anima rationalis, et substantialiter inest anime ratioci
 anima. Item voluntas anime substantia eius est, et si to
 anima, tota voluntas est, et voluntas corpus non est: ig
 anima non est corpus. Item memoria inlocalia quedam capa
 animalium inrationalium, secundum illud Genesios: " Unive
 animam corpusque anime subdit. Illic fortitudo etiam in
 animam viventem". Et Salomon ait: " Quis scit si spiritu

02010012 et non pudet ut credatur inde esse
 02012015 d quia verum est imaginem Dei esse
 02013003 ue respondet a quo loco contineri
 02018004 sculis suis, ubi eum causa exegit,
 02018032 m ducet: ut scilicet sicut credunt
 02019002 crispit, " Incorpoream quoque esse
 02019013 r, et de consuetudine corporum sic
 02009007 movebatur super terram, volucrum,
 02001012 credatur. Hoc etiam in preiudicio
 02013001 corpus non est. Sed in defensione
 01001004 at, ubi iugi meditatione medicinam
 01001009 tribuit, dum deo animam corpusque
 02007001 iritus mens, que est veluti oculus
 02008001 s". Dicitur et spiritus vis quedam
 02010009 aliquid elementum, unde angelo vel
 02010011 st, aereum aut ignem eligat naturam
 02014008 quantitatatem corporis quantitas est
 02014010 , quam corpore grandiores, non est
 02014016 emus? Quis etiam locus tam grandis
 02018007 ex libris eius ad incorporalitatem
 02018020 cit: " Persona hominis mixtura est
 02018025 erbum Dei, ac per hoc Verbi Dei et
 02018026 ibilior debet esse commixtio, quam
 02018034 Verbum Dei incorporeum incorporee
 02019001 misceri. In libro etiam De origine
 02019005 endunt illos non posse intellegere
 02019009 regius Doctor librum De quantitate
 02019011 uo inter cetera de incorporalitate
 02019017 , similis Deo, non enim alia salus
 02020002 , edidit libros De incorporalitate
 02020011 tionalis, et substantialiter inest.
 02020013 orporalis est anima. Item voluntas
 02020022 t". Et hactenus de incorporalitate
 02014015 erre, vel reliquarum species rerum
 02020017 alium reminiscitur. Et cum meminit
 02020019 pus non est: non igitur corpus est.
 02020020 propinquat Deo, nec recedit a Deo;
 02020021 et longinquat inlocaliter: igitur
 01006001 elebret vel ministret. Ante paucos
 01006001 a mysteria celebrat vel ministret.
 01005011 rampamus. Quid si unius uxoris vir
 02015001 tantur huic eximie doctrine sancti
 02018009 bet De summo bono, supra memoratus
 02018002 netum atque egregium predicatorem,
 02018031 atio vera ratione plenissima magni
 02007005 m dixit hic spiritum, alibi mentem
 01001006 terne vite stationem oculis mentis
 01005010 ritus esse non debet. Bigamis enim
 02008002 litudines corporum, secundum illud
 03003011 re Christi in memoria sancti Petri
 03004003 bunali eam feceris recitari, beati
 01002004 rius sanctus dicit, exponens verbum
 01005016 ceptis tuis ut talis fiat, qualem
 01004008 enim ea que consonant apostolis et
 01002003 tentimonium tibi perhibent, sicut
 01004008 dinem. Dicis enim ea que consonant
 02005011 pellatur Spiritus sanctus, dicente
 02012004 stere. Si " omne peccatum, dicente
 02003010 n nature. Similiter etiam in Actis
 03003006 ta sunt, ad nullum prophetarum aut
 03001011 m vaticinia, et Christi Evangelia,
 03003003 ophetis, per se ipsum, et per suos
 01003007 ecundum Deum est. Propter quod ait
 02007003 ratiocinatur, secundum quod dicit
 02012006 potest, utique corpus non est, si
 02015009 onfirmatur, corpus esse non posse.
 02015011 ilii eius". Intellegit igitur quod
 02003006 piritus suos nuncios. Propterea et
 02004004 , sed spiritus esse refert. Paulus
 02021014 es quas vellent accommodatas atque
 02010007 tior elementis, terra scilicet, et
 02011006 ra, arbor esse non potest; et nisi
 02011012 no tempore succedente frige factus,
 02013009 tinet, sicut utrem implere videtur
 02010015 isque pertinet ad terram, humor ad
 02011008 ois ac per ignem fuerit calefactus,
 02011011 re calefactus tantam vim habet, ut
 02015005 vis minutissimarum, usque ad filum
 02021024 stia corpora inspirantes, atque ad

animam hominis aut spiritum angeli, unde est corpus peccati
 animam, et contrarium Scripture sancte dici non potest,
 animam posse? Si a corpore suo, ergo melius est corpus q
 animam vel angelum instruat incorporeum, verumtamen qua
 animam incorpoream corpori, ut una persona fiat hominis,
 animam, inquit, et si difficile tardioribus persuaderi p
 animam querimus. Ideoque bene precipitur etiam in myster
 animantium, bestiarum, omniumque reptilium que reptam su
 animarum adducens, quod si locales forent, profecto et c
 animarum corporarum illud quam maxime adstruere videtur
 anime sub inveniatur? ubi contentis huius seculi rebus cad
 anime subdit. Illic fortitudo etiam in adversis et in pr
 anime, id est, intellectus, unde cuncta intellegibilia i
 anime mente inferior, ubi cunctas imaginatur similitudin
 anime substantiam det. Sed quia invenire non potest, for
 anime esse hominis, vel spiritum angeli, et non pudet ut
 anime, tanto quisque debet esse sapientior, quanto fueri
 anime secundum corporis quantitatem quantitas. Porro aut
 anime, cum tanta spatia locorum continet? Sed quia ipsa
 anime aut angeli adstruendam in mentem veniunt, scribere
 anime et corporis; persona autem Christi mixtura est Dei
 anime credibilior debet esse commixtio, quam anime et co
 anime et corporis. Sed hoc in nobis ipsis experimur, ill
 anime potuisse misceri. In libro etiam De origine anime,
 anime, quem ad sanctum Hieronymum presbyterum scripsit,
 anime incorporalitatem, qui ingenio pusillo non valent s
 anime, multis et multiplicibus disputationibus refertum,
 anime disputant. " Non enim, ait, ullo modo, aut longa,
 anime est, aut renovatio, aut reconciliatio auctori suo"
 anime tres, omni eloquentia splendore fulgentes: in quib
 anime ratiocinari, et ratio incorporalis atque inlocatis
 anime substantia eius est, et si tota vult anima, tota v
 anime disputatum sit. Videamus deinceps utrum adsertio n
 anime continemus? Quis etiam locus tam grandis anime, cu
 animus, totus meminit, et totus memoria est, qui meminit
 animus. Item corpus nec adpropinquat Deo, nec recedit a
 animus autem et proximat et longinquat inlocaliter: igit
 animus corpus non est". Et hactenus de incorporalitate a
 annos Leander episcopus Spalensis, remans de urbe regia
 Ante paucos annos Leander episcopus Spalensis, remans d
 ante uxorem mulierem tetigerit? Quid si uxorem non habue
 antiqui patres, doctores defensorumque ecclesie, illarius
 antistes: " Omnis natura, inquit, aut spiritus, aut corp
 antistitem Augustinum; et licet pene in omnibus Opusculis
 antistitis incredulos provocans vocans ad fidem ducet: u
 appellat, dicendo: " Ego autem mente servio legi dei". Et
 aperit? Liber hic tuus omnium est aula virtutum. Illic
 aperta fronte resistimus ne sacramentum utique corruptam
 Apostoli: " Orabo spiritu, orabo et mente". Dicitur et s
 Apostoli, scito diaboli esse figmentum, et omnia scriptu
 Apostoli sequens doctrinam, quod inter cetera ad Galatas
 apostolici doctoris gentium: " Ita enim que propria discip
 apostolica docet auctoritas, et non reperitur qualis que
 apostolicis viris. Pulcher enim pulchra dixisti et in hi
 apostolis prebuerunt prophete. Illarius sanctus dicit, ex
 apostolis et apostolicis viris. Pulcher enim pulchra dix
 Apostolo: " Ubi autem spiritus domini, ibi libertas". Et
 Apostolo, quodcumque fecerit homo, extra corpus est"; an
 Apostolorum Lucas de Philippo refert quod angelus sit ci
 Apostolorum epistole misse sunt de celo. Non igitur cred
 Apostolorumque eius epistolas, nescio cuius hominis litt
 Apostolos. Nam et his non litteras transmittet ab celo,
 Apostolus: " Qui episcopatum desiderat, opus bonum desid
 Apostolus: " Testis est enim mihi deus, cui servio in sp
 Apostolus, sicut ipse ait, " Corpore abens, spiritu aut
 Apostolus enim ait: " Quos prescivit, et predestinavit c
 Apostolus ait: " Qui adheret meretrici, unum corpus effi
 apostolus Paulus ad hebræos ait: " Nonne omnes sunt adm
 apostolus ait: " Quod non sit nobis conluctatio adversus
 aptas actionibus suis immutantes atque vertentes, secund
 aqua, aere, vel igne, unde alia compacta sunt corpora, d
 aqua ab acre adtracta per medullas arboris usque ad summe
 aqua ad inferiora descendens, arbor arefcit. Ergo non im
 aqua, ut tantum interius sit, non exterius. Tota igitur
 aquam, aer ad pulmones, quem accipiunt et reddunt tanquam
 aquam levare non potest. Denique ideo autumnii frigore la
 aquam ad superiora arboris elevet, et viriditatem foliis
 arance, quod pro modulo suo et latitudinem et altitudinis
 arbitrium quo serviunt Deo mutantes, atque se vertentes;

02011006 ixa radicibus continentur a terra,
 02011013 tus, aqua ad inferiora descendens,
 02011002 us: omne corpus quod vivit, cum et
 02011005 entur. Quantacumque sit proceritas
 02011007 aqua ab aere adtracta per medullas
 02011011 m vim habet, ut aquam ad superiora
 02009005 e volucres ingressae sunt ad Noe in
 02022002 monium verum sit, labori nostro in
 02011013 qua ad inferiora descendens, arbor
 02006005 it: " Quis scit si spiritus domini
 01004005 quod te ad ima prenat, sed quod ad
 01006012 lo pacto suaderi potest, ut credam
 02014009 r, quanto fuerit corpore grandior.
 01002008 non deerunt, quia non statim boni
 01003005 onorem vel potentiam fit, si recte
 01003009 ris, non honoris; graecum est enim
 01003016 ulus non potest, etsi ita teneatur
 01003019 inam si nullus inponit percipiende
 02018002 e minime audire detrectat, sanctum
 02020012 ratiocinari, et ratio incorporalis
 02021014 species quas vellet accomodatas
 02021015 e aptas actionibus suis immutantes
 02021024 itus caelestia corpora inspirantes,
 02021025 bitrium quo serviunt Deo mutantes,
 02019018 r, aut renovatio, aut reconciliatio
 01005016 alis fiat, qualem apostolica docet
 02018002 t, karissime frater, qui te minime
 02013014 sensibus: tota itaque videt, tota
 01005017 cessabit ergo fides quae constat ex
 02015003 nem, sed solum habet longitudinem;
 01001007 aperiat? Liber hic tuus omnium est.
 01002008 boni atque utilis sacerdotiis est,
 01002009 r, aut tantummodo innocenter agere,
 01004013 pictura. Sed hoc non adsentationi
 01005020 stros. In utroque periculum manet:
 01005020 ut talis ordinetur qui non debet,
 02010011 elientior aer vel ignis est, aerem
 02010013 credatur inde esse animam hominis
 02011010 nt folia, quia aer non sicut verno
 02018007 ris eius ad incorporatitatem anime
 02018010 antistat: " Omnis natura, inquit,
 02018010 mnis natura, inquit, aut spiritus,
 02019011 utant. " Non enim, ait, ullo modo,
 02019011 n enim, ait, ullo modo, aut longa,
 02019011 t, ullo modo, aut longa, aut lata,
 02019017 eo, non enim alia salus anime est,
 02019017 ia salus anime est, aut renovatio,
 02021013 terii sui sicut cuique opus esset,
 02022002 etc, sententiae domini, quia duorum
 03002005 em die necessarii victus preparat,
 03003005 r data sunt. ad nullum prophetarum
 03003012 omnem scripturam divinam epistolam
 01003020 intuenae vacandum est veritati. Si
 01005008 istum Iesum et hunc crucifixum. Si
 02003012 prefermissio nomine angeli: " Dixit
 02005011 s sanctus, dicente Apostolo: " Ubi
 02005012 bi libertas". Et iterum: " Si quis
 02007005 ibi mentem appellat, dicendo: " Ego
 02007006 servio legi dei". Et iterum: " Nos
 02012007 pse ait, " Corpore absens, spiritu
 02014011 poris quantitatem quantitas. Porro
 02015012 etrici, unum corpus efficitur; qui
 02018013 quem ad Volusianum scripsit: " Si
 02018020 ura est anime et corporis; persona
 02018027 lud in Christo credere iubemur: si
 02019008 is percipisse meminerint. Scripsit
 02020020 uat Deo, nec recedit a Deo; animus
 02011009 am levare non potest. Denique ideo
 02009004 tile secundum genus suum, universe
 02001007 spiritus lumentorum, ferallium, vel
 03002011 i colum tenere, et non ut dicitur,
 01005018 es quae constat ex auditu: cessabit
 01005018 ssabit baptismus si non fuerit qui
 01000001 INCIPIT EPISTOLA
 01006008 poneres. Habemus sane libellos sex
 01006021 beatissime papa. Explicit epistola
 02002004 legat. Addis etiam, ut tibi libros
 02019004 fateor esse persunsum". Haec verba
 03004003 de tribunali eam feceris recitari,

arbor esse non potest: et nisi aqua ab aere adtracta per arbor arescit. Ergo non improbabilius diximus omne corp arbores vivant et oculos non habent, nec unde aerem acc arboris, nisi fixa radicibus continentur a terra, arbor arboris usque ad summitatem fuerit perducta, vivere null arboris elevet, et viriditatem foliis servet; sed paulat arcam, bina et bina ex omni carne in qua erat spiritus v arcto tempore providentes, hos duos excellentissimos tra arescit. Ergo non improbabilius diximus omne corpus viv ascendit sursum?" Dicitur et spiritus mens, quae est velu astra sustollat, dum per dei gratiam et obediencie merit astra celi spiritus habere rationales, quae neque cum ang At vero cum plerumque cernamus sapientiores esse minores atque utilis sacerdotiis est, aut tantummodo innocenter atque utiliter fit, id est ut valeat ad eam salutem subd atque inde ductum vocabulum, quod ille qui perficitur, e atque administrat ut decet, tamen indecenter adpetitur atque intuenae vacandum est veritati. Si autem imponitur atque egregium predicatore, antistitem Augustinum; et li atque inlocatis est: igitur incorporalis est anima. Item atque aptas actionibus suis immutantes atque vertentes, atque vertentes, secundum adtributam sibi a creatore pot atque ad arbitrium quo serviunt Deo mutantes, atque se v atque se vertentes; nec si omnes, cum sint millia milliu auctori suo". Claudianus, vir disertissimus, edidit libr auctoritas, et non reperitur qualis queritur: cessabit e audire detrectat, sanctum atque egregium predicatorem, a audit, tota odorat, tota tangit, tota gustat: et cum cor auditu: cessabit baptismus si non fuerit qui baptizet: c auferat etiam cogitationem omnium rerum corporearum, qua aula virtutum. Illic prudentia inter bonum et malum disc aut tantummodo innocenter agere, aut tantummodo scienter aut tantummodo scienter praedicare, cum et innocens tant aut adulationi reputes, sed veritati, quia nec me oportet aut talis ordinetur qui non debet, aut non sit qui sacra aut non sit qui sacra mysteria celebret vel ministret. A aut ignem eligat naturam anime esse hominis, vel spiritu aut spiritum angeli, unde est corpus pecoria vel hominis aut estivo tempore calefactus tantam vim habet, ut aquam aut angeli adstruendam in mentem veniunt, scribere curav aut spiritus, aut corpus est. Spiritus incommutabilis De aut corpus est. Spiritus incommutabilis Deus est. Spirit aut longa, aut lata, aut quasi valida suspicienda est ani aut lata, aut quasi valida suspicienda est anima. Corpore aut quasi valida suspicienda est anima. Corporea ista sun aut renovatio, aut reconciliatio auctori suo". Claudianus aut reconciliatio auctori suo". Claudianus, vir disertis aut ipsum corpus suum, cui non subduntur, sed subditur r aut trium hominum testimonium verum sit, labori nostro i aut in eo augetur. Sed hoc quam pessimus sit, sanctitas aut Apostolorum epistole misse sunt de celo. Non igitur aut epistolas esse caelestes, et ad nos de celo fuisse tr autem imponitur, suscipienda est propter caritatis neces autem non sufficit, nemo erit in hoc loco qui peritus es autem spiritus Philippo: accede, et adiunge te ad currum autem spiritus domini, ibi libertas". Et iterum: " Si qu autem spiritum Christi non habet, hic non est eius". Dic autem mente servio legi dei". Et iterum: " Nos autem, in autem, inquit, sumus circumcisio, qui spiritus deo servi autem presens" iudicat hominem in tanta terrarum longitu autem, si tantam magnitudinem habeat anima, quantum corp autem adheret Domino, unus spiritus est". Quapropter sec autem, inquit, quidam rationem reddi sibi flagitant, quo autem Christi mixtura est Dei et hominis". Et post paulu autem utrumque nobis inexpertum credendum precipietur, autem idem egregius Doctor librum De quantitate anime, m autem et proximat et longinquat inlocaliter: igitur anim autumnii frigore lapsa cadunt folia, quia aer non sicut v aves, omnesque volucres ingressae sunt ad Noe in arcam, b avium, vel reliquorum, in quibus est secundum Scripturas ballare, saltare, et membra a deo bene condita saltando baptismus si non fuerit qui baptizet: cessabant illa sac baptizet: cessabant illa sacrosancta mysteria quae per sa BEATI LICINIANI EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM G beati flarrii episcopi Pictaviensis quos de graeco Origen beati Liciniani. Domino sancto ac venerabili fratri Epip beati Augustini, sed et ceterorum qui de hac re definiunt beati Augustini ostendunt illos non posse intellegere ani beati Apostoli sequens doctrinam, quod inter cetera ad G

01006021 onservare dignetur, sicut optamus,
 01000005 UN PAPAM URBIS ROMAE DIRECTA Domino
 01006003 nobis habere se homelias a vestra
 01006014 ura sancta declarat. Dignetur ergo
 02021002 ore, aliquo testimonio roberetur.
 02019014 porum sic animam querimus. Ideoque
 03002011 ballare, saltare, et membra a deo
 02009007 uper terram, volucrum, animalium,
 01005010 a, si nisi peritum esse non debet.
 02009005 res ingressae sunt ad Noe in arcam,
 02009005 esse sunt ad Noe in arcam, bina et
 01002008 et liqua non decurrat, quia non statim
 01004006 am et obedientem meritum operisque
 02018009 igitur qui titulum habet De summo
 03001004 eras tuas, et de vestre sospitatis
 02004001 alis, quamvis de illorum societate
 02004014 t eos". In habet non solum angelos
 02021017 : Non solum malos, inquit, sed nec
 01001007 la virtutum. Illic prudentia inter
 01003007 " Qui episcopatum desiderat, opus
 02005001 de thesauro Scripturarum, propter
 01001005 ubi contentis huius seculi lapsus
 02011009 Denique ideo autumnus frigore lapsus
 02011008 potest; et nisi aer ab igne fuerit
 02011010 non sicut verno aut estivo tempore
 03002012 d excitanda libidine nugatoribus
 02020015 pus. Item memoria inlocalis quedam
 02003008 missi propter eos qui hereditatem
 01003017 . Quam ob rem utium sanctum querit
 03001002 angustias non nos pignit, cogente
 01003018 egotium iustum suscipit necessitas
 01003020 imponitur, suscipienda est propter
 02021028 ne corporibus cogites, quod quidem
 02009005 Noe in arcam, bina et bina ex omni
 02004005 non sit nobis conluctatio adversus
 02009006 at: " Consumpta est, inquit, omnis
 02016001 ". Quapropter secundum recte fidei
 02018003 in omnibus Opusculis suis, ubi cum
 03000005 eos qui credunt epistolae de celo
 01005021 et, aut non sit qui sacra mysteria
 03003013 vinam epistolam aut epistolae esse
 02016006 libilibus, videntia non videntibus,
 02021024 tur, inquit, angeli mundi spiritus
 02004007 um; contra spiritualia nequitie in
 01006012 to suaderi potest, ut credam astra
 02014015 m quas novimus, montium, fluminum,
 02021009 r vident faciem Patris mei, qui in
 02021020 noverunt". Et paulo post: " Que in
 03000005 ontra eos qui credunt epistolae de
 03003004 t his non litteras transmittat e
 03003007 Apostolorum epistole misse sunt de
 03003010 tula, sicut simulator scripsit, de
 03003013 stolas esse celestes, et ad nos de
 02001004 nihil esse quod spirituali nomine
 02014009 re grandior. Al vero cum plurimum
 02002007 gnatur, transmittere debemus: vel
 02021003 liquo testimonio roberetur. Beatus
 02011003 c unde aeren accipiant et reddant.
 01005017 et non reperitur qualis queritur:
 01005018 ergo fides que constat ex auditu:
 01005018 tismus si non fuerit qui baptizet:
 02019010 ationibus refertum, in quo inter
 02020003 lendore fulgentes: in quibus inter
 03004004 tati sequens doctrina, quod inter
 02002005 tibi libros beati Augustini, sed et
 02007006 iterum: " Nos autem, inquit, sumus
 02018028 credendum precipieretur, quid horum
 02014014 ontinet? An non omnes magnitudines
 02020001 o, aut reconciliatio auctori suo".
 02002015 strorum definitionibus colligentes
 02018005 ustia temporis, sicut iam diximus,
 03001001 lationum angustias non nos pignit,
 02021023 Deum non esse corpus, " Nec sicut
 02015003 habet longitudinem; auferat etiam
 02021028 ribus cogites, quod quidem carnali
 02021027 si eodem spiritus sine corporibus
 02015001 quantitate non habere. Quin etiam
 01003014 it, non professe. Itaque ab studio
 01001003 o in eo spirituales regulas inesse

beatissimo papa. Explicite epistola beati Liciniani. Domi
 beatissimo Pape Gregorio Licinianus Episcopus Libro Reg
 beatitudine editas de libro sancti Iob. Et quia festinan
 beatitudo vestra opus ipsum de libro sancti Iob, sed et
 Beatus certe Augustinus licet in multis Opusculis suis ad
 bene precipitur etiam in mysteriis, ut omnia corpora co
 bene condita saltando male torquere, et ad excitanda li
 bestiarum, omniumque reptilium que reptant super terram,
 Riganis enim aperta fronte resistimus ne sacramentum uti
 bina et bina ex omni carne in qua erat spiritus vite". E
 bina ex omni carne in qua erat spiritus vite". Et paulo
 boni atque utilis sacerdotis est, aut tantummodo innoce
 boni efficientiam, fit suave quod per imbecillitatem hum
 bono, supra memoratus antistes: " Omnis natura, inquit,
 bono gavisos. Sed in id non minime contristati sumus, qu
 bonorum angelorum deaciverint, tamen quia unus sunt nat
 bonos, verum etiam angelos malos, spiritus nuncupari. Et
 bonos angelos, fas est putari creatores, si pro subtili
 bonum et malum discretionis limitem fingit, illic iustit
 bonum desiderat". Exponere voluit quid sit episcopus, qu
 brevitate sermonis pauca inde decerpentes, pretermittit
 caducis et in sua mutabilitate variantibus, ad eterne vi
 cadunt folia, quia aer non sicut verno aut estivo tempor
 calefactus, aquam levare non potest. Denique ideo autumn
 calefactus tantam vim habet, ut aquam ad superiora arbor
 cancionibus proclamare. Absit ergo a sanctitate tua hoc
 capacitatis est, que nec multitudine recordabilium distend
 capuit salutis? " In angelo enim nomen officii intelleg
 caritas veritatis, negotium iustum suscipit necessitas c
 caritatis Christi, hec qualiacumque sunt, ad sanctitatem
 caritatis. Quam sacraminam si nullus imponit percipiende
 caritatis necessitatem. Sed nec sic omni modo veritatis
 carnali cogitationi difficillimum est". Memores, frater
 carne in qua erat spiritus vite". Et paulo post: " Consu
 carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestate
 caro que movebatur super terram, volucrum, animalium, b
 catholice veritate, credimus Deum incorporeum fecisse a
 causa exegit, animam vel angelum instruat incorporeum, v
 cecidisse in memoria Sancti Petri Romae Inter varias tr
 celebret vel ministret. Ante paucos annos Leander episc
 celestes, et ad nos de celo fuisse transmissas. Emendet
 celestia corpora inspirantes, atque ad arbitrium quo ser
 celestibus". Si igitur corpora essent, non spiritus, non
 celi spiritus habere rationales, que neque cum angelis n
 celi, et terre, vel reliquarum species rerum animo conti
 celi est: ex alio ad aliqua agenda in conspectu hominu
 celi sunt, inquit, non investigamus, que rerum genere,
 celo cecidisse in memoria Sancti Petri Romae Inter vari
 celo, sed Spiritu sancto eorum corda replebat. Exceptis
 celo. Non igitur credas, que nunquam facta leguntur: qu
 celo descendit super altare Christi in memoria sancti Pe
 celo fuisse transmissas. Emendet ergo quod temere credid
 censatur, omnemque naturam que non est quod deus est, e
 cernamus sapientiores esse minores, quam corpore grandio
 certe nobis si aliquid divinitus fuerit inspiratum, ut s
 certe Augustinus licet in multis Opusculis suis adstruat.
 Certum est scilicet quod ista non habeant; verumtamen
 cessabit ergo fides que constat ex auditu: cessabit bap
 cessabit baptismus si non fuerit qui baptizet: cessabunt
 cessabunt illa sacrosancta mysteria que per sacerdotes f
 cetera de incorporalitate anime disputant. " Non enim, a
 cetera ingenii sui proclarissima documenta, " Omne, inqu
 cetera ad Galatas scripsit: " Si quis evangelizaverit vo
 ceterorum qui de hac re definirunt, quantoscumque haber
 circumcisio, qui spiritus deo servimus. Dicitur et spir
 citius crederemus? Quomodo non fateremur duo incorpora,
 civitatum quas novimus, montium, fluminum, celi, et terr
 Claudianus, vir disertissimus, edidit libros De incorp
 concervavimus, scribere profecto curabimus. Sed nunc iam
 coarctat, libros eius nec vobis transmittere, nec nobis
 cogente caritate Christi, hec qualiacumque sunt, ad sanc
 cogitantur, inquit, angeli mundi spiritus celestia corpo
 cogitationem omnium rerum corporearum, quamvis minutissi
 cogitationi difficillimum est". Memores, frater dilecte,
 cogites, quod quidem carnali cogitationi difficillimum e
 cogitet, si potest, quid sit in geometrica disciplina pu
 cognoscende veritatis nemo prohibetur, quod ad laudabile
 cognovimus. Quis enim non libentius legat, ubi iugi medi

02002002 c opposuisse scriptis tuis inserta
 03002001 pistole legimus, ut dices dominicus
 03002010 hortum facere, iter agere, mulieri
 02021026 e, cum sint millia millium, in unum
 02002015 seniorum nostrorum definitionibus
 02018022 n duarum rerum rerum incorporarum
 02018026 ei et anime credibilior debet esse
 02017002 o nature, non quid nostrum adferat
 02018011 incommutabilis Deus est. Spiritus
 02010008 t aqua, aere, vel igne, unde alia
 01004015 pulchra prospexit et memetipsum in
 03002005 icator hoc dicit, ut nos iudicare
 01005003 ter doceas que me fateor ignorare.
 01001013 vite eterne participium pertinent
 02018024 non fallitur, incorporam esse esse
 03002011 are, saltare, et membra a deo bene
 02015008 tellegat rem, quae regi in corpore
 02015010 " Quos prescivit, et predestinavit
 02002003 tuis inserta cognovimus, quod quam
 02004004 postulus ait: " Quod non sit nobis
 01006020 celestiam suam sancta Trinitas deus
 01006006 bis illud opus, sed hoc salubriori
 01005013 in sine mulieris tactu non fuerit?
 01004008 bere gravedinem. Dicit enim ea que
 02021010 est": ex alio ad aliqua agenda in
 02011004 amen et ipsa ex quattuor elementis
 01005017 queritur: cessabit ergo fides que
 02001003 virum in tanto sacerdotali culmine
 02019013 unt, ut mihi videtur, detur, et de
 02009006 t spiritus vite". Et paulo post: "
 02019014 am in mysteriis, ut omnia corporea
 02021008 d dominus in Evangelio, cum de non
 02021006 o esse adseverat, ut ex uno a Dei
 01001004 medicinam anime sue inveniat? ubi
 02010005 ritas arboris, nisi fixa radicibus
 02013002 xime adstruere videtur, quod anima
 02014018 ter continet. Si vas igitur a vase
 02014015 vel reliquarum species rerum animo
 02013006 absurdum est dicere; ergo non anima
 02013003 gamus itaque respondet a quo loco
 02013004 e suo, ergo melius est corpus quod
 02013006 a continetur a corpore, sed anima
 02013008 ? Nec enim sic implet corpus, quod
 02014013 tas corporum, granditates imaginum
 02014017 is anime, cum tanta spatia locorum
 02014018 us non est, omnia loca inlocaliter
 02014021 rpus, tantas magnitudines corporum
 02013005 pus quod continet, quam anima quae
 02013008 r, si vivificatur, quanto magis et
 02021022 t, et eorum quedam corporalis actio
 02004008 ent, non spiritus, non dixisset: "
 01000005 EPISCOPUM EHOSSITANE INSULE DIRECTA
 02002002 , nonnulla testimonia Scripturarum
 02004006 s mundi rectores tenebrarum harum;
 02004008 Contra spiritualia nequitiæ", sed
 01001011 peritur semper equalis, que nec in
 02012016 m est imaginem Dei esse animam, et
 03001004 t bono gavisus. Sed in id non minime
 02010002 testimoniis sacrarum Scripturarum
 02002006 , quantoscumque habere videtur, ad
 03003001 t e celo, sed Spiritu sancto eorum
 01006010 mam discere scnetutem". Incolumen
 02001010 num, non debere dici spiritus, sed
 02001011 t corporibus, et angeli tantummodo
 02003004 i facit angelos suos spiritus, non
 02004003 cta Scriptura multis locis non eos
 02004007 nequitiæ in celestibus". Si igitur
 02010008 vel igne, unde alia compacta sunt
 02021021 investigamus, quod rerum genere, et
 02021024 it, angeli mundi spiritus celestia
 02021011 undo: " Adsumentes, inquit, angeli
 02001013 uod si locales forent, profecto et
 02001005 naturam que non est quod deus est,
 02004008 "spiritualia nequitiæ", sed contra
 02021022 opriam dignitatem, et eorum quedam
 02020017 enatur, et incorporabiliter etiam
 02012006 t, si Apostolus, sicut ipse ait, "
 02001010 quam homines non iam ex spiritu et
 02013003 loco contineri animam posse? Si a

cognovimus, quod quam congruenter responderis, omnia qui
 colatur. Quis enim christianus, non propter ipsum diem,
 colum tenere, et non ut dicitur, ballare, saltare, et me
 collecti unus finit, nec tale aliquid Deus est. Nec si e
 colligentem coaceravimus, scribere profecto curabimus.
 commixtio facilius credi debuit, quam unius incorporee e
 commixtio, quam anime et corporis. Sed hoc in nobis ipse
 commodum. Quis non etiam multo habere panem, quam socrice
 commutabilis facta natura, sed corpore melior". In libro
 compacta sunt corpora, dicat quantum aliquid elementum,
 comparationem tui satis indecorum vidi. Unde precor per
 compellat, ut nullus sibi in eodem die necessaria victus
 Compellimur igitur necessitate facere, quod doces non fi
 comprehendis. Et non solum pastoribus regulari vivendi de
 comprehendit. Multo magis incorporeum est Verbum Dei, ac
 condita saltando male torquere, et ad excitandum libidin
 confirmatur, corpus esse non posse. Apostolus enim ait:
 conformes fieri imaginis filii eius". Intellegat igitur
 congruenter responderis, omnis qui Scripturas sanctas le
 conculcatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus p
 conservare dignetur, sicut optamus, beatissime papa. Exp
 consilio statuissit ut in librorum ductus eas transponere
 Consolare ergo nos stilo tuo ut non puniamur nec nostro
 cononant apostolis et apostolicis viris. Pulcher enim p
 conspectu hominum veraciter adpareant. Sic enim in libro
 constare videntur. Quantoscumque sit proceritas arboris,
 constat ex auditu: cessabit baptismus si non fuerit qui
 constitutum, cuius nomen ob reverentiam eius dicere nolu
 consuetudine corporum sic animam querimus. Ideoque bene
 Consumpta est, inquit, omnis caro que movebatur super te
 contemnat, universoque huic mundo renunciet, qui ut vide
 contemendis parvulus ageret: " Quia angeli eorum semper
 contemplatione non recedant, secundum quod dominus in Ev
 contentis huius seculi rebus educia et in sua mutabilit
 continetur a terra, arbor esse non potest; et nisi aqua
 continetur in loco. Rogamus itaque respondet a quo loc
 continetur, illud profecto minus est quod interius, ill
 continemus? Quis etiam locus tam grandis anime, cum tant
 continetur a corpore, sed anima continet corpus. Si ab
 contineri animam posse? Si a corpore suo, ergo melius es
 continet, quam anima quae continetur. Verumtamen quia me
 continet corpus. Si ab anima regitur, si vivificatur, qu
 continet, sicut utrem implere videtur aqua, ut tantum in
 continet? An non omnes magnitudines civitatum quas novim
 continet? Sed quia ipsa corpus non est, omnia loca inloc
 continet. Si vas igitur a vase continetur, illud profec
 continet? Et idcirco rite creditur anima quantitatem nul
 continetur. Verumtamen quia melius esse corpus anima ab
 continetur? Nec enim sic implet corpus, quod continet, s
 continetur". In octavo etiam libro, docens Deum non esse
 Contra spiritualia nequitiæ", sed contra corporalia nequ
 Contra eos qui credunt epistolam de celo cecidisse in me
 contra hoc opposuisse scriptis tuis inserta cognovimus,
 contra spiritualia nequitiæ in celestibus". Si igitur co
 contra corporalia nequitiæ. Et dominus in Evangelio: " C
 contrariis frangitur nec in prosperis exaltatur. Illic te
 contrarium Scripturæ sancte dici non potest, animi corpu
 contristati sumus, quod litteras cuiusdam, quas ad nos d
 convincatur, et desinat dicere: Preter Trinitatem domini
 convincendum virum, qui et responsionibus tuis nullaten
 corda replebat. Exceptis enim decem preceptis, que in ta
 coronam vestram ad erudiendam ecclesiam suam sancta Trin
 corpora, tanquam homines non iam ex spiritu et corpore.
 corpora esse credantur. Hoc etiam in preiudicio animarum
 corpora: angelos enim graeci, latine nunciis dicitur, id
 corpora, sed spiritus esse refert. Paulus apostolus ait:
 corpora essent, non spiritus, non dixisset: " Contra spi
 corpora, dicat quantum aliquid elementum, unde angelo ve
 corpora angelica secundum propriam dignitatem, et eorum
 corpora inspirantes, atque ad arbitrium quo serviunt. Deo
 corporalem speciem a creatura corporea in usum ministeri
 corporales forent. Unde subito preventus, nonnulla testi
 corporali modo tantum finiri; et excepto trinitate deo,
 corporalia nequitiæ. Et dominus in Evangelio: " Cum spir
 corporali actio continetur". In octavo etiam libro, doc
 corporalem reminiscitur. Et cum meminit animus, totus m
 Corpore absens, spiritu autem praesens" indicat hominem i
 corpore, sed ex duobus subiectis corporibus, et angeli
 corpore suo, ergo melius est corpus quod continet, quam

02013005 cere; ergo non anima continentur a
 02014009 bet esse sapientior, quanto fuerit
 02014010 us sapientiores esse minores, quam
 02015008 esse; intellegat rem, quae regi in
 02018011 tus commutabilis facta natura, sed
 02020005 rro vita corporis anima est, et in
 02020006 ma in parte corporis, quam in toto
 02020007 arte corporis est, quantum in toto
 02019012 quasi valida suspicanda est anima.
 02016002 Fecisse aliqua incorporea, aliqua
 02019006 genio pusillo non valent seingere
 02019014 pitur etiam in mysteriis, ut omnia
 02021012 gelli corporalem speciem a creatura
 02015007 hanc lineam, quam diximus non esse
 02013001 on est. Sed in defensione animarum
 02015004 ut etiam cogitationem omnium rerum
 02016005 mortalibus. In genere igitur rerum
 02018023 quam unus incorporee et alterius
 02021005 olum ex incorporeo, verum etiam ex
 02003003 Advertat igitur qui dicit angelos
 02018030 , quam unum incorporeum alterumque
 02020009 t anima. Et quidquid inlocale est,
 02019015 c mundo renunciet, qui ut videmus,
 02018016 tidie fit, quomodo miscetur anima
 02018018 ut in unitate persone anima unitur
 02018033 t sicut credunt animam incorpoream
 02001011 corpore, sed ex duobus subsistant
 02021027 s est. Nec si eodem spiritus sine
 02013010 tota exterior; tanta est in minori
 02013011 quanta in maiori. Si enim extrema
 02013012 ngatur, tota sentit. Et cum sensus
 02014002 n tempore est, nec in loco; altera
 02014006 on posse, et secundum magnitudinem
 02014007 finiri? Ergo si iuxta quantitatem
 02014011 grandiores, non est anime secundum
 02018020 rsona hominis mixtura est anime et
 02018026 bet esse commixtio, quam anime et
 02019007 poreis rebus, quia scilicet tantum
 02019008 sae existimant quod non per sensus
 02020004 incorporeum quoque est. Porro vita
 02020005 vivit, et tam vivit anima in parte
 02020006 corpore; tantum ergo vite in parte
 02008002 i cunctas imaginatur similitudines
 02014013 s, quomodo in parvum corpus tantas
 02014020 parvum corpus, tantas magnitudines
 02019013 videtur, detur, et de consuetudine
 02010003 tem domini, omne quod esse potest;
 02010004 otest; corpus esse. Omne videlicet
 02010013 inis aut spiritum angeli, unde est.
 02010014 s pecoris vel hominis. Omne igitur
 02010014 , ex quattuor elementis subsistit;
 02011001 los. Nec moveat quod diximus: omne
 02012001 go non improbabiliter diximus omne
 02012005 lo, quodcumque fecerit homo, extra
 02012006 : anima que peccare potest, utique
 02012008 culdubio anima localis non est. Si
 02012010 fecto anima que occidi non potest,
 02012014 profecto anima, que imago Dei est,
 02012014 st, corpus non est. Porro si anima
 02012016 ture sancte dici non potest, anima
 02013004 si a corpore suo, ergo melius est
 02013005 netur. Verumtamen quia melius esse
 02013007 ntur a corpore, sed anima continet
 02013008 et continetur? Nec enim sic implet
 02013014 , tota tangit, tota gustat: et cum
 02014006 natur, cum veraciter pateat extra
 02014012 magnitudinem habent anima, quantum
 02014013 quantam corpus, quomodo in parvum
 02014017 ia locorum continet? Sed quia ipsa
 02014020 o ergo anima, sicut dicitur parvum
 02014023 o non est, qualitatem habere; quia
 02015008 gatque rem incorpoream, intellegat
 02015009 quae regi in corpore confirmatur.
 02015011 ait: " Qui adheret meretrici, unum
 02018010 natura, inquit, aut spiritus, aut
 02020010 t, corporeum non est: igitur anima
 02020014 ma, tota voluntas est, et voluntas
 02020014 rpus non est: igitur anima non est

corpore, sed anima continet corpus. Si ab anima regitur,
 corpore grandior. At vero cum plerumque carnamus sapient
 corpore grandiores, non est anime secundum corpus quan
 corpore confirmatur, corpus esse non posse. Apostolus en
 corpore melior". In libro etiam de virginitate Sancte Ma
 corpore vivit, et tam vivit anima in parte corporis, qua
 corpore; tantum ergo vite in parte corporis est, quantum
 corpore, et vita hec anima est, nec locale est quod tam
 Corporea iata sunt, ut mihi videtur, detur, et de consue
 corporea; preposuisse in genere incorporearum rerum rati
 corporea ab incorporeis rebus, quia scilicet tantum corp
 corporea contemnat, universoque huic mundo renunciet, qu
 corporea in usum ministerii sui sicut cuique opus esset,
 corpoream, intellegatque rem incorpoream, intellegat cor
 corporearum illud quam maxime adstruere videtur, quod an
 corporearum, quamvis minutissimarum, usque ad filum aran
 corporearum, sensibilia insensibilibus, viventia non viv
 corporee. Nam si anima in sua natura non fallitur, incor
 corporeo, id est ex duplici substantia, eos esse adsever
 corporeos esse, quia dixit: Qui facit angelos suos spiri
 corporeum, facillius potuisset misceri? " Hec disputatio v
 corporeum non est: igitur anima corpus non est. Item rat
 corporeus est, quisquis se talem reddi desiderat, qualis
 corpori, ut una persona fiat hominis: Nam sicut in unita
 corpori, ut homo sit; ita in unitate persone Deus unitur
 corpori, ut una persona fiat hominis, potuisse misceri,
 corporibus, et angeli tantummodo corporea esse credantur.
 corporibus cogites, quod quidem carnali cogitationi diff
 corporis parte, quanta in maiori. Si enim extrema corpor
 corporis pars vel digito tangatur, tota sentit. Et cum s
 corporis quinario numero dispersiti sint, illa dispersit
 corporis, que in tempore est in loco; alia spiritus rati
 corporis anima quantitate finiri? Ergo si iuxta quantita
 corporis quantitas est anime, tanto quisque debet esse s
 corporis quantitatem quantitas. Porro autem, si tantam m
 corporis: persona autem Christi mixtura est Dei et homin
 corporis. Sed hoc in nobis ipsis experimur, illud in Chr
 corporis sensibus dedit, nihil esse existimant quod non
 corporis percepisse meminerit. Scripsit autem idem egre
 corporis anima est, et in corpore vivit, et tam vivit an
 corporis, quam in toto corpore; tantum ergo vite in part
 corporis est, quantum in toto corpore, et vita hec anima
 corporum, secundum illud Apostoli: " Orabo spiritu, orab
 corporum, granditates imaginum continet? An non omnes an
 corporum continet? Et idcirco rite creditur anima quanti
 corporum sic animam quidem. Ideoque bene precipitur et
 corpus esse. Omne videlicet corpus, et altum, et latum,
 corpus, et altum, et latum, et longum est: inveniat, et
 corpus pecoris vel hominis. Omne igitur corpus quod vivi
 corpus quod vivit, ex quattuor elementis subsistit; corp
 corpus enim proprie pertinet ad terram, humor ad aquam,
 corpus quod vivit, cum et arbores vivant et oculos non h
 corpus vivens ex quattuor elementis subsistere. Quocirca
 corpus est": anima que peccare potest, utique corpus non
 corpus non est, si Apostolus, sicut ipse ait, " Corpore
 corpus occidi potest, anima, secundum quod dominus in Ev
 corpus non est. Si anima imago Dei est, ipse quippe dici
 corpus non est. Porro si anima corpus est, imago Dei non
 corpus est, imago Dei non est. Sed quia verum est imagin
 corpus non est. Sed in defensione animarum corporearum i
 corpus quod continet, quam anima quae continetur. Verumt
 corpus anima absurdum est dicere; ergo non anima contine
 corpus. Si ab anima regitur, si vivificatur, quanto magi
 corpus, quod continet, sicut utrem implere videtur aqua,
 corpus movet ipsa per locum, non movetur ipsa in loco. Q
 corpus suum esse non posse, et secundum magnitudinem cor
 corpus, quomodo in parvum corpus tantus corporum, grand
 corpus tantas corporum, granditates imaginum continet? E
 corpus non est, omnia loca inlocaliter continet. Si vas
 corpus, tantas magnitudines corporum continet? Et idcir
 corpus non est, quantitatem non habere. Quin etiam cogit
 corpus non esse: intellegat rem, quae regi in corpore co
 corpus esse non posse. Apostolus enim ait: " Quos presci
 corpus efficitur: qui autem adheret Domino, unus spiritu
 corpus est. Spiritus incommutabilis Deus est. Spiritus c
 corpus non est. Item ratiocinatur anima rationalis, et s
 corpus non est: igitur anima non est corpus. Item memori
 corpus. Item memoria inlocalis quedam capacitas est, que

02020019 est, qui meminit totus: et memoria
 02020019 memoria corpus non est: non igitur
 02020019 non igitur corpus est animus. Item
 02020021 ginquat inlocaliter: igitur animus
 02021013 sicut cuique opus esset, aut ipsum
 02021023 etiam libro, docens Deum non esse
 01001009 cuique sua tribuit, dum deo animam
 01005011 e resistimus ne sacramentum utique
 02017005 icet utilitas adpenditur, non ordo
 02021016 tentes, secundum attributam sibi a
 02021018 nec bonos angelos, fas est putari
 02021012 nquit, angeli corporeale speciem a
 02010001 a sunt". Videat igitur, qui nullam
 02001004 ius dicere nolumus, sentire dicas,
 01006012 er, nullo pacto suaderi potest, ut
 02001012 et angeli tantummodo corpora esse
 03003007 oic misse sunt de celo. Non igitur
 02005006 a hoc invenire nullatenus poterit,
 02022004 ntissimos tractatores, ut facillius
 02010012 l spiritum angell, et non pudet ut
 02012003 anima de aliquo elementorum horum
 02018028 si autem utrumque nobis inexpertum
 02002004 s qui Scripturas sanctas legere et
 02018027 ipsis experimur, illud in Christo
 02018034 , potuisse misceri, multo facillius
 03003001 e. Absit ergo a sanctitate tua hoc
 02018028 um preceperatur, quid horum citius
 02018022 m incorporearum commixtio facillius
 02018025 Dei, ac per hoc Verbi Dei et anime
 03001013 b nomine Christi factas, eius esse
 03003001 nsmissas. Emendet ergo quod temere
 02016001 m recte fidei catholice veritatem,
 02005004 ipse qui angelos spiritus non esse
 02014021 corporum continet? Et idcirco rite
 03001010 terram proeci, admirans quod his
 02018032 ad fidem ducet: ut scilicet sicut
 03000005 TANE INSULE DIRECTA Contra eos qui
 01005007 at ci scire Christum Iesum et hunc
 02007003 olus: " Testis est enim mihi deus,
 02021013 opus esset, aut ipsum corpus suum,
 02021012 porca in usum ministerii sui sicut
 03000001 a, adsentire curabit. ITEM EPISTULA
 01004001 tas". Adtestatur Gregorius sanctus
 01004002 s sanctus cuius stilum adsequeris,
 02001003 o sacerdotali culmine constitutum,
 03001012 stolorumque eius epistolas, nescio
 03001005 c contristati sumus, quod litteras
 01001018 ceant; et, ne in tanto sacerdotali
 02001002 quemdam virum in tanto sacerdotali
 02004009 quitic. Et dominus in Evangelio: "
 02005009 d legitur in Evangelio Iohannis: "
 01001017 cium veniant; qualem vitam gerant,
 01002010 ut tantummodo scienter praedicare,
 01006013 ritus habere rationales, que neque
 01006013 nales, que neque cum angelis neque
 02011001 d diximus: omne corpus quod vivit,
 02013012 l digito tangatur, tota sentit. Et
 02013014 orat, tota tangit, tota gustat: et
 02014005 anta anima magnitudine extenditur,
 02014009 o fuerit corpore grandior. At vero
 02014016 uis etiam locus tam grandis anime,
 02015006 altitudinem habere dignoscitur. Et
 02018015 it, ut una fieret persona Christi;
 02020017 etiam corporalium reminiscitur. Et
 02021007 eundum quod dominus in Evangelio,
 02021025 atque sc vertentes; nec si omnes,
 01001013 voluptatibus modum imponit. Illic
 02007002 s anime, id est, intellectus, unde
 02009009 super terram, universi homines, et
 02008002 s quedam anime mente inferior, ubi
 02009003 od movetur in terra in genere suo,
 01004002 equeris, cuius exemplo delitescere
 02002016 s coaceravimus, scribere profecto
 02022007 um, si producti fuerint, adsentire
 01003010 s quibus proficitur superintendit,
 02018008 uendam in mentem veniunt, scribere
 02003013 Philippo: accede, et adiunge te ad

corpus non est: non igitur corpus est animus. Item corpu
 corpus est animus. Item corpus nec adpropinquat Deo, nec
 corpus nec adpropinquat Deo, nec creditur a Deo; animus a
 corpus non est". Et haecenus de incorporalitate anime di
 corpus suum, cui non subduntur, sed subditum regunt, in
 corpus, " Nec sicut cogitantur, inquit, angeli mundi spi
 corpusque anime subdit. Illic fortitudo etiam in adversi
 corrupimus. Quid si unius uxoris vir ante uxorem mulier
 creantis. Sed iam vel nunc accipiat, karissime frater, q
 creatore potentiam". Item in libro tertio supra memoratu
 creatores, si pro subtilitate sui sensus et orporis, sem
 creatura corporea in usum ministerii sui sicut cuique op
 creaturam dicit esse spiritum, quantis testimoniiis sacra
 creaturarum nihil esse quod spirituall nomine censetur,
 credam astra celi spiritus habere rationales, que neque
 credantur. Hoc etiam in preiudicio animarum adducens, qu
 credas, que nunquam facta leguntur: quod si ea facta ess
 credat multifarie multisque modis dici spiritus. Dicitur
 credit, in quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria r
 creatur inde esse animam hominis aut spiritum angeli, u
 creditur subsistere. Si " omne peccatum, dicente Apostol
 credendum preceperatur, quid horum citius crederemus? Qu
 credere studet, intelleget. Addis etiam, ut tibi libros
 credere iubemus: si autem utrumque nobis inexpertum cred
 credere debent, Verbum Dei incorporeum incorporee anime
 credere, ut epistole nunc nobis mittantur a Christo. Suf
 crederemus? Quomodo non fateremur duo incorporea, quam u
 credi debuit, quam unius incorporee et alterius corporee
 credibilior debet esse commixtio, quam anime et corporis
 creditis; ubi nec sermo elegans, nec doctrina sana pot
 creditur sanctitas tua, et in presentia populi ipsam cpi
 credimus Deum incorporeum fecisse aliqua incorporea, ali
 credit, saltim unius testimonii paupertate letetur. Prof
 creditur anima quantitatem nullam, qualitatem habere ull
 credulus fueris, et post Prophetarum vaticinia, et Chris
 credunt animam incorpoream corpori, ut una persona fiat
 credunt epistolas de celo cecidisse in memoriam Sancti P
 crucifixum. Si autem non sufficit, nemo erit in hoc loco
 qui servio in spiritu meo". Quem dixit hic spiritum, ali
 cui non subduntur, sed subditum regunt, in species quas
 cuique opus esset, aut ipsum corpus suum, cui non subdu
 CUIUS SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOPUM EBOSITANE INSULE DIR
 cuius stilum adsequeris, cuius exemplo delitescere cupie
 cuius exemplo delitescere cupiebas, ut pondus sacerdotii
 cuius nomen ob reverentiam eius dicere nolumus, sentire
 cuius hominis litteras sub nomine Christi factas, eius e
 cuiusdam, quas ad nos direxistis, sicut tue indicant lit
 cuiuslime extollantur quid agant. Adtestantur huic eximie
 culmine constitutum, cuius nomen ob reverentiam eius dic
 Cum spiritus, inquit, immundus exierit ab homine, ambula
 Cum deus spiritus est". Dicitur et spiritus deus, qui es
 cum venerint; qualiter vel qualia doceant; et, ne in tan
 cum et innocens tantum sibi proficiat, nisi doctus sit;
 cum angelis neque cum hominibus facta esse Scriptura san
 cum hominibus facta esse Scriptura sancta declarat. Dign
 cum et arbores vivant et oculos non habeant, nec unde ae
 cum sensus corporis quinario numero dispersiti sint, ill
 cum corpus movet ipsa per locum, non movetur ipsa in loc
 cum corpore pateat extra corpus suum esse non posse, e
 cum plerumque cernamus sapientiores esse minores, quam c
 cum tanta spatia locorum continet? Sed quia ipsa corpus
 cum intellexerit hanc lineam, quam diximus non esse corp
 cum hoc simul fieri oportuerit, quasi rationem ipsi redd
 cum meminit animus, totus meminit, et totus memoria est,
 cum de non commendandis parvulis ageret: " Quia angeli e
 cum sint millia millium, in unum collecti unus fiant, ne
 cuncta que ad vite eterne participium pertinent comprehe
 cuncta intellegibilia intellegit, vel ratiocinatur, secu
 cuncta in quibus spiraculum vite est, in terra mortua su
 cunctas imaginatur similitudines corporum, secundum illu
 cunctumque volatile secundum genus suum, universe aves,
 cupiebas, ut pondus sacerdotii declinaret, quod quale si
 curabimus. Sed nunc iam videamus quid de angelis Psalmog
 curabit. ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOP
 curam scilicet eorum gremis: scopus quippe intentio est.
 curavimus. In libro igitur qui titulum habet De summo bo
 currum istum". Videat profecto quem superius dixerat ang

02005012 t iterum: " Si quis autem spiritum
 02018015 r mixtus sit, ut una fieret persona
 02018020 t anime et corporis; persona autem
 03001002 a non nos piguit, cogente caritate
 03001011 et post Prophetarum vaticinia, et
 03001013 cuius hominis litteras sub nomine
 03002003 Resurrectione domini nostri Iesu
 03003011 it, de celo descendit super altare
 03002002 dies dominicus colatur. Quis enim
 03002008 itas tua perpendat. Utinam populus
 02018027 in nobis ipsis experimur, illud in
 03003002 ut epistule nunc nobis mittantur a
 03004009 Ora pro nobis, domine sancto et in
 01005007 ad peritiam non sufficiat ei scire
 02018019 ate persone Deus unitor homini, ut
 03003006 ue in tabulis lapideis mirabiliter
 01000002 EPISTULA BEATI LICINIANI EPISCOPI
 02018009 In libro igitur qui titulum habet
 02018012 ed corpore melior". In libro etiam
 02019001 e potuisse misceri. In libro etiam
 02019009 autem idem egregius Doctor librum
 02020001 , vir disertissimus, edidit librum
 01003002 brosius in illis libris quos fecit
 01006002 ander episcopus Spalensis, remeans
 01006003 melias a vestra beatitudine editas
 01006005 stendit. Postea vero scripsisti ei
 01006008 Ilarii episcopi Pictaviensis quos
 01006010 hominem doctissimum et sanctum ut
 01006015 r ergo beatitudo vestra opus ipsum
 02002005 ati Agustini, sed et ceterorum qui
 02003001 abimus. Sed nunc iam videamus quid
 02003010 r etiam in Actis Apostolorum Lucas
 02004001 . Sed et de angelis malis, quamvis
 02005001 spiritus nuncupari. Et quia multa
 02006002 rmavit igitur dominus deus hominem
 02012003 veritatis regula alienum, ut anima
 02018016 verit, quasi rationem ipsi reddant.
 02019010 ibus refertum, in quo inter cetera
 02019013 a sunt, ut mihi videtur, detur, et
 02020022 nimus corpus non est". Et haec
 02021007 dum quod dominus in Evangelio, cum
 03000005 A Contra eos qui credunt epistolas
 03001003 es accepisse nos litteras tuas, et
 03001006 e indicant littere, susceperis, et
 03003007 ut Apostolorum epistole misse sunt
 03003010 pistula, sicut simulator scripsit,
 03003013 epistolas esse celestes, et ad nos
 03004003 rescende, et hoc te penitent quod
 02002007 s advenire dignatur, transmittere
 01005015 r necessitatem ea faciamus que non
 02018034 se misceri, multo facilius credere
 02001009 iritus, angelorum vel hominum, non
 02005005 rarum repperi potuerit angelos non
 01005010 sacerdos, si nisi peritus esse non
 01005020 manet: aut talis ordinare qui non
 02014008 quantitas est anime, tanto quisque
 02018025 hoc Verbi Dei et anime credibilior
 02018022 rporum commixtio facilius credi
 03003005 orum corda replebat. Exceptis enim
 02004014 Et alibi: " Spiritus fornicationis
 02005002 ter brevitate sermonis pauca inde
 01003016 ta tenetur atque administrat ut
 01004014 uia nec me oportet mentiri, nec te
 01006014 inibus facta esse Scriptura sancta
 01004003 ale sit, in toto libro tuo liquide
 01004002 ere cupiebas, ut pondus sacerdotii
 02019007 scilicet tantum corporis sensibus
 01002008 necessaria sunt, inter reliqua non
 02013001 test, anima corpus non est. Sed in
 01002002 ne de sancti antiqui patres, doctores
 02002005 ni, sed et ceterorum qui de hac re
 02002013 ipsi voluntatem sequentes nostram
 02002015 riam nostram ex seniorum nostrorum
 02012011 st, corpus non est. Si anima imago
 02012014 eus est; profecto anima, que imago
 02012015 . Porro si anima corpus est, imago
 02012015 Dei est. Sed quia verum est imaginem
 02014002 elleguntur motiones naturarum: una
 02018020 persona autem Christi mixtura est

Christi non habet, hic non est eius". Dicitur et spiritu
 Christi; cum hoc simul fieri oportuerit, quasi rationem
 Christi mixtura est Dei et hominis". Et post paululum:
 Christi, hec qualicumque sunt, ad sanctitatem vestram v
 Christi Evangelia, Apostolorumque eius epistolas, nescio
 Christi factas, eius esse credideris; ubi nec sermo eleg
 Christi, eo quod in ipso a mortuis resurrexit, reverenti
 Christi in memoria sancti Petri Apostoli, scito diaboli
 christianus, non propter ipsum diem, sed propter Resurre
 christianus, si die ipso Ecclesiam non frequentat, aliqu
 Christo credere iubetur: si autem utrumque nobis inciper
 Christo. Sufficiat enim quod locutus est in Prophetis, p
 Christo karissime frater.
 Christum Iesum et hunc crucifixum. Si autem non sufficit
 Christus sit". Et post paululum dicit: " Persona hominis
 data sunt, ad nullum prophetarum aut Apostolorum epistol
 DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORIUM PAPAM URBIS ROMAE
 De summo bono, supra memoratus antistes: " Omnis natura,
 De virginitate Sancte Marie, quem ad Volusianum scripsit
 De origine anime, quem ad sanctum Hieronymum presbyterum
 De qualitate anime, multis et multiplicibus disputation
 De incorporalitate anime tres, omni eloquentie splendore
 De Officiis. Adtestatur sanctus Augustinus dicens: " In a
 de urbe regia, vidit nos preteriens, qui dixit nobis hab
 de libro sancti Iob. Et quia festinans pertransiit minim
 de trina linctioe, in qua epistula memoras displicuisse
 de graeco Origenis in latinum vertit; sed non omnia secu
 de stellis nenias Origenis transferret. Mihi, sanctissim
 de libro sancti Iob, sed et alios libros morales quos fe
 de hac re definierunt, quantoscumque habere videmur, ad
 de angelis Psalmographus dicit: " Qui facit, inquit, ut
 de Philippo refert quod angelus sit ei loquutus, ut desc
 de angelis malis, quamvis de illorum societate bonorum a
 de illorum societate bonorum angelorum desciverint, tunc
 de thesauro Scripturarum, propter brevitate sermonis pa
 de limo terre, et inspiravit in faciem eius spiraculum v
 de aliquo elementorum horum credatur subsistere. Si " om
 de re que quotidie fit, quomodo miscetur anima corpori,
 de incorporalitate anime disputant. " Non enim, ait, ull
 de consuetudine corporum sic animam querimus. Ideoque be
 de incorporalitate anime disputatum sit. Videamus deince
 de non contentendis parvulis ageret: " Quia angeli eorum
 de celo cecidisse in memoria Sancti Petri Romae Inter v
 de vestre hospitalis bono gavisos. Sed in id non minime
 de tribunali populis eas feceris annunciari. Ego enim mo
 de celo. Non igitur credas, que nunquam facta leguntur:
 de celo descendit super altare Christi in memoria sancti
 de celo fuisse transmissas. Emendat ergo quod tenere cre
 de tribunali cam feceris recitari, beati Apostoli sequen
 debeamus: vel certe nobis si aliquid divinitus fuerit in
 debemus. Ecce obediendum est preceptis tuis ut talis fia
 debent, Verbum Dei incorporeum incorporee anime potuisse
 debere dici spiritus, sed corpora, tamquam homines non i
 debere spiritus appellari. Veruntamen quia hoc invenire
 debet. Bigamis enim aperta fronte resistimus ne sacramen
 debet, aut non sit qui sacra mysteria celebret vel minis
 debet esse sapientior, quanto fuerit corpore grandior. A
 debet esse commixtio, quam anime et corporis. Sed hoc in
 debuit, quam unus incorporee et alterius corporee. Nam
 decem preceptis, que in tabulis lapideis mirabiliter dat
 decepit eos". En habet non solum angelos bonos, verum et
 decerpentes, pretermittimus, ne fastidium scilicet legen
 decet, tamen indecenter appetitur. Quam ob rem olium san
 decet falso laudari. Ego plane, licet fedus, et te et om
 declarat. Dignetur ergo beatitudo vestra opus ipsum de l
 declarat. Et tamen portas quod metuebas. Pondus enim t
 declinaret, quod quale sit, in toto libro tuo liquide d
 dediti, nihil esse existimant quod non per sensus corpor
 deervant, quia non statim boni atque utilis sacerdotiis e
 defensione animarum corporearum illud quam maxime adstru
 defensores ecclesie, Ilarius, Ambrosius, Augustinus, G
 definerunt, quantoscumque habere videmur, ad convincend
 definire potuerimus, sed que in memoriam nostram ex seni
 definitionibus colligentes concervavimus, scribere profe
 Dei est, ipse quippe dicit: " Facimus hominem ad imagin
 Dei est, corpus non est. Porro si anima corpus est, imag
 Dei non est. Sed quia verum est imaginem Dei esse animam
 Dei esse animam, et contrarium Scripture sancte dicit non
 Dei, que nec in tempore est, nec in loco; altera corpori
 Dei et hominis". Et post paululum: " Veruntamen duarum r

02018025 Multo magis incorporeum est. Verbum
 02018025 m est Verbum Dei, ac per hoc Verbi
 02018034 To facilius credere debent, Verbum
 02021006 a, eos esse adseverat, ut ex uno a
 01004006 d quod ad astra sustollat, dum per
 01005001 erum vidi. Unde precor per gratiam
 02007005 ndo: " Ego autem mente servio legi
 03004007 usque ad Iohannem prophetaverunt".
 02021001 ate anime disputatum sit. Videamus
 02004011 uerens requiem et non invenit, et
 01006017 ittere. Tui enim sumus, tua legere
 01003021 m. Sed nec sic omni modo veritatis
 03003009 , Et si forte ipsum nomen novum te
 01004002 s stilum adsequeris, cuius exemplo
 02011009 lefactus, aequum levare non potest.
 02014023 itatem habere. Quia igitur equalis
 02019016 se lalem reddi desiderat, qualis a
 02019017 a Deo factus est, id est, similis
 02020020 inus. Item corpus nec adpropinquat
 02020020 ec adpropinquat Deo, nec recedit a
 02021025 s, atque ad arbitrium quo servant
 01001009 ustitia unicuique sua tribuit, dum
 02001006 antum finiri; et excepto trinitate
 02007006 t, sumus circumcisio, qui spiritus
 03002011 tur, ballare, saltare, et membra a
 01004005 onduis enim tuam sursum fertur, non
 01005002 que in te cubatur, ut non respues
 02011013 nte frigatefactus, aqua ad inferiora
 02003011 t quod angelus sil et loquutus, ut
 03003010 sicut simulatore scripsit, de celo
 02004002 llorum societate honorum angelorum
 01001014 n solum pastoribus regulam vivendi
 01003021 sic omni modo veritatis delectatio
 01003007 d ait Apostolus: " Qui episcopatum
 01003007 episcopatum desiderat, opus bonum
 02019016 areus est, quiquis se lalem reddi
 02010002 varum Scripturarum convincatur, et
 02010009 unde angelus vel anime substantiam
 03004008 gata fuerint, omnino abiicienda et
 02018002 ssime frater, qui te minime audire
 02019013 porea ista sunt, ut mihi videtur,
 01003006 m salutem subditorum, que secundum
 02014022 m nullam, qualitatem habere ullam:
 02016002 idel catholice veritatem, credimus
 02021023 ur". In octavo etiam libro, docens
 02012012 similitudinem nostram", et fecit
 02012013 Deus hominem ad imaginem suam, et
 02018011 orpus est. Spiritus incommutabilis
 02018014 onem reddi sibi flagitant, quomodo
 02018018 t homo sit; ita in unitate persone
 02021026 lecti unus fiant, nec tale aliquid
 01006020 dam ecclesiam suam sancta Trinitas
 02001005 omnemque naturam que non est quod
 02005007 is dici spiritus. Dicitur spiritus
 02005009 gitur in Evangelio Iohannis: " Cum
 02005009 spiritus est". Dicitur et spiritus
 02006002 ennesos: " Formavit igitur dominus
 02007003 Apostolus: " Testis est enim mihi
 03003011 morin sancti Petri Apostoli, scito
 02000001 cto ac venerabili fratri Epiphania
 02001004 ntiam eius dicere nolumus, sentire
 02003001 amus quid de angelis Psalmographus
 02010005 latum, et longum est: inveniat, et
 02010006 anima hominis vel spiritus angeli:
 02010008 , unde alia compacta sunt corpora,
 01005009 erit in hoc loco qui peritus esse
 02007005 le spiritum, alibi mentem apcllat,
 01003002 cis. Adtestatur sanctus Augustinus
 02005010 opric appellatur Spiritus sanctus,
 02012004 ur subsistere. Si " omne peccatum,
 01003012 us, latine superintendere possumus
 02001003 m, cuius nomen ob reverentiam eius
 02010003 ripturam convincatur, et desinat
 02013006 ius esse corpus anima absurdum est.
 02001009 angelorum vel hominum, non debere
 02005007 credat multifarie multisque modis
 02012016 et, et contrarium Scripture sancte
 02017001 valentem minus valentiori. Sed hec
 01004008 mnam videbatur habere gravedinem.

Dei, ac per hoc Verbi Dei et anime credibilior debet esse
 Dei et anime credibilior debet esse commixtio, quam anim
 Dei incorporeum incorporee anime potuisse misceri. In li
 Dei contemplatione non recedant, secundum quod dominus i
 dei gratiam et obedientie meritum operisque boni efficie
 dei", que in te cubatur, ut non respues deprecantem, sed
 dei". Et iterum: " Nos autem, inquit, somus circumcisio,
 Deinceps, si qua nova vel inusitata divulgata fuerint, o
 deinceps utrum adsertio nostra eo quod angelorum natura
 deinde vadet et adsumet septem spiritus acquires se". E
 delectatur. " Optabile namque est et mihi percarum, sicut
 delectatio deserenda est, ne subtrahatur illa suavitas et
 delectavit; quia ipsa epistula, sicut simulatore scripsit
 delitescere cupiebas, ut pondus sacerdotii declinares, q
 Denique ideo autumnii frigore lapsa cadunt folia, quia ae
 Deo non est, qualitatem habere; quia corpus non est, qua
 Deo factus est, id est, similis Deo, non enim alia salus
 Deo, non enim alia salus anime est, aut renovatio, aut r
 Deo, nec recedit a Deo; animus autem et proximat et long
 Deo; animus autem et proximat et longinquat inlocaliter:
 Deo mutantes, atque se vertentes; nec si omnes, cum sint
 deo animam corpusque anime subdit. Illic fortitudo etiam
 deo, non solum irrationalium spiritus lumentorum, ferali
 deo servimus". Dicitur et spiritus vis quedam anime ment
 deo bene condita saltando male torquere, et ad excitanda
 deorsum; non quod te ad ima premat, sed quod ad astra su
 deprecantem, sed libenter docens que me fateor ignorare.
 descendens, arbor arcescit. Ergo non improbabilius dixim
 descenderet in occursum ethiopi eunucho; et post paulul
 descendit super altare Christi in memoria sancti Petri A
 desciverint, tamen quia unus sunt nature, sancta Script
 describis, sed etiam his, qui regiminis officium nullum
 deserenda est, ne subtrahatur illa suavitas et opprimatu
 desiderat, opus bonum desiderat". Exponere voluit quid s
 desiderat". Exponere voluit quid ait episcopus, quia non
 desiderat, qualis a Deo factus est, id est, similis Deo,
 desinat dicere: Preter Trinitatem domini, omne quod esse
 det. Sed quis invenire non potest, fortassis quia in ele
 detestanda sanctitas tua noverit. Ora pro nobis, domine
 detrectat, sanctum atque egregium predicatorem, antistit
 datur, et de consuetudine corporum sic animam querimus.
 Deum est. Propter quod ait Apostolus: " Qui episcopatum
 Deum nec quantitatem, nec qualitatem habere. Quia igitur
 Deum incorporeum fecisse aliqua incorporea, aliqua corpo
 Deum non esse corpus, " Nec sicut cogitantur, inquit, an
 Deus hominem ad imaginem suam, et Deus incorporeus est;
 Deus incorporeus est; profecto anima, que imago Dei est,
 Deus est. Spiritus commutabilis facta natura, sed corpor
 Deus homini permixtus sit, ut una fieret persona Christi
 Deus unitur homini, ut Christus sit". Et post paululum d
 Deus est. Nec si eosdem spiritus sine corporibus cogites
 deus conservare dignetur, sicut optamus, beatissime papa
 deus est, corporali modo tantum finiri; et excepto trini
 deus, quod est tota trinitas, secundum quod legitur in E
 deus spiritus est". Dicitur et spiritus deus, qui est te
 deus, qui est tertius in trinitate persona, qui proprie a
 deus hominem de limo terre, et inspiravit in faciem eius
 deus, cui servio in spiritu meo". Quem dixit hic spiritu
 diaboli esse figmentum, et omnem scripturam divinam epis
 diacono liciniano et Severus exigui Lectis litteris tui
 dicens, creaturam nihil esse quod spirituali nomine cen
 deat: " Qui facit, inquit, angelos suos spiritus, et mi
 deat utrum tripodalis an quadripedalis sit anima homini
 deat etiam ex quo elemento habeat substantiam: exceptis
 deat quantum aliquod elementum, unde angelo vel anime s
 dicatur: nemo erit utique sacerdos, si nisi peritus esse
 dicendo: " Ego autem mente servio legi dei". Et iterum:
 dicens: " In actione non amandus est honor in hac vita x
 dicente Apostolo: " Ubi autem spiritus domini, ibi liber
 dicente Apostolo, quodcumque fecerit homo, extra corpus
 dicere, ut intellegat non se esse episcopum qui precesse
 dicere nolumus, sentire dicas, creaturam nihil esse qu
 dicere: Preter Trinitatem domini, omne quod esse potest;
 dicere; ergo non anima continetur a corpore, sed anima
 dici spiritus, sed corpora, tanquam homines non iam ex s
 dici spiritus. Dicitur spiritus deus, quod est tota trin
 dici non potest, anima corpus non est. Sed in defensione
 dicimus ostendentem quid habeat ordo nature, non quid no
 Dicis enim ea que consonant apostolis et apostolicis vir

01002004 ebuerunt prophete. Ilarius sanctus
 02003003 lammam ignis". Advertat igitur qui
 02003011 ethiopi eunucho; et post paululum
 02005003 t, vel ratiocinatur, secundum quod
 02010001 ideat igitur, qui nullam creaturam
 02012011 i anima imago Dei est, ipse quippe
 02018019 ut Christus sit". Et post paululum
 03002005 io, ideo novus iste predicator hoc
 02005007 rie multisque modis dici spiritus.
 03005002 ohannis: "Cum deus spiritus est".
 02005012 isti non habet, hic non est eius".
 02006001 m superius testimonia rehabuimus.
 02007001 spiritus domini ascendit sursum?"
 02008001 cisio, qui spiritus deo servimus".
 02009001 "Orabo spiritu, orabo et mente".
 02003005 ngelos enim graece, latine nuncios
 02014020 ius est. Quomodo ergo anima, sicut
 03002010 e, mulieri colum tenere, et non ut
 03002006 compellat, ut nullus sibi in eodem
 03002008 at. Utinam populus christianus, si
 03002002 nim christianus, non propter ipsum
 03002001 ncipio ipsius epistole legimus, ut
 02019003 quoque esse animam, inquit, et si
 02021028 a, quod quidem carnali cogitationi
 02013011 Si enim extrema corporis pars vel
 02002007 sionibus tuis nullatenus adsentire
 01006014 ta esse Scriptura sancta declarat.
 01006020 am sancta Trinitas deus conservare
 02021021 corpora angelica secundum propriam
 02015006 latitudinem et altitudinem habere
 03001009 egens, et non patienter ferens nec
 02022001 ifficillimum est". Memores, frater
 01003013 non se esse episcopum qui praeesse
 01000004 SANCTUM GREGORIUM PAPAM URBIIS ROMAE
 03000004 CENTIUM EPISCOPUM EBOSITANE INSULE
 03001005 uod litteras eiusdem, quas ad nos
 03001003 sunt, ad sanctitatem vestram verba
 01006018 us Gregorius ait, usque ad ultimam
 02015001 si potest, quid sit in geometrica
 01002005 is gentium: "Ita enim que propria
 01001012 perantia furorem libidinis frangit
 01001008 lic prudentia inter bonum et malum
 02020001 atio auctori suo". Claudianus, vir
 02012008 nem in tanta terrarum longitudine
 02013013 nario numero dispersiti sint, illa
 02013012 um sensus corporis quinario numero
 01006005 tinctione, in qua epistula memoras
 02019011 er cetera de incorporeitate anime
 02018031 , facilius potuisse misceri?" Hec
 02019010 ate anime, multis et multiplicibus
 02020022 hactenus de incorporeitate anime
 02020016 que nec multitudine recordabilium
 01001016 enim pastores in quadraperita tua
 01001001 a sanctitate tua editum, et ad nos
 03003012 sse filamentum, et omnem scripturam
 02002008 beamus: vel certe nobis si aliquid
 03004007 einceps, si qua nova vel inusitata
 02003014 um". Videat profecto quem superius
 02011001 , ignis ad oculos. Nec moveat quod
 02012001 r arescit. Ergo non improbabilius
 02015007 quam intellexerit hanc lineam, quam
 02018005 quia angustia temporis, sicut iam
 02004007 corpora essent, non spiritus, non
 01004009 olis viris. Pulcher enim pulchra
 02003012 icit, pretermissio nomine angeli: "
 01006002 e regia, vidit nos preteriens, qui
 02003004 dicit angelos corporeos esse, quia
 02007004 , cui servio in spiritu meo". Quem
 01001018 cum venerit, qualiter vel qualia
 01005002 respuar deprecantem, sed libenter
 01002007 e significat, si etiam hec, quod ad
 02021022 ontinetur". In octavo etiam libro,
 01005003 ur igitur necessitate facere, quod
 01005016 s ut talis fiat, qualem apostolica
 01006010 b exposuit. Et satis miror hominem
 02019009 rint. Scripsit autem idem egregius
 01002001 ie doctrine sancti antiqui patres,
 01002005 tus dicit, exponens verba apostoli
 01004011 pulchra pingenti; quin spiritualis

dicit, exponens verba apostoli doctoria gentium: "Ita e
 dicit angelos corporeos esse, quia dixit: Qui facit ange
 dicit, pretermissio nomine angeli: "Dixit autem spiritus
 dicit Apostolus: "Textus est enim mihi deus, cui servio
 dicit esse spiritum, quantis testimoniis sacrarum Script
 dicit: "Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem
 dicit: "Persona hominis mixtura est anime et corporis;
 dicit, ut nos iudicare compellat, ut nullus sibi in eod
 Dicitur spiritus deus, quod est tota trinitas, secundum
 Dicitur et spiritus deus, qui est tertia in trinitate pe
 Dicitur et spiritus angelus: "Qui facit, inquit, angelo
 Dicitur et spiritus anima hominis secundum illud Genesio
 Dicitur et spiritus mens, que est veluti oculus anime, i
 Dicitur et spiritus vis quedam anime mente inferior, ubi
 Dicitur et spiritus omnium animalium irrationalium, secu
 dicitur, id est, qui facit spiritus suos nuncios. Propte
 dicitur parvum corpus, tantas magnitudines corporum cont
 dicitur, ballare, saltare, et membra a deo bene condita
 die necessaria victus prepararet, aut in eo ambulet. Sed h
 die ipso Ecclesiam non frequentat, aliquid operis facere
 diem, sed propter Resurrectionem domini nostri Iesu Chri
 dies dominicus colatur. Quis enim christianus, non propt
 difficile tardioribus persuaderi potest, mihi tamen fate
 difficillimum est". Memores, frater dilecte, sententie d
 digito tangatur, tota sentit. Et cum sensus corporis qui
 dignatur, transmittere debeamus: vel certe nobis si aliq
 dignetur ergo beatitudo vestra opus ipsum de libro sanct
 dignetur, sicut optamus, beatissime papa. Explicit epist
 dignitatem, et eorum quedam corporalis actio continetur"
 dignoscitur. Et cum intellexerit hanc lineam, quam dixim
 dignum ducens nenas ipsam perlegere, statim scidi, et e
 dilecte, sententie domini, quia duorum aut trium hominum
 dilexerit, non prodesse. Itaque ab studio cognoscende ve
 DIRECTA Domino beatissimo Pape Gregorio Licinianus Episc
 DIRECTA Contra eos qui credunt epistolae de celo cecidit
 direxistis, sicut luc indicant littere, susceperis, et d
 dirigere, insinuantes accepisse nos litteras tuas, et d
 discere senectutem". Incolumen coronam vestram ad erudie
 disciplina punctum, quid linea, que nullam habet latitud
 discipline et morum sunt ad sacerdotii meritum utilia es
 discreteque voluptatibus modum imponit. Illic cuncta que
 discretionis limitem fingit, illic iustitia unicuique su
 disertissimus, edidit libros De incorporeitate anime tr
 disparatum, proculdubio anima localis non est. Si corpus
 dispersita non est in sensibus: tota itaque videt, tota
 dispersita sint, illa dispersita non est in sensibus: to
 displicuisse vobis illud opus, sed hoc salubriori consil
 disputant. "Non enim, ait, ullo modo, aut longa, aut la
 disputata vera ratione plenissimus magni antistitis incr
 disputationibus refertum, in quo inter cetera de incorpo
 disputatum sit. Videamus deinceps utrum adsertio nostra
 distenditur, nec paucitate tenuatur, et incorporabiliter
 distributione quales ad hoc officium veniant; qualem vit
 divina gratia opitulante perlatum, tanto libentius legim
 divinam epistolam aut epistolae esse celestes, et ad nos
 divinitus fuerit inspiratum, ut scribamus hortariis. Unde
 divulgata fuerint, omnino abiicienda et detestanda sancti
 dixerat angelum, postea spiritum nuncupari. Sed et de an
 diximus: omne corpus quod vivit, cum et arbores vivunt e
 diximus omne corpus vivens ex quattuor elementis subsist
 diximus non esse corpoream, intellegatque rem incorporea
 diximus, coarctat, libros eius nec vobis transmittere, n
 dixisset: "Contra spiritualia nequitie", sed contra cor
 dixisti et in his pulchrum te esse ostendisti. Nolo enim
 Dixit autem spiritus Philippo: accede, et adiuuge te ad
 dixit nobis habere se hominias a vestra beatitudine edit
 dixit: Qui facit angelos suos spiritus, non corpora: ang
 dixit hic spiritum, alibi mentem appellat, dicendo: "Ego
 doceant; et, ne in tanto sacerdotali culmine extollantur
 doceas que me fateor ignorare. Compelluntur igitur necesse
 doceant ac tuende fidel scientiam necessaria sunt, inter
 docens Deum non esse corpus, "Nec sicut cogitantur, inq
 doces non fieri. Peritus enim dum non reperitur qui ad
 docet auctoritas, et non reperitur qualis queritur: cess
 doctissimum et sanctum ut de stellis nenas Origenis tra
 Doctor librum De quantitate anime, multis et multiplicib
 doctores defensoresque ecclesie, Ilarius, Ambrosius, Agu
 doctoris gentium: "Ita enim que propria discipline et m
 doctrina a spirituali mente proficiscitur. Plus plerique

03001014 ideris; ubi nec sermo elegans, nec
 01002011 at, nisi doctus sit; et doctus, si
 03004004 s recitari, beati Apostoli sequens
 01002001 uid agant. Adtestantur huic eximie
 01002010 nocens tantum sibi proficiat, nisi
 01002010 ibi proficiat, nisi doctus sit; et
 02020003 r cetera ingenii sui preclarissima
 03004009 ctitas tua noverit. Ora pro nobis,
 02005011 nte Apostolo: " Ubi autem spiritus
 02006004 lomon ait: " Quis scit si spiritus
 02010003 desinat dicere: Preter Trinitatem
 02022001 Memores, frater dilecte, sententia
 03002003 m diem, sed propter Resurrectionem
 03002001 o ipsius epistole legimus, ut dies
 01000005 GREGORIUM PAPAM URBIS ROMÆ DIRECTA
 02000001 Explicite epistola beati Ilicianus
 02015012 orpus efficitur; qui autem adheret
 02004008 sed contra corporalia nequit. Et
 02006002 illud Genesios: " Formavit igitur
 02012009 ccidi potest, anima, secundum quod
 02021007 atione non recedant, secundum quod
 02018021 s". Et post paululum: " Verumtamen
 03001009 et non patienter ferens nec dignum
 02018032 credulos provocans vocans ad fidem
 01003009 noris; graccum est enim atque inde
 01006007 consilio statuissit ut in librorum
 01001909 ic iustitia unicuique sua tribuit,
 01004006 emat, sed quod ad astra sustollat,
 01005004 quod doces non fieri. Peritus enim
 02017004 lius adpenditur equus quam servus,
 02018029 crederemus? Quomodo non fateamur
 02001011 iam ex spiritu et corpore, sed ex
 02022001 er dilecte, sententia domini, quia
 02022003 in arcto tempore providentes, hos
 02021007 verum etiam ex corpore, id est ex
 03003004 et his non litteras transmittet.
 01004008 atur habere gravedinem. Dicis enim
 01005015 enim metuimus nec per necessitatem
 03003008 ut nunquam facta leguntur: quod si
 01003005 utiliter fit, id est ut valeat ad
 03004003 hoc te peniteat quod de tribunali
 01006004 quia festinas pertransiit minime
 01006007 io statuissit ut in librorum ductus
 03001006 useperis, et de tribunali populis
 03001010 ipsas perlegere, statim scidi, et
 03000003 UIVS SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOPUM
 01005015 tatem ca faciamus que non debemus.
 03002008 m populus christianus, si die ipso
 01006019 umen coronam vestram ad erudiendam
 01002002 qui patres, doctores defensoresque
 02020001 o". Claudianus, vir disertissimus,
 01005003 e se homelias a vestra beatitudine
 01001001 Librum Regularum a sanctitate tua
 01004006 obedientie meritum operisque boni
 02015012 Qui adheret meretrici, unum corpus
 01004014 ntiri, nec te decet falso laudari.
 02007005 , alibi mentem appellat, dicendo: "
 03001007 li populis eas feceris adnunciari.
 01005005 endum est nisi ut imperitus, sicut
 02004012 Et in Regnorum libris scribitur: "
 02018002 me audire detrectat, sanctum atque
 02019009 se meminerint. Scripsit autem idem
 01005007 ne forte ad peritiam non sufficiat
 01006005 s ostendit. Postea vero scripsisti
 02003010 e Philippo refert quod angelus sit
 01003010 cabulum, quod ille qui proficitur,
 02001003 itutum, cuius nomen ob reverentiam
 02004013 s mendax in ore omnium prophetarum
 02005012 tum Christi non habet, hic non est
 02006003 imo terre, et inspiravit in faciem
 02015010 vit conformes fieri imaginis filii
 02018005 icut iam diximus, coarctat, libros
 02018007 t; pauca etiam que nobis ex libris
 02020013 ma. Item voluntas anime substantia
 03001012 Christi Evangelia, Apostolorumque
 03001013 itteras sub nomine Christi factas,
 02021010 citer adpareant. Sic enim in libro
 03001013 ius esse crederis; ubi nec sermo
 02010007 beat substantiam: exceptis quattuor

doctrina sana poterit reperiri. In principio ipsius epis
 doctrinam vivendo non adiuvet, omnino sibi nihil prosit"
 doctrinam, quod inter cetera ad Galatas scripsit: " Si q
 doctrine sancti antiqui patres, doctores defensoresque e
 doctus sit; et doctus, si doctrinam vivendo non adiuvet,
 doctus sit; si doctrinam vivendo non adiuvet, omnino sibi ni
 documenta, " Omne, inquit, inlocale incorporeum quoque e
 domine sancte et in Christo karissime frater.
 domini, ibi libertas". Et iterum: " Si quis autem spirit
 domini ascendit sursum?" Dicitur et spiritus mens, que e
 domini, omne quod esse potest; corpus esse. Omne videlic
 domini, quia duorum aut trium hominum testimonium verum
 domini nostri Iesu Christi, eo quod in ipso a mortuis re
 dominicus colatur. Quis enim christianus, non propter ip
 Domino beatissimo Pape Gregorio Ilicianus Episcopus lib
 Domino sancto ac venerabili fratri Epiphano diacono Ilic
 Domino, unus spiritus est". Quapropter secundum recte fi
 dominus in Evangelio: " Cum spiritus, inquit, imundus c
 dominus deus hominem de limo terre, et inspiravit in fac
 dominus in Evangelio ait, occidi non potest; profecto an
 dominus in Evangelio, cum de non contemnendis parvulis a
 duorum rerum rerum incorporearum commixtio facilis cred
 duces ncnias ipsas perlegere, statim scidi, et eas in t
 ducet: ut scilicet sicut credunt animam incorpoream corp
 ductum vocabulum, quod ille qui proficitur, eis quibus p
 ductus eas transponeres. Habemus sane libellos sex beati
 dum deo animam corpusque anime subdit. Illic fortitudo c
 dum per dei gratiam et obedientie meritum operisque boni
 dum non reperitur qui ad officium sacerdotale veniat, qu
 dum scilicet utilitas adpenditur, non ordo cranctis. Sed
 duo incorporea, quam unum incorporeum alterumque corpore
 duobus subsistant corporibus, et angeli tantummodo corpo
 duorum aut trium hominum testimonium verum sit, labori n
 duos excellentissimos tractatores, ut facilius credat, i
 duplici substantia, eos esse adseverat, ut ex uno a Dei e
 celo, sed Spiritu sancto eorum corda replebat. Excepti
 ca que consonant apostolis et apostolicis viris. Pulcher
 ca faciamus que non debemus. Ecce obediendum est precept
 ca facta essent, post predicationem Evangelii iam necess
 cam salutem subditorum, que secundum Deum est. Propter q
 cam feceris recitari, beati Apostoli sequens doctrinam,
 eas penitentibus nobis ostendit. Postea vero scripsisti ei
 eas transponeres. Habemus sane libellos sex beati Ilician
 eas feceris adnunciari. Ego enim mox a te transmissas ac
 eas in terram proeci, admirans quod his credulus fueris
 EBOSITANE INSULE DIRECTA Contra eos qui credunt epistola
 Ecce obediendum est preceptis tuis ut talis fiat, qualis
 Ecclesiam non frequentat, aliquod operis faceret, et non
 ecclesiam suam sancta Trinitas deus conservare dignetur,
 ecclesie, Ilicianus, Ambrosius, Agustinus, Gregorius. Hi o
 edidit libros De incorporalitate anime tres, omni eloque
 editas de libro sancti Iob. Et quia festinas pertransiit
 editum, et ad nos divina gratia opitulante perlatum, tan
 efficientiam, fit suave quod per imbecillitatem humanam
 efficitur; qui autem adheret Domino, unus spiritus est".
 Ego plane, licet fedus, et te et omnia tua pulchra prosp
 Ego autem mente servio legi dei". Et iterum: " Nos autem
 Ego enim mox a te transmissas accepi, in presentia ipsiu
 ego sum, ordinetur? Iubes ut non ordinetur imperitus. Sc
 Egre diari, inquit, et ero spiritus mendax in ore omnium p
 egregium predicatorem, antistitem Agustinum; et licet pe
 egregius Doctor librum De quantitate anime, multis et mu
 ei scire Christum Iesum et hunc crucifixum. Si autem non
 ei de trina linctioe, in qua epistula memoras displicui;
 ei loquutus, ut descenderet in occursum ethiopi cuncho;
 eis quibus proficitur superintendit, curam scilicet eoru
 eius dicere nolimus, sentire dicens, creaturarum nihil es
 eius". Et alibi: " Spiritus fornicationis decepti eos".
 eius". Dicitur et spiritus angelus: " Qui facit, inquit,
 eius spiraculum vite, et factus est homo in animam viven
 eius". Intellegat igitur quod Apostolus ait: " Qui adher
 eius nec vobis transmittere, nec nobis legere vacat; pau
 eius ad incorporalitem anime aut angeli adstruendum in
 eius est, et si tota vult anime, tota voluntas est, et v
 eius epistolas, nescio cuius hominis litteras sub nomine
 eius esse crederis; ubi nec sermo elegans, nec doctrin
 eiusdem operis secundo: " Adsumentes, inquit, angeli cor
 elegans, nec doctrina sana poterit reperiri. In principi
 elementis, terra scilicet, et aqua, aere, vel igne, unde

02010010 nire non potest, fortassis quia in
 02010014 tur corpus quod vivit, ex quattuor
 02011004 nt; verumtamen et ipsa ex quattuor
 02012002 mus omne corpus vivens ex quattuor
 02010006 piritus angeli: dicat etiam ex quo
 02012003 regula alienum, ut anima de aliquo
 02010009 unt corpora, dicat quintum aliquid
 02011011 bet, ut aquam ad superiora arboris
 02010011 aer vel ignis est, aerem aut ignem
 02020002 e incorporalitate anime tres, omni
 03003001 ad nos de celo fuisse transmissas.
 02004014 iritus fornicationis deceptit eos".
 01001003 es regulas inesse cognovimus. Quis
 01001016 t, vivendi regulam tribuis. Habent
 01002005 a apostoli doctoris gentium: " Ita
 01003009 t operis, non honoris; graecum est
 01004004 tamen portas quod metuchin. Pondus
 01004008 videbatur habere gravedinem. Dicis
 01004009 olis et apostolicis viris. Pulcher
 01004010 pulchrum te esse ostendisti. Nolo
 01005004 ere, quod doces non fieri. Peritus
 01005010 si peritus esse non debet. Bigamis
 01005014 c nostro nec alieno peccato: valde
 01006017 xiguitati nostre transmittere. Tui
 02003005 uos spiritus, non corpora: angelos
 02003008 tatem capiunt salutis? " In angelo
 02007003 quod dicit Apostolus: " Testis est
 02010015 attur elementis subsistit; corpus
 02013008 r, quanto magis et continetur? Nec
 02013011 rperis parte, quanta in maiori. Si
 02015009 r, corpus esse non posse. Apostolus
 02019011 rporalitate anime disputant. " Non
 02019017 tpus est, id est, similis Deo, non
 02021010 u hominum veraciter adpareant. Sic
 03001007 opulis eas feceris adnuari. Ego
 03002002 t, ut dies dominicus colatur. Quis
 03003002 bis mittantur a Christo. Sufficiat
 03003005 cto eorum corda replebat. Exceptis
 01001002 tanto libentius legimus, quanto in
 02001002 grandi sumus admiratione permoti,
 02021001 mus deinceps utrum adsertio nostra
 03002003 tionem domini nostri Iesu Christi,
 03002007 necessaria victus preparat, aut in
 03002006 izare compellat, ut nullus sibi in
 01003011 itur superintendit, curam scilicet
 02021008 itae parvulus ageret: " Quia angeli
 02021021 a secundum propriam dignitatem, et
 02022004 , in quantum quivimus ex Opusculis
 03003004 ittebat e celo, sed Spiritu sancto
 02003008 itus, in ministerium missi propter
 02004003 sancta Scriptura multis locis non
 02004014 : " Spiritus fornicationis deceptit
 02021006 reo, id est ex duplici substantia,
 03000005 UM EBOSITANE INSULE DIRECTA Contra
 02002010 ris qualitas, et liceret ut libros
 02021027 nec tale aliquid Deus est. Nec si
 02000001 Domino sancto ac venerabili fratri
 01003007 Propter quod ait Apostolus: " Qui
 01000001 INCIPIT EPISTULA BEATI LICINIANI
 01006008 mus sane libellos sex beati Iliarii
 03000002 EPISTULA CUIUS SUPRA AD VINCENTIUM
 01003011 : scopus quippe intentio est. Ergo
 01003013 dicere, ut intellegat non se esse
 01000006 ceditissimo Pape Gregorio Licinianus
 01003008 siderat". Exponere voluit quid sit
 01006001 nistret. Ante paucos annos leander
 01006021 optamus, beatissime papa. Explicet
 03003012 entum, et omnem scripturam divinam
 03004002 tua, et in presentia populi ipsam
 03000005 ULE DIRECTA Contra eos qui credunt
 03001012 sti Evangelia, Apostolorumque eius
 03003012 m scripturam divinam epistolam aut
 03002001 erit reperiri. In principio ipsius
 03003006 nullum prophetarum aut Apostolorum
 01000001 INCIPIT
 03000001 i fuerint, adscire curabit. ITEM
 01006005 isti ei de trina functione, in qua
 03003010 mem novum te delectavit; quia ipsa

elementis excellentior aer vel ignis est, aerem aut igne
 elementis subsistit; corpus enim proprie pertinet ad ter
 elementis constare videntur. Quantaquaque sit proceritas
 elementis subsistere. Quocirca absurdum est, et a verita
 elemento habeat substantiam; exceptis quattuor elementis,
 elementorum horum credatur subsistere. Si " omne peccatu
 elementum, unde angelo vel anime substantiam det. Sed qu
 elevet, et viriditatem foliis servet; sed paulatim hiber
 eligat naturam anime esse hominis, vel spiritum angeli,
 cloquentie splendore fulgentes: in quibus inter cetera i
 Emendat ergo quod temere credidit sanctitas tua, et in p
 En habet non solum angelos bonos, verum etiam angelos ma
 enim non libentius legat, ubi iugi meditatione medicinam
 enim pastores in quadraperita tua distributione quales
 enim que propria discipline et morum sunt ad sacerdoti
 enim atque inde ductum vocabulum, quod ille qui proficit
 enim tum sursum fertur, non deorsum; non quod te ad ima
 enim ea que consonant apostolis et apostolicis viris. Pu
 enim pulchra dixisti et in his pulchrum te esse ostendis
 enim te simulare indecoro pictori pulchra pingenti; quia
 enim dum non reperitur qui ad officium sacerdotale venia
 enim aperta fronte resistimus ne sacramentum utique corr
 enim metuimus ne per necessitatem ea faciamus que non de
 enim sumus, tua legere delectamur. " Optabile namque est
 enim graece, latine nunciatur dicitur, id est, qui facit s
 enim nomen officii intellegit, in spiritu scilicet nomen
 enim mihi deus, cui servio in spiritu meo". Quem dixit h
 enim proprie pertinet ad terram, humor ad aquam, aer ad
 enim sic implet corpus, quod continet, sicut utrem imple
 enim extrema corporis pars vel digito tangatur, tota sen
 enim ait: " Quos prescivit, et predestinavit conformes f
 enim, ait, ullo modo, aut longa, aut lata, aut quasi val
 enim alia salus anime est, aut renovatio, aut reconcilia
 enim in libro eiusdem operis secundo: " Adsumentes, inqu
 enim mox a te transmissas accepi, in presentia ipsius pe
 enim christianus, non propter ipsum diem, sed propter Re
 enim quod locutus est in Prophetis, per se ipsum, et per
 enim decem preceptis, que in tabulis lapideis mirabilite
 eo spirituales regulas inesse cognovimus. Quis enim non
 eo quod quemdam virum in tanto sacerdotali culmine const
 eo quod angelorum natura sit incorporea, aliquo testimon
 eo quod in ipso a mortuis resurrexit, reverentissimum no
 eo ambulet. Sed hoc quam pessimum sit, sanctitas tua per
 eodem die necessaria victus preparat, aut in eo ambulet.
 eorum gerens: scopus quippe intentio est. Ergo episcopum
 eorum semper vident faciem Patris mei, qui in celis est."
 eorum quaedam corporalis actio continetur". In octavo eti
 eorum memoria retinere, scripta per vos notescenda manda
 eorum corda replebat. Exceptis enim decem preceptis, que
 eos qui hereditatem capiunt salutis? " In angelo enim no
 eos corpora, sed spiritus esse refert. Paulus apostolus
 eos". En habet non solum angelos bonos, verum etiam ange
 eos esse advererat, ut ex uno a Dei contemplatione non r
 eos qui credunt epistolas de celo cecidisse in memoriam
 eosdem, quos memoras, haberemus in promptu, voluntati tu
 eosdem spiritus sine corporibus cogites, quod quidem car
 Epiphania diacono Licinianus et Severus exiui lectis li
 episcopatum desiderat, opus bonum desiderat". Exponere v
 EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORIUM PAPAM V
 episcopi Pictaviensis quos de graeco Origenis in latinum
 EPISCOPIUM EBOSITANE INSULE DIRECTA Contra eos qui credun
 episcopum, si velimus, latine superintendere possumus di
 episcopum qui praeesse dilexerit, non pedesce. Itaque a
 Episcopum Librum Regularum a sanctitate tua editum, et a
 episcopus, quia non est operis, non honoris; graecum e
 episcopus Spalensis, remans de urbe regia, vidit nos pr
 epistola beati Liciniani. Domino sancto ac venerabili fr
 epistolam aut epistolam esse celestes, et ad nos de celo
 epistolam, si est penes te, rescinde, et hoc te peniteat
 epistolas de celo cecidisse in memoriam Sancti Petri Rom
 epistolam, nescio cuius hominis litteras sub nomine Chri
 epistolas esse celestes, et ad nos de celo fuisse transm
 epistole legimus, ut dies dominicus colatur. Quis enim c
 epistole misse sunt de celo. Non igitur credas, que nunq
 EPISTULA BEATI LICINIANI EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM AD
 EPISTULA CUIUS SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOPUM EBOSITANE I
 epistula memoras displicuisse vobis illud opus, sed hoc
 epistula, sicut simulator scripsit, de celo descendit su

03003001 o a sanctitate tua hoc credere, ut
 01001010 et in prosperis reperitur semper
 02014023 nec qualitate habere. Quia igitur
 02017004 plerumque etiam amplius adpenditur
 02009005 bina et bina ex omni carne in qua
 03002009 aceret, et non saltaret. Meliusque
 01003011 erens: scopus quippe intentio est.
 02012001 feriora descendens, arbor arescit.
 02014007 corporis anima quantitate finiri?
 01005013 licris tactu non fuerit? Consolare
 01005017 operitur qualis queritur: cessabit
 01006014 criptura sancta declarat. Dignetur
 02013004 ri animam posse? Si a corpore suo,
 02013006 corpus anima absurdum est dicere;
 02014019 ius est quod exterius est. Quomodo
 02020006 oris, quam in toto corpore; tantum
 03003001 ibus cancionibus proclamare. Absit
 03003001 e celo fuisse transmissas. Emendat
 01005008 fixum. Si autem non sufficit, nemo
 01005009 oco qui peritus esse dicatur: nemo
 02004012 scribitur: "Egrediatur, inquit, et
 01006019 tem". Incolumen coronam vestram ad
 01002006 sunt ad sacerdotii meritum utilia
 01003013 sumus dicere, ut intellegat non se
 01004009 chra dixisti et in his pulchrum te
 01005009 nemo erit in hoc loco qui peritus
 01005009 t utique sacerdos, si nisi peritus
 01006013 angelia neque cum hominibus facta
 02001004 , sentire dicas, creaturarum nihil
 02001012 ibus, et angeli tantummodo corpora
 02003003 igitur qui dicit angelos corporeos
 02004003 ocis non eos corpora, sed spiritus
 02005003 nus, ipse qui angelos spiritus non
 02010001 igitur, qui nullam creaturam dicit
 02010003 reter Trinitatem domini, omne quod
 02010004 ini, omne quod esse potest; corpus
 02010011 rem aut ignem eligat naturam anime
 02010012 eli, et non pudet ut credatur inde
 02011006 dictibus continetur a terra, arbor
 02012015 t. Sed quia verum est imaginem Dei
 02013005 continetur. Verumtamen quia melius
 02014006 veraciter pateat extra corpus suum
 02014008 tas est anime, tanto quisque debet
 02014010 um plerumque cernamus sapientiores
 02015007 erit hanc lineam, quam diximus non
 02015008 incorpoream, intellegat corpus non
 02015009 agi in corpore confirmatur, corpus
 02018024 atura non fallitur, incorpoream ne
 02018025 rbi Dei et anime credibilior debet
 02019002 rum scripsit, "incorpoream quoque
 02019004 rsuaderi potest, mihi tamen fateor
 02019007 um corporis sensibus dediti, nihil
 02021004 suis adstruat angelos incorpoream
 02021006 id est ex duplici substantia, eox
 02021023 ctavo etiam libro, docens Deum non
 03001013 as sub nomine Christi factas, eius
 03003011 ncti Petri Apostoli, scito diaboli
 03003013 am divinarum epistolarum aut epistol
 02004007 in celestibus". Si igitur corpora
 03003008 m facta leguntur: quod si ea facta
 02021013 m ministerii sui sicut cuique opus
 01001007 tis aperiat? Labor hic tuus omnium
 01002008 atim boni atque utilis sacerdotiis
 01003003 s dicens: "In actione non amandus
 01003005 t, si recte atque utiliter fit, id
 01003006 utem subditorum, que secundum Deum
 01003008 nit quid sit episcopus, quia nomen
 01003009 n est operis, non honoris; graecum
 01003011 rum gerens: scopus quippe intentio
 01003020 erciplende atque intiendo vacandum
 01003020 t. Si autem imponitur, suscipienda
 01003022 odo veritatis delatatio descendenda
 01005005 m sacerdotale veniat, quid fiendum
 01005015 s que non debemus. Ecce obediendum
 01006017 gere dolectamur." Optabile namque
 02001005 enseatur, omnemque naturam que non
 02001005 nque naturam que non est quod deus
 02001008 l avium, vel reliquorum, in quibus

epistulae nunc nobis mittantur a Christo. Sufficiat enim
 equalis, que nec in contrariis frangitur nec in prosperi
 equalis Deo non est, qualitatem habere; quia corpus non
 equus quam servus, dum scilicet utilitas adpenditur, non
 erat spiritus vite". Et paulo post: "Consumpta est, inq
 erat viro hortum facere, iter agere, mulieri colum tener
 Ergo episcopum, si velimus, latine superintendere possum
 Ergo non improbabili dixerim omne corpus vivens ex qu
 Ergo si iuxta quantitatem corporis quantitas est animi,
 ergo non stulto tuo ut non purianur nec nostro nec alieno
 ergo fides que constat ex auditu: cessabit baptismus si
 ergo beatitudo vestra opus ipsum de libro sancti Iob, se
 ergo melius est corpus quod continet, quam anima quae co
 ergo non anima continentur a corpore, sed anima continet
 ergo anima, sicut dicitur parvum corpus, tantas magnitud
 ergo vite in parte corporis est, quantum in toto corpore
 ergo a sanctitate tua hoc credere, ut epistulae nunc nobi
 ergo quod tenere crediti sanctitas tua, et in presentin
 erit in hoc loco qui peritus esse dicatur: nemo erit uti
 erit utique sacerdos, si nisi peritus esse non debet. Bi
 ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius". Et
 erudiendam ecclesiam suam sancta Trinitas deus conservar
 esse significat, si etiam hec, que ad docende ac tuende
 esse episcopum qui praesesse dilexerit, non professo. Ita
 esse ostendisti. Nolo enim te similare indecoro pictori
 esse dicatur: nemo erit utique sacerdos, si nisi peritus
 esse non debet. Bigamis enim aperta fronte resistimus ne
 esse Scriptura sancta declarat. Dignetur ergo beatitudo
 esse quod spirituali nomine censeatur, omnemque naturam
 esse credantur. Hoc etiam in prejudicio animarum adducen
 esse, quia dixit: qui facit angelos suos spiritus, non e
 esse refert. Paulus apostolus ait: "Quod non sit nobis
 esse credit, saltim unius testimonio puritate letetur.
 esse spiritum, quantis testimonio sacrarum Scripturarum
 esse potest; corpus esse. Omne videlicet corpus, et altu
 esse. Omne videlicet corpus, et altum, et latum, et long
 esse hominis, vel spiritum angeli, et non pudet ut creda
 esse animam hominis aut spiritum angeli, unde est corpus
 esse non potest; et nisi aqua ab aere adtracta per medul
 esse animam, et contrarium Scripturae sancte dici non pot
 esse corpus anima absurdum est dicere; ergo non anima co
 esse non posse, et secundum magnitudinem corporis anima
 esse sapientior, quanto fuerit corpore grandior. At vero
 esse minores, quam corpore grandiores, non est anime sec
 esse corpoream, intellegatque rem incorpoream, intellega
 esse; intellegat rem, quae regi in corpore confirmatur,
 esse non posse. Apostolus enim ait: "Quos praescivit, et
 esse comprehendit. Multo magis incorporeum est Verbum De
 esse commixtio, quam anime et corporis. Sed hoc in nobis
 esse animam, inquit, et si difficile tardioribus persuad
 esse persuasum". Hec verba beati Augustini ostendunt illo
 esse existimatum quod non per sensus corporis percepisse
 esse naturam, verumtamen in libro Trinitatis non solum e
 esse adseverat, ut ex uno a Dei contemplatione non reced
 esse corpus, "Nec sicut cogitantur, inquit, angeli mund
 esse credideris; ubi nec sermo elegans, nec doctrina san
 esse figmentum, et omnem scripturam divinam epistolam au
 esse celestes, et ad nos de celo fuisse transmissas. Eme
 essent, non spiritus, non dixisset: "Contra spiritualia
 essent, post predicationem Evangelii iam necessaria non
 esset, aut ipsum corpus suum, cui non subduntur, sed sub
 est aula virtutum. Illic prudentia inter bonum et malum
 est, aut tantummodo innocenter agere, aut tantummodo sci
 est honor in hac vita sive potentia, quoniam omnia vana
 est ut valeat ad eam salutem subditorum, que secundum De
 est. Propter quod ait Apostolus: "Qui episcopatum desid
 est operis, non honoris; graecum est enim atque inde duc
 est enim atque inde ductum vocabulum, quod ille qui pref
 est. Ergo episcopum, si velimus, latine superintendere p
 est veritatis. Si autem imponitur, suscipienda est prople
 est propter caritatis necessitatem. Sed nec sic omni mod
 est, ne subtrahatur illa suavitas et opprimatur ista nec
 est nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordinetur? Iubes u
 est preceptis tuis ut talis fiat, qualem apostolica doce
 est et mihi percarum, sicut tuus Gregorius ait, usque ad
 est quod deus est, corporali modo tantum finiri; et exce
 est, corporali modo tantum finiri; et excepto trinitate
 est secundum Scripturas spiritus vite, verum etiam ratio

02003005 graece, latine nuncius dicitur, id
 02005008 ritus. Dicitur spiritus deus, quod
 02005009 elio Iohannis: "Cum deus spiritus
 02005012 pitum Christi non habet, hic non
 02006003 em eius spiraculum vite, et factus
 02007001 um?" Dicitur et spiritus mens, que
 02007001 s, que est veluti oculus anime, id
 02007003 dum quod dicit Apostolus: "Textis
 02009006 vite". Et paulo post: "Consumpta
 02009009 t cuncta in quibus spiraculum vite
 02010004 pus, et altum, et latum, et longum
 02010011 omentis excellentior aer vel ignis
 02010013 hominis aut spiritum angeli, unde
 02011003 aerem accipiant et reddant. Certum
 02012002 ntis subsistere. Quocirca absurdum
 02012005 deumque fecerit homo, extra corpus
 02012006 peccare potest, utique corpus non
 02012008 tum, proculdubio anima localis non
 02012011 que occidi non potest, corpus non
 02012011 corpus non est. Si anima imago Dei
 02012013 imaginem suam, et Deus incorporeus
 02012014 est; profecto anima, que imago Dei
 02012014 ima, que imago Dei est, corpus non
 02012014 pus non est. Porro si anima corpus
 02012015 si anima corpus est, imago Dei non
 02012015 imago Dei non est. Sed quia verum
 02012016 dici non potest, anima corpus non
 02013004 esse? Si a corpore suo, ergo melius
 02013006 melius esse corpus anima absurdum
 02013010 terius. Tota igitur anima interius
 02013010 interius est, tota exterius; tanta
 02013013 spertiti sint, illa dispersita non
 02014002 rarum: una Dei, que nec in tempore
 02014003 altera corporis, que in tempore
 02014004 rationalis, que tantum in tempore
 02014008 xta quantitatem corporis quantitas
 02014010 ores, quam corpore grandiores, non
 02014017 continet? Sed quia ipsa corpus non
 02014018 continetur, illud profecto minus
 02014019 nus est quod interius, illud maius
 02014019 ius, illud maius est quod exterius
 02014023 abere. Quia igitur equalis Deo non
 02014024 qualitatem habere; quia corpus non
 02015012 utem adheret Domino, unus spiritus
 02018010 , inquit, aut spiritus, aut corpus
 02018011 est. Spiritus incommutabilis Deus
 02018020 m dicit: "Persona hominis mixtura
 02018020 ris; persona autem Christi mixtura
 02018024 prendit. Multo magis incorporeum
 02019012 lata, aut quasi valida suspicanda
 02019016 nunciet, qui ut videmus, corporeus
 02019016 ddi desiderat, qualis a Deo factus
 02019017 dcrat, qualis a Deo factus est, id
 02019017 lia Deo, non enim alia salus anime
 02020004 nquit, inlocale incorporeum quoque
 02020004 que est. Porro vita corporis anima
 02020006 tantum ergo vite in parte corporis
 02020007 in toto corpore, et vita hec anima
 02020007 et vita hec anima est; nec locale
 02020008 at; nec locale est quod tam magnum
 02020009 quam in magno: non igitur localis
 02020009 is est anima. Et quidquid inlocale
 02020010 idquid inlocale est, corporeum non
 02020010 m non est: igitur anima corpus non
 02020012 ratio incorporealis atque inloca
 02020012 inloca est: igitur incorporealis
 02020013 tem voluntas anime substantia eius
 02020014 si tota vult anima, tota voluntas
 02020014 luntas est, et voluntas corpus non
 02020014 s corpus non est: igitur anima non
 02020015 memoria inlocaalis quedam capacitas
 02020018 s, totus meminit, et totus memoria
 02020019 minit totus: et memoria corpus non
 02020019 corpus non est: non igitur corpus
 02020021 ocaliter: igitur animus corpus non
 02021005 poro, verum etiam ex corporeo, id
 02021009 nt faciem Patris mei, qui in celis
 02021018 inquit, sed nec bonos angelos, fax
 02021027 unus fiant, nec tale aliquid Deus

est, qui facit spiritus suos nuncios. Propterea et apost
 est. tota trinitas, secundum quod legitur in Evangelio Io
 est". Dicitur et spiritus deus, qui est tertius in trinit
 est. tertius in trinitate persona, qui proprie adpellatur
 est. eius". Dicitur et spiritus angelus: "Qui facit, inq
 est homo in animam viventem". Et Salomon ait: "Quis sci
 est. veluti oculus anime, id est, intellectus, unde cunct
 est, intellectus, unde cuncta intellegibilia intellegit,
 est. enim mihi deus, cui servio in spiritu meo". Quem dix
 est, inquit, omnis caro que movebatur super terram, volu
 est, in terra mortua sunt". Videat igitur, qui nullam cr
 est: inveniatur, et dicat utrum tripodalis an quatripedali
 est, aerem aut ignem eligat naturam anime esse hominis,
 est. corpus pecoris vel hominis. Omne igitur corpus quod
 est. acilicet quod ista non habeant; verumtamen et ipsa c
 est, et a veritatis regula alienum, ut anima de aliquo e
 est"; anima que peccare potest, utique corpus non est, s
 est, si Apostolus, sicut ipse ait, "Corpore absens, spi
 est. Si corpus occidi potest, anima, secundum quod domin
 est. Si anima imago Dei est, ipse quippe dicit: "Faciam
 est, ipse quippe dicit: "Faciamus hominem ad imaginem e
 est; profecto anima, que imago Dei est, corpus non est.
 est, corpus non est. Porro si anima corpus est, imago De
 est. Porro si anima corpus est, imago Dei non est. Sed q
 est, imago Dei non est. Sed quia verum est imaginem De
 est. Sed quia verum est imaginem Dei esse animam, et con
 est. imaginem Dei esse animam, et contrarium Scripture sa
 est. Sed in defensione animarum corporearum illud quam m
 est corpus quod continet, quam anima que continetur. Ve
 est, dicere; ergo non anima continetur a corpore, sed an
 est, tota exterius; tanta est in minori corporis parte,
 est. in minori corporis parte, quanta in maiori. Si enim
 est. in sensibus: tota itaque videt, tota audit, tota odo
 est, nec in loco; altera corporis, que in tempore est. in
 est. in loco; alia spiritus rationalis, que tantum in tem
 est. Sed forsitan respondebit: Ut quid requiritur a me q
 est anime, tanto quisque debet esse sapientior, quanto f
 est anime secundum corporis quantitatem quantitas. Porro
 est, omnia loca inlocaaliter continet. Si vas igitur a va
 est. inlocaaliter, illud maius est quod exterius est. Qu
 est. quod exterior est. Quomodo ergo anima, sicut dicitur
 est. Quomodo ergo anima, sicut dicitur parvum corpus, ta
 est, qualitatem habere; quia corpus non est, quantitatem
 est, quantitatem non habere. Quin etiam cogitet, si pote
 est". Quapropter secundum recte fidei catholice veritate
 est. Spiritus incommutabilis Deus est. Spiritus commutab
 est. Spiritus commutabilis facta natura, sed corpore mel
 est. anime et corporis; persona autem Christi mixtura est
 est. Dei et hominis". Et post paululum: "Verumtamen duar
 est. Verbum Dei, ac per hoc Verbi Dei et anime credibilis
 est. anima. Corporea ista sunt, ut mihi videtur, detur, e
 est, quisquis se talem reddi desiderat, qualis a Deo fac
 est, id est, similis Deo, non enim alia salus anime est,
 est, similis Deo, non enim alia salus anime est, aut rcn
 est, aut renovatio, aut reconciliatio auctori suo". Clau
 est. Porro vita corporis anime est, et in corpore vivit,
 est, et in corpore vivit, et tam vivit anima in parte co
 est, quantum in toto corpore, et vita hec anima est; nec
 est; nec locale est quod tam magnum est in toto quam in
 est. quod tam magnum est in toto quam in aliquo, et tam m
 est in toto quam in aliquo, et tam magnum in parvo quam
 est anima. Et quidquid inlocale est, corporeum non est:
 est, corporeum non est: igitur anima corpus non est. It
 est: igitur anima corpus non est. Item ratiocinatur anim
 est. Item ratiocinatur anima rationalis, et substantiali
 est: igitur incorporealis est anima. Item voluntas anime
 est anima. Item voluntas anime substantia eius est, et s
 est, et si tota vult anima, tota voluntas est, et volunt
 est, et voluntas corpus non est: igitur anima non est co
 est: igitur anima non est corpus. Item memoria inlocaalis
 est corpus. Item memoria inlocaalis quedam capacitas est,
 est, que nec multitudine recordabilium distenditur, nec
 est, qui meminit totus: et memoria corpus non est: non i
 est: non igitur corpus est animus. Item corpus nec adpro
 est animus. Item corpus nec adpropinquat Deo, nec accedi
 est". Et hactenus de incorporealitate anime disputatum si
 est. ex duplici substantia, eos esse adseverat, ut ex uno
 est": ex alio ad aliqua agenda in conspectu hominum veru
 est. putari creatores, si pro subtilitate sui sensus et o
 est. Nec si eosdem spiritus anime corporibus cogites, quo

02021028 carnali cogitationi difficillimum
03003002 risto. Sufficiat enim quod locutus
03004002 escitua populi ipsam epistolam, si
01004012 est proficiscitur. Plus perisque
02011010 oia, quia nec non sicut verno aut
01001014 articipium pertinent comprehendis.
01004003 toto libro tuo liquate declaratur.
01006003 tudine editas de libro sancti Iob.
01006010 ordinem libri sancti Iob exposuit.
02004008 ", sed contra corporalia nequie.
02004012 net septem spiritus nequiores se".
02004013 x in ore omnium prophetarum eius".
02005001 angelos malos, spiritus nuncupari.
02005011 em spiritus domini, ibi libertas".
02006004 ctus est homo in animam viventem".
02007005 Ego autem mente servio legi dei".
02009006 carne in qua erat spiritus vite".
02013012 vel digito tangatur, tota sentit".
02014021 as magnitudines corporum continet?
02015006 et altitudinem habere dignoscitur.
02018019 s unitor homini, ut Christus sit".
02018021 risti mixtura est Dei et hominis".
02020009 gno: non igitur localis est anima.
02020017 er: etiam corporalium reminiscitur.
02020021 er: igitur animus corpus non est".
02021019 starum nobis occultiora noverunt".
03003009 Evangelii iam necessaria non sunt.
01001001 Regularum a sanctitate tua editum,
01001005 ntemis huius seculi rebus caducis
01001007 tutum. Illic prudentia inter bonum
01001010 Illic fortitudo etiam in adversis
01001018 riant; qualiter vel qualia doceant;
01002005 " Ita enim que propria discipline
01002010 antummodo scienter predicare, cum
01002010 m sibi proficiat, nisi doctus sit;
01003022 est, ne subtrahatur illa suavitas
01004006 tra sustollat, dum per dei gratiam
01004008 is enim ea que consonant apostolis
01004009 iris. Pulcher enim pulchra dixisti
01004014 o laudari. Ego plane, licet fedus,
01004015 uri. Ego plane, licet fedus, et te
01004015 t te et omnia tua pulchra prospexi
01005007 sufficiat ei scire Christum Iesum
01005012 gerit? Quid si uxorem non habuerit.
01005016 ualem apostolica docet auctoritas.
01005019 a mysteria que per sacerdotes fiunt
01006010 Et satis miror hominem doctissimum
01006015 pus ipsum de libro sancti Iob, sed
01006017 delectatur. " Optabile namque est
02000002 ratri Epiphannio diacono Licinianus
02001006 est, corporali modo tantum finire;
02001010 tanquam homines non iam ex spiritu
02001011 d ex duobus subsistant corporibus.
02001013 , quod si locales forent, profecto
02002004 mnis qui Scripturas sanctas legere
02002005 ut tibi libros beati Augustini, sed
02002006 idemur, ad convincendum virum, qui
02002010 non perturbaret temporis qualitas,
02002013 , id saltim volumus quod possimus;
02003002 it, inquit, angelos suos spiritus,
02003006 t spiritus suos nuncios. Propterea
02003011 deret in occursum ethiopi eunucho;
02003013 t autem spiritus Philippo: accede,
02004001 um, postea spiritum nuncupari. Sed
02004005 nobis conculcatio adversus carnem
02004005 sanguinem, sed adversus principes
02004010 per loca inaquosa, querens requiem
02004011 , querens requiem et non invenit,
02004011 m et non invenit, et deinde vadet
02004012 ris scribitur: " Egrediar, inquit,
02005009 " Cum deus spiritus est". Dicitur
02005013 habet, hic non est eius". Dicitur
02006001 us testimonia reahibimus. Dicitur
02006002 omnis deus hominem de limo terre,
02006003 it in faciem eius spiraculum vite,
02007001 s domini ascendit sursum?" Dicitur
02008001 ui spiritus deo servimus". Dicitur
02008003 d Apostoli: " Orabo spiritu, orabo
est". Memores, frater dilecte, sententie domini, quia du
est in Prophetis, per se ipsum, et per suos Apostolos. N
est penes te, rescinde, et hoc te penitente quod d tribu
estimator pictor homo quam inanimata pictura. Sed hoc n
estivo tempore calefactus tantam vim habet, ut aquam ad
Et non solum pastoribus regulam vivendi describit, sed e
Et tamen portas quod metuebas. Pondus enim tuum sursum f
Et quia festinans pertransiit minime eas potentibus nobi
Et satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de stel
Et dominus in Evangelio: " Cum spiritus, inquit, imundu
Et in Regnorum libris scribitur: " Egrediar, inquit, et
Et alibi: " Spiritus fornicationis decepti eos". En habe
Et quia multa de thesauro Scripturarum, propter brevitat
Et iterum: " Si quis autem spiritum Christi non habet, h
Et Salomon ait: " Quis scit si spiritus domini ascendit
Et iterum: " Nos autem, inquit, sumus circumcisio, qui s
Et paulo post: " Consumpta est, inquit, omnis caro que m
Et cum sensus corporis quinario numero dispertiti sint,
Et idcirco rite creditur anima quantitate nullam, quali
Et cum intellexerit hanc lineam, quam diximus non esse c
Et post paululum dicit: " Persona hominis mixtura est an
Et post paululum: " Verumtamen duarum rerum rerum incorp
Et quidquid in locale est, corporum non est: igitur anim
Et cum meminit animus, totus meminit, et totus memoria e
Et hactenus de incorporeitate anime disputatum sit. Vid
Et paulo post: " Que in oculis sunt, inquit, non investig
Et si forte ipsum nomen novum de delectavit; quia ipsa e
et ad nos divina gratia opitulante perlatum, tanto liben
et in sua mutabilitate variantibus, ad eterne vite stati
et malum discretioalis limitem fingit, illic iustitia un
et in prosperis reperitur semper equalis, que nec in co
et, ne in tanto sacerdotali culmine extollantur quid aqua
et morum sunt ad sacerdotii meritum utilia esse signific
et innocens tantum sibi proficiat, nisi doctus sit; et d
et doctus, si doctrinam vivendo non adjuvet, omnino sibi
et opprimatur ista necessitas". Adtestatur Gregorius san
et obediencie meritum operisque boni efficientiam, fit s
et apostolicis viris. Pulcher enim pulchra dixisti et in
et in his pulchrum te esse ostendisti. Nolo enim te simi
et te et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum in com
et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum in comparat
et memetipsum in comparationem tui satis indecorum vidi.
et hunc crucifixum. Si autem non sufficit, nemo erit in
et tamen sine mulieris tactu non fuerit? Consolare ergo
et non reperitur qualis queritur: cessabit ergo fides qu
et ministros. In utroque periculum manet: aut talis ordi
et sanctum ut de stellis neias Origenis transferret. Mi
et alios libros morales quos fecisse te memoras in hoc l
et mihi percrem, sicut tuus Gregorius ait, usque ad ult
et Severus exigui Lectis litteris tuis, frater karissime
et excepto trinitate deo, non solum inrationalem spirit
et corpore, sed ex duobus subsistant corporibus, et ange
et angeli tantummodo corpora esse credantur. Hoc etiam i
et corporales forent. Unde subito preventus, nonnulla te
et credere studet, intellet. Addis etiam, ut tibi libr
et ceterorum qui de hac re definiunt, quantoscumque ha
et responsionibus tuis nullatenus adsentire dignatur, tr
et liceret ut libros eosdem, quos memoras, haberemus in
et tibi non que nos ipsi voluntatem sequentes nostram de
et ministros suos flammam ignis". Advertat igitur qui di
et apostolus Paulus ad hebræos ait: " Nonne omnes sunt
et post paululum dicit, pretermisso nomine angeli: " Di
et adiuuge te ad currum istum". Videtur profecto quem sup
et de angelis malis, quamvis de illorum societate bonoru
et sanguinem, sed adversus principes et potestates, advc
et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum;
et non inveniet, et deinde vadet et adsument septem spiri
et deinde vadet et adsument septem spiritus nequiores se"
et adsument septem spiritus nequiores se". Et in Regnorum
et oro spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius".
et spiritus deus, qui est tertia in trinitate persona, q
et spiritus angelus: " Qui factus, inquit, angelos suos s
et spiritus anima hominis secundum illud Geneseos: " For
et inspiravit in faciem eius spiraculum vite, et factus
et factus est homo in animam viventem". Et Salomon ait:
et spiritus mens, que est veluti oculus anime, id est, i
et spiritus vis quedam anime mente inferior, ubi cunctas
et mente". Dicitur et spiritus omnium animalium inration

02009001 spiritu, orabo et mente". Dicitur
 02009003 que, inquit, iumenta in genus suum
 02009005 ingressae sunt ad Noe in arcam, binam
 02009009 arm super terram, universi homines,
 02010002 sacrum Scripturarum convincatur,
 02010004 corpus esse. Omne videlicet corpus,
 02010004 . Omne videlicet corpus, et altum,
 02010004 elicit corpus, et altum, et latum,
 02010005 et latum, et longum est: inveniat,
 02010007 quattuor elementis, terra scilicet,
 02010012 esse hominis, vel spiritum angeli,
 02010016 m, aer ad pulmones, quem accipiunt
 02011002 ximus: omne corpus quod vivit, cum
 02011002 quod vivit, cum et arbores vivunt
 02011003 habeant, nec unde aerem accipiunt
 02011004 quod ista non habeant; verumtamen
 02011006 ur a terra, arbor esse non potest:
 02011008 erducta, vivere nullatenus potest;
 02011011 aquam ad superiora arboris elevet,
 02012002 subsistere. Quocirca absurdum est,
 02012012 it: " Faciamus hominem ad imaginem
 02012012 agem et similitudinem nostram",
 02012013 cit Deus hominem ad imaginem suam,
 02012015 erum est imaginem Dei esse animam,
 02013007 itur, si vivificatur, quanto magis
 02013014 odorat, tota tangit, tota gustat:
 02014006 extra corpus suum esse non posse,
 02014015 novinus, montium, fluminum, celi,
 02015005 filium aranee, quod pro modulo suo
 02015005 quod pro modulo suo et latitudinem
 02015010 stulos enim ait: " Quos praecivit,
 02017003 nam sorices; gemmas, quam famulam?
 02018003 redicatorem, antistitem Augustinum;
 02018020 Persona hominis mixtura est anime
 02018020 sona autem Christi mixtura est Dei
 02018023 redi debuit, quam unius incorporee
 02018025 t Verbum Dei, ac per hoc Verbi Dei
 02018026 re debet esse commixtio, quam anime
 02019003 poream quoque esse animam, inquit,
 02019009 librum De quantitate anime, multis
 02019013 ista sunt, ut mihi videtur, detur,
 02020005 st. Porro vita corporis anima est,
 02020005 is anima est, et in corpore vivit,
 02020007 ris est, quantum in loco corpore
 02020008 magnum est in toto quam in aliquo,
 02020011 tem ratiocinatur anima rationalis,
 02020011 ntialiter inest anime ratiocinari,
 02020013 oluntas anime substantia eius est,
 02020014 ota vult anima, tota voluntas est,
 02020016 stenditur, nec paucitate tenuatur,
 02020018 us meminit animus, totus meminit,
 02020018 us memoria est, qui meminit totus:
 02020020 o, nec recedit a Deo; animus autem
 02020020 it a Deo; animus autem et proximat
 02021018 res, si pro subtilitate sui sensus
 02021021 on investigamus, quo rerum genere,
 02021021 lica secundum propriam dignitatem,
 03001003 antes accepisse nos litteras tuas,
 03001006 tue indicant littere, susceperis,
 03001008 xordium litterarum ipsarum legens,
 03001010 ias ipsas perlegere, statim scidi,
 03001011 admirans quod his credulus fueris,
 03001011 is, et post Prophetarum vaticinia,
 03002009 requentat, aliquid operis faceret,
 03002010 iter agere, mulieri colum tenere,
 03002011 non ut dicitur, ballare, saltare,
 03002012 ne condita saltando male torquere,
 03003004 ubi tenere credidit sanctitatis tuae,
 03003008 te estis Prophetas, per se ipsum,
 03003008 psalms, et per suos Apostolos. Non
 03003012 oli scripturae divinae esse figmentum,
 03003013 colam aut epistolam esse celestem,
 03003012 stollam, si est penes te, rescipde,
 03003016 quod accepistis anathema sit". Sed
 03003016 d et illud Evangelium: " Omnis lex
 03004008 vulgata fuerint, omnino abiicienda
 03004009 erit. Ora pro nobis, domine sancte
 01001006 n sua mutabilitate variantibus, ad

et spiritus omnium animalium irrationalium, secundum illi
 et omne quod movetur in terra in genere suo, cunctumque
 et bina ex omni carne in qua erat spiritus vite". Et pau
 et cuncta in quibus spiraculum vite est, in terra mortua
 et desinat dicere: Preter Trinitatem domini, omne quod e
 et altum, et latum, et longum est: inveniat, et dicat ut
 et latum, et longum est: inveniat, et dicat utrum triped
 et longum est: inveniat, et dicat utrum tripedalis an qu
 et dicat utrum tripedalis an quatripedalis sit anima hom
 et aqua, aer, vel igne, unde alia compacta sunt corpora
 et non pudet ut credatur inde esse animam hominis aut sp
 et reddunt tanquam folles, ignis ad oculos. Nec moveat q
 et arbores vivunt et oculos non habeant, nec unde aerem
 et oculos non habeant, nec unde aerem accipiunt et redda
 et reddant. Certum est scilicet quod ista non habeant; v
 et ipsa ex quattuor elementis constare videntur. Quanta
 et nisi aqua ab aere attracta per medullas arboris usque
 et nisi aer ab igne fuerit calefactus, aquam levare non
 et viriditatem foliis servet; sed paulatim hiberno tempo
 et a veritatis regula alienum, ut anima de aliquo elemen
 et similitudinem nostram", et fecit Deus hominem ad ima
 et fecit Deus hominem ad imaginem suam, et Deus incorp
 et Deus incorporeus est; profecto anima, quae imago Dei e
 et contrarium Scripturae sanctae dici non potest, anima co
 et continetur? Nec enim sic implet corpus, quod continet
 et cum corpus movet ipsa per locum, non movetur ipsa in
 et secundum magnitudinem corporis anima quantitate finit
 et terre, vel reliquarum species rerum animo continemus?
 et latitudinem et altitudinem habere dignoscitur. Et cum
 et altitudinem habere dignoscitur. Et cum intellexerit h
 et predestinavit conformes fieri imaginis filii eius". I
 et plerumque etiam amplius appenditur equus quam servus,
 et licet pene in omnibus Opusculis suis, ubi enim causa e
 et corporis; persona autem Christi mixtura est Dei et ho
 et hominis". Et post paululum: " Verumtamen duarum rerum
 et alterius corporee. Nam si anima in sua natura non fal
 et anime credibilior debet esse commixtio, quam anime et
 et corporis. Sed hoc in nobis ipsius experimur, illud in
 et si difficile tardioribus persuaderi potest, mihi tamen
 et multiplicibus disputationibus referunt, in quo inter
 et de consuetudine corporum sic animam querimus. Ideoque
 et in corpore vivit, et tam vivit anima in parte corpori
 et tam vivit anima in parte corporis, quam in toto corpo
 et vita haec anima est; nec locale est quod tam magnum es
 et tam magnum in parvo quam in magno: non igitur localis
 et substantialiter inest anime ratiocinari, et ratio inc
 et ratio incorporealis atque inlocata est: igitur incorp
 et si tota vult anima, tota voluntas est, et voluntas co
 et voluntas corpus non est: igitur anima non est corpus.
 et incorporeabiliter etiam corporalium reminiscitur. Et c
 et tota memoria est, qui meminit totus: et memoria corp
 et memoria corpus non est: non igitur corpus est animus.
 et proximat et longinquat inlocaliter: igitur animus cor
 et longinquat inlocaliter: igitur animus corpus non est"
 et corporis, semina rerum istarum nobis occultiora noveru
 et corpora angelica secundum propriam dignitatem, et eor
 et eorum quaedam corporalis actio continetur". In octavo
 et de vestre sospitatis bono gaviso. Sed in id non mihi
 et de tribunalis populis eas feceris adnunciari. Ego enim
 et non patienter ferens nec dignum ducens nentias ipsas p
 et eas in terram proleci, admirans quod his credulus fue
 et post Prophetarum vaticinia, et Christi Evangelia, Apo
 et Christi Evangelia, Apostolorumque eius epistolae, nec
 et non saltaret. Mellius erat viro hortum facere, iter
 et non ut dicitur, ballare, saltare, et membra a deo ben
 et membra a deo bene condita saltando male torquere, et
 et ad excitandam, abidingam, nugatoribus, cancionibus procl
 et in presentia populi ipsam epistolam, nec est, penes te,
 et per suos Apostolos. Nam et his non litteras transmitti
 et his non litteras transmittit ab e celo, sed Spiritu sa
 et omnem scripturam divinam epistolam aut epistolam eque
 et ad nos de celo in ipse transmissam: Emedet pro, quod
 et hoc te penitet quod de tribunalis eam feceris, resilar
 et illud Evangelium: " Omnis lex et Prophete usque ad Io
 et Ipheta usque ad Iohannem prophetaverunt". Deinceps,
 et detestanda sanctitas tua novorit. Ora pro nobis, domi
 et in Christo karissime frater.
 eterne vite stationem oculos mentis aperiat? Liber hic t

01001013 imponit. Illic cuncta que ad vite
 02003011 quatus, ut descenderet in occursum
 01001009 que anime subdit. Illic fortitudo
 01001014 bus regulam vivendi describit, sed
 01002006 meritum utilia esse significat, si
 02001008 un Scripturas spiritus vite, vorum
 02001012 ummodo corpora esse credantur. Hoc
 02002004 credere studeat, intellet. Addis
 02003009 ut scilicet nomen nature. Similiter
 02004015 bet non solum angelos bonos, verum
 02010006 hominis vel spiritus angeli: dicat
 02014016 ecies rerum animo continemus? Quis
 02015001 est, quantitatem non habere. Quin
 02015003 solum habet longitudinem; auferat
 02017002 nostrum adferat commodum. Quis non
 02017004 gemmam, quam famulam? et plerumque
 02018006 era, nec nobis legere vacat; pauca
 02018012 ura, sed corpore melior". In libro
 02019001 a anime potuisse misceri. In libro
 02019014 querimus. Ideoque bene precipitur
 02020017 late tenuatur, et incorporabiliter
 02021005 tia non solum ex incorporeo, verum
 02021022 ralis actio continetur". In octavo
 01003016 sine quo regi populus non potest,
 02018003 ene in omnibus Opusculis suis, ubi
 01003004 sub sole. Sed opus ipsum, quod per
 02003011 ut descenderet in occursum ethiopi
 03001011 Prophetarum vaticinia, et Christi
 03003008 a facta essent, post predicationem
 02004009 corporalia nequitie. Et dominus in
 02005008 trinitas, secundum quod legitur in
 02012009 t, anima, secundum quod dominus in
 02021007 recedant, secundum quod dominus in
 03004006 pistis anathema sit". Sed et illud
 03004005 era ad Galatas scripsit: " Si quis
 01005017 r: cessabit ergo fides que constat
 02001010 d corpora, tamquam homines non iam
 02001011 non iam ex spiritu et corpore, sed
 02002014 rimus, sed que in memoriam nostram
 02009005 sunt ad Noe in arcam, bina et bina
 02010006 a vel spiritus angeli: dicat etiam
 02010014 is. Omne igitur corpus quod vivit,
 02011004 ta non habeant; verumtamen et ipsa
 02012001 biliter diximus omne corpus vivens
 02018007 egere vacat; pauca etiam que nobis
 02021005 amem in libro Trinitatis non solum
 02021005 n solum ex incorporeo, verum etiam
 02021005 o, verum etiam ex corporeo, id est
 02021006 substantia, eos esse adseverat, ut
 02021009 iem Patris mei, qui in celis est":
 02022004 cilius credat, in quantum quivimus
 01001011 trariis frangitur nec in prosperis
 02010010 otest, fortassis quia in elementis
 02022003 recto tempore providentes, hos duos
 03003005 iritu sancto eorum corda replebat.
 02010007 x quo elemento habeat substantiam:
 02010006 e, corporali modo tantum finire; et
 03002012 dita saltando male torquere, et ad
 02018004 ibus Opusculis suis, ubi cum causa
 01004002 tus cuius stilum adsequeris, cuius
 02004009 : " Cum spiritus, inquit, imundus
 02000002 anio discono Licinianus et Severus
 01006016 te memoras in hoc libro Regularum,
 01002001 antur quid agant. Adstantur huic
 02019007 rporis sensibus dediti, nihil esse
 03001008 pi, in presentia ipsius perlatoris
 02018026 t corporis. Sed hoc in nobis ipsis
 01006021 r, sicut optamus, beatissime papa.
 01002004 t prophete. Ilarius sanctus dicit,
 01003008 desiderat, opus bonum desiderat".
 01006009 secundum ordinem libri sancti Iob
 02014005 itur a me quanta anima magnitudine
 02013009 aqua, ut tantum interius sit, non
 02013010 ta igitur anima interius est, tota
 02014019 uod interius, illud maius est quod
 01001018 t, ne in tanto sacerdotali culmine
 02012005 apostolo, quodcumque fecerit homo,
 02014005 e extendatur, cum veraciter pateat

eternis participium pertinent comprehendis. Et non solum
 ethiopi eunucho; et post paululum dicit, pretermissis non
 etiam in adversis et in prosperis reperitur semper equa
 etiam his, qui regimini officium nullum habent, vivendi
 etiam hec, que ad docende ac tuende fidei scientiam necesse
 etiam rationalium spiritus, angelorum vel hominum, non d
 etiam in preiudicio animarum adducens, quod si locales f
 etiam, ut tibi libros beati Agustini, sed et ceterorum q
 etiam in Actis Apostolorum Lucas de Philippo refert quod
 etiam angelos malos, spiritus nuncupari. Et quia multa d
 etiam ex quo elemento habeat substantiam: exceptis quatt
 etiam locus tam grandis anime, cum tanta spatia locorum
 etiam cogitet, si potest, quid sit in geometrica discip
 etiam cogitationem omnium rerum corporearum, quamvis min
 etiam malit habere panem, quam sorices; gemmam, quam fam
 etiam amplius appenditur equus quam servus, dum scilicet
 etiam que nobis ex libris eius ad incorporalitate anime
 etiam De virginitate Sancte Marie, quem ad Volusianum se
 etiam De origine anime, quem ad sanctum Hieronymum presb
 etiam in mysteriis, ut omnia corpora contemnat, univers
 etiam corporallium reminiscitur. Et cum meminit animus, t
 etiam ex corporeo, id est ex duplici substantia, eos esse
 etiam libro, docens Deum non esse corpus, " Nec sicut co
 etsi ita teneatur atque administraretur ut decet, tamen in
 eum causa exegit, animam vel angelum instruat incorporeu
 eundem honorem vel potentiam fit, si recte atque utilite
 eunucho; et post paululum dicit, pretermissis nomine ang
 Evangelia, Apostolorumque eius epistolas, nescio cuius h
 Evangelii iam necessaria non sunt. Et si forte ipsum non
 Evangelio: " Cum spiritus, inquit, imundus exierit ab h
 Evangelio Iohannis: " Cum deus spiritus est". Dicitur et
 Evangelio ait, occidi non potest; profecto anima que occ
 Evangelio, cum de non contemendis parvulis ageret: " Qu
 Evangelium: " Omnis lex et Prophete usque ad Iohannem p
 evangelizaverit vobis preter id quod accepistis anathema
 ex auditu: cessabit baptismus si non fuerit qui baptizat
 ex spiritu et corpore, sed ex duobus subsistant corporib
 ex duobus subsistant corporibus, et angeli tantummodo co
 ex seniorum nostrorum definitionibus colligentes coacerv
 ex omni carne in qua erat spiritus vite". Et paulo post:
 ex quo elemento habeat substantiam: exceptis quattuor ele
 ex quattuor elementis subsistit; corpus enim proprie per
 ex quattuor elementis consistere videntur. Quantacumque si
 ex quattuor elementis subsistere. Quocirca absurdum est,
 ex libris eius ad incorporalitate anime aut angeli adst
 ex incorporeo, verum etiam ex corporeo, id est ex duplic
 ex corporeo, id est ex duplici substantia, eos esse adse
 ex duplici substantia, eos esse adseverat, ut ex uno a D
 ex uno a Dei contemplatione non recedant, secundum quod
 ex alio ad aliqua agenda in conspectu hominum veraciter
 ex Opusculis eorum memoria retinere, scripta per vos not
 exaltatur. Illic temperantia furorem libidinis frangit d
 excellentior aer vel ignis est, aeream aut ignem eligat d
 excellentissimos tractatores, ut facilius credat, in qua
 Exceptis enim decem preceptis, que in tabulis lapideis m
 exceptis quattuor elementis, terra scilicet, et aqua, aer
 excepto trinitate deo, non solum irationalium spiritus
 excitandam libidinem nugatoribus cancionibus proclamare.
 exegit, animam vel angelum instruat incorporeum, verumta
 exemplo delitescere cupiebas, ut pondus sacerdotii decli
 exierit ab homine, ambulat per loca inaquosa, querens re
 exigui Lectis litteris tuis, frater karissime, grandi su
 exiguitati nostre transmittere. Tui enim sumus, tua lege
 eximie doctrine sancti antiqui patres, doctores defensor
 existant quod non per sensus corporis percipias memin
 exordium litterarum ipsarum legens, et non patienter fer
 experimur, illud in Christo credere iubemur: si autem ut
 Explicit epistola beati Liciniani. Domino sancto ac vene
 exponens verba apostoli doctoris gentium: " Ita enim que
 Exponere voluit quid sit episcopus, quia nomen est operi
 exposuit. Et satis miror hominem doctissimum et sanctum
 extendatur, cum veraciter pateat extra corpus suum esse
 exterius. Tota igitur anima interius est, tota exterius;
 exterius; tanta est in minori corporis parte, quanta in
 exterius est. Quomodo ergo anima, sicut dicitur parvum c
 extollantur quid agant. Adstantur huic eximie doctrine
 extra corpus est"; anima que peccare potest, utique corp
 extra corpus suum esse non posse, et secundum magnitudin

02013011 s parte, quanta in maiori. Si enim
 01005001 precor per gratiam dei, que in te
 01005003 re. Compellimur igitur necessitate
 03002010 ltaret. Meliusque erat viro hortum
 03002009 iam non frequentat, aliquid operis
 02012011 mago Dei est, ipse quippe dicit:
 01005015 im mctuius ne per necessitatem en
 02006003 em de limo terre, et inspiravit in
 02021009 " Quia angeli eorum semper vident
 02018022 erum rerum incorporearum commixtio
 02018030 Incorporum alterumque corporum,
 02018034 t hominis, potuisse misceri, multo
 02022004 a excellentissimos tractatores, ut
 02003002 angelis Psalmographus dicat: " Qui
 02003004 os corporeos esse, quia dixit: Qui
 02003005 atine nuncius dicitur, id est, qui
 02005013 Dicitur et spiritus angelus: " Qui
 01006013 ue cum angelis neque cum hominibus
 02018011 is Deus est. Spiritus commutabilis
 03003007 lo? Non igitur credas, que nunquam
 03003008 numquam facta leguntur: quod si ea
 03001013 omnis litteras sub nomine Christi
 02006003 in faciem eius spiraculum vite, et
 02019016 alem reddi desiderat, qualis a Deo
 01004014 e me oportet mentiri, nec te decet
 02018023 ee. Nam si anima in sua natura non
 02017003 panem, quam sorices; gemmam, quam
 02021017 os, inquit, sed nec bonos angelos,
 02005002 de decerpentes, pretermittimus, ne
 01005002 cam, sed libenter doceas que me
 02019003 ihus persuaderi potest, mihi lamem
 02018029 rum citius crederemus? Quomodo non
 03001006 peris, et de tribunali populis cas
 03004003 te peniteat quod de tribunali eam
 02012004 atum, dicente Apostolo, quodcumque
 01006015 , sed et alios libros morales quos
 02016002 ritatem, credimus Deum incorporeum
 01003002 tum Ambrosius in illis libris quos
 02012012 nem et similitudinena nostram", et
 01004014 et falso laudari. Ego plane, licet
 02016007 celestia terrestribus, masculinum
 02001007 inrationalium spiritus iumentorum,
 03001009 m ipsarum legens, et non patienter
 01004004 metuebas. Pondus enim tuum sursum
 01006004 ditas de libro sancti Iob. Et quia
 02021026 lia mullum, in unum collecti unus
 01005010 iendum est preceptis tuis ut talis
 02018017 atur anima corpori, ut una persona
 02018033 ncorpoream corpori, ut una persona
 01002007 tiam hec, que ad docende ac tuende
 02016001 us est". Quapropter secundum recte
 02018032 tis incredulos provocans vocans ad
 01005017 tur qualis queritur: cessabit ergo
 01005005 d officium sacerdotale veniat, quid
 02018014 Deus homini permixtus sit, ut una
 01005003 necessitate facere, quod doces non
 02015010 scivit, et predestinavit conformes
 02018015 ret persona Christi; cum hoc simul
 03003012 Petri Apostoli, scito diaboli esse
 02015010 estinavit conformes fieri imaginis
 02015005 , quamvis minutissimarum, usque ad
 01001008 onum et malum discretionis limitem
 02001006 od deus est, corporali modo tantum
 02014007 itudinem corporis anima quantitate
 01003005 d per eundem honorem vel potentiam
 01003005 ntiam fit, si recte atque utiliter
 01004007 ritum operisque boni efficientiam,
 02018016 em ipsi reddant de re que quotidie
 01005019 sancta mysteria que per sacerdotes
 02011005 umque sit proceritas arboris, nisi
 02018013 inquit, quidam rationem reddi sibi
 02003003 s suos spiritus, et ministros suos
 02014014 s civitatum quas novimus, montium,
 02011009 ideo autumnii frigore lapsa cadunt
 02011011 ora arboris elevet, et viriditatem
 02010016 quem accipiunt et reddunt tamquam
 02001013 animarum adducens, quod si locales
 02001013 les forent, profecto et corporales
 02006002 hominis secundum illud Genesios: "
 02004013 etarum eius". Et alibi: " Spiritus

extrema corporis pars vel digito tangatur, tota sentit.
 exuberat, ut non respuas deprecantem, sed libenter doceat
 facere, quod doces non fieri. Peritus enim dum non reppe
 facere, iter agere, mulieri colum tenere, et non ut dici
 faceret, et non saltaret. Meliusque erat viro hortum fac
 Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram",
 faciamus que non debemus. Ecce obediendum esse preceptis
 faciem eius spiraculum vite, et factus est homo in anima
 faciem Patris mei, qui in celis est": ex alio ad aliquam
 facilius credi debuit, quam unius incorporee et alterius
 facilius potuisse misceri? " Hec disputatio vera ratione
 facilius credere debent, Verbum Dei incorporeum incorpor
 facilius credat, in quantum quivimus ex Opusculis eorum
 facit, inquit, angelos suos spiritus, et ministros suos
 facit angelos suos spiritus, non corpora: angelos enim g
 facit spiritus suos nuncios. Propterea et apostolus Paul
 facit, inquit, angelos suos spiritus". Unde iam superior
 facta esse Scriptura sancta declarat. Dignetur ergo beat
 facta natura, sed corpore melior". In libro etiam de vir
 facta leguntur: quod si ea facta essent, post predicatio
 facta essent, post predicationem Evangelii iam necessari
 factas, eius esse crederis; ubi nec sermo elegans, nec
 factus est homo in animam viventem". Et Salomon ait: " Q
 factus est, id est, similis Deo, non enim alia salus ani
 falso laudari. Ego plane, licet fedus, et te et omnia tu
 fallitur, incorpoream se esse comprehendit. Multo magis
 famulam? et plerumque etiam amplius addidit equus qua
 fas est putari creatores, si pro subtilitate sui sensus
 fastidium scilicet legentibus generemus, ipse qui angelo
 fateor ignorare. Compellimur igitur necessitate facere,
 fateor esse persuasum". Hec verba beati Augustini ostendit
 fatentem duo Incorpora, quam unum incorporeum alterumq
 feceris adnunciari. Ego enim mox a te transmissus accepi
 feceris recitari, beati Apostoli sequens doctrinam, quod
 fecerit homo, extra corpus est"; anima que peccare potes
 fecisse te memoras in hoc libro Regularum, exiguitati no
 fecisse aliqua incorporea, aliqua corporea; preposuisse
 fecit de Officiis. Adtestatur sanctus Augustinus dicens:
 fecit Deus hominem ad imaginem suam, et Deus incorporeus
 fedus, et te et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum
 femenino, maxime valentem minus valentiori. Sed hec dici
 feralem, vel avium, vel reliquorum, in quibus est secun
 ferens nec dignum duceas nenas ipsas perlegere, statim
 fertur, non deorsum; non quod te ad ima premat, sed quod
 festinans pertransiit minime eas petentibus nobis ostend
 fiant, nec tale aliquid Deus est. Nec si eodem spiritus
 fiat, qualem apostolica docet auctoritas, et non reperit
 fiat hominis: Nam sicut in unitate persone anima uniter
 fiat hominis, potuisse misceri, multo facilius credere d
 fidel scientiam necessaria sunt, inter reliqua non deuru
 fidel catholice veritatem, credimus Deum incorporeum fec
 fidem ducet: ut scilicet sicut credunt animam incorporea
 fides que constat ex auditu: cessabit baptismus si non f
 fiendum est nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordinetur;
 fieret persona Christi; cum hoc simul fieri oportuerit,
 fieri. Peritus enim dum non reperitur qui ad officium sa
 fieri imaginis filli eius". Intellegat igitur quod Apost
 fieri oportuerit, quas rationem ipsi reddant de re que
 figmentum, et omnem scripturam divinam epistolam aut epi
 filli eius". Intellegat igitur quod Apostolus ait: " Qui
 filium aranee, quod pro modulo suo et latitudinem et alti
 fingit, illic iustitia unicuique sua tribuit, dum deo an
 finire; et excepto trinitate deo, non solum inrationaliu
 finire? Ergo si iuxta quantitatem corporis quantitas est
 fit, si recte atque utiliter fit, id est ut valent ad ea
 fit, id est ut valent ad eam salutem subditorum, que sec
 fit suave quod per imbecillitatem humanam videbatur habe
 fit, quomodo miscetur anima corpori, ut una persona fia
 fiat et ministros. In utroque periculum manet: aut tali
 fixa radicibus contineatur a terra, arbor esse non potes
 flagitant, quomodo Deus homini permixtus sit, ut una fie
 flammam ignis". Advertat igitur qui dicit angelos corpor
 fluminum, celi, et terre, vel reliquarum species rerum a
 folia, quia nec non sicut verno aut estivo tempore calef
 foliis servet; sed paulatim hiberno tempore succedente f
 folles, ignis ad oculos. Nec movent quod diximus: omne c
 forent, profecto et corporales forent. Unde subito prove
 forent. Unde subito preventus, nonnulla testimonia Scrip
 Formavit igitur dominus deus hominem de limo terre, et i
 fornicationis decepit eos". En habet non solum angelos b

02014004 is, que tantum in tempore est. Sed
 02010010 det. Sed quia invenire non potest.
 01005007 . Sed pertractet prudentia tua, ne
 03003009 illi iam necessaria non sunt. Et si
 01001009 immam corpusque anime subdit. Illic
 01001012 illic temperantia Furorem libidinis
 01001011 per equalis, que nec in contrariis
 02001001 verus exigit; lectis litteris tuis,
 02018001 d iam vel nunc accipiat, karissime
 02022001 tioni difficillimum est. Memores,
 03004009 ine sancte et in Christo karissime
 02000001 niani. Domino sancto ac venerabili
 03002008 stianus, si die ipso Ecclesiam non
 02011012 aulatum hiberno tempore succedente
 02011009 e non potest. Denique ideo autumni
 01005010 sse non debet. Bigamis enim aperta
 02022007 e plurimorum testium, si producti
 03004008 i qua nova vel inusitata divulgata
 03001010 roicci, admirans quod hix credulus
 01005013 t et tamen sine mulieris tactu non
 01005018 auditu; cessabit baptismus si non
 02002008 l certe nobis si aliquid divinitus
 02011007 dallas arboris usque ad summitatem
 02011008 atenus potest; et nisi aer ab igne
 02014009 s que debet esse sapientior, quanto
 03003013 s esse celestes, et ad nos de celo
 02020002 me tres, omni eloquentia splendore
 01001012 peris exaltatur. Illic temperantia
 03004004 ns doctrinam, quod inter cetera ad
 03001004 tuas, et de vestre sospitatis bono
 02017003 malit habere panem, quam sorlices;
 02009003 m et omne quod movetur in terra in
 02016003 a, aliqua corporea; preposuisse in
 02016005 pravis, immortalia mortalibus. In
 02021020 nquit, non investigamus, quo rerum
 02005003 , ne fastidium scilicet legentibus
 02006001 ritus anima hominis secundum illud
 02009002 lium irrationalem, secundum illud
 01002005 , exponens verba apostoli doctoris
 02009002 " Universaque, inquit, lumenta in
 02009004 suo, cunctumque volatile secundum
 02015001 am cogitet, si potest, quid sit in
 01001017 hoc officium veniant; qualem vitam
 01003011 uperintendit, curam scilicet eorum
 02003005 piritus, non corpora: angelos enim
 01006008 arii episcopi Pictaviensis quos de
 01003009 uia nomen est operis, non honoris;
 02001001 s litteris tuis, frater karissime,
 02014009 sapientior, quanto fuerit corpore
 02014010 ntiores esse minores, quam corpore
 02014016 o contineamus? Quis etiam locus tam
 02014013 in parvum corpus tantas corporum,
 01001002 itate tua editum, et ad nos divina
 01004006 od ad astra sustollat, dum per dei
 01005001 is indecorum vidi. Unde precor per
 01004006 illitatem humanam videbatur habere
 01000005 OME DIRECTA Domino beatissimo Pape
 01000002 COPI DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM
 01002002 re, Ilarius, Ambrosius, Agustinus,
 01004001 matur ista necessitas". Adtestatur
 01006018 e est et mihi percarum, sicut tuus
 02013014 it, tota odorat, tota tangit, tota
 02011002 um et arbores vivant et oculos non
 02011003 Certum est scilicet quod ista non
 02010006 ngeli: dicat etiam ex quo elemento
 02014012 orro autem, si tantam magnitudinem
 02017001 . Sed hec dicimus ostendentes quid
 03002004 is resurrexit, reverentissimum non
 01006007 librorum ductus eius transponeres.
 01001016 m habent, vivendi regulam tribuis.
 01001015 his, qui regiminis officium nullum
 01004007 r imbecillitatem humanam videbatur
 01006002 it nos preteriens, qui dixit nobis
 01006012 est, ut credam astra celi spiritus
 02002006 hac re definierunt, quantoscumque
 02014022 ima quantitatem nullam, qualitatem
 02014022 um nec quantitatem, nec qualitatem
 02014023 ur equalis Deo non est, qualitatem
 02014024 ia corpus non est, quantitatem non

forstian respondebit: Ut quid requiritur a me quanta Ani
 fortassis quia in elementis excellentior aer vel ignis e
 forte ad peritiam non sufficere et scire Christum Iesum
 forte ipsum nomen novum te delectavit; quia ipsa epistol
 fortitudo etiam in adversis et in prosperis reperitur a
 frangit discretique voluptatibus modum imponit. Illic cu
 frangitur nec in prosperis exaltatur. Illic temperantia
 frater karissime, grandi sumus admiratione permoti, eo q
 frater, qui te minime audire detrectat, sanctum atque eg
 frater dilecte, sententie domini, quia duorum aut trium
 frater.
 fratri Epiphanio diacono Licinianus et Severus exigui Le
 frequentat, aliquid operis faceret, et non saltaret. Mel
 frige factus, aqua ad inferiora descendens, arbor arescit
 frigore lapsa cadunt folia, quia aer non sicut verno aut
 fronte resistimus ne sacramentum utique corrumpamus. Qui
 fuerint, adsentire curabit. ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA AD
 fuerint, omnino abiecta et detestanda sanctitas tua no
 fueris, et post Prophetarum vaticinia, et Christi Evange
 fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo ut non puniamur nec
 fuerit qui baptizati; cessabant illa sacrosancta mysteria
 fuerit inspiratum, ut scribamus hortariis. Unde sciat san
 fuerit perducta, vivere nullatenus potest; et nisi aer a
 fuerit calefactus, aquam levare non potest. Denique ideo
 fuerit corpore grandior. Ad vero cum plerumque cernamus
 fuisse transmissas. Emendet ergo quod temere credidit sa
 fulgentes: in quibus inter cetera ingenii sui preclariss
 furorem libidinis frangit discretique voluptatibus modum
 Galatas scripsit: " Si quis evangelizaverit vobis preter
 gavisos. Sed in id non minime contristatis sumus, quod li
 gemmam, quam famulam? et plerumque etiam amplius appendi
 genere suo, cunctumque volatile secundum genus suum, uni
 genere incorporearum rerum rationalia inrationabilibus,
 genere igitur rerum corporearum, sensibilia insensibilib
 genere, et corpora angelica secundum propriam dignitatem
 generemus, ipse qui angelos spiritus non esse credit, sa
 Genesios: " Formavit igitur dominus deus hominem de limo
 Genesios: " Universaque, inquit, lumenta in genus suum et
 gentium: " Ita enim que propria discipline et morum sunt
 genus suum et omne quod movetur in terra in genere suo,
 genus suum, universe aves, omnesque volucres ingressu su
 geometrica disciplina punctum, quid linea, que nullam ha
 gerant, cum venerint; qualiter vel qualia doceant; et, n
 gerens: scopus quippe intentio est. Ergo episcopum, si v
 graece, latine nuncius dicitur, id est, qui facit spiri
 graeco Origenis in latium vertit; sed non omnia secundu
 graecum est enim atque inde ductum vocabulum, quod ille
 grandi sumus admiratione permoti, eo quod quendam virum
 grandior. Ad vero cum plerumque cernamus sapientiores es
 grandiores, non est anime secundum corporis quantitatem
 grandis anime, cum tanta spatia locorum continet? Sed qu
 granditates imaginum continet? An non omnes magnitudines
 gratia opitulante perlatum, tanto libentius legimus, qua
 gratiam et obedientie meritum operisque boni efficientia
 gratiam dei, que in te exuberat, ut non respuas deprecam
 gravednem. Dicis enim ea que consonant apostolis et apo
 Gregorio Licinianus Episcopus Librum Regularum a sancti
 GREGORIO PAPA URBIS ROMAE DIRECTA Domino beatissimo Pap
 GREGORIUS. Hi omnes testimonium habent quod dicitur, sicut ap
 Gregorius sanctus cuius stylum adsequeris, cuius exemplo
 Gregorius ait, usque ad ultimum discere senectutem". Inc
 gustat: et cum corpus movet ipsa per locum, non movetur
 habeant, nec unde aerem accipiant et reddant. Certum est
 habeant; verumtamen et ipsa ex quattuor elementis consta
 habeat substantiam: exceptis quattuor elementis, terra sc
 habeat animam, quantam corpus, quomodo in parvum corpus t
 habeat ordo nature, non quid nostrum adferat commodum. Q
 habeat? Sed quantum sentio, ideo novus iste predicator h
 Habemus sane libellos sex beati Ilarii episcopi Pictavie
 Habent enim pastores in quadraperitita tua distributione
 habent, vivendi regulam tribuis. Habent enim pastores in
 habere gravednem. Dicis enim ea que consonant apostolis
 habere se homelias a vestra beatitudine editas de libro
 habere rationales, que neque cum angelis neque cum homin
 habere videmur, ad convincendum virum, qui et responsion
 habere illum: Deum nec quantitatem, nec qualitatem habere
 habere. Quia igitur equalis Deo non est, qualitatem habe
 habere; quia corpus non est, quantitatem non habere. Qui
 habere. Quia etiam cogitet, si potest, quid sit in geome

02015006 suo et latitudinem et altitudinem
 02017002 rat commodum. Quis non etiam malit
 02002011 et ut libros eosdem, quos memoras,
 02004014 tus fornicationis decepit eos". En
 02005012 Si quis autem spiritum Christi non
 02011010 tivo tempore caelestis tantam vim
 02015002 na punctum, quid linea, que nullam
 02015003 nem, nullam altitudinem, sed solum
 02018009 vimus. In libro igitur qui titulum
 01005012 erem tetigerit? Quid si uxorem non
 01003003 n actione non amandus est honor in
 02002005 Agustini, sed et ceterorum qui de
 02020021 igitur animus corpus non est". Et
 02015006 e dignoscitur. Et cum intellexerit
 02004006 adversus mundi rectores tenebrarum
 02003006 . Propterea et apostolus Paulus ad
 02018030 reum, facilius potuisset misceri?
 02019004 mihi tamen fateor esse persuasum".
 01002006 m utilia esse significat, si etiam
 02017001 me valentem minus valentiori. Sed
 02020007 , quantum in toto corpore, et vita
 03001002 pignit, cogente caritate Christi,
 02003008 ministerium missi propter eos qui
 01002003 , Ambrosius, Agustinus, Gregorius,
 02011012 itatem foliis servet; sed paulatim
 01001006 ionem oculis mentis aperiat? Liber
 02005012 autem spiritum Christi non habet,
 02007004 servio in spiritu meo". Quem dixit
 02019001 De origine anime, quem ad sanctum
 01001015 gulam vivendi describis, sed etiam
 01004009 Pulcher enim pulchra dixisti et in
 02022006 vos notescenda mandavimus. Quod si
 03001010 s in terram profecti, admirans quod
 03003003 sum, et per suos Apostolos. Nam et
 02001012 tantummodo corpora esse credantur.
 01001017 ertita tua distributione quales ad
 01004012 r homo quam inanimata pictura. Sed
 01005008 i autem non sufficit, nemo erit in
 01006006 displicuisse vobis illud opus, sed
 01006016 morales quos fecisse te memoras in
 02002002 lla testimonia Scripturarum contra
 02005006 piritus appellari. Verumtamen quia
 02018015 ut una fieret persona Christi; cum
 02018025 incorporeum est Verbum Dei, ac per
 02018026 lxtio, quam anime et corporis. Sed
 03002005 sentio, ideo novus iste predicator
 03002007 s preparat, aut in eo ambulet. Sed
 03003001 amare. Absit ergo a sanctitate tua
 03004002 lam, si est penes te, rescinde, et
 01006002 teriens, qui dixit nobis habere se
 02004009 ritus, inquit, imundus exierit et
 01006010 ancti lob exposuit. Et satis miror
 02006002 os: " Formavit igitur dominus deus
 02012007 ns, spiritu autem presens" iudicat
 02012011 est, ipse quippe dicit: " Faciamus
 02012012 litadina nostra", et fecit Deus
 02001010 ici spiritus, sed corpora, tamquam
 02009008 que reptam super terram, universi
 02018014 reddi sibi flagrant, quomodo Deus
 02018018 ita in unitate persone Deus unitur
 01006013 s, que neque cum angelis neque cum
 02006001 ibulum. Dicitur et spiritus anima
 02010005 pedalis an quatripedalis sit anima
 02010011 ut ignem eligit naturam anime esse
 02010012 pudet ut credatur inde esse animam
 02010013 ngeli, unde est corpus pecoris vel
 02018017 anima corpori, ut una persona fiat
 02018019 A post paululum dicit: " Persona
 02018021 a autem Christi mixtura est dei et
 02018033 oreum corpori, ut una persona fiat.
 03001012 ureque eius epistolas, nescio cuius
 02001009 ationalium spiritus, angelorum vel
 02021010 alio ad aliqua agenda in conspectu
 02022002 nte domini, quia duorum aut trium
 01004012 r. Plus plerisque estimetur pictor
 02006003 ius spiraculum vite, et factus est
 02012005 cente Apostolo, quodcumque fecerit
 02018018 e persone anima unitur corpori, ut
 01003003 cens: " In actione non amandus est

habere dignoscitur. Et cum intellexerit hanc lineam, qua
 habere panem, quam sorices; gemmam, quam faulam? et ple
 haberemus in promptu, voluntati tue voluisse parere. Sed
 habet non solum angelos bonos, verum etiam angelos malos
 habet, hic non est eius". Dicitur et spiritus angelus:
 " habet, ut aquam ad superiora arboris elevat, et viridita
 habet latitudinem, nullam altitudinem, sed solum habet l
 habet longitudinem; auferat etiam cogitationem omnium re
 habet De summo bono, supra memoratus antistes: " Omnis n
 habuerit et Lamen sine mulieris tactu non fuerit? Consol
 hac vita sive potentia, quoniam omnia vana sub sole. Sed
 hac re definitur, quoniamcumque habere videmur, ad con
 hactenus de incorporalitate anime disputatum sit. Videam
 hanc lineam, quam diximus non esse corpoream, intellegat
 harum; contra spiritualia nequitiie in celestibus". Si ig
 hebraeos ait: " Nonne omnes sunt administratores spiritu
 Hec disputatio vera ratione plenissima magni antistitis
 Hec verba beati Agustini ostendunt illos non posse intel
 hec, que ad docende ac tuende fidei scientiam necessaria
 hec dicimus ostendentes quid habeat ordo nature, non qui
 hec anima est; nec locale est quod lam magnum est in tot
 hec qualiacumque sunt, ad sanctitatem vestram verba diri
 hereditatem capiunt salutis? " In angelo enim nomen offi
 Hi omnes testimonium tibi perhibent, sicut apostolus pre
 hiberno tempore succedente frigidus, aqua ad inferior
 hic tuus omnium est aula virtutum. Illic prudentia inter
 hic non est eius". Dicitur et spiritus angelus: " Qui fa
 hic spiritum, alibi mentem appellat, dicendo: " Ego autem
 Hieronymum presbyterum scripsit, " incorpoream quoque es
 his, qui regimini officium nullum habent, vivendi regul
 his pulchrum te esse ostendisti. Nolo enim te simile a
 his noluerit adscendere, nec plurimorum testium, si produ
 his credulus fueris, et post Prophetarum vaticinia, et C
 his non litteras transmittit e celo, sed Spiritu sancto.
 Hoc etiam in preiudicio animarum adducens, quod si local
 hoc officium veniant; qualem vitam gerant, cum venerint;
 hoc non adscendatoni aut adulationi reputeis, sed veritat
 hoc loco qui peritus esse dicitur: nemo erit utique sace
 hoc salubriori consilio statuisset ut in librorum ductus
 hoc libro Regularum, exiguitati nostre transmittere. Tui
 hoc opposuisse scriptis tuis inserta cognovimus, quod qu
 hoc invenire nullatenus poterit. credat multifarie multi
 hoc simul fieri oportuerit, quasi rationem ipsi reddant.
 hoc Verbi Dei et anime credibilior debet esse commixtio,
 hoc in nobis ipsis experimur, illud in Christo credere i
 hoc dicit, ut nos iudaizare compellat, ut nullus sibi in
 hoc quam pessimum sit, sanctitas tua perpendat. Utinam p
 hoc credere, ut epistule nunc nobis mittantur a Christo.
 hoc te penitent quod de tribunali eam feceris recitari,
 homelias a vestra beatitudine editas de libro sancti lob
 homine, ambulat per loca inaquosa, querens requiem et no
 hominem doctissimum et sanatum ut de stellis necius Orig
 hominem de limo terre, et inspiravit in faciem eius spir
 hominem in tanta terrarum longitudine disparatum, procul
 hominem ad imaginem et similitudinem nostram", et fecit
 hominem ad imaginem suam, et Deus incorporeus est: profe
 homines non iam ex spiritu et corpore, sed ex duobus sub
 homines, et cuncta in quibus spiraculum vite est, in ter
 homini permixtus sit, ut una fieret persona Christi; cum
 homini, ut Christus sit". Et post paululum dicit: " Pers
 hominibus facta esse Scriptura sancta declarat. Dignetur
 hominis secundum illud Genesios: " Formavit igitur domin
 hominis vel spiritus angeli: dicat etiam ex quo elemento
 hominis, vel spiritum angeli, et non pudet ut credatur i
 hominis aut spiritum angeli, unde est corpus pecoris vel
 hominis. Omne igitur corpus quod vivit, ex quatuor elem
 hominis: Nam sicut in unitate persone anima unitur corpo
 hominis mixtura est anime et corporis; persona autem Chr
 hominis". Et post paululum: " Verumtamen duarum rerum re
 hominis, potuisset misceri, multo facilius credere debent
 hominis litteras sub nomine Christi factas, eius esse cor
 hominum, non debere dici spiritus, sed corpora, tamquam
 hominum veraciter adpareant. Sic enim in libro eiusdem o
 hominum testimonium verum sit, labori nostro in arcto te
 homo quam inanimata pictura. Sed hoc non adscendatoni au
 homo in animam viventem". Et Salomon ait: " Quis scit si
 homo, extra corpus est"; anima que peccare potest, utiq
 homo sit; ita in unitate persone Deus unitur homini, ut
 honor in hac vita sive potentia, quoniam omnia vana sub

01003004 e. Sed opus ipsum, quod per eundem
 01003009 scopus, quia nomen est operis, non
 02002008 us fuerit inspiratum, ut scribamus
 03002010 non saltaret. Meliusque erat viro
 02012003 um, ut anima de aliquo elementorum
 02018028 erum credendum preciperetur, quid
 02022003 stum in arcto tempore providentis,
 01002001 xtollantur quid agant. Adtestantur
 01003001 ino sibi nihil prosit". Adtestatur
 02019015 la corporea contemnat, universoque
 01001005 anime suo inveniatur? ubi contentis
 01004007 fit suave quod per imbecillitatem
 02010015 s enim proprie pertinet ad terram,
 01005007 ffficiat ei scire Christum lesum et
 02001010 , sed corpora, tamquam homines non
 02003001 ibere profecto curabimus. Sed nunc
 02005014 quit, angelos suos spiritus". Unde
 02018001 adpenditur, non ordo creantis. Sed
 02018005 amen quia angustia temporis, sicut
 03003008 sent, post predicationem Evangelii
 02005011 Tolo: " Ubi autem spiritus domini,
 01003005 fit, si recte atque utiliter fit,
 02002012 ed quia non possumus quod volumus,
 02003005 in graece, latine nuncius dicitur,
 02007001 mens, que est veluti oculus anime,
 02019016 esiderat, qualis a Deo factus est,
 02021005 corporeo, verum etiam ex corporeo,
 03001004 re sospitatis bono gavisos. Sed in
 03004005 quis evangelizaverit vobis preter
 02014021 magnitudines corporum continet? Et
 02019008 cepisse meminerint. Scripsit autem
 02011009 , aquam levare non potest. Denique
 03002005 ua non habeat? Sed quantum sentio,
 02019013 dine corporum sic animam querimus.
 03002003 oper Resurrectionem domini nostri
 01005007 am non sufficit ei scire Christum
 01005003 ue me fateor ignorare. Compellimur
 02003003 tros suos flammam ignis". Advertat
 02004007 tualla nequitie in celestibus". Si
 02006002 ecundum illud Genesios: " Formavit
 02010001 est, in terra mortua sunt". Videat
 02010014 t corpus pecoris vel hominis. Omne
 02013009 m interius sit, non exterius. Tota
 02014018 loca inlocaliter continet. Si vas
 02014023 tatem, nec qualitatem habere. Quia
 02015011 i imaginis filii eius". Intellegat
 02016005 , immortalia mortalibus. In genere
 02018008 iunt, scribere curavimus. In libro
 02020009 magnum in parvo quam in magno: non
 02020010 d inlocal est, corporeum non est:
 02020012 incorporalis atque inlocalis est:
 02020014 s est, et voluntas corpus non est:
 02020019 us est, et memoria corpus non est: non
 02020021 roximat et longinquat inlocaliter:
 03003007 m epistole misse sunt de celo. Non
 02010008 terra scilicet, et aqua, aer, vel
 02011008 nullatenus potest; et nisi aer ab
 02010011 ntior aer vel ignis est, aerem aut
 02003003 piritus, et ministros suos flammam
 02010011 in elementis excellentior aer vel
 02010016 cipiunt et reddunt tamquam folles,
 01005002 sed libenter doceas que me fateor
 01006008 s. Habemus sane libellos sex beati
 01002002 , doctores defensoresque ecclesie,
 01002004 cat apostolus prebuertur prophete.
 01003022 atio deserenda est, ne subtrahatur
 01005018 non fuerit qui baptizet: cessabunt
 02013013 s quinarium numero dispersit sint,
 01003010 atque inde ductum vocabulum, quod
 01001007 hic tuus omnium est aula virtutum.
 01001009 deo animam corpusque anime subdit.
 01001011 ngitur nec in prosperis exaltatur.
 01001013 eteque voluptatibus modum imponit.
 01001008 malum discretionis limitem fingit.
 01003001 ulc libro tuo sanctus Ambrosius in
 02004001 ed et de angelis malis, quanvis de
 02019004 Hec verba beati Agustini ostendunt
 01006006 pistula memoras displicuisse vobis

honorum vel potentiam fit, si recte atque utiliter fit,
 honoris: graecum est enim atque inde ductum vocabulum, q
 hortariis. Unde sciat sanctitas vestra, si otium nostrum
 hortum facere, iter agere, mulieri colum tenere, et non
 horum credatur subsistere. Si " omne peccatum, dicente A
 horum citius crederemus? Quomodo non fateremur duo incor
 hos duos excellentissimos tractatores, ut facilius creda
 huic eximie doctrine sancti antiqui patres, doctores def
 huic libro tuo sanctus Ambrosius in illis libris quos fe
 huic mundo renunciet, qui ut videmus, corporeus est, qui
 huius seculi rebus caducis et in sua mutabilitate varian
 humanam videbatur habere gravedinem. Dicis enim ea que c
 humor ad aquam, aer ad pulmones, quem accipiunt et reddu
 hunc crucifixum. Si autem non sufficit, nemo erit in hoc
 iam ex spiritu et corpore, sed ex duobus subsistant corp
 iam videmus quid de angelis Psalmographus dicat: " Qui
 iam superioris testimonia reahibimus. Dicitur et spiritus
 iam vel nunc accipiat, karissime frater, qui te minime a
 iam diximus, coarctat, libros eius nec vobis transmittit
 iam necessaria non sunt. Et si forte ipsum nomen novum t
 ibi libertas". Et iterum: " Si quis autem spiritum Chris
 id est ut valeat ad eam salutem subditorum, que secundum
 id saltem volumus quod possumus: et tibi non que nos ips
 id est, qui facit spiritus suos nuncios. Propterea et ap
 id est, intellectus, unde cuncta intellegibilia intelleg
 id est, similis Deo, non enim alia salus anime est, aut
 id est ex duplici substantia, eos esse adseverat, ut ex
 id non minime contristati sumus, quod litteras cuiusdam,
 id quod accepistis anathema sit". Sed et illud Evangelii
 idcirco rite creditur anima quantitatem nullam, qualitat
 idem egregius Doctor librum De quantitate anime, multis
 idem autumnii frigore lapsa cadunt folia, quia aer non si
 ideo novus iste predicator hoc dicit, ut nos iudicare c
 ldeoque bene precipitur etiam in mysteriis, ut omnia cor
 lesu Christi, eo quod in ipso a mortuis resurrexit, reve
 lesum et hunc crucifixum. Si autem non sufficit, nemo er
 igitur necessitate facere, quod doces non fieri. Peritus
 igitur qui dicit angelos corporeos esse, quia dixit: Qui
 igitur corpora essent, non spiritus, non dixisset: " Con
 igitur dominus deus hominem de limo terre, et inspiravit
 igitur, qui nullam creaturam dicit esse spiritum, quanti
 igitur corpus quod vivit, ex quattuor elementis subsisti
 igitur anima interius est, tota exterius; tanta est in m
 igitur a vase contineatur, illud profecto minus est quod
 igitur equalis Deo non est, qualitatem habere: quia corp
 igitur quod Apostolus ait: " Qui adheret meretrici, unum
 igitur rerum corporearum, sensibilia insensibilibus, viv
 igitur qui titulum habet De summo bono, supra memoratus
 igitur localis est anima. Item quiddid inlocal est, corp
 igitur anima corpus non est. Item ratiocinatur anima rat
 igitur incorporalis est anima. Item voluntas anime subst
 igitur anima non est corpus. Item memoria inlocalis quod
 igitur corpus est animus. Item corpus nec adpropinquat. D
 igitur animus corpus non est". Et hactenus de incorporal
 igitur credens, que nunquam facta leguntur: quod si ea fa
 igne, unde alia compacta sunt corpora, dicat quantum ali
 igne fuerit calefactus, aquam levare non potest. Denique
 ignem eligat naturam anime esse hominis, vel spiritum an
 ignis". Advertat igitur qui dicit angelos corporeos esse
 ignis est, aerem aut ignem eligat naturam anime esse hom
 ignis ad oculos. Nec moveat quod diximus: omne corpus qu
 ignorare. Compellimur igitur necessitate facere, quod do
 Ilarii episcopi Pictaviensis quos de graeco Origenis in
 Ilarius, Ambrosius, Augustinus, Gregorius. Hi omnes testi
 Ilarius sanctus dicit, exponens verba apostoli doctoris
 illa sanvitas et opprimatur ista necessitas". Adtestatur
 illa sacrosancta mysteria que per sacerdotes fiunt et mi
 illa dispersita non est in sensibus: tota itaque videt,
 ille qui proficitur, eis quibus proficitur superintendit
 illic prudentia inter bonum et malum discretionis limite
 illic fortitudo etiam in adversis et in prosperis repper
 illic temperantia furorem libidinis frangit discreteque
 illic cuncta que ad vite eterne participium pertinent co
 illic iustitia unicuique sua tribuit, dum deo animam cor
 illis libris quos fecit de Officiis. Adtestatur sanctus
 illorum societate bonorum angelorum desciverint, tamen q
 illos non posse intelligere anime incorporalitem, qui
 illud opus, sed hoc salubriori consilio statuisset ut in

02006001 et spiritus anima hominis secundum
 02008002 r similitudines corporum, secundum
 02009002 animalium irrationalium, secundum
 02013001 in defensione animarum corporearum
 02014018 Si vas igitur a vase continetur,
 02014019 profecto minus est quod interius,
 02018027 Sed hoc in nobis ipsis experimur,
 03004006 d acceptis anathema sit". Sed et
 01004005 ortur, non deorsum; non quod te ad
 02008002 anime mente inferior, ubi cunctus
 02012012 uippe dicit: "Faciamus hominem ad
 02012013 nostram", et fecit Deus hominem ad
 02012015 go Dei non est. Sed quia verum est
 02015010 , et predestinavit conformes fieri
 02014013 orpus tantas corporum, granditates
 02012011 n potest, corpus non est. Si anima
 02012014 corporeus est; profecto anima, que
 02012014 on est. Porro si anima corpus est,
 01004007 i efficientiam, fit suave quod per
 02018005 bus, iusta iniustis, recta pravis,
 02021015 odatas atque aptas actionibus suis
 01005006 e veniat, quid fiendum est nisi ut
 01005005 ordinetur? Iubes ut non ordinetur
 02013009 corpus, quod continet, sicut utrem
 02013008 magis et continetur? Nec enim sic
 01001012 git discreteque voluptatibus modum
 01003020 de vacandum est veritati. Si autem
 02012001 escendens, arbor arescit. Ergo non
 01003002 statur sanctus Augustinus dicens: "
 01005019 per sacerdotes fiunt et ministros.
 02003008 qui hereditatem capiunt salutis? "
 02018005 cta pravis, immortalia mortalibus.
 02018008 entem veniunt, scribere curavimus.
 02018012 facta natura, sed corpore melior".
 02019001 incorporee anime potuisse misceri.
 02021022 edam corporalis actio continetur".
 03002001 ec doctrina sana poterit reperiri.
 01001002 m, tanto libentius legimus, quanto
 01001005 mtis huius seculi rebus caducis et
 01001009 nime subdit. Illic fortitudo etiam
 01001010 lic fortitudo etiam in adversis et
 01001010 repperitur semper equalis, que nec
 01001011 ue nec in contrariis frangitur nec
 01001016 ulam tribuis. Habent enim pastores
 01001018 ualiter vel qualia doceant; et, ne
 01003001 r huic libro tuo sanctus Ambrosius
 01003003 " In actione non amandus est honor
 01004003 rdotii declinare, quod quale sit,
 01004009 s. Pulcher enim pulchra dixisti et
 01004015 tua pulchra prospexi et metetipsum
 01005001 . Unde precor per gratiam dei, que
 01005008 . Si autem non sufficit, nemo erit
 01006005 scripisti ei de frina tinctione,
 01006007 c salubriori consilio statuisse ut
 01006008 ctaviensis quos de graeco Origenis
 01006016 os morales quos fecisse te memoras
 02001002 one permoti, eo quod quemdam virum
 02001007 raliu, vel avium, vel reliquorum,
 02001012 corpora esse credantur. Hoc etiam
 02002011 os eosdem, quos memoras, haberemus
 02002014 stram definire potuerimus, sed que
 02003007 nes sunt administratores spiritus,
 02003009 clo enim nomen officii intellegit,
 02003009 icet nomen nature. Similiter etiam
 02003011 us sit ei loquutus, ut descenderet
 02004007 harum; contra spiritualia nequitie
 02004009 ra corporalia nequitie. Et dominus
 02004012 septem spiritus nequiores se". Et
 02004013 ar, inquit, et ero spiritus mendax
 02005008 ra trinitas, secundum quod legitur
 02005009 r et spiritus deus, qui est tertia
 02006003 mina de limo terre, et inspiravit
 02006003 pira culum vite, et factus est homo
 02007004 tis est enim mihi deus, cui servio
 02009002 es: " Universaque, inquit, iumenta
 02009003 in genus suum et omne quod movetur
 02009003 suum et omne quod movetur in terra
 02009005 sque volucres ingressae sunt ad Noc

illud Genesios: " Formavit igitur dominus deus hominem d
 illud Apostoli: " Orabo spiritu, orabo et mente". Dicitu
 illud Geneses: " Universaque, inquit, iumenta in genus s
 illud quam maxime adstruere videtur, quod anima contine
 illud profecto minus est quod interius, illud maius est.
 illud maius est quod exterius est. Quomodo ergo anima, s
 illud in Christo credere iubeamur: si autem utrumque nobi
 illud Evangelium: " Omnis lex et Prophete usque ad Iohan
 ima premit, sed quod ad astra sustollat, dum per dei gra
 imaginatur similitudines corporum, secundum illud Aposto
 imaginem suam, et similitudinena nostram", et fecit Deus homin
 imaginem suam, et Deus incorporeus est; profecto anima,
 imaginem Dei esse animam, et contrarium Scripture sancte
 imaginis filii eius". Intellegat igitur quod Apostolus a
 imaginum continet? An non omnes magnitudines civitatum q
 imago Dei est, ipse quippe dicit: " Faciamus hominem ad
 imago Dei est, corpus non est. Porro si anima corpus est
 imago Dei non est. Sed quia verum est imaginem Dei esse
 imbecillitatem humanam videbatur habere gravedinem. Dicit
 immortalia mortalibus. In genere igitur rerum corporearu
 immutantes atque vertentes, secundum adtributam sibi a c
 imperitus, sicut ego sum, ordinetur? Iubes ut non ordine
 imperitus. Sed pertractet prudentia tua, ne forte ad per
 implere videtur aqua, ut tantum interius sit, non exteri
 implet corpus, quod continet, sicut utrem implere videtu
 imponit. Illic cuncta que ad vite eterne participium per
 imponitur, suscipienda est propter caritatis necessitate
 improbabiliter diximus omne corpus vivens ex quattuor el
 In actione non amandus est honor in hac vita sive potent
 In utroque periculum manet: aut talis ordinetur qui non
 In angelo enim nomen officii intellegit, in spiritu scil
 In genere igitur rerum corporearum, sensibilia insensibi
 In libro igitur qui titulum habet De summo bono, supra m
 In libro etiam De virginitate Sancte Marie, quem ad Volu
 In libro etiam De origine anime, quem ad sanctum Hierony
 In octavo etiam libro, docens Deum non esse corpus, " Ne
 In principio ipsius epistole legimus, ut dies dominicus
 in eo spirituales regulas inesse cognovimus. Quis enim n
 in sua mutabilitate variantibus, ad eterne vite statione
 in adversis et in prosperis repperitur semper equalis, q
 in prosperis repperitur semper equalis, que nec in contr
 in contrariis frangitur nec in prosperis exaltatur. Illi
 in prosperis exaltatur. Illic temperantia furorem libidi
 in quadraperitita tua distributione quales ad hoc officiu
 in tanto sacerdotali culmine extollantur quid agant. Adt
 in illis libris quos fecit de Officiis. Adestatur sancti
 in hac vita sive potentia, quoniam omnia vana sub sole.
 in toto libro tuo liquida declaratur. Et tamen portas qu
 in his pulchrum te esse ostendisti. Nolo enim te similar
 in comparationem tui satis indecorum vidi. Unde precor p
 in te exuberat, ut non responsa deprecantem, sed libenter
 in hoc loco qui peritus esse dicatur: nemo erit utique s
 in qua epistula memoras displicuisse vobis illud opus, s
 in librorum ductus eas transpiceres. Habemus sane libell
 in latinum vertit; sed non omnia secundum ordinem libri
 in hoc libro Regularum, exiguitati nostre transmittere.
 in tanto sacerdotali culmine constitutum, cuius nomen ob
 in quibus est secundum Scripturas spiritus vite, verum e
 in preiudicio animarum adducens, quod si locales forent,
 in promptu, voluntati tue voluisse parere. Sed quia non
 in memoriam nostram ex seniorum nostrorum definitionibus
 in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt
 in spiritu scilicet nomen nature. Similiter etiam in Act
 in Actis Apostolorum Lucas de Philippo refert quod angel
 in occursum ethiopi eunucho; et post paululum dicit, pr
 in celestibus". Si igitur corpora essent, non spiritus,
 in Evangelio: " Cum spiritus, inquit, inmundus exierit a
 in Regnorum libris scribitur: " Egrediar, inquit, et ero
 in ore omnium prophetarum eius". Et alibi: " Spiritus fo
 in Evangelio Iohannis: " Cum deus spiritus est". Dicitur
 in trinitate persona, qui proprie appellatur Spiritus sa
 in faciem eius spiraculum vite, et factus est homo in an
 in animam viventem". Et Salomon ait: " Quis scit si spir
 in spiritu meo". Quem dixit hic spiritum, alibi mentem a
 in genus suam et omne quod movetur in terra in genere su
 in terra in genere suo, cunctumque volatile secundum gen
 in genere suo, cunctumque volatile secundum genus suum,
 in arcam, bina et bina ex omni carne in qua erat spiritu

02009005 arcam, bina et bina ex omni carne
 02009009 orram, universi homines, et cuncta
 02009009 eta in quibus spiraculum vite est,
 02010010 venire non potest, fortassis quia
 02012007 itu autem presens" iudicat hominem
 02012009 test, anima, secundum quod dominus
 02013001 potest, anima corpus non est. Sed
 02013002 re videtur, quod anima contineatur
 02013010 rius est, tota exterius; tanta est
 02013011 t in minori corporis parte, quanta
 02013013 titi sint, illa dispersita non est
 02013015 t ipsa per locum, non movetur ipsu
 02014002 tiones naturarum: una Dei, que nec
 02014002 a Dei, que nec in tempore est, nec
 02014003 nec in loco; altera corporis, que
 02014003 ltera corporis, que in tempore est
 02014004 ia spiritus rationalis, que tantum
 02014012 est anima, quantum corpus, quomodo
 02015001 etiam cogitet, si potest, quid sit
 02015008 on esse; intellegat rem, quae regi
 02016003 oren, aliqua corporea; preposuisse
 02018003 ntistitem Augustinum; et licet pene
 02018008 tatem anime aut angeli adstruendam
 02018017 na persona fiat hominis: Nam sicut
 02018018 a unitur corpori, ut homo sit; ita
 02018023 et alterius corporee. Nam si anima
 02018026 o, quam anime et corporis. Sed hoc
 02018027 oc in nobis ipsis experimur, illud
 02019010 plicibus disputationibus refertum,
 02019014 mus. Ideoque bene precipitur etiam
 02020002 ni eloquentie splendore fulgentes:
 02020005 Porro vita corporis anima est, et
 02020005 corpore vivit, et tam vivit anima
 02020005 vit anima in parte corporis, quam
 02020006 in toto corpore; tantum ergo vite
 02020006 ite in parte corporis est, quantum
 02020008 nec locale est quod tam magnum est
 02020008 t. quod tam magnum est in toto quam
 02020008 toto quam in aliquo, et tam magnum
 02020008 liquo, et tam magnum in parvo quam
 02021003 etur. Beatus certe Augustinus licet
 02021004 corpoream esse naturam, verumtamen
 02021007 on recedant, secundum quod dominus
 02021009 mper vident faciem Patris mei, qui
 02021009 lis est": ex alio ad aliqua agenda
 02021010 inum veraciter adpareant. Sic enim
 02021012 oralem speciem a creatura corporea
 02021014 on subduntur, sed subditum regunt,
 02021016 m sibi a creatore potentiam". Item
 02021020 ra noverunt". Et paulo post: " Que
 02021026 si omnes, cum sint millia millium,
 02022002 stimonium verum sit, inbori nostro
 02022004 s tractatores, ut facilius credat,
 03000005 redunt epistolae de celo cecidisse
 03001004 estre sospitatis bono gavisos. Sed
 03001007 enim mox a te transmissas accepi,
 03001010 as perlegere, statim scidi, et eas
 03002003 omni nostri Iesu Christi, eo quod
 03002006 uadizare compellat, aut nullus sibi
 03002007 le necessaria victus preparat, aut
 03003001 temere credidit sanctitas tua, et
 03003002 o. Sufficiat enim quod locutus est
 03003005 Exceptis enim decem preceptis, que
 03003011 elo descendit super altare Christi
 03004009 t. Ora pro nobis, domine sancte et
 01004012 crieque estimatur pictor homo quam
 02004010 xierit ab homine, ambulat per loca
 01000001
 01006019 ue ad ultimam discere senectutem".
 02018010 spiritus, aut corpus est. Spiritus
 02020016 nditur, nec paucitate tenuatur, et
 02020012 inest anime ratiocinari, et ratio
 02020012 oralis atque inlocalis est: igitur
 02019010 a refertum, in quo inter cetera de
 02020001 ir disertissimus, edidit libros De
 02020022 us corpus non est". Et hactenus de
 02018007 etiam que nobis ex libris eius ad

in qua erat spiritus vite". Et paulo post: " Consumpta e
 in quibus spiraculum vite est, in terra mortua sunt". Vi
 in terra mortua sunt". Videat igitur, qui nullam creatur
 in clementis excellentior aer vel ignis est, aerem aut i
 in tanta terrarum longitudine disparatum, proculdubio an
 in Evangelio ait, occidi non potest; profecto anima que
 in defensione animarum corporearum illud quam maxime ads
 in loco. Rogamus itaque respondeat a quo loco contineri
 in minori corporis parte, quanta in maiori. Si enim extr
 in maiori. Si enim extrema corporis pars vel digito tang
 in sensibus: tota itaque videt, tota audit, tota odorat,
 in loco. Quocirca valde vacaciter tres intellegitur mot
 in tempore est, nec in loco; altera corporis, que in tem
 in loco; altera corporis, que in tempore est in loco; al
 in tempore est in loco; alia spiritus rationalis, que ta
 in loco; alia spiritus rationalis, que tantum in tempore
 in tempore est. Sed forsitan respondebit: lit quid requir
 in parvum corpus tantas corporum, granditates imaginum e
 in geometrica disciplina punctum, quid linea, que nullam
 in corpore confirmatur, corpus esse non posse. Apostolus
 in genere incorporarum rerum rationalia irrationabilibu
 in omnibus Opusculis suis, ubi eam causa exegit, animam
 in mentem veniunt, scribere curavimus. In libro igitur q
 in unitate persone anima unitur corpori, ut homo sit; it
 in unitate persone Deus unitur homini, ut Christus sit".
 in sua natura non fallitur, incorporarum se esse comprehe
 in nobis ipsis experimur, illud in Christo credere iubem
 in Christo credere iubemur: si autem utrumque nobis in ex
 in quo inter cetera de incorporalitate anime disputant.
 in mysteriis, ut omnia corporea contemnant, universoque h
 in quibus inter cetera ingenii sui preclarissima documen
 in corpore vivit, et tam vivit anima in parte corporis,
 in parte corporis, quam in toto corpore; tantum ergo vit
 in toto corpore; tantum ergo vite in parte corporis est,
 in parte corporis est, quantum in toto corpore, et vita
 in toto corpore, et vita hec anima est; nec locale est q
 in toto quam in aliquo, et tam magnum in parvo quam in m
 in aliquo, et tam magnum in parvo quam in magno: non igi
 in parvo quam in magno: non igitur localis est anima. Et
 in magno: non igitur localis est anima. Et quidquid in lo
 in multis Opusculis suis adstruit angelos incorporarum es
 in libro Trinitatis non solum ex incorporeo, verum etiam
 in Evangelio, cum de non contemendis parvulis ageret: "
 in celis est": ex alio ad aliqua agenda in conspectu hom
 in conspectu hominum veraciter adpareant. Sic enim in li
 in libro eiusdem operis secundo: " Adsumentes, inquit, a
 in usum ministerii sui sicut cuique opus esset, aut ipsu
 in species quas vellent accommodatas atque aptas actioni
 in libro tertio supra memoratum librorum: Non solum malo
 in celis sunt, inquit, non investigamus, quo rerum gener
 in unum collecti unus fiant, nec tale aliquid Deus est.
 in arcto tempore providentes, hos duos excellentissimos
 in quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria retinere,
 in memoriam sancti Petri Romae Inter varias tribulationu
 in id non minime contristati sumus, quod litteras eius
 in presentia ipsius perlatoris exordium litterarum ipsar
 in terram proieci, admirans quod his credulus fueris, et
 in ipso a mortuis resurrexit, reverentissimum non habent
 in eodem die necessaria victus preparat, aut in eo ambul
 in eo ambulat. Sed hoc quam pessimum sit, sanctitas tua
 in presentia populi ipsam epistolam, si est pene te, re
 in Prophetis, per se ipsam, et per suos Apostolos. Nam e
 in tabulis lapideis mirabiliter data sunt, ad nullum pro
 in memoria sancti Petri Apostoli, scito diaboli esse fig
 in Christo karissime frater.
 inanimata pictura. Sed hoc non adsentationi aut adulatio
 inaquosa, quereus requiem et non inveniit, et deinde vad
 INCIPIT EPISTULA BEATI LICIANI EPISCOPI DE LIBRO REGULI
 Incolumen coronam vestram ad erudiendam ecclesiam suam s
 incommutabilis Deus est. Spiritus commutabilis facta nat
 in incorporabiliter etiam corporalium reminiscitur. Et cum
 in incorporalis atque inlocalis est: igitur incorporalis es
 in incorporalis est anima. Item voluntas anime substantia e
 in incorporalitate anime disputant. " Non enim, ait, ullo m
 in incorporalitate anime tres, omni eloquentie splendore fu
 in incorporalitate anime disputatum sit. Videamus deinceps
 in incorporalitate anime aut angeli adstruendam in mentem

02019005 illos non posse intellegere anime
 02016002 us Deum incorporeum fecisse aliqua
 02018029 deremus? Quomodo non fateretur duo
 02021002 ostra eo quod angelorum natura sit
 02015007 esse corpoream, intellegatque rem
 02018023 anima in sua natura non fallitur,
 02018032 : ut scilicet sicut credunt animam
 02019002 Hieronymum presbyterum scripsit, "
 02021004 is Opusculis suis adstruat angelos
 02016003 ua corporea; preposuisse in genere
 02018021 n: "Verumtamen duarum rerum rerum
 02018022 facillius credi debuit, quam unius
 02018034 ere debent, Verbum Dei incorporeum
 02019006 o non valent se iungere corporea ab
 02021005 m in libro Trinitatis non solum ex
 02016002 catholice veritate, credimus Deum
 02018004 xegit, animam vel angelum instruat
 02018024 se esse comprehendit. Multo magis
 02018029 aternur duo incorporea, quam unum
 02018034 acillius credere debent, Verbum Dei
 02020004 odocumenta, "Omne, inquit, in locale
 02012013 hominem ad imaginem suam, et Deus
 02018031 atione plenissima magni antistitis
 01003009 on honoris; graecum est enim atque
 02005002 propter brevitatem sermonis pauca
 02010012 m angeli, et non pudet ut credatur
 01003017 que administraret ut decet, tamen
 01004010 ostendisti. Nolo enim te similare
 01004016 etipsum in comparationem tui satis
 03001006 quas ad nos direxistis, sicut tue
 01001003 , quanto in eo spiritualis regulas
 02020011 ia rationalis, et substantialiter
 02018028 e iubemus: si autem utrumque nobis
 02008001 et spiritus via quedam anime mente
 02011012 re succedente frige factus, aqua ad
 02020003 fulgentis: in quibus inter cetera
 02019005 legere anime incorporalitate, qui
 02009004 , universe aves, omnesque volucres
 02016004 gibilia non intellegentibus, iusta
 02020004 rissima documenta, "Omne, inquit,
 02020009 tur localis est anima. Et quidquid
 02020015 anima non est corpus. Item memoria
 02014017 ia ipsa corpus non est, omnia loca
 02020021 us autem et proxima et longinqua
 02020012 inari, et ratio incorporalis atque
 02004009 Evangelio: "Cum spiritus, inquit,
 01002010 ummodo scienter praedicare, cum et
 01002009 is sacerdotis est, aut tantummodo
 01003019 caritatis. Quam sarcinam si nullus
 02003002 Psalmographus dicat: "Qui facit,
 02004009 nus in Evangelio: "Cum spiritus,
 02004012 orum libris scribitur: "Egrediar,
 02005013 et spiritus angelus: "Qui facit,
 02007006 legi dei". Et iterum: "Nos autem,
 02009002 ndum illud Geneses: "Universaque,
 02009006 . Et paulo post: "Consumpta est,
 02018010 emoratus antistes: "Omnis natura,
 02018013 d Volusianum scripsit: "Si autem,
 02019003 "incorpoream quoque esse animam,
 02020003 i preclarissima documenta, "Omne,
 02021011 adem operis secundo: "Adsumentes,
 02021017 moratum librorum: Non scilicet malos,
 02021020 t paulo post: "Que in cellis sunt,
 02021023 se corpus, "Nec sicut cogitantur,
 02018003 ere incorporearum rerum rationalia
 02001006 t excepto trinitate deo, non solum
 02009001 citur et spiritus omnium animalium
 02016006 itur rerum corporearum, sensibilia
 02002002 ontra hoc opposuisse scriptis tuis
 03001003 anticitatem vestram verba dirigere,
 02021024 li mundi spiritus celestia corpora
 02020028 nobis si aliquid divinitus fuerit
 02006003 nus deus hominem de limo terre, et
 02018004 m causa exegit, animam vel angelum
 03000003 AD VINCENTIUM EPISCOPUM EROSITANE
 02007002 o est veluti oculus anime, id est,
 02015010 formes fieri imaginis filii eius".
 01003012 superintendere possumus dicere, ut
 02015007 am, intellegatque rem incorpoream,
 02015008 oream, intellegat corpus non esse;
 02015007 , quam diximus non esse corpoream,

incorporalitate, qui ingenio pusillo non valent se iungere
 incorporea, aliqua corporea; preposuisse in genere incor
 incorporea, quam unum incorporeum alterumque corporeum,
 incorporea, aliquo testimonio roberetur. Beatus certe Ag
 incorpoream, intellegat corpus non esse; intellegat rem,
 incorpoream se esse comprehendit. Multo magis incorporeum
 incorpoream corpori, ut una persona fiat hominis, potius
 incorpoream quoque esse animam, inquit, et si difficile
 incorpoream esse naturam, verumtamen in libro Trinitatis
 incorporearum rerum rationalia irrationalibus, Intelle
 incorporearum commixtio facillius credi debuit, quam unum
 incorporeum et alterius corporee. Nam si anima in sua nat
 incorporee anime potius misceri. In libro etiam De ori
 incorporeis rebus, quia scilicet tantum corporis sensibus
 incorporeo, verum etiam ex corporeo, id est ex duplici s
 incorporeum fecisse aliqua incorporea, aliqua corporea;
 incorporeum, verumtamen quia angustia temporis, sicut ia
 incorporeum est. Verbum Dei, ac per hoc Verbi Dei et anim
 incorporeum alterumque corporeum, facillius potuisse misc
 incorporeum incorporee anime potuisse misceri. In libro
 incorporeum quoque est. Porro vita corporis anima est, e
 incorporeus est; profecto anima, que imago Dei est, corp
 incredulos provocans vocans ad fidem ducet: ut scilicet
 inde ductum vocabulum, quod ille qui profecit, eis qui
 inde decerpentes, pretermittimus, ne fastidium scilicet
 inde esse animam hominis aut spiritum angeli, unde est c
 indecenter adpetitur. Quam ob rem otium sanctum querit c
 indecoro pictori pulchra pingenti; quia spiritalis doctr
 indecorum vidi. Unde precor per gratiam dei, que in te e
 indicant littere, susceperis, et de tribunalis populis ea
 inesse cognovimus. Quis enim non libentius legat, ubi iu
 inest anime ratiocinari, et ratio incorporalis atque inl
 inceptum credendum precipiatur, quid horum citius cre
 inferior, ubi cunctas imaginatur similitudines corporum,
 inferiora descendens, arbor arescit. Ergo non improbab
 ingenii sui preclarissima documenta, "Omne, inquit, inl
 ingenio pusillo non valent se iungere corporea ab incorp
 ingresse sunt ad Noe in arcam, bina et bina ex omni carn
 iniustus, recta pravis, immortalia mortalibus. In genere
 in locale incorporeum quoque est. Porro vita corporis ani
 in locale est, corporeum non est: igitur anima corpus non
 in localis quedam capacitas est, que nec multitudine reco
 in localiter continet. Si vas igitur a vase contineatur,
 in localiter: igitur animus corpus non est". Et hactenus
 in localis est: igitur incorporalis est anima. Item volun
 inmundus exierit ab homine, ambulat per loca iniqua, q
 innocens tantum sibi proficiat, nisi doctus sit; et doct
 innocenter agere, aut tantummodo scienter praedicare, cu
 inopit percipiende atque intuende vacandum est veritati
 inquit, angelos suos spiritus, et ministros suos flammam
 inquit, inmundus exierit ab homine, ambulat per loca ina
 inquit, et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum
 inquit, angelos suos spiritus". Unde iam superius testim
 inquit, sumus circumcisio, qui spiritus deo servimus". D
 inquit, iumenta in genus suum et omne quod movetur in te
 inquit, omnis caro que movebatur super terram, volucrum,
 inquit, aut spiritus, aut corpus est. Spiritus incommuta
 inquit, quidam ratione reddi sibi flagitant, quomodo De
 inquit, et si difficile tardioribus persuaderi potest, m
 inquit, in locale incorporeum quoque est. Porro vita corp
 inquit, sed nec bonos angelos, fas est putari creatores,
 inquit, non investigamus, quo rerum genere, et corpora a
 inquit, angeli mundi spiritus celestia corpora inspirant
 irrationalibus, intellegibilia non intellegentibus, iu
 irrationalium spiritus iumentorum, ferarum, vel avium,
 irrationalium, secundum illud Geneses: "Universaque, in
 inmensibilibus, viventia non viventibus, celestia terras
 inserta cognovimus, quod quam congruenter responderis, o
 insinuantes accepisse nos litteras tuas, et de vestre so
 inspirantes, atque ad arbitrium quo serviant Deo mutante
 inspiratum, ut scribamus hortaris. Unde sciat sanctitas
 inspiravit in faciem eius spiraculum vite, et factus est
 instruat incorpoream, verumtamen quia angustia temporis,
 INSULE DIRECTA Contra eos qui credunt epistolae de celo
 intellectus, unde cuncta intellegibilia intellegit, vel
 intellegat igitur quod Apostolus ait: "Qui adheret mere
 intellegat non se esse episcopum qui praeesse dilexerit,
 intellegat corpus non esse; intellegat rem, quae regi in
 intellegat rem, quae regi in corpore confirmatur, corpus
 intellegatque rem incorpoream, intellegat corpus non ess

02016004 rationabilibus, intellegibilia non
 02019005 Agustinus ostendunt illos non posse
 02002004 sanctas legere et credere studet,
 02007002 id est, intellectus, unde cuncta
 02016004 rerum rationalia inrationabilibus,
 02003009 is? " In angelo enim nomen officii
 02007002 lectus, unde cuncta intellegibilia
 02014001 oco. Quocirca valde veraciter tres
 02015006 tudinem habere dignoscitur. Et cum
 01003011 illic eorum gerens: scopus quippe
 03001001 esse in memoriam Sancti Petri Romae
 01001007 est aula virtutum. Illic prudentia
 01002007 e fidei scientiam necessaria sunt,
 02019010 a disputationibus refertum, in quo
 02020003 tie splendore fulgens: in quibus
 03004004 i Apostoli sequens doctrinam, quod
 02013009 em implere videtur aqua, ut tantum
 02013010 t, non exterius. Tota igitur anima
 02014019 tur, illud profecto minus est quod
 01003019 i nullus inponit percipiende atque
 03004007 verunt". Deinceps, si qua nova vel
 01001004 gi meditatione medicinam anime sue
 02010005 et altum, et latum, et longum est:
 02004010 a inaquosa, querens requiem et non
 02005006 tus appellari. Verumtamen quia hoc
 02010009 er anime substantiam det. Sed quia
 02021020 : " Que in celis sunt, inquit, non
 01006003 beatitudine editas de libro sancti
 01006009 mia secundum ordinem libri sancti
 01006015 vestra opus ipsum de libro sancti
 03004006 : " Omnis lex et Prophete usque ad
 02005008 secundum quod legitur in Evangelio
 02011004 od ista non habeant; verumtamen et
 02013015 , tota gustat: et cum corpus movet
 02013015 movet ipsa per locum, non movetur
 02014017 spatia locorum continet? Sed quia
 03003010 um nomen novum te delectavit; quia
 03004002 clitas tun, et in presentia populi
 03001008 ius perlatoris exordium litterarum
 03001009 er ferens nec dignum duccens nenas
 02005003 ium scilicet legentibus generemus,
 02012006 orpus non est, si Apostolus, sicut
 02012011 s non est. Si anima imago Dei est,
 02002013 quod possumus: et tibi non que nos
 02018015 l fieri oportuerit, quasi rationem
 02018026 nime et corporis. Sed hoc in nobis
 03001008 e transmissas accepi, in presentia
 03002001 ana poterit reperiri. In principio
 03002003 i nostri Iesu Christi, eo quod in
 03002008 Utinam populus christianus, si dic
 01003004 niam omnia vana sub sole. Sed opus
 01006014 igitur ergo beatitudo vestra opus
 02021013 i si cuius cuique opus esset, aut
 03002002 Quis enim christianus, non propter
 03003003 d locutus est in Prophetis, per se
 03003009 m necessaria non sunt. Et si forte
 01003022 ahatur illa suavitas et opprimatur
 02011003 reddant. Certum est scilicet quod
 02019012 ida suspicanda est anima. Corporca
 02021019 ui sensus et orporis, semina rerum
 03002005 at? Sed quantum sentio, ideo novus
 02003013 o: accede, et adiuuge te ad currum
 01002005 verba apostoli doctoris gentium: "
 01003016 quo regi populus non potest, etsi
 02018018 animu unitor corpori, ut homo sit;
 01003013 praeesse dilexerit, non prodesse.
 02013003 anima continetur in loco. Rogamus
 02013013 sperlita non est in sensibus: tota
 03000001 oducti fuerint, adsentire curabit.
 02020010 est: igitur anima corpus non est.
 02020012 st: igitur incorporalis est anima.
 02020015 est: igitur anima non est corpus.
 02020019 est: non igitur corpus est animus.
 02021016 ibutam sibi a creator: potentiam".
 03002010 Meliusque erat viro hortum facere,
 02005011 spiritus domini, ibi libertas". Et
 02007005 o autem mente servio legi dei". Et
 02018027 xperimur, illud in Christo credere
 01005006 peritus, sicut ego sum, ordinetur?
 03002005 iste predicator hoc dicit, ut nos

intelligentibus, iusta iniustus, recta pravis, immortal
 intellegere anime incorporalitate, qui ingenio pusillo
 intellegit. Addis etiam, ut tibi libros beati Agustini,
 intellegibilia intellegit, vel ratiocinatur, secundum qu
 intellegibilia non intellegentibus, iusta iniustus, rect
 intellegit, in spiritu scilicet nomen nature. Similiter
 intellegit, vel ratiocinatur, secundum quod dicit Aposto
 intelleguntur motiones naturarum: una Dei, que nec in te
 intellexerit hanc lineam, quam diximus non esse corporea
 intento est. Ergo episcopum, si velimus, latine superin
 Inter varias tribulationum angustias non nos piguit, cog
 inter bonum et malum discretionis limitem fingit, illic
 inter reliqua non deerunt, quia non statim boni atque ut
 inter cetera de incorporalitate anime disputant. " Non e
 inter cetera ingenii sui preclarissima documenta, " Omne
 inter cetera ad Galatas scripsit: " Si quis evangelizave
 interius sit, non exterius. Tota igitur anima interius e
 interius est, tota exterius; tanta est in minori corpori
 interius, illud maius est quod exterius est. Quomodo erg
 intucnde vacandum est veritati. Si autem imponitur, susc
 inusitata divulgata fuerint, omnino abicienda et detesta
 inveniat? ubi contentis huius seculi rebus caducus et in
 inveniat, et dicat utrum tripodalis an quatripedalis sit
 inveniat, et deinde vadet et adsumet septem spiritus neq
 invenire nullatenus poterit, credat multifarie multisque
 invenire non potest, fortassis quia in elementis excelle
 investigamus, quo rerum genere, et corpora anglica secu
 lob. Et quia festinans pertransiit minime eas potentibus
 lob exposuit. Et satis miror hominem doctrinissimum et sanc
 lob, sed et alios libros morales quos fecisse te memoras
 Iohannis prophetaverunt". Deinceps, si qua nova vel inus
 Iohannis: " Cum deus spiritus est". Dicitur et spiritus
 ipsa ex quattuor elementis constare videntur. Quantacumq
 ipsa per locum, non movetur ipsa in loco. Quocirca valde
 ipsa in loco. Quocirca valde veraciter tres intellegunt
 ipsa corpus non est, omnia loca inlocaliter continet. Si
 ipsa epistula, sicut simulatur scripsit, de celo descend
 ipsam epistolam, si est penes te, rescinde, et hoc te pe
 ipsarum legens, et non patienter ferens nec dignum duccen
 ipsas perlegere, statim scidi, et ens in terram proieci,
 ipse qui angelos spiritus non esse credit, saltim unius
 ipse ait, " Corpore absens, spiritu autem presens" iudic
 ipse quippe dicit: " Faciamus hominem ad imaginem et sim
 ipsi voluntatem sequentes nostram definire poterimus, s
 ipsi reddant de re que quotidie fit, quomodo misceatur n
 ipsas experimur, illud in Christo credere iubemus: si au
 ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum legens, et
 ipsius epistole legimus, ut dies dominicus colatur. Quis
 ipso a mortuis resurrexit, reverentissimum non habet? S
 ipso Ecclesiam non frequentat, aliquod operis faceret, e
 ipsum, quod per eundem honorem vel potentiam fit, si rec
 ipsum de libro sancti Iob, sed et alios libros morales q
 ipsum corpus suum, cui non subduitur, sed subditum regun
 ipsum diem, sed propter Resurrectionem domini nostri Ies
 ipsum, et per suos Apostolos. Nam et his non litteras tr
 ipsum nomen novum te delectavit; quia ipsa epistula, sic
 ista necessitas". Adtestatur Gregorius sanctus cuius sti
 ista non habant; verumtamen et ipsa ex quattuor element
 ista sunt, ut mihi videtur, detur, et de consuetudin: co
 istarum nobis occultiora noverunt". Et paulo post: " Que
 iste predicator hoc dicit, ut nos iudicare compellat, u
 istum". Videat profecto quem superius dixerat angelum, p
 Ita enim que propria discipline et morum sunt ad sacerdo
 ita tenentur atque administraret ut decet, tamen indecen
 ita in unitate persone Deus unitor homini, ut Christus s
 itaque ab studio cognoscende veritatis nemo prohibetur,
 itaque respondeat a quo loco contineri animam posse? Si
 itaque videt, tota audit, tota odorat, tota tangit, tota
 ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOPUM EROSIT
 Item ratiocinatur anima rationalis, et substantialiter i
 Item voluntas anime substantialis eius est, et si tota vult
 Item memoria inlocalis quedam capacitas est, que nec vult
 Item corpus nec adpropinquat Deo, nec recedit a Deo; ani
 Item in libro tertio supra memoratum librorum: Non solum
 iter agere, mulieri colum tenere, et non ut dicitur, bal
 iterum: " Si quis autem spiritum Christi non habet, hic
 iterum: " Nos autem, inquit, sumus circumcisio, qui spir
 iubenur: si autem utrumque nobis inexpertum credendum pr
 iuben ut non ordinetur imperitus. Sed pertractet prudent
 iudicare compellat, ut nullus sibi in eodem die necessa

02012007 ore absens, spiritu autem presens"
 01001004 Quis enim non libentius legat, ubi
 02009002 ad Genesim: " Universaque, inquit,
 02001007 , non solum inrationalem spiritibus
 02016004 ntellegibilia non intellegendibus,
 01001008 discretionis limitem fingit, illic
 01003018 querit caritas veritatis, negotium
 02014007 s anima quantitate finire? Ergo si
 02001001 xigui Lectis litteris tuis, frater
 02018001 eantis. Sed iam vel nunc accipiat,
 03004009 nobis, domine sancte et in Christo
 02022002 ium hominum testimonium verum sit,
 03003005 um decem preceptis, que in tabulis
 02011009 test. Denique ideo autumnii frigore
 02019011 im, ait, ullo modo, aut longa, aut
 01003012 o est. Ergo episcopum, si velimus,
 02003005 non corpora: angelos enim græce,
 01006008 viensis quos de græco Origenes in
 02015002 ctum, quid linea, que nullam habet
 02015005 lum araneæ, quod pro modulo suo et
 02010004 mne videlicet corpus, et altum, et
 01003015 veritatis nemo prohibetur, quod ad
 01004014 portet mentiri, nec te decet falso
 01006001 t vel ministret. Ante paucos annos
 02001001 acono Licinianus et Severus exigui
 01001004 ognovimus. Quis enim non libentius
 03001008 atoris exordium litterarum ipsarum
 02005003 termittimus, ne fastidium scilicet
 01006017 transmittere. Tui enim sumus, tua
 02002003 eris, omnis qui Scripturas sanctas
 02018006 nec vobis transmittere, nec nobis
 02007005 dicendo: " Ego autem mente servio
 01001002 itulante perlatum, tanto libentius
 03002001 riri. In principio ipsius epistole
 02005008 d est tota trinitas, secundum quod
 03003008 n igitur credas, que nunquam facta
 02005004 saltim unius testimonio paupertate
 02011008 r ab igne fuerit calefactus, aquam
 03004006 . Sed et illud Evangelium: " Omnis
 01006007 tus eas transponeres. Habemus sane
 01005002 t, ut non respuas deprecantem, sed
 01001002 gratia opitulante perlatum, tanto
 01001003 s inesse cognovimus. Quis enim non
 01001006 e stationem oculis mentis aperiat?
 02005011 : " Ubi autem spiritus domini, ibi
 03002012 do male torquere, et ad excitandam
 01001012 altatur. Illic temperantia furorem
 01006009 it; sed non omnia secundum ordinem
 01003001 bro tuo sanctus Ambrosius in illis
 02004012 itus nequiores se". Et in Regnorum
 02018007 re vacat; pauca etiam que nobis ex
 01000002 ISTULA BEATI LICINIANI EPISCOPI DE
 01003001 ibi nihil prosit". Adtestatur huic
 01004003 eclinares, quod quale sit, in toto
 01006003 ras a vestra beatitudine editas de
 01006015 iro beatitudo vestra opus ipsam de
 01006016 les quos fecisse te memoras in hoc
 02018008 em veniunt, scribere curavimus. In
 02018012 ta natura, sed corpore melior". In
 02019001 orporæ anime potuisse misceri. In
 02021004 poream esse naturam, verumtamen in
 02021010 m veraciter adparent. Sic enim in
 02021016 ibi a creatore potentiam". Item in
 02021022 actio continetur". In octavo etiam
 01006007 alubrionii consilio statuisset in
 02021016 em in libro tertio supra memoratum
 01006015 de libro sancti Iob, sed et alios
 02002004 , intellegat. Addis etiam, ut tibi
 02002010 t temporis qualitas, et liceret ut
 02018005 oris, sicut iam diximus, coerctat,
 02020001 udianus, vir disertissimus, edidit
 01001001 Pape Gregorio Licinianus Episcopus
 02019009 cepit autem idem egregius Doctor
 02002010 perturbaret temporis qualitas, et
 01004014 te decet falso laudari. Ego plane,
 02018003 icatore, antistitem Augustinum; et
 02021003 roberetur. Beatus certe Augustinus
 01000001 INCIPIT EPISTULA BEATI

ludicat hominem in tanta terrarum longitudine disparatum
 iugi meditatione medicinam anime sue inveniat? ubi conte
 lumenta in genus suum et omne quod movetur in terra in g
 lumentorum, feralium, vel avium, vel reliquorum, in quib
 iusta iniustus, recta pravus, immortalia mortalibus. In
 iustitia unicuique sua tribuit, dum deo animam corpusque
 iustum suscipit necessitas caritatis. Quam sarcinam si n
 iuxta quantitatem corporis quantitas est anime, tanto qu
 karissime, grandi sumus admiratione permoti, eo quod que
 karissime frater, qui te minime audire detrectat, sancto
 karissime frater.

labori nostro in arcto tempore providentes, hos duos exc
 lapideis mirabiliter data sunt, ad nullum prophetarum au
 lapsa cadunt folia, quia aer non sicut verno aut estivo
 lata, aut quasi valida suspicanda est anima. Corpora is
 latine superintendere possumus dicere, ut intellegat non
 latine nunciatur dicitur, id est, qui facit spiritus suos
 latinum vertit; sed non omnia secundum ordinem libri san
 latitudinem, nullam altitudinem, sed solum habet longitu
 latitudinem et altitudinem habere dignoscitur. Et cum in
 latum, et longum est: inveniat, et dicat utrum tripodali
 laudabile pertinet otium. Locus vero superior, sine quo
 laudari. Ego plane, licet fedus, et te et omnia tua pulc
 leander episcopus Spalensis, remeans de urbe regia, vidi
 Lectis litteris tuis, frater karissime, grandi sumus adm
 legat, ubi iugi meditatione medicinam anime sue inveniat
 legens, et non patienter ferens nec dignum ducens non esse
 legentibus generemus, ipse qui angelos spiritus non esse
 legere delectatur. " Optabile namque est et mihi percaru
 legere et credere studet, intellegat. Addis etiam, ut ti
 legere vacat; pauca etiam que nobis ex libris eius ad in
 legi dei". Et iterum: " Nos autem, inquit, sumus circume
 legimus, quanto in eo spirituales regulas inesse cognovi
 legimus, ut dies dominicus colatur. Quis enim christianu
 legitur in Evangelio Iohannis: " Cum deus spiritus est".
 leguntur: quod si ea facta essent, post predicationem Ev
 letetur. Proferat si usquam Scripturarum reperiri potueri
 levare non potest. Denique ideo autumnii frigore lapsa en
 lex et Prophete usque ad Iohannem prophetaverunt". Deine
 libellos sex beati Iliarii episcopi Pictaviensis quos de
 libenter doccas que me fateor ignorare. Compellimur igit
 libentius legimus, quanto in eo spirituales regulas ines
 libentius legat, ubi iugi meditatione medicinam anime sue
 liber hic tuus omnium est aula virtutum. Illic prudentia
 libertas". Et iterum: " Si quis autem spiritum Christi n
 libidine nugatoribus cancionibus proclamare. Absit ergo
 libidinis frangit discreteque voluptatibus modum imponit
 libri sancti Iob exposuit. Et satis miror hominem doctis
 libris quos fecit de Officiis. Adtestatur sanctus Agusti
 libris scribitur: " Egrediar, inquit, et ero spiritus me
 libris eius ad incorporalitate anime aut angeli adstrue
 LIBRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORIUM PAPAM URBS ROME DI
 libro tuo sanctus Ambrosius in illis libris quos fecit d
 libro tuo liquide declaratur. Et tamen portas quod metue
 libro sancti Iob. Et quia festinans pertransiit minime e
 libro sancti Iob, sed et alios libros morales quos fecis
 libro Regularum, exiguitati nostre transmittere. Tui eni
 libro igitur qui titulum habet De summo bono, supra memo
 libro etiam De virginitate Sancte Marie, quem ad Volusia
 libro etiam De origine anime, quem ad sanctum Hieronymum
 libro Trinitatis non solum ex incorporeo, verum etiam ex
 libro eiusdem operis secundo: " Adsumentes, inquit, ange
 libro tertio supra memoratum librorum: Non solum malos,
 libro, docens Deum non esse corpus, " Nec sicut cogitant
 librorum ductus eas transponeres. Habemus sane libellos
 librorum: Non solum malos, inquit, sed nec bonos angelos
 libros morales quos fecisse te memoras in hoc libro Regu
 libros beati Augustini, sed et ceterorum qui de hac re de
 libros eosdem, quos memoras, haberemus in promptu, volun
 libros eius nec vobis transmittere, nec nobis legere vac
 libros De incorporalitate anime tres, omni eloquentia ap
 Librum Regularum a sanctitate tua editum, et ad nos divi
 librum De quantitate anime, multis et multiplicibus disp
 liceret ut libros eosdem, quos memoras, haberemus in pro
 licet fedus, et te et omnia tua pulchra prospexi et memo
 licet pene in omnibus Opusculis suis, ubi eum causa exeg
 licet in multis Opusculis suis adstruat angelos incorpor
 LICINIANI EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORI

01006021 sime papa. Explicit epistola beati
 01000005 TA Domino beatissimo Pape Gregorio
 02000002 enerabili fratri Epiphania diacono
 01001008 inter bonum et malum discretionis
 02006002 vit igitur dominus deus hominem de
 02015002 eometrica disciplina punctum, quid
 02015006 nescitur. Et cum intellexerit hanc
 01004003 quod quale sit, in toto libro tuo
 03001008 essentia ipsius perlatoris exordium
 03001003 irigere, insinuantes accepisse nos
 03001005 non minime contristati sumus, quod
 03001012 us epistolas, nescio cuius hominis
 03003004 per suos Apostolos. Nam et his non
 03001006 nos direxistis, sicut tue indicant
 02001001 icinianus et Severus exigui Lectis
 02004010 dus exierit ab homine, ambulat per
 02014017 ed quia ipsa corpus non est, omnia
 02020007 ordore, et vita hec anima est: nec
 02001013 iudicio animarum adducens, quod si
 02012008 dine disparatum, proculdubio anima
 02020009 in parvo quam in magno: non igitur
 02004003 nt nature, sancta Scriptura multis
 01005008 tem non sufficit, nemo erit in hoc
 02013002 videtur, quod anima continetur in
 02013003 o. Rogamus itaque respondeat a quo
 02013015 psa per locum, non movetur ipsa in
 02014002 ei, que nec in tempore est, nec in
 02014003 ra corporis, que in tempore est in
 02014016 am grandis anime, cum tanta spatia
 02013015 stat: et cum corpus movet ipsa per
 01003015 quod ad laudabile pertinet otium.
 02014016 rerum animo continemus? Quis etiam
 03003002 tur a Christo. Sufficiat enim quod
 02019011 t. " Non enim, ait, ullo modo, aut
 02020021 a deo; animus autem et proximat et
 02012007 iudicat hominem in tanta terrarum
 02015003 ullam altitudinem, sed solum habet
 02010004 ceter corpus, et altum, et latum, et
 02003010 hilippo refert quod angelus sit ei
 02003010 milititer etiam in Actis Apostolorum
 02013007 ma regitur, si vivificatur, quanto
 02018024 poream se esse comprehendit. Multo
 02018031 disputatio vera ratione plenissima
 02014005 quid requiritur a me quanta anima
 02014006 sa suum esse non posse, et secundum
 02014012 quantitas. Porro autem, si tantam
 02014014 es imaginem continet? An non omnes
 02014020 icut dicitur parvum corpus, tantas
 02020009 uo, et tam magnum in parvo quam in
 02020007 anima est; nec locale est quod tam
 02020008 est in toto quam in aliquo, et tam
 02013011 n minori corporis parte, quanta in
 02014019 cto minus est quod interius, illud
 03002011 membra a deo bene condita saltando
 02004001 ritum nuncupari. Sed et de angelis
 02017002 n adferat commodum. Quis non etiam
 02004015 angelos bonos, verum etiam angelos
 02021017 upra memoratum librorum: Non solum
 01001007 um. Illic prudentia inter bonum et
 02022005 finere, scripta per vos notescenda
 01005020 et ministros. In utroque periculum
 02018012 libro etiam de virginitate Sancte
 02016007 viventibus, celestia terrestribus,
 02013001 ne animarum corporarum illud quam
 02016007 terrestribus, masculinum femino,
 01004013 ni reputes, sed veritati, quia nec
 01005002 precantem, sed libenter deces que
 02014005 respondebit: Ut quid requiritur a
 01001004 entibus legat, ubi iugi meditatione
 01001004 enim non libentibus legat, ubi iugi
 02011006 et nisi aqua ab acre adtracta per
 02021009 eorum semper vident faciem Patris
 02018011 utabilis facta natura, sed corpore
 02013004 imam posse? Si a corpore suo, ergo
 02013005 a que continetur. Verumtamen quin
 03002009 d operis faceret, et non saltaret.
 03002011 n ut dicitur, ballare, saltare, et
 01004015 e et omnia tua pulchra prospexi et

Liciniani. Domino sancto ac venerabili fratri Epiphania
 Licinianus Episcopos Librum Regularum a sanctitate tua e
 Licinianus et Severus exigui Lectis litteris tuis, frate
 limitem fingit, illic iustitia unicuique sua tribuit, du
 limo terre, et inspiravit in faciem eius spiraculum vite
 linea, que nullam habet latitudinem, nullam altitudinem,
 lineam, quam diximus non esse corpoream, intellegatque r
 liquide declaratur. Et tamen portas quod metuebas. Ponda
 litterarum ipsarum legens, et non patienter ferens nec d
 litteras tuas, et de vestre sospitatis bono gavisos. Sed
 litteras cuiusdam, quas ad nos direxistis, sicut tue ind
 litteras sub nomine Christi factas, eius esse credideris
 litteras transmittibat et celo, sed Spiritu sancto eorum
 littere, susceperis, et de tribunali populis eius feceris
 litteris tuis, frater karissime, grandi sumus admiratione
 loca inaquosa, quereus requiem et non invenit, et deind
 loca inlocaliter continet. Si vas igitur a vase continea
 locale est quod tam magnum est in toto quam in aliquo, e
 locales forent. profecto et corporales forent. Unde subi
 localis non est. Si corpus occidi potest, anima, secundu
 localis est anima. Et quidquid inlocale est, corporeum n
 locis non eos corpora, sed spiritus esse refert. Paulus
 loco qui peritus esse dicitur: nemo erit utique sacerdos
 loco. Rogamus itaque respondeat a quo loco contineri ani
 loco contineri animam posse? Si a corpore suo, ergo meli
 loco. Quocirca valde recaciter tres intelleguntur motio
 loco; altera corporis, que in tempore est in loco; alia
 loco; alia spiritus rationalis, que tantum in tempore es
 locorum continet? Sed quia ipsa corpus non est, omnia lo
 locum, non movetur ipsa in loco. Quocirca valde veracite
 locus vero superior, sine quo regi populus non potest, e
 locus tam grandis anime, cum tanta spatia locorum contin
 locutus est in Prophetis, per se ipsum, et per suos Apos
 longa, aut lata, aut quasi valida suspicianda est anima.
 longinquat inlocaliter: igitur animus corpus non est". E
 longitudine disparatum, proculdubio anima localis non es
 longitudinem; auferat etiam cogitationem omnium rerum co
 longum est: inveniat, et dicat utrum tripodalis an quatr
 loquutus, ut descenderet in occursum ethiopi eunucho; et
 Lucas de Philippo refert quod angelus sit ei loquutus, u
 magis et continetur? Nec enim sic implet corpus, quod co
 magis incorporeum est Verbum Dei, ac per hoc Verbi Dei e
 magni antistitis incredulos provocans vocans ad fidem du
 magnitudine extendatur, cum veraciter pateat extra corpu
 magnitudinem corporis anima quantitate finiri? Ergo si i
 magnitudinem habeat anima, quantam corpus, quomodo in pa
 magnitudines civitatum quas novimus, montium, fluminum,
 magnitudines corporum continet? Et idcirco rite creditur
 magno: non igitur localis est anima. Et quidquid inlocal
 magnum est in toto quam in aliquo, et tam magnum in parv
 magnum in parvo quam in magno: non igitur localis est an
 maiori. Si enim extrema corporis pars vel digito tangatu
 malus est quod exterius est. Quomodo ergo anima, sicut d
 male torquere, et ad excitandam libidinem nugatoribus ca
 malis, quamvis de illorum societate bonorum angelorum de
 malit habere panem, quam serices; gemmas, quam famulaa?
 malos, spiritus nuncupari. Et quia multa de thesauro Ser
 malos, inquit, sed nec bonos angelos, fas est putari cre
 malum discretionis limitem fingit, illic iustitia unicui
 mandavimus. Quod si his noluerit adsentire, nec plurimor
 manet: aut talis ordinetur qui non debet, aut non sit qu
 Marie, quem ad Volusianum scripsit: " Si autem, inquit,
 masculinum femino, maxime valentem minus valentiori. S
 maxime adstruere videtur, quod anima continetur in loco
 maxime valentem minus valentiori. Sed hec dicimus ostend
 me oportet mentiri, nec te decet falso laudari. Ego plan
 me fateor ignorare. Compellimur igitur necessitate facer
 me quanta anima magnitudine extendatur, cum veraciter pa
 medicinam anime sue inveniat? ubi contentis huius seculi
 meditatione medicinam anime sue inveniat? ubi contentis
 medullas arboris usque ad summitatem fuerit perducta, vi
 mei, qui in celis est": ex alio ad aliqua agenda in cons
 melior". In libro etiam de virginitate Sancte Marie, que
 melius est corpus quod continet, quam anima quae contine
 melius esse corpus animi absurdum est dicere; ergo non a
 Mellusque erat viro hortum facere, iter agere, mulieri c
 membra a deo bene condita saltando male torquere, et ad
 memetipsum in comparationem tui satis indecorum vidi. Un

02019008 non per sensus corporis percepisse
 02020017 m corporalem reminiscitur. Et cum
 02020018 itur. Et cum meminit animus, totus
 02020018 meminit, et totus memoria est, qui
 01006005 e trina tinctione, in qua epistula
 01006015 ios libros morales quos fecisse te
 02020010 e liceret ut libros eosdem, quos
 02021016 atiam". Item in libro tertio supra
 02018009 titulum habet De summo bono, supra
 02022001 li cogitationi difficillimum est".
 02020015 igitur anima non est corpus. Item
 02020018 it animus, totus meminit, et totus
 02020018 memoria est, qui meminit totus: et
 02022004 a quantum quivimus ex Opusculis eorum
 03003011 descendit super altare Christi in
 02020014 am definire potuerimus, sed que in
 03000005 ant epistolas de celo cecidisse in
 02004013 Egre diari, inquit, et ero spiritus
 02007001 endit sursum?" Dicitur et spiritus
 01004011 ia spiritalis doctrina a spiritali
 02007005 ntem appellat, dicendo: "Ego autem
 02008001 citur et spiritus vis quedam anime
 02008003 postoli: "Orabo spiritu, orabo et
 02007004 o". Quem dixit hic spiritum, alibi
 02018008 em anime aut angeli adstruendam in
 01004014 sed veritati, quia nec me oportet
 01001006 s, ad eterne vite stationem oculos
 02007004 m mihi deus, cui servo in spiritu
 02015011 quod Apostolus ait: "Qui adheret
 01002006 ipline et morum sunt ad sacerdotii
 01004006 dum per dei gratiam et obedientie
 01004004 e declaratur. Et tamen portas quod
 01005014 tro nec alio peccato: valde enim
 01006011 ellis nenia Origenis transferret.
 01006017 lectamur. "Optabile namque est et
 02007003 dicit Apostolus: "Testis est enim
 02019003 ile tardioribus persuaderi potest,
 02019012 ust anima. Corpore ista sunt, ut
 02021026 verentes; nec si omnes, cum sint
 02021026 tes; nec si omnes, cum sint millia
 01006004 Job. Et quia festinans permissit
 02018001 accipiat, karissime frater, qui te
 03001004 itatis bono gavisos. Sed in id non
 02021012 peccum a creatura corporea in usum
 02003007 sunt administratores spiritus, in
 01005021 it qui sacra mysteria celebrat vel
 01005019 steria que per sacerdotes fiunt et
 02003002 inquit, Angelos suos spiritus, et
 02014010 et crumque cornam sapientiores esse
 02013010 s est, tota exterius; tanta est in
 02014018 in a vase continentur, illud profecto
 02016007 sculinum feminino, maxime valentem
 02015004 omnium rerum corporearum, quoniam
 03003005 preceptis, que in tabulis lapideis
 01006010 ibri sancti Job exposuit. Et satis
 02018015 nt de re que quotidie fit, quomodo
 02018030 umque corporeum, facilius potuisse
 02018033 una persona fiat hominis, potuisse
 02018035 orporeum incorporee anime potuisse
 03003007 ophetarum aut Apostolorum epistole
 02003007 stratores spiritus, in ministerium
 03003002 oc credere, ut epistule nunc nobis
 02018019 paululum dicit: "Persona hominis
 02018020 et corporis; persona autem Christi
 02005007 terit, credat multifarie multisque
 01003021 tis necessitatem. Sed nec sic omni
 02001006 e non est quod deus est, corporalis
 02019011 e disputant. "Non enim, ait, ullo
 02015005 m, usque ad filum araneae, quod pro
 01001012 s frangit discretely voluptatibus
 02014014 gnitudines civitatum quas novimus,
 01006015 ro sancti Job, sed et alios libros
 02016005 iniustus, recta pravis, immortalia
 02009009 ibus spiraculum vite est, in terra
 03002004 i Iesu Christi, eo quod in ipso a
 01002005 Ita enim que propria discipline et
 02014001 valde veraciter tres intelliguntur
 02011001 nquam folles, ignis ad oculos. Nec
 02009007 sumpta est, inquit, omnis caro que

meminerint. Scripsit autem idem egregius Doctor librum D
 meminit animus, totus meminit, et totus memoria est, qui
 meminit, et totus memoria est, qui meminit totus: et mem
 meminit totus: et memoria corpus non est: non igitur cor
 memoras displicuisse vobis illud opus, sed hoc salubrior
 memoras in hoc libro Regularum, exigitatis nostre trans
 memoras, haberemus in prompta, voluntati tue voluisse pa
 memoratam librorum: Non solum malos, inquit, sed nec bon
 memoreatus antistes: "Omnia natura, inquit, aut spiritus
 Memores, frater dilecte, sententia domini, quia duorum a
 memoria inlocalis quedam capacitas est, que nec multitudine
 memoria est, qui meminit totus: et memoria corpus non est
 memoria corpus non est: non igitur corpus est animus. Et
 memoria retinere, scripta per vos notescenda mandavimus.
 memoria sancti Petri Apostoli, scito diaboli esse figmen
 memoriam nostram ex seniorum nostrorum definitionibus oc
 memoriam Sancti Petri Romae Inter varias tribulationum a
 mendax in ore omnium prophetarum eius". Et alibi: "Spir
 mens, que est veluti oculus anime, id est, intellectus,
 mente proficiscitur. Plus plerisque estimatur pictor hom
 mente servo legi dei". Et iterum: "Nos autem, inquit,
 mente inferior, ubi cunctas imaginatur similitudines cor
 mente". Dicitur et spiritus omnium animalium irrationali
 mentem appellat, dicendo: "Ego autem mente servo legi d
 mentem veniunt, scribere curavimus. In libro igitur qui
 mentiri, nec te decet falso laudari. Ego plane, licet fe
 mentis aperiat? Liber hic tuus omnium est aula virtutum.
 meo". Quem dixit hic spiritum, alibi mentem appellat, dic
 meretrici, unum corpus efficitur; qui autem adheret Domi
 meritum utilia esse significat, si etiam hec, que ad doc
 meritum operisque boni efficientiam, fit suave quod per
 meturbas. Pondus enim tuum sursum fertur, non deorsum; n
 metuumus ne per necessitatem ea faciamus que non debemus
 Mihi, sanctissime Pater, nullo pacto suaderi potest, ut
 mihi peccatum, sicut tuus Gregorius ait, usque ad ultima
 mihi deus, cui servo in spiritu meo". Quem dixit hic sp
 mihi tamen fateor esse persuasum". Hec verba beati Agust
 mihi videtur, detur, et de consuetudine corporum suis ani
 milla nullum, in unum collecti unus fiant, nec tale ali
 millum, in unum collecti unus fiant, nec tale aliquid o
 minime eas petentibus nobis ostendit. Postea vero scrips
 minime audire detrectat, sanctum atque egregium predicat
 minime contristati sumus, quod litteras cuiusdam, quas a
 ministerii sui sicut cuique opus esset, aut ipsum corpus
 ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt sa
 ministros. Ante paucos annos leander episcopus Spalensis
 ministros. In utroque pecciculum manet: aut talis ordinat
 ministros suos flamma ignis". Advertat igitur qui dicit
 minores, quam corpore grandiores, non est anime secundum
 minori corporis parte, quanta in maiori. Si enim extrema
 minus est quod interioris, illud minus est quod exterius e
 minus valentiori. Sed hec dicimus ostendentes quid haben
 ministrissimarum, usque ad filum araneae, quod pro modulo s
 mirabiliter data anal, ad nullum prophetarum aut Apostol
 miror hominem doctissimum et sanctum ut de stellis nenia
 misceatur anima corpori, ut una persona fiat hominis: Na
 misceri, multo facilius credere debent, Verbum Dei incor
 misceri. In libro etiam De origine anime, quem ad sanctu
 misse sunt de celo. Non igitur credas, que nunquam facta
 missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis? "In
 mittantur a Christo. Sufficiat enim quod locutus est in
 mixtura est anime et corporis; persona autem Christi mix
 mixtura est Dei et hominis". Et post paululum: "Verumta
 modis dici spiritus. Dicitur spiritus deus, quod est tot
 modo veritatis delectatio deserenda est, ne subtrahatur
 modo tantum finire; et excepto trinitate deo, non solum
 modo, aut longa, aut lata, aut quasi valida suspensio e
 modulo suo et latitudinem et altitudinem habere dignosci
 modum imponit. Illic cuncta que ad vite eterne participi
 montium, fluminum, celi, et terre, vel reliquarum specie
 morales quos fecisse te memoras in hoc libro Regularum,
 mortalibus. In genere igitur rerum corporearum, sensibil
 mortua sunt". Videat igitur, qui nullam creaturam dicit
 mortuis resurrexit, reverentissimum non habent? Sed quan
 morum sunt ad sacerdotii meritum utilia esse significat,
 motiones naturarum: una Dei, que nec in tempore est, nec
 movent quod diximus: omne corpus quod vivit, cum et arbo
 movebatur super terram, volucrum, animalium, bestiarum,

02013014 tangit, tota gustat: et cum corpus
 02009003 iumenta in genus suum et omne quod
 02013015 m corpus movet ipsa per locum, non
 03001007 s eas feceris adnunciari. Ego enim
 01005011 id si unius uxoris vir ante uxorem
 03002010 ad viro hortum facere, iter agere,
 01005012 uxorem non habuerit et tamen sine
 02005001 malos, spiritus nuncupari. Et quia
 02005007 nvenire nullatenus poterit, credat
 02019009 rum De quantitate anime, multis et
 02004003 nius sunt nature, sancta Scriptura
 02019009 Doctor librum De quantitate anime,
 02021003 r. Beatus certe Augustinus licet in
 02005007 latenus poterit, credat multifarie
 02020015 alis quedam capacitas est, que nec
 02018024 incorporea se esse comprehendit.
 02018033 na fiat hominis, potuisse misceri
 02004006 principes et potestates, adversus
 02021023 c sicut cogitantur, inquit, angeli
 02019015 rpora contemnat, universoque huic
 01001005 ius seculi rebus caducis et in sua
 02021025 tate ad arbitrium quo serviunt Deo
 01005019 ptizet: cessabunt illa sacrosancta
 01005021 i non debet, aut non sit qui sacra
 02019014 . Ideoque bene precipitur etiam in
 02018017 pori, ut una persona fiat hominis:
 02018023 s incorporea et alterius corporee.
 03003003 r se ipsum, et per suos Apostolos.
 01006017 tua legere delectatur. " Optabile
 02018010 supra memoratus antistes: " Omnis
 02018011 s est. Spiritus commutabilis facta
 02018023 rius corporee. Nam si anima in sua
 02021002 adsertio nostra eo quod angelorum
 02001005 rituali nomine censetur, omnemque
 02010011 ignis est, aerem aut ignem eligit
 02021004 adstruat angelos incorporea esse
 02014001 aciter tres intelleguntur motiones
 02003009 illegit, in spiritu scilicet nomen
 02004002 desciverint, tamen quia unius sunt
 02017001 cimus ostendentes quid habeat ordo
 01001018 i: qualiter vel qualia doceant; et,
 01003022 eritatis delectatio deserenda est,
 01005006 tus. Sed pertractet prudentia tua,
 01005010 amis enim aperta fronte resistimus
 01005014 lieno peccato: valde enim metuimus
 02005002 inde decerpentes, pretermittimus,
 02011001 t tanquam folles, ignis ad oculos.
 02013008 rat, quanto magis et continetur?
 02021023 ro, docens Deum non esse corpus, "
 02021027 fiant, nec tale aliquid Deus est.
 01001010 ris reperitur semper equalis, que
 01001011 s, que nec in contrariis frangitur
 01003021 ropter caritatis necessitatem. Sed
 01004013 ationi reputes, sed veritati, quia
 01004014 tati, quia nec me oportet mentiri,
 01005013 ergo nos stilo tuo ut non puniamur
 01005014 ilo tuo ut non puniamur nec nostro
 02011002 ores vivant et oculos non habeant,
 02014002 r motiones naturarum: una Dei, que
 02014002 : una Dei, que nec in tempore est,
 02014022 lam, qualitatem habere ullam: Deum
 02014022 abere ullam: Deum nec quantitatem,
 02018006 iam diximus, coarctat, libros eius
 02018006 ibros eius nec vobis transmittere,
 02020007 to corpore, et vita hec anima est;
 02020015 nlocalis quedam capacitas est, que
 02020016 itudine recordabilium distenditur,
 02020019 tur corpus est animus. Item corpus
 02020020 Item corpus nec adpropinquat Deo,
 02021017 orum: Non solum malos, inquit, sed
 02021025 Deo mutantes, atque se vertentes;
 02021026 lium, in unum collecti unus fiant,
 02022006 s. Quod si his noluerit adsentire,
 03001009 un legens, et non patienter ferens
 03001013 factas, eius esse credideris; ubi
 03001013 credideris; ubi nec sermo elegans,
 01002007 docende ac tuende fidei scientiam
 03002006 ellat, ut nullus sibi in eodem die

movet ipsa per locum, non movetur ipsa in loco. Quocirca
 movetur in terra in genere suo, cunctumque volatille secu
 movetur ipsa in loco. Quocirca valde veraciter tres inte
 mox a te transmissas accepi, in presentia ipsius perlatio
 mulierem tetigerit? Quid si uxorem non habuerit et tamen
 mulieri colum tenere, et non ut dicitur, ballare, saltare
 mulieris tactu non fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo
 multa de thesauro Scripturarum, propter breviter sermo
 multifarie multisque modis dici spiritus. Dicitur spirit
 multiplicibus disputationibus refertum, in quo inter cet
 multis locis non eos corpora, sed spiritus esse refert.
 multis et multiplicibus disputationibus refertum, in quo
 multis Opusculis suis adstruat angelos incorporea esse
 multisque modis dici spiritus. Dicitur spiritus deus, qu
 multitudo recordabilium distenditur, nec paucitate ten
 Multo magis incorporea est Verbum Dei, ac per hoc Verbi
 multo facilius credere debent, Verbum Dei incorporea esse
 mundi rectores tenebrarum harum; contra spiritum illa nequ
 mundi spiritus celestia corpora inspirantes, atque ad ar
 mundo renunciet, qui ut videmus, corporeus est, quisquis
 mutabilitate variantibus, ad eterne vite stationem acuto
 mutantes, atque se vertentes; nec si omnes, cum sint ill
 mysteria que per sacerdotes fiunt et ministros. In utroq
 mysteria celebrat vel ministret. Ante paucos annos leand
 mysteriis, ut omnia corporea contemnat, universoque huic
 Nam sicut in unitate persone anima unitur corpori, ut ho
 Nam si anima in sua natura non fallitur, incorporea se
 Nam et his non litteras transmittet e celo, sed Spirit
 namque est et mihi percanum, sicut tuus Gregorius ait, u
 natura, inquit, aut spiritus, aut corpus est. Spiritus i
 natura, sed corpore melior". In libro etiam De virginita
 natura non fallitur, incorporea se esse comprehendit. M
 natura sit incorporea, aliquo testimonio roberetur. Beat
 naturam que non est quod deus est, corporali modo tantum
 naturam anime esse hominis, vel spiritum angeli, et non
 naturam, verumtamen in libro Trinitatis non solum ex inc
 naturam: una Dei, que nec in tempore est, nec in loco;
 natura. Similiter etiam in Actis Apostolorum Lucas de Ph
 natura, sancta Scriptura multis locis non eos corpora, s
 nature, non quid nostrum adferat commodum. Quis non etia
 ne in tanto sacerdotali culmine extollantur quid agant.
 ne subtrahatur illa suavitas et opprimatur ista necessit
 ne forte ad peritiam non sufficiat ei scire Christum Ies
 ne sacramentum utique corrumpamus. Quid si unius uxoris
 ne per necessitatem ea faciamus que non debemus. Ecce ob
 ne fastidium scilicet legentibus generemus, ipse qui ang
 Nec movet quod diximus: omne corpus quod vivit, cum et
 Nec enim sic implet corpus, quod continet, sicut utrum i
 Nec sicut cogitantur, inquit, angeli mundi spiritus cele
 Nec si eodem spiritus sine corporibus cogites, quod qui
 nec in contrariis frangitur nec in prosperis exaltatur.
 nec in prosperis exaltatur. Illic temperantia furorem li
 nec sic omni modo veritatis delectatio deserenda est, ne
 nec me oportet mentiri, nec Te decet falso laudari. Ego
 nec Te decet falso laudari. Ego plane, licet fedus, et t
 nec nostro nec alieno peccato: valde enim metuimus ne pe
 nec alieno peccato: valde enim metuimus ne per necessita
 nec unde aerem accipiant et reddant. Certum est scilicet
 nec in tempore est, nec in loco; altera corporis, que in
 nec in loco; altera corporis, que in tempore est in loco
 nec quantitatem, nec qualitatem habere. Quia igitur equa
 nec quantitatem habere. Quia igitur equalis Deo non est,
 nec vobis transmittere, nec nobis legere vacat; pauca et
 nec nobis legere vacat; pauca etiam que nobis ex libris
 nec locale est quod tam magnum est in toto quam in aliqu
 nec multitudo recordabilium distenditur, nec paucitate
 nec paucitate tenentur, et incorporabiliter etiam corpor
 nec adpropinquat Deo, nec recedit a Deo; animus autem et
 nec recedit a Deo; animus autem et proximat et longinqua
 nec bonos angelos, fas est putari creatores, si pro subit
 nec si omnes, cum sint millia millium, in unum collecti
 nec tale aliquid Deus est. Nec si eodem spiritus sine c
 nec plurimorum testium, si producti fuerint, adsentire c
 nec dignum ducens nenas ipsas perlegere, statim scidi,
 nec sermo elegans, nec doctrina sana poterit reperiri. I
 nec doctrina sana poterit reperiri. In principio ipsius
 necessaria sunt, inter reliqua non deerunt, quia non sta
 necessaria victus prepararet, aut in eo ambulet. Sed hoc q

03003009 , post predicationem Evangelii iam
 01003018 eritatis, negotium iustum suscipit
 01003022 r illa suavitas et opprimatur ista
 01005003 ateor ignorare. Compellitur igitur
 01003021 suscipienda est propter caritatis
 01005014 eccato: valde enim metuimus ne per
 01003018 sanctum querit caritas veritatis,
 01003014 ue ab studio cognoscende veritatis
 01005008 crucifixum. Si autem non sufficit,
 01005009 hoc loco qui peritus esse dicitur
 01006011 ctissimum et sanctum ut de stellis
 03001009 patienter ferens nec dignum ducens
 01006013 li spiritus habere rationales, que
 01006013 rationales, que neque cum angelis
 02004011 e vadet et adsumet septem spiritus
 02004006 nebrarum harum; contra spiritualia
 02004008 non dixisset: " Contra spiritualia
 02004008 a nequitie", sed contra corporalia
 03001012 ia, Apostolorumque eius epistolas,
 01002011 m vivendo non adiuvat, omnino sibi
 02001004 olum, sentire dicas, creaturam
 02019007 t tantum corporis sensibus dediti,
 01002010 et innocens tantum sibi proficiat,
 01005005 cordotala veniat, quid fiendum est
 01005009 tur: nemo erit utique sacerdos, si
 02011006 a terra, arbor esse non potest; et
 02011008 acta, vivere nullatenus potest; et
 02011005 antacumque sit proceritas arboris,
 01006002 a, vidit nos preteriens, qui dixit
 01006004 pertransiit minime ens petentibus
 02002008 , transmittere debeamus: vel certe
 02004004 ulus apostolus ait: " Quod non sit
 02018006 s eius nec vobis transmittere, nec
 02018007 obis legere vacat; pauca etiam que
 02018026 quam anime et corporis. Sed hoc in
 02018027 credere iuhemur: si autem utrumque
 02021019 s et orporis, semina rerum istarum
 03003002 tua hoc credere, ut epistule nunc
 03004009 na sanctitas tua noverit. Ora pro
 02009005 omnesque volucres ingressæ sunt ad
 01004010 n his pulchrum te esse ostendisti.
 02022006 notescenda mandavimus. Quod si his
 02001003 s nomen ob reverentiam eius dicere
 01003008 re voluit quid sit episcopus, quia
 02001003 rdotali culmine constitutum, cuius
 02003008 capium salutis? " In angelo enim
 02003009 ii intellegit, in spiritu scilicet
 03003009 saria non sunt. Et si forte ipsum
 02001004 turam nihil esse quod spirituali
 02003012 post paululum dicit, pretermisso
 03001012 nescio cuius hominis litteras sub
 02019011 incorporalitate anime disputant. "
 02021017 o tertio supra memoratum librorum:
 03003007 lorum epistole misse sunt de celo.
 01001003 gulas inesse cognovimus. Quis enim
 01001014 icipium pertinent comprehendis. Et
 01002008 iam necessaria sunt, inter reliqua
 01002008 t, inter reliqua non deerunt, quia
 01002011 t; et doctus, si doctrinam vivendo
 01003003 tus Agustinus dicens: " In actione
 01003008 episcopus, quia nomen est operis,
 01003013 ere possumus dicere, ut intellegat
 01003013 episcopus qui precesse dilexerit,
 01003016 ro superior, sine quo regi populus
 01004004 s. Pondus enim tuum sursum fertur,
 01004005 m tuum sursum fertur, non deorsum;
 01004012 mo quam inanimata pictura. Sed hoc
 01005001 ratiam dei, que in te exuberat, ut
 01005003 tur necessitate facere, quod doces
 01005004 doces non fieri. Peritus enim dum
 01005006 sicut ego sum, ordinatur? Iubes ut
 01005007 rudentia tua, ne forte ad peritiam
 01005008 tesum et hunc crucifixum. Si autem
 01005009 que sacerdos, si nisi peritus esse
 01005012 mulierem tetigerit? Quid si uxorem
 01005013 uerit et tamen sine mulieris tactu
 01005013 t? Consolare ergo nos stilo tuo ut
 01005015 e per necessitatem ea faciamus, que
 01005016 em apostolica docet auctoritas, et

necessaria non sunt. Et si forte ipsum nomen novum te de
 necessitas caritatis. Quam sarcinam si nullus imponit pe
 necessitas". Adtestatur Gregorius sanctus cuius stiliam a
 necessitate facere, quod doces non fieri. Peritus enim d
 necessitatem. Sed nec sic omni modo veritatis delectatio
 necessitatem ea faciamus que non debemus. Ecce obediendu
 negotium iustum suscipit necessitas caritatis. Quam sarc
 nemo prohibetur, quod ad laudabile pertinet otium. Locus
 nemo erit in hoc loco qui peritus esse dicitur: nemo erit
 nemo erit utique sacerdos, si nisi peritus esse non debe
 nenias Origenis transferret. Mihi, sanctissime Pater, nu
 nenias ipsas perlegere, statim scidi, et eas in terram p
 neque cum angelis neque cum hominibus facta esse Scriptu
 neque cum hominibus facta esse Scriptura sancta declarat
 nequiores se". Et in Regnorum libris scribitur: " Egredi
 nequitie in celestibus". Si igitur corpora essent, non s
 nequitie, sed contra corporalia nequitie. Et dominus in
 nequitie. Et dominus in Evangelio: " Cum spiritus, inqui
 nesacio cuius hominis litteras sub nomine Christi factas,
 nihil prosit". Adtestatur huic libro tuo sanctus Ambrosius
 nihil esse quod spirituali nomine censetur, omnemque na
 nihil esse existimant quod non per sensus corporis perce
 nisi doctus sit; et doctus, si doctrinam vivendo non adi
 nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordinetur? Iubes ut no
 nisi peritus esse non debet. Bigamis enim aperta fronte
 nisi aqua ab aere adtracta per medullas arboris usque ad
 nisi aer ab igne fuerit calefactus, aquam levare non pot
 nisi fixa radicibus continetur a terra, arbor esse non
 nobis habere se homelias a vestra beatitudine editas de
 nobis ostendit. Postea vero scripsisti ei de trina tinct
 nobis si aliquid divinitus fuerit inspiratum, ut scribam
 nobis conculcato adversus carnem et sanguinem, sed adve
 nobis legere vacat; pauca etiam que nobis ex libris eius
 nobis ex libris eius ad incorporalitem anime aut angel
 nobis ipsis experimur, illud in Christo credere iuhemur:
 nobis inexpertum credendum precipieretur, quid horum citi
 nobis occultiora noverunt". Et paulo post: " Que in celi
 nobis mittantur a Christo. Sufficiat enim quod locutus e
 nobis, domine sancte et in Christo karissime frater.
 Nœ in arcam, bina et bina ex omni carne in qua erat api
 Nolo enim te simulare indecoro pictori pulchra pingenti;
 noluerit adsentire, nec plurimorum testium, si producti
 nolimus, sentire dicas, creaturam nihil esse quod spir
 nomen est operis, non honoris; græcum est enim atque in
 nomen ob reverentiam eius dicere nolimus, sentire dicas,
 nomen officii intellegit, in spiritu scilicet nomen natu
 nomen nature. Similiter etiam in Actis Apostolorum Lucas
 nomen novum te delectavit; quia ipsa epistula, sicut sine
 nomine censetur, omnemque naturam que non est quod deus
 nomine angelii: " Dixit autem spiritus Philippo: accede,
 nomine Christi factas, eius esse crederis; ubi nec ser
 Non enim, ait, ullo modo, aut longa, aut lata, aut quasi
 Non solum malos, inquit, sed nec bonos angelos, fas est.
 Non igitur credas, que nunquam facta leguntur: quod si e
 non libentius legat, ubi iugi meditatione medicinam anim
 non solum pastoribus regulam vivendi describis, sed etia
 non deerunt, quia non statim boni atque utilis sacerdoti
 non statim boni atque utilis sacerdotiis est, aut tantum
 non adiuvat, omnino sibi nihil prosit". Adtestatur huic
 non amandus est honor in hac vita sive potentia, quoniam
 non honoris; græcum est enim atque inde ductum vocabulu
 non se esse episcopum qui precesse dilexerit, non prodes
 non prodesse. Itaque ab studio cognoscende veritatis nem
 non potest, etsi ita tentatur atque administratur ut dec
 non deorsum; non quod te ad ima premat, sed quod ad astr
 non quod te ad ima premat, sed quod ad astra sustollat,
 non adsentationi aut adulationi reputes, sed veritati, q
 non respuas deprecantem, sed libenter doces que ne fate
 non fieri. Peritus enim dum non reperitur qui ad officiu
 non reperitur qui ad officium sacerdotale veniat, quid i
 non ordinetur imperitus. Sed pertractat prudentia tua, n
 non sufficit, ei scire Christum Iesum et hunc crucifixum
 non sufficit, nemo erit in hoc loco qui peritus esse dic
 non debet. Bigamis enim aperta fronte resistimus ne sacr
 non habuerit et tamen sine mulieris tactu non fuerit? Co
 non fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo ut non puniamur
 non puniamur nec nostro nec alieno peccato: valde enim m
 non debemus. Ecce obediendum est preceptis tuis ut talis
 non reperitur qualis queritur: cessabit ergo fides que c

01005018 L ex auditu: cessabit baptismus si
 01005020 lum manet: aut talis ordinetur qui
 01005020 talis ordinetur qui non debet, aut
 01006009 co Origenis in latinum vertit; sed
 02001005 ne censeatur, omneque naturam que
 02001006 finiri; et excepto trinitate deo,
 02001009 in spiritus, angelorum vel hominum,
 02001010 itus, sed corpora, tanquam homines
 02002009 sanctitas vestra, si otium nostrum
 02002012 tati tue voluisse parere. Sed quia
 02002013 tim volumus quod possumus: et tibi
 02003004 : Qui facit angelos suos spiritus,
 02004003 ure, sancta Scriptura multis locis
 02004004 fert. Paulus apostolus ait: " Quod
 02004007 stibus". Si igitur corpora essent,
 02004007 itur corpora essent, non spiritus,
 02004010 loca inaquosa, querens requiem et
 02004014 rnicationis decipit eos". En habet
 02005003 necrum, ipse qui angelos spiritus
 02005005 iturarum repperi poluerit angelos
 02005012 : " Si quis autem spiritum Christi
 02005012 em spiritum Christi non habet, hic
 02010010 substantiam det. Sed quia invenire
 02010012 e hominis, vel spiritum angeli, et
 0201002 L, cum et arbores vivant et oculos
 0201003 ant. Certum est scilicet quod ista
 0201006 us contineatur a terra, arbor esse
 0201008 ne fuerit calefactus, aquam levare
 0201009 igore lapsa cadunt folia, quin aer
 02012001 ra descendens, arbor crescit. Ergo
 02012006 que peccare potest, utique corpus
 02012008 paratum, proculdubio anima localis
 02012010 d dominus in Evangelio ait, occidi
 02012010 potest; profecto anima que occidi
 02012010 nima que occidi non potest, corpus
 02012014 o anima, que imago Dei est, corpus
 02012015 rro si anima corpus est, imago Dei
 02012016 t contrarium Scripture sancte dici
 02012016 ncte dici non potest, anima corpus
 02013006 us anima absurdum est dicere; ergo
 02013009 etur aqua, ut tantum interius sit,
 02013013 o dispersiti sint, illa dispersita
 02013015 t cum corpus movet ipsa per locum,
 02014006 iter patet extra corpus suum esse
 02014010 minores, quam corpore grandiores,
 02014014 granditates imaginum continet? An
 02014017 rum continet? Sed quia ipsa corpus
 02014023 em habere. Quia igitur equalis Deo
 02014024 st, qualitates habere; quia corpus
 02014024 t; quia corpus non est, quantitatem
 02015007 llexerit hanc lineam, quam diximus
 02015008 rem incorpoream, intellegat corpus
 02015009 n corpore confirmat, corpus esse
 02016004 a irrationalibus, intellegibilia
 02016006 nsibilin insensibilibus, viventia
 02017002 tendentes quid habeat ordo nature,
 02017002 uid nostrum adferat commodum. Quis
 02017005 dum scilicet utilitas adpenditur,
 02018023 rporce. Nam si anima in sua natura
 02018029 d horum citius crederemus? Quomodo
 02019005 rba beati Agustini ostendunt illos
 02019006 orporalitate, qui ingenio pusillo
 02019007 dediti, nihil esse existimant quod
 02019017 o factus est, id est, similis Deo,
 02020009 tum magnum in parvo quam in magno:
 02020010 t quidquid inlocale est, corporeum
 02020010 orcum non est: igitur anima corpus
 02020014 a voluntas est: et voluntas corpus
 02020014 untas corpus non est: igitur anima
 02020019 i meminit totus: et memoria corpus
 02020019 totus: et memoria corpus non est:
 02020021 inlocaliter: igitur animus corpus
 02021004 am, verumtamen in libro Trinitatis
 02021007 at, ut ex uno a Dei contemplatione
 02021007 quod dominus in Evangelio, cum de
 02021013 esset, aut ipsum corpus suum, cui
 02021020 post: " Que in celis sunt, inquit,
 02021023 In octavo etiam libro, docens Deum

non fuerit qui baptizet: cessabunt illa sacrosancta myst
 non debet, aut non sit qui sacra mysteria celebret vel in
 non sit qui sacra mysteria celebret vel ministrat. Ante
 non omnia secundum ordinem libri sancti Iob exposuit. Et
 non est quod deus est, corporali modo tantum finiri; et
 non solum irrationalium spiritus iumentorum, feralium, v
 non debere dici spiritus, sed corpora, tanquam homines n
 non iam ex spiritu et corpore, sed ex duobus subsistant
 non perturbaret temporis qualitas, et liceret ut libros
 non possumus quod volumus, id saltem volumus quod possum
 non que nos ipsi voluntatem sequentes nostram definire p
 non corpora: angelos enim græce, latine nuncios dicitur
 non eos corpora, sed spiritus esse refert. Paulus aposto
 non sit nobis conuictatio aduersus carnem et sanguinem,
 non spiritus, non dixisset: " Contra spiritualia nequiti
 non dixisset: " Contra spiritualia nequitiæ", sed contra
 non inueniet, et deinde vadet et adsumet septem spiritus
 non solum angelos bonos, verum etiam angelos malos, spir
 non esse credit, saltem unus testimonii paupertate lele
 non debere spiritus adpellari. Verumtamen quia hoc inven
 non habet, hic non est eius". Dicitur et spiritus angeli
 non est eius". Dicitur et spiritus angelus: " Qui facit,
 non potest, fortassis quia in elementis excellentior aeri
 non pudet ut credatur inde esse animam hominis aut spir
 non habeant, nec unde aerem accipiant et reddant. Certum
 non habeant; verumtamen et ipsa ex quatuor elementis co
 non potest; et nisi aqua ab aere adtracta per medullas a
 non potest. Denique ideo autumnii frigore lapsa cadunt fo
 non sicut verno aut estivo tempore calefactus tantam vim
 non improbabiliiter diximus omne corpus vivens ex quattu
 non est, si Apostolus, sicut ipse ait, " Corpore absens,
 non est. Si corpus occidi potest, anima, secundum quod d
 non potest; profecto anima que occidi non potest, corpus
 non potest, corpus non est. Si anima imago Dei est, ipse
 non est. Si anima imago Dei est, ipse quippe dicit: " Pa
 non est. Porro si anima corpus est, imago Dei non est. S
 non est. Sed quia verum est imaginem Dei esse animam, et
 non potest, anima corpus non est. Sed in defensione anim
 non est. Sed in defensione animarum corporearum illud qu
 non anima continentur a corpore, sed anima continet corp
 non exterius. Tota igitur anima interius est, tota exter
 non est in sensibus: tota itaque videt, tota audit, tota
 non movetur ipsa in loco. Quocirca valde veraciter tres
 non posse, et secundum magnitudinem corporis animas quant
 non est anime secundum corporis quantitatem quantitas. P
 non omnes magnitudines civitatum quas novimus, montium,
 non est, omnia loca inlocaliter continet. Si vas igitur
 non est, qualitatem habere; quia corpus non est, quantita
 non est, quantitatem non habere. Quin etiam cogitet, si
 non habere. Quin etiam cogitet, si potest, quid sit in g
 non esse corpoream, intellegatque rem incorpoream, intel
 non esse; intellegat rem, quae regi in corpore confirmat
 non posse. Apostolus enim ait: " Quos prescivit, et pred
 non intellegentibus, iusta iniustis, recta pravis, immor
 non viventibus, celestia terrestribus, masculinum femeni
 non quid nostrum adferat commodum. Quis non etiam malit
 non etiam malit habere panem, quam sorices; gemmam, quam
 non ordo creantis. Sed iam vel nunc accipiat, karissime
 non fallitur, incorpoream se esse comprehendit. Multo mi
 non fateremur duo incorporea, quam unum incorporeum alit
 non posse intellegere anime incorporealitate, qui ingeni
 non valent se iungere corporea ab incorporeis rebus, quia
 non per sensus corporis percepisse moverint. Scripsit
 non enim alia salus anime est, aut renovatio, aut reconc
 non igitur localis est anima. Et quidquid inlocale est,
 non est: igitur anima corpus non est. Item ratiocinatur
 non est. Item ratiocinatur anima rationalis, et substant
 non est: igitur anima non est corpus. Item memoria inloc
 non est corpus. Item memoria inlocalis quodam capacitas
 est: non igitur corpus est animus. Item corpus nec a
 non igitur corpus est animus. Item corpus nec adpropinqu
 non est". Et hactenus de incorporealitate anime disputato
 non solum ex incorporeo, verum etiam ex corporeo, id est
 non recedant, secundum quod dominus in Evangelio, cum de
 non contentendis parvulus ageret: " Quia angeli eorum se
 non subduntur, sed subditum regunt, in species quas velli
 non investigamus, quod rerum genere, et corpora angelica
 non esse corpus, " Nec sicut cogitantur, inquit, angeli

03001001 Ler varias tribulationem angustias
 03001004 ospitalis bono gavisos. Sed in id
 03001008 dium litterarum ipsarum legens, et
 03002002 us colatur. Quis enim christianus,
 03002004 ortus resurrexit, reverentissimum
 03002008 christianus, si die ipso Ecclesiam
 03002009 uentat, aliquod operis faceret, et
 03002010 er agere, mulieri colum tenere, et
 03003003 et per suos Apostolos. Nam et his
 03003009 icationem Evangelii iam necessaria
 02003006 postolus Paulus ad hebraeos ait: "
 02002001 les forent. Unde subito preventus,
 02007006 nte servio legi dei". Et iterum: "
 01001001 rum a sanctitate tua editum, et ad
 01005013 s tactu non fuerit? Consolare ergo
 01006002 nsis, remans de urbe regia, vidit
 02002013 mus quod possumus: et tibi non que
 03001001 varias tribulationem angustias non
 03001003 ba dirigere, insinuantes accepisse
 03001005 s, quod litteras cuiusdam, quas ad
 03002005 ovus iste predicator hoc dicit, ut
 03003013 ut epistolae esse celestes, et ad
 02002101 . Videmus deinceps utrum adsertio
 02002013 que nos ipsi voluntatem sequentes
 02002014 re potuerimus, sed que in memoriam
 02012012 inem ad imaginem et similitudinem
 01006016 in hoc libro Regularum, exigitati
 03002003 sed propter Resurrectionem domini
 01005013 nos stilo tuo ut non puniamur nec
 02022002 inum testimonium verum sit, labori
 02002014 ue in memoriam nostram ex seniorum
 02002009 e sciat sanctitas vestra, si otium
 02017002 quid habent ordo nature, non quid
 02022005 memoria retinere, scripta per vos
 03004007 prophetaverunt". Deinceps, si qui
 03000408 cienda et detestanda sanctitas tua
 02021019 ina rerum istarum nobis occultiora
 02014014 omnes magnitudines civitatum quas
 03003009 non sunt. Et si forte ipsum nomen
 03002005 a habeat? Sed quantum sentio, ideo
 03002012 quere, et ad excitandam libidinem
 02010001 a mortua sunt". Videat igitur, qui
 02014021 eo rite creditur anima quantitatem
 02015002 isciplina punctum, quid linea, que
 02015002 na, que nullam habet latitudinem,
 02002007 virum, qui et responsionibus suis
 02005006 lari. Verumtamen quia hoc invenire
 02011007 summationem fuerit perducta, vivere
 01006011 nsferret. Mihi, sanctissime Pater,
 01001015 etiam his, qui regimini officium
 03003006 lapideis mirabiliter data sunt, ad
 01003019 ssitas caritatis. Quam sarcinam si
 03002006 it, ut nos iudicare compellat, ut
 02013012 t. Et cum sensus corporis quinario
 03003007 at de celo. Non igitur credas, que
 02003001 scribere profecto curabimus. Sed
 02018001 ur, non ordo creantis. Sed iam vel
 03003001 itate tua hoc credere, ut epistolae
 02003006 r, id est, qui facit spiritus suos
 02003005 rpora: angelos enim graece, latine
 02003014 a dixerat angelum, postea spiritum
 02004015 erum etiam angelos malos, spiritus
 01003017 tamen indecenter adpetitur. Quam
 02001003 i culmine constitutum, cuius nomen
 01005015 ea faciamus que non debemus. Ecce
 01004006 sustollat, dum per dei gratiam et
 02012008 o anima localis non est. Si corpus
 02012009 dum quod dominus in Evangelio ait,
 02012010 idi non potest; profecto anima que
 02021019 rporis, semina rerum istarum nobis
 02003011 sit et loquutus, ut descenderet in
 02021022 m corporalis actio continetur". In
 01001006 iantibus, ad eterne vite stationem
 02010016 t reddunt tamquam folles, ignis ad
 02011002 od vivit, cum et arbores vivant et
 02007001 r et spiritus mens, que est veluti
 02013014 ota itaque videt, tota audit, tota
 02003008 nt salutis? " In angelo enim nomen
 01003002 sius in illis libris quos fecit de

non nos piguit, cogente caritate Christi, hec qualiacumque
 non minime contristati sumus, quod litteras cuiusdam, qu
 non patienter ferens nec dignum ducens nenus ipsas perl
 non propter ipsum diem, sed propter Resurrectionem domin
 non habeat? Sed quantum sentio, ideo novus iste predica
 non frequentat, aliquod operis faceret, et non saltaret.
 non saltaret. Meliusque erat viro hortum facere, iter ag
 non ut dicitur, ballare, saltare, et membra a deo bene c
 non litteras transmittat e celo, sed Spiritu sancto eo
 non sunt. Et si forte ipsum nomen novum te delectavit; q
 Nonne omnes sunt administratores spiritus, in ministeriu
 nonnulla testimonia Scripturarum contra hoc opposuisse s
 Nos autem, inquit, sumus circumcisio, qui spiritus deo s
 nos divina gratia impulante perlatum, tanto libentius l
 nos stilo tuo ut non puniamur nec nostro nec alieno pecc
 nos pretorios, qui dixit nobis habere se homelias a ves
 nos ipsi voluntatem sequentes nostram definire potuerimu
 nos piguit, cogente caritate Christi, hec qualiacumque a
 nos litteras tuas, et de vestre ospitalis bono gavisos.
 nos direxistis, sicut tue indicant littere, suscepere,
 nos iudicare compellat, ut nullus sibi in eodem die nec
 nos de celo fuisse transmissas. Emendat ergo quod temere
 nostra eo quod angelorum natura sit incorporea, aliquo l
 nostram definire potuerimus, sed que in memoriam nostram
 nostram ex seniorum nostrorum definitionibus colligentes
 nostram", et fecit Deus hominem ad imaginem suam, et Deu
 nostre transmittere. Tui enim sumus, tua ledere delectam
 nostri Iesu Christi, eo quod in ipso a mortuis resurrexi
 nostro nec alieno peccato: valde enim actiuus ne per ne
 nostro in arcto tempore providentes, hos duos excellen
 nostrorum definitionibus colligentes concervavimus, seri
 nostrum non perturbaret temporis qualitas, et liceret ut
 nostrum adferat commodum. Quis non etiam multum habere pa
 notescenda mandavimus. Quod si his noluerit adsentire, n
 nova vel insitata divulgata fuerint, omnino abiicienda e
 noverit. Ora pro nobis, domine sancte et in Christo kari
 noverunt". Et paulo post: " Que in celis sunt, inquit, n
 novimus, montium, fluminum, celi, et terre, vel reliqua
 novum te delectavit; quia ipsa epistula, sicut simulator
 novus iste predicator hoc dicit, ut nos iudicare compel
 nugatoribus canonicis proclamare. Absit ergo a sanctis
 nullam creaturam dicit esse spiritum, quantis testimonii
 nullam, qualitatem habere ullam: Deum nec quantitatem, n
 nullam habet latitudinem, nullam altitudinem, sed solum
 nullam altitudinem, sed solum habet longitudinem; auferu
 nullatenus adsentire dignatur, transmittere debeamus: ve
 nullatenus poterit, credat multifarie multisque modis di
 nullatenus potest; et nisi aer ab igne fuerit calcatus
 nullo pacto suaderi potest, ut credam astra celi spiritu
 nullum habent, vivendi regulam tribuis. Habent enim past
 nullum prophetarum aut Apostolorum epistole misse sunt d
 nullus inponit percipiende atque intuende vacandum est v
 nullus sibi in eodem die necessaria victus preparat, aut
 numero dispersi sint, illa dispersita non est in sensu
 nunquam facta leguntur: quod si ea facta essent, post pr
 nunc iam videamus quid de angelis Psalmographus dicit: "
 nunc accipiat, karissime frater, qui te minime audire de
 nunc nobis mittantur a Christo. Sufficiat enim quod locu
 nuncios. Propterea et apostolus Paulus ad hebraeos ait:
 nunciatus dicitur, id est, qui facit spiritus suos nuncios
 nuncupari. Sed et de angelis malis, quavis de illorum s
 nuncupari. Et quia multa de thesauro Scripturarum, propt
 ob rem otium sanctum querit caritas veritatis, negotiu
 ob reverentiam eius dicere nolumus, sentire dicus, creat
 obediendum est preceptis tuis ut talis fiat, qualem apos
 obedientie meritum operisque boni efficientiam, fit suav
 occidi potest, anima, secundum quod dominus in Evangelio
 occidi non potest; profecto anima que occidi non potest,
 occidi non potest, corpus non est. Si anima imago Dei es
 occultiora noverunt". Et paulo post: " Que in celis sunt
 occursum ethiopi eunucho; et post paululum dicit, prete
 octavo etiam libro, docens Deum non esse corpus, " Nec s
 oculos mentis aperiat? Liber hic tuus omnium est aula vi
 oculos. Nec moveat quod diximus: omne corpus quod vivit,
 oculos non habeant, nec unde aerem accipiant et reddant.
 oculus anime, id est, Intellectus, unde cuncta intellegi
 odorat, tota tangit, tota gustat: et cum corpus movet ip
 officii intellegit. in spiritu scilicet nomen nature. Si
 Officiis. Adtestatur sanctus Agostinus dicens: " In acti

01001015 ibis, sed etiam his, qui regimini
 01001017 la tua distributione quales ad hoc
 01005004 tua enim dum non reperitur qui ad
 02010004 me quod esse potest; corpus esse.
 02010013 de est corpus pecoris vel hominis.
 02020003 nii sui preclarissima documenta, "
 02009003 , inquit, iumenta in genus suum et
 02010003 dicere: Preter Trinitatem domini,
 02011001 d. oculos. Nec moveat quod diximus
 02012001 t. Ergo non improbabiliter diximus
 02012004 um horum credatur subsistere. Si "
 03003012 , scilicet diaboli esse figmentum, et
 02001005 quod spirituali nomine censeatur,
 01002003 mbrosius, Agustinus, Gregorius. Hi
 02003007 us Paulus ad hebraeos ait: " Nonne
 02014014 nditates imaginum continet? An non
 02014025 lantes, atque se vertentes; nec si
 02009004 ecundum genus suum, universe aves,
 01003021 aritatis necessitate. Sed nec sic
 02009005 t ad Noe in arcam, bina et bina ex
 02020002 ros De incorporalitate anime tres,
 01003004 in hac vita sive potentia, quoniam
 01004015 . Ego plane, licet fedus, et te et
 01006009 rigenis in latinum vertit; sed non
 02014017 nel? Sed quia ipsa corpus non est,
 02019014 precipitur etiam in mysteriis, ut
 02018003 stitem Agustinum; et licet pene in
 01002011 si doctrinam vivendo non adjuvet,
 03004008 a vel inusitata divulgata fuerint,
 02018009 bono, supra memoratis antistes: "
 03004006 a sit". Sed et illud Evangelium: "
 02002003 quod quam congruenter responderis,
 02009006 ulo post: " Consumpta est, inquit,
 01001007 los mentis apricit? Liber hic tuus
 02004013 uit, et ero spiritus mendax in ore
 02009001 abo et mente". Dicitur et spiritus
 02015004 udinem; auferat etiam cogitationem
 02009008 , voluerum, animalium, bestiarum,
 01003008 quid sit episcopus, quia nomen est
 02021011 parent. Sic enim in libro eiusdem
 03002009 Ecclesiam non frequentat, aliquid
 01004006 dei gratiam et obedientiam
 01001002 na editum, et ad nos divina gratia
 01004013 reputes, sed veritati, quia nec me
 02018015 rsona Christi; cum hoc simul fieri
 02020002 testimonia Scripturarum contra hoc
 01003022 t, ne subtrahatur illa suavitas et
 01006017 in sumus, tua legere delectamur. "
 01006020 as deus conservare dignetur, sicut
 01003004 , quoniam omnia vana sub sole. Sed
 01003007 olus: " Qui episcopatum desiderat,
 01006006 a memoras displicuisse vobis illud
 01006010 a. Dignetur ergo beatitudo vestra
 02021012 n usum ministerii sui sicut cuique
 02018003 gustinum; et licet pene in omnibus
 02021003 us certe Agustinus licet in multis
 02022004 us credat, in quantum quivimus ex
 03004008 detestanda sanctitas tua noverit.
 02008003 rporum, secundum illud Apostoli: "
 02008003 m illud Apostoli: " Orabo spiritu,
 01006009 num vertit; sed non omnia secundum
 01005005 nisi ut imperitus, sicut ego sum,
 01005006 t ego sum, ordinetur? Iubes ut non
 01005020 utroque periculum manet: aut talis
 02017001 ec dicimus ostendentes quid habeat
 02017005 scilicet utilitas adpenditur, non
 02004013 inquit, et ero spiritus mendax in
 01006008 iscopi Pictaviensis quos de graeco
 01006011 um et sanctum ut de stellis nenias
 02019001 oluisse misceri. In libro etiam De
 02021018 . si pro subtilitate sui sensus et
 02017001 minus valentior. Sed hoc dicimus
 01004010 dixisti et in his pulchrum te esse
 01006004 avissit minime eas petentibus nobis
 02019004 rsumus". Haec verba beati Agustini
 01003015 ibetur, quod ad laudabile pertinet
 01003017 indenter adpetitur. Quia ob rem
 02002009 s. Unde sciat sanctitas vestra, si
 01006012 et. Mihi, sanctissime Pater, nullo

officium nullum habent, vivendi regulam tribuis. Habent officium veniant; qualem vitam gerant, cum venerint; qua officium sacerdotale veniat, quid fiendum est nisi ut imp Omne videlicet corpus, et altum, et latum, et longum est Omne igitur corpus quod vivit, ex quattuor elementis sub Omne, inquit, inlocalet incorporeum quoque est. Porro vit omne quod movetur in terra in genere suo, cunctumque vol omne quod esse potest; corpus esse. Omne videlicet corpu omne corpus quod vivit, cum et arbores vivant et oculos omne corpus vivens ex quattuor elementis subsistere. Quo omne peccatum, dicente Apostolo, quodcumque fecerit homo omnem scripturam divinam epistolam aut epistolam esse ce onemque naturam que non est quod deus est, corporali mo omnes testimonium tibi perhibent, sicut apostolus prebu omnes sunt administratores spiritus, in ministerium miss omnes magnitudines civitatum quas novimus, montium, flum omnes, cum sint millia millium, in unum collecti unus fi omnesque volucres ingressae sunt ad Noe in arcam, bina et omni modo veritatis delectatio deserenda est, ne subtrah omni carne in qua erant spiritus vite". Et paulo post: "
 omni eloquentie splendore fulgentes: in quibus inter cet omnia vana sub sole. Sed opus ipsum, quod per eundem hon omnia tua pulchra prospexit et memetipsum in comparatione omnia secundum ordinem libri sancti Iob exposuit. Et sat omnia loca inlocalet continet. Si vas igitur a vase ce omnia corpora contemnat, universoque huic mundo renuci omnibus Opusculis suis, ubi eam causa exegit, animam vel omnino sibi nihil prosit". Adtestatur huic libro tuo san omnino abiicienda et detestanda sanctitas tua noverit. Or Omnis natura, inquit, aut spiritus, aut corpus est. Spir Omnis lex et Propheta usque ad Iohannem prophetaverunt". omnis qui Scripturas sanctas legere et credere studet, i omnis caro que movebatur super terram, voluerum, animal omnia est aula virtutum. Illic prudentia inter bonum et omnium prophetarum eius". Et alibi: " Spiritus fornicati omnium animalium Irrationalium, secundum illud Geneses: omnium rerum corporearum, quamvis minutissimarum, usque omniumque reptilium que reptant super terram, universi ho operis, non honoris; graecum est enim atque inde ductum opera secundo: " Adsumentes, inquit, angeli corporalem operis faceret, et non saltaret. Meliusque erat vire hor operisque boni efficientiam, fit suave quod per imbecill opitulante perlatum, tanto libentius legimus, quanto in oportet mentiri, nec te deceat falso laudari. Ego plane, oportuerit, quasi rationem ipsi reddant de re que quotid opposuisset scriptis tuis inserta cognovimus, quod quam c opprimatur ista necessitas". Adtestatur Gregorius sancti Optabile namque est et mihi percarum, sicut tuus Gregori optamus, beatissime papa. Explicit epistola beati Licinii opus, sed hoc salubriori consilio statuisset ut in libror opus ipsum de libro sancti Iob, sed et alios libros nona opus esset, aut ipsum corpus suum, cui non subduerit, se Opusculis suis, ubi eam causa exegit, animam vel angelum Opusculis suis adstruat angelos incorpoream esse naturam Opusculis eorum memoria refinere, scripta per vos notes Ora pro nobis, domine sancte et in Christo karissime fra Orabo spiritu, orabo et mente". Dicitur et spiritus omni orabo et mente". Dicitur et spiritus omnium animalium in ordinem libri sancti Iob exposuit. Et satis miror homine ordinetur? Iubes ut non ordinetur imperitus. Sed pertrac ordinetur imperitus. Sed pertractet prudentia tua, ne fo ordinetur qui non debet, aut non sit qui sacra mysteria ordi nature, non quid nostrum adferat commodum. Quis non ore creantis. Sed iam vel nunc accipiat, karissime frat ore omnium prophetarum eius". Et alibi: " Spiritus forni Originis in latinum vertit; sed non omnia secundum ordin Originis transferret. Mihi, sanctissime Pater, nullo pac origine anime, quem ad sanctum Hieronymum presbyterum sc oportis, semina rerum istarum nobis occultiora noverunt" ostendentes quid habeat ordo nature, non quid nostrum ad ostendisti. Nolo enim te similare indecoro pictori pulch ostendit. Postea vero scripsisti ei de trina tinctione, ostendunt illos non posse intellegere anime incorporalit otium. locus vero superior, sine quo regi populus non po otium sanctum querit caritas veritatis, negotium iustum otium nostrum non perturbaret temporis qualitas, et lice pacto suaderi potest, ut credam astra celi spiritus habe

02017003 modum. Quis non etiam malit habere
 01006021 ignetur, sicut optamus, beatissime
 01000003 BRO REGULARUM AD SANCTUM GREGORIUM
 01000005 BIS ROMÆ DIRECTA Domino beatissimo
 02002011 in promptu, voluntati tue voluisse
 02013011 n maiori. Si enim extrema corporis
 02013011 rius; tanta est in minori corporis
 02020005 rporē vivit, et tam vivit anima in
 02020006 toto corpore; tantum ergo vite in
 01001013 t. Illic cuncta que ad vite eterne
 02020008 o quam in aliquo, et tam magnum in
 02021008 Evangelio, cum de non contentendis
 02014012 anima, quantum corpus, quomodo in
 02014020 Quomodo ergo anima, sicut dicitur
 01001016 vendi regulam tribuis. Habent enim
 01001014 ritinent comprehendis. Et non solum
 02014005 nitudine extendatur, cum veraciter
 01006011 nis transferret. Mihi, sanctissime
 03001008 litterarum ipsarum legens, et non
 01002001 uic eximie doctrine sancti antiqui
 02021009 angeli eorum semper vident faciem
 02005002 rarum, propter brevitatem sermonis
 02018006 nsmiltere, nec nobis legere vacat;
 02020016 ine recordabillum distenditur, nec
 01006001 teria celebrat vel ministret. Ante
 02011012 et viriditatem foliis servet; sed
 02009006 rne in qua erat spiritalis vite".
 02021019 rum nobis occultiora noverunt".
 02018019 homini, ut Christus sit". Et post
 02018021 xtura est Dei et hominis". Et post.
 02003006 os nuncios. Propterea et apostolus
 02004004 corpora, sed spiritus esse refert.
 02003011 occursum ethiopi eunucho; et post.
 02005004 sc credit, saltim unius testimonii
 02012005 homo, extra corpus est"; anima que
 01005014 non puniamur nec nostro nec alieno
 02012004 rum credatur subsistere. Si " omne
 02010013 t spiritum angeli, unde est corpus
 02018003 em, antistitem Augustinum; et licet
 03004002 tia populi ipsam epistolam, si est
 03004003 est penes te, rescinde, et hoc te
 01003004 ana sub sole. Sed opus ipsum, quod
 01004006 , sed quod ad astra sustollat, dum
 01004007 boni efficientiam, fit suave quod
 01005001 satis indecorum vidi. Unde precor
 01005014 no peccato: valde enim metuimus ne
 01005019 bunt illa sacrosancta mysteria que
 02004010 nmundus exierit ab homine, ambulat
 02011006 est; et nisi aqua ab aere adtracta
 02013015 a gustat. et cum corpus movet ipsa
 02018025 gis incorporeum est Verbum Dei, ac
 02019008 ti, nihil esse existimant quod non
 02022005 is eorum memoria retinere, scripta
 03003003 nim quod locutus est in Prophetis,
 03003003 est in Prophetis, per se ipsum, et
 01006018 mur. " Optabile namque est et mihi
 02019008 imant quod non per sensus corporis
 01003019 s. Quam sarcinam si nullus inponit
 02011007 arboris usque ad summitatem fuerit
 01002003 egorius. Hi omnes testimonium tibi
 01005020 tes fiunt et ministros. In utroque
 01005007 tractet prudentia tua, ne forte ad
 01005003 late facere, quod doces non fieri.
 01005008 officit, nemo erit in hoc loco qui
 01005009 nemo erit utique sacerdos, si nisi
 03001008 missus accepi, in presentia ipsius
 01001002 et ad nos divina gratia opitulante
 03001009 ens nec dignum ducens nenas ipsas
 02018014 ibi flagitant, quomodo Deus homini
 02001002 arissime, grandi sumus admiratione
 03002007 c quam pessimam sit, sanctitas tua
 02018019 us sit". Et post paululum dicit: "
 02005010 deus, qui est tertia in trinitate
 02018014 omni permixtus sit, ut una fieret
 02018017 do miscetur anima corpori, ut una
 02018020 nis mixtura est anime et corporis;
 02018033 animam incorpoream corpori, ut una
 02018017 fiat hominis: Nam sicut in unitate

panem, quam sorices; gemmam, quam famulam? et plerumque
 papa. Explicit epistola beati Liciniani. Domino sancto a
 PAPAM URBIS ROMÆ DIRECTA Domino beatissimo Pape Gregorio
 Pape Gregorio Licinianus Episcopus Librum Regularum a sa
 parere. Sed quia non possumus quod volumus, id saltim vo
 pars vel digito tangatur, tota sentit. Et cum sensus cor
 parte, quanta in maiori. Si enim extrema corporis pars v
 parte corporis, quam in toto corpore; tantum ergo vite i
 parte corporis est, quantum in toto corpore, et vita hec
 participium pertinent comprehendis. Et non solum pastori
 parvo quam in magno: non igitur localis est anima. Et qu
 parvulus areret: " Quia angeli eorum semper vident facie
 parvum corpus tantas corporum, granditates imaginum cont
 parvum corpus, tantas magnitudines corporum continet? Et
 pastores in quadrupertita tua distributione quales ad ho
 pastoriibus regulam vivendi describis, sed etiam his, qui
 palcat extra corpus suum esse non posse, et secundum mag
 Pater, nullo pacto suaderi potest, ut credam astra celi
 patienter ferens nec dignum ducens nenas ipsas perleger
 patres, doctores defensoresque ecclesie, Ilarius, Ambros
 Patris mei, qui in cellis est": ex alio ad aliqua agenda
 pauca inde decerpentes, pretermittimus, ne fastidium sci
 pauca etiam que nobis ex libris eius ad incorporeitatem
 paucitate tenuatur, et incorporabiliter etiam corporaliu
 paucos annos leander episcopus Spalensis, remans de urb
 paulatim hiberno tempore succedente frige factus, aqua ad
 paulo post: " Consumpta est, inquit, omnis caro que move
 paulo post: " Que in celis sunt, inquit, non investigam
 paululum dicit: " Persona hominis mixtura est anime et c
 paululum: " Verumtamen duarum rerum rerum incorporearum
 Paulus ad hebraeos ait: " Nonne omnes sunt administrator
 Paulus apostolus ait: " Quod non sit nobis conductatio a
 paululum dicit, pretermisso nomine angeli: " Dixit aute
 peccate letetur. Proferat si usquam Scripturarum repp
 peccare potest, utique corpus non est, si Apostolus, sic
 peccato: valde enim metuimus ne per necessitatem ea faci
 peccatum, dicente Apostolo, quodcumque fecerit homo, est
 peccatis vel hominis. Omne igitur corpus quod vivit, ex q
 pene in omnibus Opusculis suis, ubi cum causa exegit, an
 penes te, rescinde, et hoc te penitent quod de tribunali
 penitent quod de tribunali eam feceris recitari, beati A
 per eundem honorem vel potentiam fit, si recte atque uti
 per dei gratiam et obedientie meritum operisque boni eff
 per imbecillitatem humanam videbatur habere gravedinem.
 per gratiam dei, que in te exuberat, ut non respus depr
 per necessitatem ea faciamus que non debemus. Ecce obedi
 per sacerdotes fiunt et ministros. In utroque periculum
 per loca inaquosa, querens requiem et non inveniet, et d
 per medullas arboris usque ad summitatem fuerit perducta
 per locum, non movetur ipsa in loco. Quocirca valde vera
 per hoc Verbi Dei et anime credibilior debet esse commix
 per sensus corporis percipisse meminerint. Scripsit aute
 per vos notescenda mandavimus. Quod si his noluerit adse
 per se ipsum, et per suos Apostolos. Nam et his non litt
 per suos Apostolos. Nam et his non litteras transmitteba
 percarum, sicut tuus Gregorius ait, usque ad ultimam dis
 percipisse meminerint. Scripsit autem idem egregius Doct
 percipiende atque intluendo vacandum est veritati. Si aut
 perducta, vivere nullatenus potest; et nisi aer ab igne
 perhibent, sicut apostolis prebuerunt prophete. Ilarius
 periculum manet: aut talis ordinetur qui non debet, aut
 peritiam non sufficit ei scire Christum Iesum et hunc c
 Peritum enim dum non reperitur qui ad officium sacerdoti
 peritus esse dicatur: nemo erit utique sacerdos, si nisi
 peritus non debet. Bigamis enim aperta fronte resis
 perloris exordium litterarum ipsarum legens, et non pa
 perlatum, tanto libentius legimus, quanto in eo spiritua
 perlegere, statim scidi, et eas in terram proeci, admir
 permixtus sit, ut una fieret persona Christi; cum hoc si
 permoti, eo quod quemdam virum in tanto sacerdotali culm
 perpendat. Ulinam populus christianus, si die ipso Ecclē
 Persona hominis mixtura est anime et corporis; persona a
 persona, qui proprie appellatur Spiritus sanctus, dicent
 persona Christi; cum hoc simul fieri oportuerit, quasi r
 persona fiat hominis: Nam sicut in unitate persone anima
 persona autem Christi mixtura est Dei et hominis". Et po
 persona fiat hominis, potuisse misceri, multo facilius c
 persone anima unitis corpori, ut homo sit; ita in unitatē

02018018 rpori, ut homo sit; ita in unitate
 02019003 nguit, et si difficile tardioribus
 02019004 eri potest, mihi tamen fateor esse
 01001013 ta que ad vite eterne participium
 01003015 nemo prohibetur, quod ad laudabile
 02010015 tis subsistit; corpus enim proprie
 01005006 es ut non ordinetur imperitus. Sed
 01006004 ibro sancti Iob. Et quia festinans
 02002009 litas vestra, si otium nostrum non
 03002007 t, aut in eo ambulat. Sed hoc quam
 01006004 a festinans pertransiit minime eas
 03000006 celo cecidisse in memoria Sancti
 03003011 r altare Christi in memoria sancti
 02003010 Liam in Actis Apostolorum Lucas de
 02003012 ine angeli: "Dixit autem spiritus
 01006008 libellos sex beati Iliarii episcopi
 01004012 ciscitur. Plus plerisque estimatur
 01004010 ti. Nolo enim te similare indecoro
 01004012 timatur pictor homo quam inanimata
 03001001 as tribulationum angustias non nos
 01004010 similare indecoro pictori pulchra
 01004014 i, nec te decet falso laudari. Ego
 02018031 eri"? Hoc disputatio vera ratione
 01004011 piritali mente proficiscitur. Plus
 02014009 erit corpore grandior. At vero cum
 02017003 sorices; gemmam, quam famulam? et
 02022006 uod si his noluerit adsentire, nec
 01004011 a a spiritali mente proficiscitur.
 01004004 ur. Et tamen portas quod metuebas.
 01004002 s exemplo delitescere cupiebas, ut
 03004002 dit sanctitas tua, et in presentia
 03001006 ttere, susceperis, et de tribunali
 01003015 Locus vero superior, sine quo regi
 03002008 t, sanctitas tua perpendat. Utinam
 02012014 que imago Dei est, corpus non est.
 02014011 um corporis quantitatem quantitatis.
 02020004 , in locale incorporeum quoque est.
 01004004 o tuo liquide declaratur. Et tamen
 02013003 ondest a quo loco contineri animam
 02013006 patet extra corpus suum esse non
 02015009 rpori confirmatur, corpus esse non
 02019005 beati Agustini ostendunt illos non
 01003012 si velimus, latine superintendere
 02002012 te voluisse parere. Sed quia non
 02002012 od volumus, id saltim volumus quod
 02003011 et in occursum ethiopi eunucho; et
 02009006 qua erat spiritus vite". Et paulo
 02018019 nitur homini, ut Christus sit". Et
 02018021 ti mixtura est Dei et hominis". Et
 02021019 bis occultiora noverunt". Et paulo
 03001011 irans quod his credulus fueris, et
 03003008 leguntur; quod si ea facta essent,
 01006004 ime eas potentibus nobis ostendit.
 02003014 cto quem superius dixerat angelum,
 01003003 amandus est honor in hac vita sive
 01003005 ipsam, quod per eundem honorem vel
 02021016 ecundum attributam sibi a creatore
 02005006 tamen quia hoc invenire nullatenus
 03001014 c sermo elegans, nec doctrina sana
 01003016 uperior, sine quo regi populus non
 01006012 tissime Pater, nullo pacto suaderi
 02010003 Trinitatem domini, omne quod esse
 02010010 tantiam det. Sed quia invenire non
 02011006 ontineatur a terra, arbor esse non
 02011008 fuerit perducta, vivere nullatenus
 02011008 uerit calefactus, aquam levare non
 02012005 tra corpus est"; anima que peccare
 02012009 localis non est. Si corpus occidi
 02012010 minus in Evangelio ait, occidi non
 02012010 est; profecto anima que occidi non
 02012016 ntrarium Scripture sancte dici non
 02015001 non habere. Quin etiam cogit, si
 02019003 i difficile tardioribus persuaderi
 02004005 nguinem, sed adversus principes et
 02002014 untatem sequentes nostram definire
 02005005 rat si usquam Scripturarum reperi
 02018030 eum alterumque corporeum, facilius
 02018033 pori, ut una persona fiat hominis,

persone Deus unitur homini, ut Christus sit". Et post pa
 persuaderi potest, mihi tamen fateor esse persuasum". He
 persuasum". Nec verba beati Agustini ostendunt illos non
 pertinent comprehendis. Et non solum pastoribus regulam
 pertinet otium. Locus vero superior, sine quo regi popul
 pertinet ad terram, humor ad aquam, aer ad pulmones, que
 pertractet prudentia tua, nec forte ad peritiam non suffi
 pertransiit minime eas potentibus nobis ostendit. Postea
 perturbationem temporis qualitas, et liceret ut libros eosd
 pessimum sit, sanctitas tua perpendat. Utinam populus ch
 potentibus nobis ostendit. Postea vero scripsisti ei de
 Petri Romae Inter varias tribulationum angustias non nos
 Petri Apostoli, scilicet diaboli esse figmentum, et omnem s
 Philippo refert quod angelus sit ei loquutus, ut descend
 Philippo: accede, et adunge te ad curram istum". Vident
 Pictaviensis quos de graeco Origenis in latinum vertit;
 pictor homo quam inanimata pictura. Sed hoc non adsentat
 pictori pulchra pingenti; quia spiritalis doctrina a spi
 pictura. Sed hoc non adsentationi aut adulationi reputes
 piguit, cogente caritate Christi, nec qualiacumque sunt,
 pingenti; quia spiritalis doctrina a spiritali mente pro
 plane, licet fedus, et te et omnia tua pulchra prospexi
 plenissima magni anilistis incredulos provocans vocans
 plerisque estimatur pictor homo quam inanimata pictura.
 plerumque cornatus sapientiores esse minores, quam corpo
 plerumque etiam amplius adpenditur equus quam servus, du
 plurimorum testium, si producti fuerint, adsentire curab
 Plus plerisque estimatur pictor homo quam inanimata pict
 Pondus enim tuum sursum fertur, non deorsum; non quod te
 pondus sacerdotii declinaret, quod quale sit, in toto li
 populi ipsam epistolam, si est penes te, rescinde, et ho
 populis eas feceris annunciari. Ego enim nox a te trans
 populus non potest, etsi ita teneatur atque administrat
 populus christianus, si die ipso Ecclesiam non frequenta
 Porro si anima corpus est, imago Dei non est. Sed quia v
 Porro autem, si tantam magnitudinem habeat anima, quanta
 Porro vita corporis anima est, et in corpore vivit, et t
 portas quod metuebas. Pondus enim tuum sursum fertur, no
 posse? Si a corpore suo, ergo melius est corpus quod con
 posse, et secundum magnitudinem corporis anima quantitat
 posse. Apostolus enim ait: "Quos prescivit, et predesti
 posse intellegere anime incorporallatem, qui ingenio pu
 possumus dicere, ut intellegat non se esse episcopum qui
 possumus quod volumus, id saltim volumus quod possumus;
 possumus; et tibi non que non ipsi voluntatem sequentes
 post paululum dicit, pretermisso nomine angeli: "Dixit
 post: "Consumpta est, inquit, omnia caro que movebatur
 post paululum dicit: "Persona hominis mixtura est anime
 post paululum: "Verumtamen duarum rerum rerum incorpore
 post: "Que in celis sunt, inquit, non investigamus, quo
 post Prophetarum vaticinia, et Christi Evangelia, Aposto
 post predicationem Evangelii iam necessaria non sunt. Et
 Postea vero scripsisti ei de trina linctioe, in qua epi
 postea spiritum nuncupari. Sed et de angelis malis, quam
 potentia, quoniam omnia vana sub sole. Sed opus ipsum, q
 potentiam fit, si recte atque utiliter fit, id est ut va
 potentiam". Item in libro tertio supra memoratum libroru
 poterit, credat multifarie multisque modis dici spiritus
 poterit reperiri. In principio ipsius epistole legimus,
 potest, etsi ita teneatur atque administraretur ut decet,
 potest, ut credam astra celi spiritus habere rationales,
 potest; corpus esse. Omne videlicet corpus, et altum, et
 potest, fortassis quia in elementis excellentior aer vel
 potest; et nisi aqua ab aere distracta per medullas arbor
 potest; et nisi aer ab igne fuerit calefactus, aquam lev
 potest. Denique ideo autumnii frigore lapsa cadunt folia,
 potest, utique corpus non est, si Apostolus, sicut ipse
 potest, anima, secundum quod dominus in Evangelio ait, o
 potest; profecto anima que occidi non potest, corpus non
 potest, corpus non est. Si anima imago Dei est, ipse qui
 potest, anima corpus non est. Sed in defensione unarum
 potest, quid sit in geometrica disciplina punctum, quid
 potest, mihi tamen fateor esse persuasum". Nec verba bea
 potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum; co
 poterimus, sed que in memoria nostram ex seniorum nost
 poterit angelos non debere spiritus adpellari. Verumtam
 potuisse misceri"? Hec disputatio vera ratione plenissi
 potuisse misceri, multo facilius credere debent. Verbum

02018035 m Dei incorporum incorporee anime
 01002009 Ter agere, aut tantummodo scienter
 01003013 tellegat non se esse episcopum qui
 02016005 llegendibus, iusta iniustis, recta
 01002003 um tibi perhibent, sicut apostolus
 01005015 e non debemus. Ecce obediendum est.
 03003005 orda replebat. Exceptis enim decem
 02018028 trumque nobis inexpectum credendum
 02019014 sic animam querimus. Ideoque bene
 02020003 in quibus inter cetera ingenii sui
 01005001 nem tui satis indecorum vidi. Unde
 02015010 lus enim ait: "Quos prescivit, et
 03003008 tur: quod si ea facta essent, post
 03002005 ed quantum sentio, ideo novus iste
 02018002 detrectat, sanctum atque egregium
 01003010 de ductum vocabulum, quod ille qui
 02003010 ad ille qui preficitur, eis quibus
 02001012 rpora esse credantur. Hoc etiam in
 01004005 r, non deorsum; non quod te ad ima
 03002006 ibi in eodem die necessaria victus
 02016003 liqua incorporea, aliqua corporea;
 02019002 anime, quem ad sanctum Hieronymum
 02015009 posse. Apostolus enim ait: "Quos
 02012007 t, "Corpore absens, spiritu autem
 03001007 im mox a te transmissas accepi, in
 03003001 mere credidit sanctitas tua, et in
 02010003 um vincuntur, et desinat dicere:
 03004005 t: "Si quis evangelizaverit vobis
 01006002 , remeans de urbe regia, vidit nos
 02003012 eunucho; et post paululum dicit,
 02005002 m sermonis pauca inde decerpentes,
 02002001 et corporales forent. Unde subito
 02004005 carnem et sanguinem, sed adversus
 03002001 doctrina sana poterit reperiri. In
 02015005 marum, usque ad filum arance, quod
 02021018 clos, fas est putari creatores, si
 03004009 estanda sanctitas tua noverit. Ora
 02011005 onstare videntur. Quantacumque sit
 03002013 libidinem nugatoribus cancionibus
 02012008 a terrarum longitudine disparatum,
 01003013 scopum qui precesse dilexerit, non
 02022007 entire, nec plurimorum testium,
 02001013 adducens, quod si locales forent,
 02002015 olligentes coacervavimus, scribere
 02003013 diunge te ad currum istum". Videat
 02012010 Evangelio ait, occidi non potest;
 02012013 nem suam, et Deus incorporeus est;
 02014018 s igitur a vase contineatur, illud
 02005004 lus testimonii paupertate letetur.
 01002010 icare, cum et innocens tantum sibi
 01004011 ritalis doctrina a spiritali mente
 01003014 studio cognoscende veritatis nemo
 03001010 re, statim sceldi, et eas in terram
 02002011 eosdem, quos memoras, haberemus in
 03001011 quod his credulus fueris, et post
 02004013 cro spiritus mendax in ore omnium
 03003006 s mirabiliter data sunt, ad nullum
 03004007 lex et Prophete usque ad Iohannem
 03004006 t illud Evangelium: "Omnis lex et
 01002004 hibent, sicut apostolus prebucunt.
 03003003 Sufficial enim quod locutus est in
 01002005 i doctoris gentium: "Ita enim que
 02021021 nere, et corpora angelica secundum
 02005010 t tertia in trinitate persona, qui
 02010015 r elementis subsistit; corpus enim
 01003006 subditorum, que secundum Deum est.
 01003020 i autem imponitur, suscipienda est
 02003007 res spiritus, in ministerium missi
 02005001 ia multa de thesauro Scripturarum,
 03002002 olatur. Quis enim christianus, non
 03002002 ianus, non propter ipsum diem, sed
 02003006 , qui facit spiritus suos nuncios.
 01002011 ndo non adiuvent, omnino sibi nihil
 01001010 fortitudo etiam in adversis et in
 01001011 nec in contrariis frangitur nec in
 01004015 fedus, et te et omnia tua pulchra
 02022003 ti, labori nostro in arcto tempore
 02018031 issima magni antistitis incredulose
 02020020 nec recedit a Deo; animus autem et
 01001007 us omnium est aula virtutum. Illic

potuisse misceri. In libro etiam De origine anime, quem
 predicare, cum et innocens tantum sibi proficiat, nisi
 precesse dilexerit, non prodesse. Itaque ab studio cogno
 pravis, immortalia mortalibus. In genere igitur rerum co
 prebuerunt prophete. Ilarius sanctus dicit, exponens ver
 preceptis tuis ut talis fiat, qualem apostolica docet ut
 precepit, que in tabulis lapideis mirabiliter data sunt
 preciperetur, quid horum citius crederemus? Quomodo non
 precipitur etiam in mysteriis, ut omnia corporea contem
 preclarissima documenta, "Omne, inquit, in locale incorp
 precor per gratiam dei, que in te exuberat, ut non respu
 predestinavit conformes fieri imaginis filii eius". Inte
 predicationem Evangelii iam necessaria non sunt. Et si f
 predicator hoc dicit, ut nos iudaizare compellat, ut nul
 predicatorem, antistitem Agustinum; et licet pene in omni
 preficitur, eis quibus preficitur superintendit, curam s
 preficitur superintendit, curam scilicet eorum gerens: s
 preiudicio animarum adducens, quod si locales forent, pr
 premat, sed quod ad astra sustollat, dum per dei gratiam
 preparet, aut in eo ambulet. Sed hoc quam pessimum sit,
 preposuisse in genere incorporarum rerum rationalia in
 presbyterum scripsit, "incorpoream quoque esse animam,
 prescivit, et predestinavit conformes fieri imaginis fil
 presens" iudicat hominem in tanta terrarum longitudine d
 presentia ipsius perlatoris exordium litterarum ipsarum
 presentia populi ipsam epistolam, si est penes te, rescit
 Preter Trinitatem domini, omne quod esse potest; corpus
 preter id quod accepit is anathema sit". Sed et illud Ev
 pretermissis, qui dixit nobis habere se homelias a vestra
 pretermissio nomine angeli: "Dixit autem spiritus Philip
 pretermittimus, ne fastidium scilicet legentibus generem
 preventus, nonnulla testimonia Scripturarum contra hoc o
 principes et potestates, adversus mundi rectores tenebra
 principio ipsius epistole legimus, ut dies dominicus col
 pro modulo suo et latitudinem et altitudinem habere dign
 pro subtilitate sui sensus et orporis, semina rerum ista
 pro nobis, domine sancte et in Christo karissime frater.
 proceritas arboris, nihil fixa radicibus continentur a te
 proclamare. Absit ergo a sanctitate tua hoc credere, ut
 proculdubio anima localis non est. Si corpus occidi pote
 prodesse. Itaque ab studio cognoscende veritatis nemo pr
 producti fuerint, adscendere curabit. ITEM EPISTULA CUIUS
 profecto et corporales forent. Unde subito preventus, no
 profecto curabimus. Sed nunc iam videamus quid de angeli
 profecto quem superius dixerat angelum, postea spiritum
 profecto anima que occidi non potest, corpus non est. Si
 profecto anima, que imago Dei est, corpus non est. Porro
 profecto minus est quod interius, illud maius est quod e
 profertur si usquam Scripturarum reperiri potuerit angelos
 proficiat, nisi doctus sit; et doctus, si doctrinam vive
 proficiat. Plus plerisque estimatur pictor homo quam
 prohibetur, quod ad laudabile pertinet otium. Locus vero
 profecti, admirans quod his credulus fueris, et post Prop
 promptu, voluntati tue voluisse parere. Sed quia non pos
 Prophetarum vaticinia, et Christi Evangelia, Apostolorum
 prophetarum eius". Et alibi: "Spiritus fornicationis de
 prophetarum aut Apostolorum epistole misse sunt de celo.
 prophetaverunt". Deinceps, si qua nova vel inusitata div
 Prophete usque ad Iohannem prophetaverunt". Deinceps, si
 prophete. Ilarius sanctus dicit, exponens verba apostoli
 prophetis, per se ipsum, et per suos Apostolos. Nam et h
 propria discipline et morum sunt ad sacerdotii meritum u
 propriam dignitatem, et eorum quedam corporalis actio co
 proprie appellatur Spiritus sanctus, dicente Apostolo: "p
 proprie pertinet ad terram, humor ad aquam, aer ad pulmo
 propter quod ait Apostolus: "Qui episcopatum desiderat,
 propter caritatis necessitatem. Sed nec sic omni modo ve
 propter eos qui hereditatem capiunt salutis?" In angelo
 propter brevitatem sermonis pauca inde decerpentes, pret
 propter ipsum diem, sed propter Resurrectionem domini non
 propter Resurrectionem domini nostri Iesu Christi, eo qu
 propterea et apostolus Paulus ad hebraeos ait: "Nonne o
 prosit". Adtestatur huic libro tuo sanctus Ambrosius in
 prosperis reperitur semper equalis, que nec in contrari
 prosperis exaltatur. Illic temperantia furorcm libidinis
 prospexit et metipsum in comparationem tui satis indeco
 providentes, hos duos excellentissimos tractatores, ut f
 provocans vocans ad fidem ducet: ut scilicet sicut eredu
 proximat et longinquat inlocaliter: igitur animus corpus
 prudentia inter bonum et malum discretionis limitem fing

01005006 rdinetur imperitus. Sed pertractet
 02003001 nunc iam videamus quid de angelis
 02010012 minis, vel spiritum angeli, et non
 01004009 ut apostolis et apostolicis viris.
 01004009 et apostolicis viris. Pulcher enim
 01004010 enim te similare indecoro pictori
 01004015 e, licet fedus, et te et omnia tua
 01004009 her enim pulchra dixisti et in his
 02010015 ad terram, humor ad aquam, aer ad
 02015002 quid sit in geometrica disciplina
 01005013 onsolare ergo nos stilo tuo ut non
 02019005 nime incorporalitates, qui ingenio
 02021018 it, sed nec bonos angelos, fas est
 01006005 ripisti ei de trina tinctione, in
 02009005 cam, bina et bina ex omni carne in
 03004007 nmem prophetaverunt". Deinceps, si
 01001016 m tribus. Habent enim pastores in
 02013004 t corpus quod continet, quam anima
 02015008 t corpus non esse; intellegat rem,
 01004003 pondus sacerdotii declinare, quod
 01001017 ne quales ad hoc officium veniant;
 01005016 est preceptis tuis ut talis fiat,
 01001016 in quadruperta tua distributione
 01001018 gerant, cum venerint; qualiter vel
 03001002 uit, cogente caritate Christi, hec
 01005017 docet auctoritas, et non reperitur
 02019016 quisquis se talem reddi desiderat,
 02002010 m nostrum non perturbaret temporis
 02014021 creditur anima quantitate nullam,
 02014022 c illam: Deum nec quantitatem, nec
 02014023 . Quia igitur equalis Deo non est,
 01001017 qualem vitam gerant, cum venerint;
 01003017 decet, tamen indecenter appetitur.
 01003018 tum suscipit necessitas caritatis.
 01004012 us plerisque estimatur pictor homo
 02002003 ptis tuis inserta cognovimus, quod
 02013001 ensione animarum corporearum illud
 02013004 o melius est corpus quod continet,
 02014010 ernamus sapientiores esse minores,
 02015006 . Et cum intellexerit hanc lineam,
 02017003 Quis non etiam malit habere panem,
 02017003 abere panem, quam sorices; gemmam,
 02017004 que etiam amplius appenditur equis
 02018022 m commixtio facilius credi debuit,
 02018026 credibilior debet esse commixtio,
 02018029 modo non fateremur duo incorporea,
 02020005 tam vivit anima in parte corporis,
 02020008 le est quod tam magnum est in toto
 02020008 in aliquo, et tam magnum in parvo
 03002007 eparat, aut in eo ambulet. Sed hoc
 02004001 uncupari. Sed et de angelis malis,
 02015004 tationem omnium rerum corporearum,
 02013011 anta est in minori corporis parte,
 02014005 spondebit: Ut quid requiritur a me
 02011004 tuor elementis constare videntur.
 02014012 tantam magnitudinem habeat anima,
 02010002 iam creaturam dicit esse spiritum,
 02014008 Ergo si iuxta quantitates corporis
 02014011 nime secundum corporis quantitatem
 02014007 cundum magnitudinem corporis anima
 02019009 tem idem egregius Doctor librum De
 02014007 a quantitate finire? Ergo si iuxta
 02014011 s, non est anime secundum corporis
 02014021 et? Et idcirco rite creditur anima
 02014022 qualitatem habere ullam: Deum nec
 02014024 tatem habere; quia corpus non est.
 01001002 perlatum, tanto libentius legimus,
 02013007 ab anima regitur, si vivificatur.
 02014008 nto quisque debet esse sapientior.
 02002005 torum qui de hac re definierunt,
 02020006 m ergo vite in parte corporis est,
 02022004 ractatores, ut facilius credat. In
 03002004 t, reverentissimum non habeat? Sed
 02016001 dheret Domino, unus spiritus est".
 02014014 n non omnes magnitudines civitatum
 02021014 r, sed subditum regunt, in species
 03001005 at sumus, quod litteras culusdam,
 02018015 i; cum hoc simul fieri oportuerit,
 02019012 ilo modo, aut longo, aut lato, aut

prudentia tua, ne forte ad peritiam non sufficiat ei sci
 Psalmographus dicat: " Qui facit, inquit, angelos suos s
 pudet ut credatur inde esse animam hominis aut spiritum
 Pulcher enim pulchra dixisti et in his pulchrum te esse
 pulchra dixisti et in his pulchrum te esse ostendisti. N
 pulchra pingenti; quia spiritalis doctrina a spiritali m
 pulchra prospexit et memetipsum in comparationem tui sati
 pulchrum te esse ostendisti. Nolo enim te similare indec
 pulmones, quem accipiunt et reddunt tanquam folles, igni
 punctum, quid linea, que nullam habet latitudinem, nulla
 puniatur nec nostro nec alieno peccato: valde enim melui
 pusillo non valent seingere corporea ab incorporatis reb
 putari creatores, si pro subtilitate sui sensus et orpor
 qua epistula memoras displicuisse vobis illud opus, sed
 qua erat spiritus vite". Et paulo post: " Consumpta est,
 qua nova vel inusitata divulgata fuerint, omnino abicere
 quadruperta tua distributione quales ad hoc officium v
 que continetur. Veruntamen quia melius esse corpus anim
 quae regi in corpore confirmatur, corpus esse non posse.
 quale sit, in toto libro tuo liquide declarat. Et tamen
 qualem vitam gerant, cum venerint; qualiter vel qualia d
 qualem apostolica docet auctoritas, et non reperitur qua
 quales ad hoc officium veniant; qualem vitam gerant, cum
 qualia doceant; et, ne in tanto sacerdotali culmine exto
 qualiacumque sunt, ad sanctitatem vestram verba dirigere
 qualis queritur; cessabit ergo fides que constat ex audi
 qualis a Deo factus est, id est, similis Deo, non enim a
 qualitas, et liceret ut libros eosdem, quos memoras, hab
 qualitatem habere ullam: Deum nec quantitatem, nec quali
 qualitatem habere. Quia igitur equalis Deo non est, qual
 qualitatem habere; quia corpus non est, quantitatem non
 qualiter vel qualia doceant; et, ne in tanto sacerdotali
 Quam ob rem otium sanctum querit caritas veritatis, nego
 Quam sarcinam si nullus inponit percipiende atque intuen
 quam inanimata pictura. Sed hoc non adnotationi aut adu
 quam congruenter responderis, omnis qui Scripturas sanct
 quam maxime adstruere videtur, quod anima continetur in
 quam anima quae continetur. Veruntamen quia melius esse
 quam corpore grandiores, non est anime secundum corporis
 quam diximus non esse corpoream, intellegatque rem incor
 quam sorices; gemmam, quam famulam? et plerumque etiam a
 quam famulam? et plerumque etiam amplius appenditur equi
 quam servus, dum scilicet utilitas appenditur, non ordo
 quam unus incorporee et alterius corporee. Nam si anima
 quam anime et corporis. Sed hoc in nobis ipsis experitur
 quam unus incorporeum alterumque corporeum, facilius pot
 quam in toto corpore; tantum ergo vite in parte corporis
 quam in aliquo, et tam magnum in parvo quam in magno: no
 quam in magno: non igitur localis est anima. Et quidquid
 quam pessimum sit, sanctitas tua perpendat. Utinam popul
 quamvis de illorum societate bonorum angelorum desciverit
 quamvis minutissimarum, usque ad filum aranee, quod pro
 quanta in maiori. Si enim extrema corporis pars vel digi
 quanta anima magnitudine extendatur, cum veraciter pateat
 Quantacumque sit proceritas arboris, nixi fixa radicibus
 quantam corpus, quomodo in parvum corpus tantas corporum
 quantis testimoniis sacrarum Scripturarum convincatur, e
 quantitas est anime, tanto quisque debet esse sapientior
 quantitas. Porro autem, si tantam magnitudinem habeat
 quantitate finire? Ergo si iuxta quantitatem corporis qu
 quantitate anime, multis et multiplicibus disputationibu
 quantitatem corporis quantitas est anime, tanto quisque
 quantitatem quantitas. Porro autem, si tantam magnitudin
 quantitatem nullam, qualitatem habere ullam: Deum nec qu
 quantitatem, nec qualitatem habere. Quia igitur equalis
 quantitatem non habere. Quin etiam cogit, si potest, q
 quanto in eo spirituales regulas inesse cognovimus. Quis
 quanto magis et continetur? Nec enim sic implet corpus,
 quanto fuerit corpore grandior. At vero cum plerumque ce
 quantoscumque habere videmur, ad convincendum vicum, qui
 quantum in toto corpore, et vita hec anima est; nec loca
 quantum quivimus ex Opusculis eorum memoria retinere, ne
 quantum sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit, ut
 Quapropter secundum recte fidei catholice veritatem, cre
 quas novimus, montium, fluminum, celi, et terre, vel rel
 quas vellent accommodatas atque aptas actionibus suis im
 quas ad nos direxistis, sicut te indicant littere, sunt
 quasi rationem ipsi reddant de re que quotidie fit, quom
 quasi valida suspicanda est anima. Corporea ista sunt, u

02010005 niat, et dicat utrum tripedalis an
 02010007 mento habeat substantiam: exceptis
 02010014 Omne igitur corpus quod vivit, ex
 02011004 non habeant; verumtamen et ipsa ex
 02012002 ita diximus omne corpus vivens ex
 02021020 litora noverunt". Et paulo post: "
 01001010 asperis reperitur semper equalis,
 01001013 atibus modum imponit. Illic cuncta
 01002005 stoli doctoris gentium: " Ita enim
 01002006 lia esse significat, si etiam hec,
 01003006 valeat ad eam salutem subditorum,
 01004008 r habere gravedinem. Dicis enim ea
 01005001 vidi. Unde precor per gratiam dei,
 01005002 s deprecantem, sed libenter doceas
 01005015 us ne per necessitatem ea faciamus
 01005017 alix queritur: cessabit ergo fides
 01005019 essabunt illa sacrosancta mysteria
 01006013 a celi spiritus habere rationales,
 02001005 nomine censeatur, omnemque naturam
 02002013 volumus quod possumus: et tibi non
 02002014 s nostram definire poterimus, sed
 02007001 sursum?" Dicitur et spiritus mens,
 02009007 Consumpta est, inquit, omnis caro
 02009008 um, bestiarum, omniumque reptilium
 02012005 rit homo, extra corpus est"; anima
 02012010 occidi non potest; profecto anima
 02012013 s incorporeus est; profecto anima,
 02014002 untur motiones naturarum: una Dei,
 02014003 est, nec in loco; altera corporis,
 02014003 in loco; alia spiritus rationalis,
 02015002 ca disciplina punctum, quid linea,
 02018006 ec nobis legere vacat; pauca etiam
 02018016 quasi rationem ipsi reddant de re
 02020015 ia inlocalis quedam capacitas est.
 03003005 at. Exceptis enim decem preceptis,
 03003007 e sunt de celo. Non igitur credas,
 02008001 servimus". Dicitur et spiritus vis
 02020015 est corpus. Item memoria inlocalis
 02021021 ndum propriam dignitatem, et eorum
 02007004 deus, cui servio in spiritu meo".
 02003013 ad currum istum". Videat profecto
 02010016 , humor ad aquam, aer ad pulmones,
 02018012 etiam de virginitate Sancte Marie,
 02019001 . In libro etiam de origine anime,
 02001002 sumus admiratione permoti, eo quod
 02004010 homine, ambulat per loca inaquosa,
 02019013 e consuetudine corporum sic animam
 01003017 petitur. Quam ob rem otium sanctum
 01005017 ictoritas, et non reperitur qualis
 01003007 est. Propter quod ait Apostolus:
 02003002 de angelis Psalmographus dicat: "
 02003004 ngelos corporeos esse, quia dixit:
 02005013 s". Dicitur et spiritus angelus: "
 02015011 legat igitur quod Apostolus ait:
 01001015 vivendi describis, sed etiam his,
 01003010 e inde ductum vocabulum, quod ille
 01003013 t intellegat non se esse episcopum
 01005004 i. Peritus enim dum non reperitur
 01005008 on sufficit, nemo erit in hoc loco
 01005018 : cessabit baptismus si non fuerit
 01005020 riculum manet: aut talis ordinetur
 01005020 dnetur qui non debet, aut non sit.
 01006002 urbe regia, vidit nos preteritis,
 02002003 uam congruenter responderis, omnis
 02002005 s beati Agustini, sed et ceterorum
 02002006 re videmur, ad convincendum virum,
 02003003 os flammam ignis". Advertat igitur
 02003005 e, latine nuncius dicitur, id est,
 02003008 , in ministerium missi propter eos
 02005003 cilicet legentibus generemus, ipse
 02005009 os us est". Dicitur et spiritus deus,
 02005010 i est tertia in trinitate persona,
 02007006 autem, inquit, sumus circumcisio,
 02010001 terra mortua sunt". Videat igitur,
 02015012 meretrici, unum corpus efficitur;
 02018001 l nunc accipiat, karissime frater,
 02018008 cribere curavimus. In libro igitur
 02019005 intellegere anime incorporeitatem,
 02019015 universoque huic mundo renunciet,

quatripedalis sit anima hominis vel spiritus angeli: dic
 quattuor elementis, terra scilicet, et aqua, aere, vel ig
 quattuor elementis subsistit; corpus enim proprie perti
 quattuor elementis constare videntur. Quantacumque sit p
 quattuor elementis subsistere. Quocirca absurdum est, et
 Que in celis sunt, inquit, non investigamus, quo rerum g
 que nec in contrariis frangitur nec in prospera exaltat
 que ad vite eterne participum pertinent comprehendis. E
 que propria discipline et morum sunt ad sacerdotii merit
 que ad docendae ac tuende fidei scientiam necessaria sunt
 que secundum Deum est. Propter quod ait Apostolus: " Qui
 que consonant apostolis et apostolicis viris. Pulcher en
 que in te exuberat, ut non respuas deprecantem, sed libe
 que me fateor ignorare. Compellimur igitur necessitate f
 que non debemus. Ecce obediendum est preceptis tuis ut t
 que constat ex auditu: cessabit baptismus si non fuerit.
 que per sacerdotes fiunt et ministros. In utroque pericu
 que neque cum angelis neque cum hominibus facta esse Scr
 que non est quod deus est, corporali modo tantum finiri;
 que nos ipsi voluntatem sequentes nostram definire potue
 que in memoriam nostram ex seniorum nostrorum definitione
 que est veluti oculus anime, id est, intellectus, unde e
 que movebatur super terram, volucrum, animalium, bestia
 que reptant super terram, universi homines, et cuncta in
 que peccare potest, utique corpus non est, si Apostolus,
 que occidi non potest, corpus non est. Si anima imago De
 que imago Dei est, corpus non est. Porro si anima corpus
 que nec in tempore est, nec in loco; altera corporis, qu
 que in tempore est, in loco; alia spiritus rationalis, qu
 que tantum in tempore est. Sed forsitan respondebit: Ut
 que nullam habet latitudinem, nullam altitudinem, sed so
 que nobis ex libris eius ad incorporeitatem anime aut a
 que quotidie fit, quomodo misceatur anima corpori, ut un
 que nec multitudine recordabilium distenditur, nec pauci
 que in tabulis lapideis mirabiliter data sunt, ad nullum
 que nunquam facta leguntur: quod si ea facta essent, pos
 quedam anime mente inferior, ubi cunctas imaginatur simi
 quedam capacitas est, que nec multitudine recordabilium
 quedam corporalis actio continetur". In octavo etiam lib
 quem dixit hic spiritum, alibi mentem appellat, dicendo:
 quem superius dixerat angelum, postea spiritum nuncupari
 quem accipiunt et reddunt tanquam folles, ignis ad oculo
 quem ad Volusianum scripsit: " Si autem, inquit, quidam
 quem ad sanctum Hieronymum presbyterum scripsit, " incor
 quemdam virum in tanto sacerdotali culmine constitutum,
 querens requiem et non invenit, et deinde vadit et adu
 querimus. Ideoque bene precipitur etiam in mysteriis, ut
 qui veritatis caritas veritatis, negotium iustum suscipit neces
 queritur: cessabit ergo fides que constat ex auditu: ces
 Qui episcopatum desiderat, opus bonum desiderat". Expone
 Qui facit, inquit, angelos suos spiritus, et ministros s
 Qui facit angelos suos spiritus, non corpora: angelos en
 Qui facit, inquit, angelos suos spiritus". Unde iam supe
 qui adheret meretrici, unum corpus efficitur; qui autem
 qui regimini officium nullum habent, vivendi regulam t
 qui proficitur, eis quibus proficitur superintendit, cur
 qui processu dilexerit, non prodesse. Itaque ab studio c
 qui ad officium sacerdotale veniat, quid fiendum est nisi
 qui peritus esse dicatur: nemo erit utique sacerdos, si
 qui baptizet: cessabunt illa sacrosancta mysteria que pe
 qui non debet, aut non sit qui sacra mysteria celebret v
 qui sacra mysteria celebret vel ministret. Ante paucos a
 qui dixit nobis habere se homines a vestra beatitudine
 qui Scripturas sanctas legere et credere studet, intello
 qui de hac re definierunt, quantoscumque habere videmur,
 qui et responsionibus tuis nullatenus adsentire dignatur
 qui dicit angelos corporeos esse, quia dixit: Qui facit
 qui facit spiritus suos nuncios. Propterea et apostolus
 qui hereditatem capiunt salutis? " In angelo enim nomen
 qui angelos spiritus non esse credit, saltim unius testi
 qui est tertia in trinitate persona, qui proprie adpella
 qui proprie adpellatur Spiritus sanctus, dicente Apostol
 qui spiritus deo servimus". Dicitur et spiritus vis quod
 qui nullam creaturam dicit esse spiritum, quantis testim
 qui autem adheret Domino, unus spiritus est". Quapropter
 qui te minime audire detrectat, sanctum atque egregium p
 qui titulum habet De summo bono, supra memoratus antiste
 qui ingenio pusillo non valent selungere corporea ab inc
 qui ut videmus, corporeus est, quisquis se talem reddi d

02020018 tus meminit, et totus memoria est,
 02021009 m semper vident faciem Patris mei,
 03000005 BOSITANE INSULE DIRECTA Contra eos
 02014023 unitatem, nec qualitatem habere.
 02021008 on contemendis parvulus ageret: "
 01002008 a sunt, inter reliqua non decerant,
 01003008 xponere voluit quid sit episcopus,
 01004011 indecoro pictori pulchra pingenti;
 01004013 adulationi reputes, sed veritati;
 01006003 ine editas de libro sancti Iob. Et
 02002011 voluntati tue voluisse parere. Sed
 02003001 qui dicit angelos corporeos esse,
 02004002 norum angelorum desciverint, tamen
 02005001 cloa malos, spiritus nuncupari. Et
 02005006 ere spiritus adpellari. Verumtamen
 02010009 elo vel anime substantiam det. Sed
 02010010 uia invenire non potest, fortassis
 02011009 utumni frigore lapsa cadunt folia,
 02012015 corpus est, imago Dei non est. Sed
 02013005 anima quae continetur. Verumtamen
 02014017 tanta spatia locorum continet? Sed
 02014023 is Deo non est, qualitatem habere;
 02018005 m instruat incorporeum, verumtamen
 02019006 ere corporea ab incorporeis rebus,
 02022001 frater dilecte, sententiae domini,
 03003010 c ipsum nomen novum te delectavit;
 01003010 lum, quod ille qui proficitor, eis
 02001008 ium, vel avium, vel reliquorum, in
 02009009 am, universi homines, et cuncta in
 02020002 eloquentie splendore fulgentes: in
 01005011 ne sacramentum utique corruptamur.
 01005012 ir ante uxorem mulierem tetigerit?
 01001019 te sacerdotali culmine extollantur
 01003008 bonum desiderat". Exponere voluit
 01005005 qui ad officium sacerdotale veniat,
 02003001 o curabimus. Sed nunc iam videamus
 02014004 est. Sed forsitan respondebit: Ut
 02015001 re. Quin etiam cogitet, si potest,
 02015002 in geometrica disciplina punctum,
 02017001 tiori. Sed hoc dicimus ostendentes
 02017002 entes quid habeat ordo nature, non
 02018028 inexpertum credendum precipetur,
 02018013 anum scripsit: " Si autem, inquit,
 02021027 itus sine corporibus cogites, quod
 02020009 : non igitur localis est anima. Et
 02015001 s non est, quantitatem non habere.
 02013012 ota sentit. Et cum sensus corporis
 02010008 alia compacta sunt corpora, dicat
 01003011 uram scilicet eorum gerens: scopus
 02012011 est. Si anima imago Dei est, ipse
 01001003 ituales regulas inesse cognovimus.
 02006004 nimam viventem". Et Salomon ait: "
 02014016 um species rerum animo continemus?
 02017002 non quid nostrum adferat commodum.
 03002002 egimus, ut dies dominicus colatur.
 02005012 ni, ibi libertas". Et iterum: " Si
 03004004 r cetera ad Galatas scripsit: " Si
 02014008 rporis quantitas est anime, tanto
 02019016 et, qui ut videmus, corporeus est.
 02022004 es, ut facilius credat, in quantum
 01003015 t otium. Locus vero superior, sine
 02010006 cl spiritus angeli: dicat etiam ex
 02013003 loco. Rogamus itaque respondentem
 02019010 cibus disputationibus referentem, in
 02021020 is sunt, inquit, non investigamus,
 02021024 ra inspirantes, atque ad arbitrium
 02012002 ex quattuor elementis subsistere.
 02014001 r locum, non movetur ipsa in loco.
 02004004 se refert. Paulus apostolus ait: "
 02022006 pia per vos notescenda mandavimus.
 01003004 nia vana sub sole. Sed opus ipsum,
 01003006 um, quae secundum Deum est. Propter
 01003009 enim atque inde ductum vocabulum,
 01003014 oscende veritatis nemo prohibetur,
 01004003 , ut pondus sacerdotii declinare,
 01004004 iquide declarat. Et tamen portas
 01004005 um sursum fertur, non deorsum; non
 01004005 um; non quod te ad ima premit, sed

qui meminit totus: et memoria corpus non est: non igitur
 qui in celis est": ex alio ad aliqua agenda in conspectu
 qui crudunt epistolas de celo cecidisse in memoriam Sanc
 Quia igitur qualis Deo non est, qualitatem habere; quia
 Quia angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui i
 quia non statim boni atque utilit sacerdotis est, aut t
 qui nomen est operis, non honoris; graccum est enim atq
 quia spiritalis doctrina a spiritali mente proficiscitur
 quia nec me oportet mentiri, nec te decet falso laudari.
 quia festinans pertransiit minime eas potentibus nobis o
 quia non possumus quod volumus, id saltem volumus quod p
 quia dixit: Qui facit angelos suos spiritus, non corpora
 quia unius sunt nature, sancta Scriptura multis locis no
 quia multa de thesauro Scripturarum, propter brevitate
 quia hoc invenire nullatenus poterit, credat multifarie
 quia invenire non potest, fortassis quia in elementis ex
 quia in elementis excellentior aer vel ignis est, aere
 quia aer non sicut verno aut estivo tempore calefactus t
 quia verum est imaginem Dei esse animam, et contrarium S
 quia melius esse corpus anima absurdum est dicere; ergo
 quia ipsa corpus non est, omnia loca inlocaliter contine
 quia corpus non est, quantitatem non habere. Quin etiam
 quia angustia temporis, sicut iam diximus, coarctat, lib
 quia scilicet tantum corporis sensibus dediti, nihil esse
 quia duorum aut trium hominum testimonium verum sit, lab
 quia ipsa epistula, sicut simulador scripsit, de celo de
 quibus proficitor superintendit, curam scilicet eorum ge
 quibus est secundum Scripturas spiritus vite, verum etia
 quibus spiraculum vite est, in terra mortua sunt". Vide
 quibus inter cetera ingenii sui preclarissima documenta,
 Quid si unius uxoris vir ante uxorem mulierem tetigerit?
 Quid si uxorem non habuerit et tamen sine mulieris tactu
 quid agant. Adtestantur huic eximie doctrine sancti anti
 quid sit episcopus, quia nomen est operis, non honoris;
 quid fiendum est nisi ut imperitus, sicut ego sum, ordin
 quid de angelis Psalmographus dicat: " Qui facit, inquit
 quid requiritur a me quanta anima magnitudine extendatur
 quid sit in geometrica disciplina punctum, quid linea, q
 quid linea, quae nullam habet latitudinem, nullam altitud
 quid habeat ordo nature, non quid nostrum adferat commod
 quid nostrum adferat commodum. Quis non etiam malit habe
 quid horum citius crederemus? Quomodo non fateremur duo
 quidam rationem reddi sibi flagitant, quomodo Deus homin
 quidem carnali cogitationi difficillimum est". Memores,
 quidquid inlocale est, corporeum non est: igitur anima c
 Quin etiam cogitet, si potest, quid sit in geometrica di
 quinario numero dispersit, illa dispersita non est
 quintum aliquod elementum, unde angelo vel anime substanz
 quippe intentio est. Ergo episcopum, si velimus, latine
 quippe dicit: " Faciamus hominem ad imaginem et similitu
 Quis enim non libentius legat, ubi iugi meditatione medi
 Quis scit si spiritus domini ascendit sursum?" Dicitur e
 Quis etiam locus tam grandis anime, cum tanta spatia loc
 Quis non etiam malit habere panem, quam sorices; gemmam,
 Quis enim christianus, non propter ipsum deum, sed propt
 quis autem spiritum Christi non habet, hic non est eius"
 quis evangelizaverit vobis preter id quod accepistis ana
 quisque debet esse sapientior, quanto fuerit corpore gra
 quisquis se talem reddi desiderat, qualis a Deo factus e
 quivimus ex Opusculis eorum memoria retinere, scripta pe
 quo regi populus non potest, etsi ita teneatur atque adm
 quo elemento habeat substantiam: exceptis quattuor elemen
 quo loco contineri animam posse? Si a corpore suo, ergo
 quo inter cetera de incorporalitate anime disputant. " N
 quo rerum genere, et corpora angelica secundum propriam
 quo servium Deo mutantes, atque se vertentes; nec si om
 Quocirca absurdum est, et a veritatis regula alienum, ut
 Quocirca valde veraciter tres intelleguntur motiones nat
 Quod non sit nobis conluctatio adversus carnem et sangui
 Quod si his noluerit adsentire, nec plurimorum testium,
 quod per eundem honorem vel potentiam fit, si recte atqu
 quod ait Apostolus: " Qui episcopatum desiderat, opus bo
 quod ille qui proficitor, eis quibus proficitor superint
 quod ad laudabile pertinet otium. Locus vero superior, s
 quod quale sit, in toto libro tuo liquide declarat. Et
 quod metubas. Pondus enim tum sursum fertur, non deors
 quod te ad ima premit, sed quod ad astra sustollat, dum
 quod ad astra sustollat, dum per dei gratiam et obedient

01004007 isque boni efficientiam, fit suave
 01005003 ellimur igitur necessitate facere,
 02001002 andi sumus admiratione permoti, eo
 02001004 tire dicas, creaturarum nihil esse
 02001005 atur, omnemque naturam que non est
 02001912 a in preiudicio animarum adducens,
 02002002 scriptis tuis inserta cognovimus,
 02002012 isse parere. Sed quia non possumus
 02002012 ua quod volumus, id saltem volumus
 02003010 ostolorum Lucas de Philippo refert
 02005007 i spiritus. Dicitur spiritus deus,
 02005008 a, quod est tota trinitas, secundum
 02007003 illegit, vel ratiocinatur, secundum
 02009003 nit, iumenta in genus suum et omne
 02010003 rit: Preter Trinitatem domini, omne
 02010014 is vel hominis. Omne igitur corpus
 02011001 olles, ignis ad oculos. Nec moveat
 02011001 c moveat quod diximus: omne corpus
 02011003 nt et reddant. Certum est scilicet
 02012009 pus occidi potest, anima, secundum
 02013002 lud quam maxime adstruere videtur,
 02013004 opore suo, ergo melius est corpus
 02013008 netur? Nec enim sic implet corpus,
 02014019 tineatur, illud profecto minus est
 02014019 est quod interiorius, illud maius est
 02015005 lassimamur, usque ad filum arance,
 02015011 nis filii eius". Intellegat igitur
 02019007 ibus dediti, nihil esse existimant
 02020007 vita her animus est; nec locale est
 02021001 deinceps atque adsertio nostra eo
 02021007 templationis non recedant, secundum
 02021027 spiritus sine corporibus cogites,
 03001005 n id non minimo contristati sumus,
 03001010 et eas in terra proteci, admirans
 03002003 nem domini nostri Iesu Christi, eo
 03003001 o fuisse transmissas. Emendat ergo
 03003002 itantur a Christo. Sufficiat enim
 03003008 redas, que nunquam facta leguntur:
 03004003 s te, resedat, et hoc te penitent
 03004004 beati Apostoli sequens doctrinam,
 03004005 is evangelizaverit vobis preter id
 02012004 " omne peccatum, dicente Apostolo,
 02014019 illud maius est quod exterioris est.
 02018029 tur, quid horum citius crederemus?
 02014012 inem habeat anima, quantam corpus,
 02018014 dam rationem reddi sibi flagitant,
 02018016 si reddant de re que quotidie fit,
 01003003 t honor in hac vita sive potentia,
 02019002 resbyterum scripsit, " incorpoream
 02020004 Omne, inquit, inlocale incorporeum
 02015009 c non posse. Apostolus enim ait: "
 01003002 sanctus Ambrosius in illis libris
 01006008 beati Ilarii episcopi Pictaviensis
 01006015 i lob, sed et alios libros morales
 02002010 itas, et liceret ut libros eosdem,
 02018016 si rationem ipsi reddant de re que
 02011005 sit proceritas arboris, nixi fixa
 02020011 aliter inest anime ratiocinari, et
 02020011 is, et substantialiter inest anime
 02007002 cta intellegibilia intellegit, vel
 02020010 igitur anima corpus non est. Item
 01006012 credam astra celi spiritus habere
 02016003 isse in genere incorporearum rerum
 02014003 tempore est in loco; alla spiritus
 02020011 s non est. Item ratiocinatur anima
 02001008 ipturas spiritus vite, verum etiam
 02018031 sse misceri"? Hec disputatio vera
 02018013 ripsit: " Si autem, inquit, quidam
 02018015 hoc simul fieri oportuerit, quasi
 02002005 atini, sed et ceterorum qui de hac
 02018016 it, quasi rationem ipsi reddant de
 02005014 tus". Unde iam superioris testimonia
 01001005 veniat? ubi contentis huius seculi
 02019006 sciungere corporea ab incorporeis
 02021007 ut ex uno a Dei contemplatione non
 02020020 n corpus nec adpropinquat Deo, nec
 03004003 teat quod de tribunali eam feceris
 02019018 alus anime est, aut renovatio, aut

quod per imbecillitatem humanam videbatur habere gravi:
 quod doces non fieri. Peritus enim dum non reperitur qu
 quod quemdam virum in tanto sacerdotali culmine conatit
 quod spirituali nomine censeatur, omneque naturam que n
 quod deus est, corporali modo tantum finire; et excepto
 quod si locales forent, profecto et corporales forent. U
 quod quam congruenter responderis, omnis qui Scripturas
 quod volumus, id saltem volumus quod possumus: et tibi n
 quod possumus: et tibi non que nos ipsi voluntatem sequi
 quod angelus sit ei loquutus, ut descenderet in occursum
 quod est tota trinitas, secundum quod legitur in Evangel
 quod legitur in Evangelio Iohannis: " Cum deus spiritus
 quod dicit Apostolus: " Testis est enim mihi deus, cui s
 quod movetur in terra in genere suo, cunctumque volatile
 quod esse potest; corpus esse. Omne videlicet corpus, et
 quod vivit, ex quattuor elementis subsistit; corpus enim
 quod diximus: omne corpus quod vivit, cum et arbores viv
 quod vivit, cum et arbores vivant et oculos non habeant,
 quod ista non habeant; verumtamen et ipsa ex quattuor el
 quod dominus in Evangelio ait, occidi non potest; profec
 quod anima continetur in loco. Rogamus itaque respondea
 quod continet, quam anima quae continetur. Verumtamen qu
 quod continet, sicut utrem implere videtur aqua, ut tant
 quod interiorius, illud maius est quod exterioris est. Quomod
 quod exterioris est. Quomodo ergo anima, sicut dicitur par
 quod pro modulo suo et latitudinem et altitudinem habere
 quod Apostolus ait: " Qui adheret meretrici, unum corpus
 quod non per sensus corporis percipisse meminerint. Scri
 quod tam magnum est in toto quam in aliquo, et tam magnum
 quod angelorum natura sit incorporea, aliquo testimonio
 quod dominus in Evangelio, cum de non contentiis parvu
 quod quidem carnali cogitationi difficillimum est". Nemo
 quod litteras cuiusdam, quas ad nos direxistis, sicut tu
 quod his credulus fuicis, et post Prophetarum vaticinia,
 quod in ipso a mortuis resurrexit, reverentissimum non h
 quod temere credidit sanctitas tua, et in presentia popu
 quod locutus est in Prophetis, per se ipsum, et per suos
 quod si ea facta essent, post predicationem Evangelii in
 quod de tribunali eam feceris recitari, beati Apostoli s
 quod inter cetera ad Galatas scripsit: " Si quis evange
 quod accepistis anathema sit". Sed et illud Evangelium:
 quod quicumque fecerit homo, extra corpus est"; anima que pe
 quod Quomodo ergo anima, sicut dicitur parvum corpus, tantas
 quod Quomodo non fateremur duo incorporea, quam unum incorpor
 quod in parvum corpus tantas corporum, granditates im
 quod Quomodo Deus homini permixtus sit, ut una fieret persona
 quod quomodo miscetur anima corpori, ut una persona fiat hom
 quod quoniam omnia vana sub sole. Sed opus ipsum, quod per eu
 quod quoque esse animam, inquit, et si difficile tardioribus
 quod quoque est. Porro vita corporis anima est, et in corpore
 quod Quos prescivit, et predestinavit conformes fieri imagini
 quod quos fecit de Officiis. Adtestatur sanctus Agustinus dic
 quod quos de graeco Origenis in latinum vertit; sed non omnia
 quod quos focissae memoras in hoc libro Regularum, exiguita
 quod quos memoras, haberemus in promptu, voluntati tue voluis
 quod quotidie fit, quomodo miscetur anima corpori, ut una pe
 quod radicibus continentur a terra, arbor esse non potest; et
 quod ratio incorporealis atque inlocatus est: igitur incorpor
 quod ratiocinari, et ratio incorporealis atque inlocatus est:
 quod ratiocinatur, secundum quod dicit Apostolus: " Testis es
 quod ratiocinatur anima rationalis, et substantialiter inest
 quod rationales, que neque cum angelis neque cum hominibus fa
 quod rationalia inrationabilibus, intellegibilia non intelleg
 quod rationalis, que tantum in tempore est. Sed forsitan resp
 quod rationalis, et substantialiter inest anime ratiocinari,
 quod rationalium spiritus, angelorum vel hominum, non debere
 quod ratione plenissima magni antistitis incredulos provocans
 quod rationem reddi sibi flagitant, quomodo Deus homini permi
 quod rationem ipsi reddant de re que quotidie fit, quomodo mi
 quod re definirunt, quantoscumque habere videntur, ad convinc
 quod re que quotidie fit, quomodo miscetur anima corpori, ut
 quod reahibimus. Dicitur et spiritus anima hominis secundum
 quod rebus caducis et in sua mutabilitate variantibus, ad eto
 quod rebus, quia scilicet tantum corporis sensibus dediti, ni
 quod recedant, secundum quod dominus in Evangelio, cum de non
 quod recedit a Deo; animus autem et proximat et longinquit in
 quod recitari, beati Apostoli sequens doctrinam, quod inter c
 quod reconciliatio auctori suo". Claudianus, vir disertissimu

02020016 capacitas est, que nec multitudine
 02016004 n intellegendibus, iuxta iniustis,
 01003005 mdeam honorem vel potentiam fit, si
 02016001 spiritus est". Quapropter secundum
 02004006 ipes et potestates, adversus mundi
 02011003 beant, nec unde aere accipiant et
 02018015 ri oportuerit, quasi rationem ipsi
 02018013 Si autem, inquit, quidam rationem
 02019016 , corporeus est, quisquis se talem
 02010016 aer ad pulmones, quem accipiunt et
 02003010 ctis Apostolorum Lucas de Philippo
 02004003 non eos corpora, sed spiritus esse
 02019010 s et multiplicibus disputationibus
 01003015 ium. Locum vero superior, sine quo
 02015008 pus non esse; intellegat rem, quae
 01006002 iscopus Spalensis, remeans de urbe
 01001015 endi describit, sed etiam his, qui
 02013007 anima continet corpus. Si ab anima
 02004012 ptem spiritus nequiores se". Et in
 02012003 circa absurdum est, et a veritatis
 01001014 prehendis. Et non solum pastoribus
 01001015 ia officium nullum habent, vivendi
 01000002 BEATI LICINIANI EPISCOPI DE LIBRO
 01001001 egorio Licinianus Episcopus Librum
 01006016 os fecisse te memoras in hoc libro
 01001003 legimus, quanto in eo spirituales
 02021014 m, cui non subduntur, sed subditum
 01002007 i scientiam necessaria sunt, inter
 02014015 ium, fluminum, celi, et terre, vel
 02001007 mentorum, ferialium, vel avium, vel
 01003017 amen indecenter appetitur. Quam ob
 02015007 non esse corpoream, intellegatque
 02015008 llegat corpus non esse; intellegat
 01006001 annos Leander episcopus Spalensis,
 02020017 incorporabiliter etiam corporalium
 02019017 non enim alia salus anime est, aut
 02019015 contemnat, universo huic mundo
 03001014 elegans, nec doctrina sana poterit
 01005016 postolica docet auctoritas, et non
 03003004 lo, sed Spiritu sancto eorum corda
 02005005 r. Proferat si usquam Scripturarum
 01001010 etiam in adversis et in prosperis
 01005004 es non fieri. Peritus enim dum non
 02009008 bestiaram, omniumque reptilium que
 02009008 , animantium, bestiarum, omniumque
 01004013 oc non adsentationi aut adulationi
 02004010 ambulat per loca inaquosa, quereus
 02014004 Sed forsitan respondebit: Ut quid
 02014015 , et terre, vel reliquarum species
 02015004 , auferat etiam cogitationem omnium
 02016003 reposuisse in genere incorporearum
 02016005 talia mortalibus. In genere igitur
 02018021 post paululum: " Verumtamen duarum
 02018021 autulum: " Verumtamen duarum rerum
 02021019 tate sui sensus et operis, semina
 02021020 unt, inquit, non investigamus, quo
 03004002 ipsam epistolam, si est penes te,
 01005010 debet. Bigamis enim aperta fronte
 02013003 ontineatur in loco. Rogamus itaque
 02014004 antum in tempore est. Sed forsitan
 02002003 cognovimus, quod quam congruenter
 02002006 mur, ad convincendum virum, qui et
 01005002 am dei, que in te exuberat, ut non
 03002003 on propter ipsum diem, sed propter
 03002004 Christi, eo quod in ipso a mortuis
 02022005 vivimus ex Opusculis eorum memoria
 02001003 ulmine constitutum, cuius nomen ob
 03002004 quod in ipso a mortuis resurrexit,
 02014021 ines corporum continet? Et idcirco
 02021002 sit incorporea, aliquo testimonio
 02013002 r, quod anima continetur in loco.
 03000006 accidisse in memoriam Sancti Petri
 01000003 M AD SANCTUM GREGORIUM PAPAM URBS
 01005009 tus esse dicatur: nemo erit utique
 01005004 dum non reperitur qui ad officium
 01001018 el qualia doceant; et, ne in tanto
 02001002 ti, eo quod quendam virum in tanto
 01005019 illa sacrosancta mysteria que per

recordabilium distenditur, nec paucitate tenuatur, et in
 recta praxe, immortalia mortalibus. In genere igitur re
 recte atque utiliter fit, id est ut valeat ad eam salute
 recte fidei catholice veritatem, credimus Deum incorpore
 rectores tenebrarum harum; contra spiritualia nequitie i
 reddant. Certum est scilicet quod ista non habeant; veru
 reddant de re que quotidie fit, quomodo miscetur anima
 reddi sibi flagitant, quomodo Deus homini permixtus sit,
 reddi desiderat, qualis a Deo factus est, id est, simili
 reddunt lamquam folles, ignis ad oculos. Nec moveat quod
 refert quod angelus sit et loquutus, ut descenderet in o
 refert. Paulus apostolus ait: " Quod non sit nobis conlu
 refertum, in quo inter cetera de incorporalitate anime d
 regi populus non potest, etsi ita teneatur atque adminis
 regi in corpore confirmatur, corpus esse non posse. Apus
 regi, vidit nos preteriens, qui dixit nobis habere se h
 regimini officium nullum habent, vivendi regulam tribui
 regitur, si vivificatur, quanto magis et continetur? Nec
 Regnorum libris scribitur: " Egrediar, inquit, et ero sp
 regula alienum, ut anima de aliquo elementorum horum cre
 regulam vivendi describit, sed etiam his, qui regimini
 regulam tribuis. Habent enim pastores in quadrupertita t
 Regularum ad sanctum Gregorium Papam Urbis Rome Directa
 Regularum a sanctitate tua editum, et ad nos divina grat
 Regularum, exiguitati nostre transmittere. Tui enim sumu
 regularum inesse cognovimus. Quis enim non libentius loqat
 regunt, in species quas vellent accommodatas atque aptas
 reliqua non deerunt, quia non statim boni atque utilis s
 reliquarum species rerum animo continemus? Quis etiam lo
 reliquorum, in quibus est secundum Scripturas spiritus v
 rem otium sanctum querit caritas veritatis, negotium ius
 rem incorpoream, intellegat corpus non esse; intellegat
 rem, quae regi in corpore confirmatur, corpus esse non p
 remeans de urbe regia, vidit nos preteriens, qui dixit n
 reminacitur. Et cum meminisset, totus meminit, et t
 renovavit, aut reconciliatio auctori suo". Claudianus, v
 renunciat, qui ut videmus, corporeus est, quisquis se ta
 reperiri. In principio ipsius epistole legimus, ut dies
 reperitur qualis queritur: coarsabit ergo fides que const
 replebat. Exceptis enim decem preceptis, que in tabulis
 repperi potuerit angelos non debere spiritus appellari.
 repperitur semper equalis, que nec in contrariis frangit
 repperitur qui ad officium sacerdotale veniat, quid fiend
 reptam super terram, universi homines, et cuncta in quib
 reptilium que reptam super terram, universi homines, et
 reptat, sed veritati, quia nec me oportet mentiri, nec
 requiem et non inveniet, et deinde vadet et adsumet sept
 requiritur a me quanta anima magnitudine extendatur, cum
 rerum animo continemus? Quis etiam locus tam grandis ani
 rerum corporearum, quamvis minutissimarum, usque ad filu
 rerum rationalia inrationabilibus, intellegibilia non in
 rerum corporearum, sensibilia insensibilibus, vivencia n
 rerum rerum incorporearum commixtio facilius credi debui
 rerum incorporearum commixtio facilius credi debuit, qua
 rerum istarum nobis occultiora novetur". Et paulo post:
 rerum genere, et corpora angelica secundum propriam dign
 rescende, et hoc te peniteat quod de tribunali eam fecer
 resuscitum ne sacramentum utique corruptumus. Quid si un
 respondet a quo loco contineri animam posse? Si a corpo
 responderis, omnia qui Scripturas sanctas legere et cred
 responsionibus tuis nullatenus adsentire dignatur, trans
 respus deprecantem, sed libenter docens que me fateor i
 Resurrectionem domini nostri Iesu Christi, eo quod in ip
 resurrexit, reverentissimum non habent? Sed quantum sent
 retinere, scripta per vos notescenda mandavimus. Quod si
 reverentiam eius dicere nolumus, sentire dicam, creatura
 reverentissimum non habent? Sed quantum sentio, ideo nov
 rite creditur animam quantitatem nullam, qualitatem haber
 roberetur. Beatus certe Augustinus licet in multis Opuscu
 Rogamus itaque respondeat a quo loco contineri animam po
 Romae Inter varias tribulationum angustias non nos pigri
 ROME DIRECTA Domino beatissimo Pape Gregorio Licinianus
 sacerdos, si nisi peritus esse non debet. Bigamis enim n
 sacerdotale veniat, quid fiendum est nisi ut imperitus,
 sacerdotali culmine extollantur quid agant. Adstantur
 sacerdotali culmine constitutum, cuius nomen ob reverent
 sacerdotex fiunt et ministros. In utroque periculum mane

01002006 propria discipline et morum sunt ad
 01004002 lo delitescere cupiebamus, ut pondus
 01002008 quia non statim honi atque utilis
 01005021 tur qui non debet, aut non sit qui
 01005010 s enim aperta fronte resistimus ne
 02010002 esse spiritum, quantis testimoniis
 01005018 uerit qui baptizet: cessabunt illa
 02006004 s est homo in animam viventem". Et
 03002011 tare, et membra a deo bene condita
 03002011 enere, et non ut dicitur, ballare,
 03002009 at, aliquid operari faceret, et non
 02002012 quia non possumus quod volumus, id
 02005004 angelos spiritus non esse credit,
 01006006 licuisse vobis illud opus, sed hoc
 02019017 id est, similis Deo, non enim alia
 01003006 liter fit, id est ut valeat ad cam
 02003008 ropter eos qui hereditatem capiunt.
 03001014 hi nec sermo elegans, nec doctrina
 01006014 cum hominibus facta esse Scriptura
 01006020 stram ad erudicandam ecclesiam suam
 02004002 int, tamen quis unius sunt nature,
 02002003 responderis, omnis qui Scripturas
 02018012 or". In libro etiam de virginitate
 02012016 se animam, et contrarium Scripturae
 03004009 tua noverit. Ora pro nobis, domine
 03000006 olas de celo cecidisse in memoria
 01002001 . Adtestatur huic eximie doctrine
 01006003 vestra beatitudine editas de libro
 01006009 d non omnia secundum ordinem libri
 01006015 attitudo vestra opus ipsum de libro
 03003011 it super altare Christi in memoria
 01006011 nenias Origenis transferret. Mihi,
 02002009 ut scribamus hortariis. Unde sciat
 03002007 mbulet. Sed hoc quam pessimum sit,
 01003001 Emenet ergo quod temere credidit.
 03004008 nt, omnino abiecta et detestanda
 01001001 ianus Episcopus librum Regularum a
 03003001 ncionibus proclamare. Absit ergo a
 03001002 Christi, hec qualicumque sunt, ad
 02000001 t epistolae beati Iliciniani. Domino
 03003004 transmittat e celo, sed Spiritu
 01000002 ANI EPISCOPI DE LIBRO REGULARUM AD
 01003017 enter adpeditur. Quam ob rem otium
 01006010 satis miror hominem doctissimum et
 02018002 r, qui te minime audire detrectat,
 02019001 ro etiam De origine anime, quem ad
 01002004 tollis prebucur prophetae. Ilarius
 01003001 prosit". Adtestatur huic libro tuo
 01003002 quos fecit de Officiis. Adtestatur
 01004001 necessitas". Adtestatur Gregorius
 02005010 a, qui proprie appellatur Spiritus
 01006007 m ductus eas transponeres. Habemus
 02004005 bis conluctatio adversus carnem et
 02014008 or. At vero cum plerumque carnem
 01003019 uscipit necessitas caritatis. Quam
 01004016 et memetipsum in comparationem tui
 01006010 inem libri sancti Iob exposuit. Et
 02002009 ratum, ut scribamus hortariis. Unde
 03001010 nos nenias ipsas perlegere, statim
 01002009 o innocenter agere, aut lantummodo
 01002007 ec, que ad docenda ac tuenda fidei
 01003010 us preficitur superintendit, curam
 02003009 nem officii intellegit, in spiritu
 02005003 ntes, pretermittimus, ne fastidium
 02010007 exceptis quattuor elementis, terra
 02010003 m accipiant et reddant. Certum est
 02017004 adpenditur equus quam servus, dum
 02018032 rovocans vocans ad fidem ducet: ut
 02019006 orporea ab incorporeis rebus, quia
 01005007 forte ad peritiam non sufficiat ei
 02006004 viventem". Et Salomon ait: " Quia
 03003011 in memoria sancti Petri Apostoli,
 01003011 ndit, curam scilicet eorum gerens:
 02002008 id divinitus fuerit inspiratum, ut
 02002015 ionibus colligentes concervavimus,
 02018008 cit adstruendam in mentes veniant,
 02004012 quiores se". Et in Regnorum libris
 01006005 ntibus nobis ostendit. Postea vero
 02019008 us corporis precepisse memnerit.

sacerdotii meritum utilia esse significat, si etiam hec,
 sacerdotii declinare, quod quale sit, in toto libro tuo
 sacerdotii est, aut tantummodo innocenter agere, aut ta
 sacra mysteria celebret vel ministret. Ante paucos annos
 sacramentum utique corrupimus. Quid si unius uxoris vir
 sacramentum Scripturarum vincatur, et desinat dicere: Pr
 sacrosancta mysteria que per sacerdotes fiunt et ministr
 Salomon ait: " Quis scit si spiritus domini ascendit sur
 saltando male torquere, et ad excitandum libidinem nugat
 saltare, et membra a deo bene condita saltando male torq
 saltaret. Meliusque erat viro hortum facere, iter agere,
 saltim volumus quod possumus: et tibi non que nos ipsi v
 saltim unius testimonii paupertate letetur. Proferat si
 salubriori consilio statuissit ut in librorum ductus eas
 salus anime est, aut renovatio, aut reconciliatio auctor
 salutem subditorum, que secundum Deum est. Propter quod
 salutis? " In angelo enim nomen officii intellegit, in s
 sana poterit reperiri. In principio ipsius epistole legi
 sancta declarat. Dignetur ergo beatitudo vestra opus ips
 sancta Trinitas deus conservare dignetur, sicut optamus,
 sancta Scriptura multis locis non eos corpora, sed spiri
 sanctas legere et credere studet, intellegit. Addis etia
 Sancte Maria, quem ad Volusianum scripsit: " Si autem, i
 sancte dici non potest, anima corpus non est. Sed in def
 sancte et in Christo karissime frater.
 Sancti Petri Romae Inter varias tribulationum angustias
 sancti antiqui patres, doctores defensoresque ecclesie,
 sancti Iob. Et quia festinans pertransiit minime eas pet
 sancti Iob exposuit. Et satis miror hominem doctissimum
 sancti Iob, sed et alios libros morales quos fecisse te
 sancti Petri Apostoli, scito diaboli esse figmentum, et
 sanctissime Pater, nullo pacto suaderi potest, ut credam
 sanctitas vestra, si otium nostrum non perturbaret tempo
 sanctitas tua perpendat. Utinam populus christianus, si
 sanctitas tua, et in presentia populi ipsam epistolam, si
 sanctitas tua noverit. Ora pro nobis, domine sancte et i
 sanctitate tua editum, et ad nos divina gratia opitulans
 sanctitate tua hoc credere, et epistole nunc nobis mita
 sanctitatem vestram verba dirigere, insinuantem accepiss
 sancto ac venerabili fratri Epiphiano diacono Licinianus
 sancto eorum corda replebat. Exceptis enim decem precept
 SANCTUM GREGORIUM PAPAM URDIS ROME DIRECTA Domino beatis
 sanctum querit caritas veritatis, negotium iustum suscip
 sanctum ut de stellis nenias Origenia transferret. Mihi,
 sanctum atque egregium predicatorem, antistitem Augustinu
 sanctum Hieronymum presbyterum scripsit, " incorpoream q
 sanctus dicit, exponens verba apostoli doctoris gentium:
 sanctus Ambrosius in illis libris quos fecit de Officiis
 sanctus Augustinus dicens: " In actione non amandus est h
 sanctus cuius stilum adsequeris, cuius exemplo delitescas
 sanctus, dicente Apostolo: " Ubi autem spiritus domini,
 sane libellos sex beati Iliarii episcopi Pictaviensis quo
 sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversu
 sapientiores, quanto fuerit corpore grandior. At vero cum
 sapientiores esse minores, quam corpore grandiores, non
 sarcinam si nullus inponit percipiende atque intuende va
 satis indecorum vidi. Unde precor per gratiam dei, que i
 satis miror hominem doctissimum et sanctum ut de stellis
 sciat sanctitas vestra, si otium nostrum non perturbaret
 scidi, et eas in terram proieci, admirans quod his credu
 scienter predicare, cum et innocens tantum sibi profici
 scientiam necessaria sunt, inter reliqua non deerunt, qu
 scilicet eorum gerens: scopus quippe intentio est. Ergo
 scilicet nomen nature. Similiter etiam in Actis Apostolo
 scilicet legentibus generemus, ipse qui angelos spiritus
 scilicet, et aqua, acre, vel igne, unde alia compacta su
 scilicet quod ista non habeant: verumtamen et ipsa ex qu
 scilicet utilitas adpenditur, non ordo creantis. Sed iam
 scilicet sicut credunt animam incorpoream corpori, ut un
 scilicet tantum corporis sensibus dediti, nihil esse exi
 scire Christum Iesum et hunc crucifixum. Si autem non su
 scit si spiritus domini ascendit sursum?" Dicitur et spi
 scito diaboli esse figmentum, et omnem scripturam divina
 scopus quippe intentio est. Ergo episcopum, si velimus,
 scribamus hortariis. Unde sciat sanctitas vestra, si otium
 scribere profecto curabimus. Sed nunc iam videamus quid
 scribere curavimus. In libro igitur qui titulum habet De
 scribitur: " Egre dia, inquit, et ero spiritus mendax in
 scripsisti et de trina linctione, in qua epistula memora
 Scripsit autem idem egregius Doctor librum De quantitate

02018013 e Sancte Marie, quem ad Volustanum
 02019002 ad sanctum Hieronymum presbyterum
 03003010 uia ipsa epistula, sicut simulator
 03004001 inam, quod inter cetera ad Galatas
 02022005 Opusculis eorum memoria retinere,
 02002002 Scripturarum contra hoc opposuisse
 01006013 lis neque cum hominibus facta esse
 02004003 men quia unus sunt nature, sancta
 03003012 o diaboli esse figmentum, et omnem
 02002001 ito preventus, nonnulla testimonia
 02005001 neupari. Et quia multa de thesauro
 02005005 erate letetur. Proferat si usquam
 02010002 itum, quantis testimoniis sacrarum
 02001008 reliquorum, in quibus est secundum
 02002003 congruenti responderis, omnis qui
 02012016 nem Dei esse animam, et contrarium
 01003013 possumus dicere, ut intellegat non
 01006002 preterens, qui dixit nobis habere
 02004011 adsumet septem spiritus nequiores
 02018024 a natura non fallitur, incorpoream
 02019016 t videmus, corporeus est, quisquis
 02021025 m quo seruiunt Deo mutantis, atque
 03003003 quod locutus est in Prophetis, per
 01001005 sue invenit? ubi contentis huius
 02021011 . Sic enim in libro eiusdem operis
 01003006 cat ad eam salutem subditorum, que
 01006009 s in latinum vertit; sed non omnia
 02001008 itum, vel reliquorum, in quibus est
 02005008 itus deus, quod est tota trinitas,
 02006001 Dicitur et spiritus anima hominis
 02007003 illa intellegit, vel ratiocinatur,
 02008002 imaginatur similitudines corporum,
 02009001 us omnium animalium irrationalium,
 02009004 in genere suo, conunctum volatile
 02012009 t. Si corpus occidi potest, anima,
 02014006 tra corpus suum esse non posse, et
 02014010 corpore grandiores, non est anime
 02016001 no, unus spiritus est". Quapropter
 02021007 a Dei contemplatione non recedat,
 02021015 a suis immutantes atque vertentes,
 02021021 rerum genere, et corpora angelica
 01003004 ntia, quoniam omnia vana sub sole.
 01003021 et propter caritatis necessitatem.
 01004012 ictor homo quam inanimata pictura.
 01005006 lubes ut non ordinetur imperitus.
 02002011 tu, voluntati tue voluisse parere.
 02003001 imus, scribere profecto curabimus.
 02004001 ngelum, postea spiritum nunciari.
 02010009 angelo vel anime substantiali.
 02012015 ima corpus est, imago Dei non est.
 02013001 non potest, anima corpus non est.
 02014004 onalis, que tantum in tempore est.
 02014017 cum tanta spatia locorum continet?
 02017001 maxime valentem minus valentiori.
 02018001 tas adpenditur, non ordo creantis.
 02018026 commixtio, quam anime et corporis.
 03001004 de vestre hospitatis bono gavisos.
 03002004 rexit, reverentissimum non habeat?
 03002007 ictus preparat, aut in eo ambulat.
 03004005 id quod acceptatis anathema sit".
 01001014 toribus regulam vivendi describis,
 01004005 eorum; non quod te ad ima premat,
 01004013 sentationi aut adulationi reputes,
 01005002 berat, ut non respuas deprecantem,
 01006006 ras displicuisse vobis illud opus,
 01006009 gracco Origenis in latinum vertit;
 01006015 ra opus ipsum de libro sancti Iob,
 02001010 hominum, non debere dici spiritus,
 02001010 nes non iam ex spiritu et corpore,
 02002005 am, ut tibi libros beati Augustini,
 02002014 entes nostram definire poterimus,
 02004003 tura multis locis non eos corpora,
 02004005 atio adversus carnem et sanguinem,
 02004008 t: "Contra spiritualia nequitie".
 02011011 vet, et viriditatem foliis servet;
 02013006 o non anima continentur a corpore,
 02015003 t latitudinem, nullam altitudinem,
 02018011 piritus commutabilis facta natura,
 02021013 un corpus suum, cui non subduntur,
 02021017 librorum: Non solum malos, inquit,

scripsit: " Si autem, inquit, quidam rationem reddi sibi
 scripsit. " incorpoream quoque esse animam, inquit, et s
 scripsit, de celo descendit super altare Christi in memo
 scripsit: " Si quis evangelizaverit vobis preter id quod
 scripta per vos notescenda mandavimus. Quod si his nolue
 scriptis tuis inserta cognovimus, quod quam congruenter
 Scriptura sancta declarat. Dignetur ergo beatitudo vestr
 Scriptura nullis locis non eos corpora, sed spiritus ess
 scripturam divinam epistolam aut epistolas esse celestes
 Scripturarum contra hoc opposuisse scriptis tuis inserta
 Scripturarum, propter brevitate sermonis pauca inde dec
 Scripturarum reperiri poterit angelos non debere spiritu
 Scripturarum convincatur, et desinat dicere: Preter Trin
 Scripturas spiritus vile, verum etiam rationalium spirit.
 Scripturas sanctas legere et credere studet, intelleget.
 Scripture sancte dici non potest, nam corpus non est.
 se esse episcopum qui precesse dilexerit, non prodesse.
 se homelias a vestra beatitudine editas de libro sancti
 se". Et in Regnum libri scribitur: " Egrediar, inquit
 se esse comprehendit. Multo magis incorporeum est Verbum
 se talem reddi desiderat, qualis a Deo factus est, id es
 se vertentes; nec si omnes, cum sint millia millium, in
 se ipsam, et per suos Apostolos. Nam et his non litteras
 seculi robur caducis et in sua mutabilitate variantibus,
 secundo: " Adsumentes, inquit, angeli corporalem speciem
 secundum Deum est. Propter quod ait Apostolus: " Qui epi
 secundum ordinem libri sancti Iob exposuit. Et satis mir
 secundum Scripturas spiritus vite, verum etiam rationali
 secundum quod legitur in Evangelio Iohannis: " Cum deus
 secundum illud Genesios: " Formavit igitur dominus deus
 secundum quod dicit Apostolus: " Testis est enim mihi de
 secundum illud Apostoli: " Orabo spiritu, orabo et mente
 secundum illud Genesios: " Universaque, inquit, iumenta i
 secundum genus suum, universe aves, omnesque volucres in
 secundum quod dominus in Evangelio ait, occidi non potes
 secundum magnitudinem corporis anima quantitate finiri?
 secundum corporis quantitate quantitas. Porro autem, si
 secundum recte fidei catholice veritatem, credimus Deum
 secundum quod dominus in Evangelio, cum de non contemnen
 secundum adtributum sibi a creatore potentiam". Item in
 secundum propriam dignitatem, et eorum quedam corporalis
 Sed opus ipsum, quod per eundem honorem vel potentiam fi
 Sed nec sic omni modo veritatis delectatio deserenda est
 Sed hoc non adsentationi aut adulationi reputes, sed ver
 Sed pertractet prudentia tua, ne forte ad peritiam non s
 Sed quia non possumus quod volumus, id saltim volumus qu
 Sed nunc iam videamus quid de angelis Psalmographus dica
 Sed et de angelis malis, quamvis de illorum societate bo
 Sed quia invenire non potest, fortassis quia in element
 Sed quia verum est imaginem Dei esse animum, et contrari
 Sed in defensione animarum corporeum illud quam maxime
 Sed forsitan respondebit: Ut quid requiritur a me quanta
 Sed quia ipsa corpus non est, omnia loca inlocaliter con
 Sed hec dicimus ostendentes quid habeat ordo nature, non
 Sed iam vel nunc accipiat, karissime frater, qui te mihi
 Sed hoc in nobis ipsis experimur, illud in Christo crede
 Sed in id non minime contristati sumus, quod litteras cu
 Sed quantum sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit
 Sed quantum sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit
 Sed hoc quam pessimum sit, sanctitas tua perpenderit. Utin
 Sed et illud Evangelium: " Omnis lex et Prophete usque a
 sed etiam his, qui regimini officium nullum habent, viv
 sed quod ad astra sustollat, dum per dei gratiam et obed
 sed veritati, quia nec me oportet mentiri, nec te decet
 sed libenter doceas que me fatcor ignorare. Compellimur
 sed hoc subriori consilio stultissime ut in librorum duc
 sed non omnia secundum ordinem libri sancti Iob exposuit.
 sed et alios libros morales quos fecisse te memoras in h
 sed corpora, tamquam homines non iam ex spiritu et corpo
 sed ex duobus subsistant corporibus, et angeli tantummod
 sed et ceterorum qui de hac re definiunt, quantoscumqu
 sed que in memoriam nostram ex seniorum nostrorum definiti
 sed spiritus esse refert. Paulus apostolus ait: " Quod n
 sed adversus principes et potestates, adversus mundi nec
 sed contra corporalia nequitie. Et dominus in Evangelio:
 sed paulatim hierno tempore succedente frigeffectus, aqu
 sed anima continet corpus. Si ab anima regitur, si vivif
 sed solum habet longitudinem; auferat etiam cogitationem
 sed corpore melior". In libro etiam De virginitate Sanct
 sed subditum regunt, in species quas vellent accomodat
 sed nec bonos angelos, fas est putari creatores, si pro

03002002 ristianus, non propter ipsum diem,
 03003004 non litteras transmittat e celo,
 02019006 em, qui ingenio pusillo non valent
 02021018 subtilitate sui sensus et orporis,
 01001010 dversis et in prosperis reperitur
 02021008 ruis alius ageret: " Quia angeli eorum
 01006018 rius ait, usque ad ultimum discere
 02002014 us, sed que in memoriam nostram ex
 02016006 n genere igitur rerum corporearum,
 02013013 i sint, illa dispersita non est in
 02019007 bus, quia scilicet tantum corporis
 02013012 gito tangatur, tota sentit. Et cum
 02019008 nihil esse existimant quod non per
 02021018 creatores, si pro subtilitate sui
 02022001 mum est". Memores, frater dilecte,
 03002005 entissimum non habeat? Sed quantum
 02001004 b reverentiam eius dicere nolumus,
 02013012 ris pars vel digito tangatur, tota
 02004011 veniet, et deinde vadet et adsumet.
 03004003 m feceris recitari, beati Apostoli
 02002013 t tibi non que nos ipsi voluntatem
 03001013 tas, eius esse credideris; ubi nec
 02005002 o Scripturarum, propter brevitatem
 02011011 oris elevet, et viriditatem foliis
 02007006 umus circumcisio, qui spiritus deo
 02007004 : " Testis est enim mihi deus, cui
 02007005 pellat, dicendo: " Ego autem mente
 02021024 nspirantes, atque ad arbitrium quo
 02017004 tiam amplius adpenditur equus quam
 02000002 ri Epiphano diacono Licinianus et
 01006007 ranspores. Habemus sane libellos
 01003020 ue intuende vacandum esse veritati.
 01005008 Christum Iesum et hunc crucifixum.
 02004007 ritualia nequitiie in celestibus".
 02005011 omni, ibi libertas". Et iterum: "
 02012004 entorum horum credatur subsistere.
 02012008 proculdubio anima localis non est.
 02012011 occidi non potest, corpus non est.
 02013003 a quo loco contineri animam posse?
 02013007 orpore, sed anima continet corpus.
 02013011 corporis parte, quanta in maiori.
 02014018 , omnia loca intocaliter continet.
 02018013 ie, quem ad Volusianum scripsit: "
 03004004 nter cetera ad Galatas scripsit: "
 01002006 ii meritum utilia esse significat,
 01002011 icant, nisi doctus sit; et doctus,
 01003005 eundem honorem vel potentiam fit,
 01003012 ippe intentio est. Ergo episcopum,
 01003019 ecessitas caritatis. Quam sarcinam
 01005009 icatur; nemo erit utique sacerdos,
 01005011 cramentum utique corrumpamus. Quid
 01005012 te uxorem mulierem tetigerit? Quid
 02001013 preiudicio animarum adducens, quod
 02002008 smittere debeamus; vel certe nobis
 02002009 aris. Unde sciat sanctitas vestra,
 02005004 monii paupertate letetur. Proferat
 02006004 ntem". Et Salomon ait: " Quis scit
 02012006 are potest, utique corpus non est,
 02012014 ago Dei est, corpus non est. Porro
 02013007 tinet corpus. Si ab anima regitur,
 02014007 oris anima quantitate finiri? Ergo
 02014011 antitatem quantitas. Porro autem,
 02015001 em non habere. Quin etiam cogitet,
 02018023 corporee et alterius corporee. Nam
 02018027 illud in Christo credere iubetur:
 02019003 em quoque esse animam, inquit, et
 02020013 ntas anime substantia eius est, et
 02021018 angelos, fas est putari creatores,
 02021025 mutantes, atque se vertentes; nec
 02021027 nt, nec tale aliquid Deus est. Nec
 02022006 er vos notescenda mandavimus. Quod
 02022006 adsentire, nec plurimorum testium,
 03002008 endat. Ulinam populus christianus,
 03003008 , que nunquam facta leguntur: quod
 03003009 ngelii iam necessaria non sunt. Et
 03004002 presentia populi ipsam epistolam,
 03004007 ohannem prophetaverunt". Deinceps,

sed propter Resurrectionem domini nostri Iesu Christi, e
 sed Spiritu sancto eorum corda replebat. Exceptis enim d
 sciungere corpore ab incorporeis rebus, quia scilicet t
 semina rerum istarum nobis occultiora noverrunt". Et paul
 semper videns faciem Patris mei, qui in celis est: ex a
 senectutem". Incolumen coronam vestram ad erudiendam ecc
 seniorum nostrorum definitionibus colligentes concervavi
 sensibilia insensibilibus, viventia non viventibus, cele
 sensibus: tota itaque videt, tota audit, tota odorat, to
 sensibus dediti, nihil esse existimant quod non per sens
 sensus corporis quinario numero dispersiti sint, illa di
 sensus corporis percepisse meminerint. Scripsit autem id
 sensus et orporis, semina rerum istarum nobis occultiora
 sententie domini, quia duorum aut trium hominum testimon
 sentio, ideo novus iste predicator hoc dicit, ut nos iud
 sentire dicas, creaturarum nihil esse quod spirituali non
 sentit. Et cum sensus corporis quinario numero dispersit
 septem spiritus nequiores se". Et in Regnorum libris ser
 sequens doctrinam, quod inter cetera ad Galatas scripsit
 sequentes nostram definire poterimus, sed que in memori
 sermo elegans, nec doctrina sana poterit reperiri. In pr
 sermone pauca inde decerpentes, pretermittimus, ne fasti
 servet; sed paulatim hiberno tempore succedente frige fac
 servimus". Dicitur et spiritus vis quedam anime mente in
 servio in spiritu meo". Quem dixit hic spiritum, alibi in
 servio legi dei". Et iterum: " Nos autem, inquit, sumus
 serviunt Deo mutantes, atque se vertentes; nec si omnes,
 servus, dum scilicet utilitas adpenditur, non ordo crea
 Severus exiit Lectis litteris tuis, frater karissime, g
 sex beati Ilarii episcopi Pictaviensis quos de graeco Or
 Si autem imponitur, suscipienda est propter caritatis ne
 Si autem non sufficit, nemo erit in hoc loco qui peritus
 Si igitur corpora essent, non spiritus, non dixisset: "
 Si quis autem spiritum Christi non habet, hic non est ei
 Si " omne peccatum, dicente Apostolo, quodcumque fecerit
 Si corpus occidi potest, anima, secundum quod dominus in
 Si anima imago Dei est, ipse quippe dicit: " Faciamus ho
 Si a corpore suo, ergo melius est corpus quod continet,
 Si ab anima regitur, si vivificatur, quanto magis et con
 Si enim extrema corporis pars vel digito tangatur, tota
 Si vas igitur a vase continetur, illud profecto minus c
 Si autem, inquit, quidam rationem reddi sibi flagitant,
 Si quis evangelizaverit vobis preter id quod accepistis
 si etiam hec, que ad docende ac tuende fidelis scientiam n
 si doctrinam vivendo non adiuvat, omnino sibi nihil pos
 si recte atque utiliter fit, id est ut valent ad eam sal
 si velimus, latine superintendere possumus dicere, ut in
 si nullus inponit percipiende atque intuende vacandum es
 si nisi peritus esse non debet. Bigamis enim aperta fron
 si unius uxoris vir ante uxorem mulierem tetigerit? Quid
 si uxorem non habuerit et tamen sine mulieris tactu non
 si non fuerit qui baptizet: cessabunt illa sacrosancta m
 si locales forent, profecto et corporales forent. Unde s
 si aliquid divinitus fuerit inspiratum, ut scribanus hor
 si otium nostrum non perturbaret temporis qualitas, et l
 si uspiam Scripturarum repperi poterit angelos non debe
 si spiritus domini ascendit sursum?" Dicitur et spiritus
 si Apostolus, sicut ipse ait, " Corpore absens, spiritu
 si anima corpus est, imago Dei non est. Sed quia verum e
 si vivificatur, quanto magis et continetur? Nec enim sic
 si iuxta quantitatem corporis quantitas est anime, tanto
 si tantam magnitudinem habeat anima, quantum corpus, qu
 si potest, quid sit in geometrica disciplina punctum, qu
 si anima in sua natura non fallitur, incorpoream se esse
 si autem utrumque nobis inexpertum credendum precipere tu
 si difficile tardioribus persuaderi potest, mihi tamen f
 si tota vult anima, tota voluntas est, et voluntas corp
 si pro subtilitate sui sensus et orporis, semina rerum i
 si omnes, cum sint millia millium, in unum collecti unus
 si eosdem spiritus sine corporibus cogites, quod quidem
 si his noluerit adsentire, nec plurimorum testium, si pr
 si producti fuerint, adsentire curabit. ITEM EPISTULA CU
 si die ipso Ecclesiam non frequentat, aliquid operis fac
 si ea facta essent, post predicationem Evangelii iam nec
 si forte ipsum nomen novum te delectavit; quia ipsa epis
 si est pence te, rescinde, et hoc te penitent quod de
 si qua nova vel inusitata divulgata fuerint, omnino ab ic

01002010 praedicare, cum et innocens tantum
 01002011 trinum vivendo non adiuuet, omnino
 02018013 tem, inquit, quidam rationem reddi
 02021015 que vertentes, secundum attributam
 03002006 nos iudicare compellat, ut nullus
 02021010 pectu hominum veraciter adpareant.
 01003021 er caritatis necessitatem. Sed nec
 02013008 auto magis et continetur? Nec enim
 02019013 detur, et de consuetudine corporum
 01002003 omnes testimonium tibi perhibent,
 01005005 uld fiendum est nisi ut imperitus,
 01006018 able namque est et mihi percarum,
 01006020 Trinitas deus conservare dignetur,
 02011010 e lapsa cadunt folia, quia aer non
 02012006 ique corpus non est, si Apostolus,
 02013008 sic implet corpus, quod continet,
 02014020 exterius est. Quomodo ergo anima,
 02018005 verumtamen quia angustia temporis,
 02018017 , ut una persona fiat hominis: Nam
 02018032 vocans ad fidem ducet: ut scilicet
 02021012 ra corporea in usum ministerii sui
 02021021 docens Deum non esse corpus, " Nec
 03001005 cuiusdam, quas ad nos direxistis,
 03003010 te delectavit; quia ipsa epistula,
 01002006 ad sacerdotii meritum utilia esse
 01004010 m te esse ostendisti. Nolo enim te
 02019017 , qualis a Deo factus est, id est,
 02012012 " Faciamus hominem ad imaginem et
 02003009 in spiritu scilicet nomen nature.
 02008002 e inferior, ubi cunctas imaginatur.
 02018015 na fieret persona Christi; cum hoc
 03003010 ectavit; quia ipsa epistula, sicut
 01003015 rtinet otium. Locus vero superior,
 01005012 id si uxorem non habuerit et tamen
 02021027 d Deus est. Nec si eodem spiritu
 02013013 orporis quinario numero dispersiti
 02021025 ue se vertentes; nec si omnes, cum
 01002010 tantum sibi proficiat, nisi doctus
 01003008 m desiderat". Exponere voluit quid
 01004003 sacerdotii declinaret, quod qualis
 01005020 s ordinatur qui non debet, aut non
 02003010 as de Philippo refert quod angelus
 02004004 . Paulus apostolus ait: " Quod non
 02010005 utrum tripodalis an quatripedalis
 02011005 e constare videntur. Quantacumque
 02013009 e videtur aqua, ut tantum interius
 02015001 um etiam cogitet, si potest, quid
 02018014 ant, quomodo Deus homini permixtus
 02018018 sone anima unitur corpori, ut homo
 02018019 ne Deus unitur homini, ut Christus
 02020022 e incorporalitate anime disputatum
 02021002 io nostra eo quod angelorum natura
 02022002 et trinum hominum testimonium verum
 03002007 eo ambulet. Sed hoc quam pessimum
 03004005 preter id quod accepistis anathema
 01003003 non amandus est honor in hac vita
 02004001 angelis malis, quamvis de illorum
 01003004 e potentia, quoniam omnia vana sub
 01001014 ium pertinent comprehendis. Et non
 02001006 iri; et excepto trinitate deo, non
 02004014 ationis decepti eos". En habet non
 02015003 titudinem, nullam altitudinem, sed
 02021004 verumtamen in libro Trinitatis non
 02021017 rtio supra memoratum librorum: Non
 02017003 non etiam nulli habere panem, quam
 03001004 se nos litteras tuas, et de vestre
 01006001 nte paucos annos Leander episcopus
 02014016 locus tam grandis anime, cum tanta
 02021011 umentes, inquit, angeli corporalem
 02014015 um, celi, et terre, vel reliquarum
 02021014 subduntur, sed subditum regunt, in
 02006003 erre, et inspiravit in faciem eius
 02009009 versi homines, et cuncta in quibus
 01004011 ngenti; quia spiritualis doctrina a
 01004011 oro pictori pulchra pingenti; quia
 03003004 litteras transmittit et celo, sed
 02001010 orpora, tamquam homines non iam ex
 02003009 enim nomen officii intellegit, in

sibi proficiat, nisi doctus sit; et doctus, si doctrinam
 sibi nihil prosit". Adtestatur huic libro tuo sanctus Am
 sibi flagitant, quomodo Deus homini permixtus sit, ut un
 sibi a creatore potentiam". Item in libro tertio supra m
 sibi in eodem die necessaria victus preparat, aut in eo
 Sic enim in libro eiusdem operis secundo: " Adsumentes,
 sic omni modo veritatis delectatio deserenda est, ne sub
 sic implet corpus, quod continet, sicut utrem implere vi
 sic animam querimus. Ideoque bene precipitur etiam in my
 sicut apostolis prebuerunt prophete. Ilarius sanctus dic
 sicut ego sum, ordinetur? lubus ut non ordinetur imperit
 sicut tuus Gregorius ait, usque ad ultimam discere senec
 sicut optamus, beatissime papa. Explicit epistola beati
 sicut vero aut estivo tempore calefactus tantam vim hab
 sicut ipse ait, " Corpore absens, spiritu autem presens"
 sicut utrem implere videtur aqua, ut tantum interius sit
 sicut dicitur parvum corpus, tantas magnitudines corporu
 sicut iam diximus, coarctat, liberos eius nec vobis trans
 sicut in unitate persone anima unitur corpori, ut homo s
 sicut credunt animam incorpoream corpori, ut una persona
 sicut cuique opus esset, aut ipsum corpus suum, cui non
 sicut cogitantur, inquit, angeli mundi spiritus celestia
 sicut tue indicant littere, susceperis, et de tribunali
 sicut simulator scripsit, de celo descendit super altare
 significat, si etiam hec, que ad docende ac tuende fidei
 similare indecoro pictori pulchra pingenti; quia spirita
 similis Deo, non enim alia salus anime est, aut renovati
 similitudinena nostram", et fecit Deus hominem ad imaginem
 Similiter etiam in Actis Apostolorum Lucas de Philippo r
 similitudines corporum, secundum illud Apostoli: " Orabo
 simul fieri oportuerit, quasi rationem ipsi reddant de r
 simulator scripsit, de celo descendit super altare Chris
 sine quo regi populus non potest, etsi ita teneatur atqu
 sine mulieris tactu non fuerit? Consolare ergo nos stilo
 sine corporibus cogites, quod quidem carnali cogitationi
 sint, illa dispersita non est in sensibus: tota itaque v
 sint millia millium, in unum collecti unus flant, nec ta
 sit; et doctus, si doctrinam vivendo non adiuuet, omnino
 sit episcopus, quia nomen est operis, non honoris; graec
 sit, in toto libro tuo liquide declaratur. Et tamen port
 sit qui sacra mysteria celebret vel ministret. Ante pauc
 sit ei loquutus, ut descenderet in occursum ethiopi unus
 sit nobis conluctatio adversus carnem et sanguinem, sed
 sit anima hominis vel spiritus angeli: dicat etiam ex qu
 sit proceritas arboris, nisi fixa radicibus continetur
 sit, non exterius. Tota igitur anima interius est, tota
 sit in geometrica disciplina punctum, quod linea, que nu
 sit, ut una fieret persona Christi; cum hoc simul fieri
 sit; ita in unitate persone Deus unitur homini, ut Chris
 sit". Et post paululum dicit: " Persona hominis mixtura
 sit. Videamus deinceps utrum adsertio nostra eo quod ang
 sit incorporea, alioque testimonio roberetur. Beatus cert
 sit, labori nostro in arcto tempore providentes, hos duo
 sit, sanctitas tua perpendat. Utinam populus christianus
 sit". Sed et illud Evangelium: " Omnis lex et Prophete u
 sive potentia, quoniam omnia vana sub sole. Sed opus ips
 societate bonorum angelorum desciverint, tamen quia uniu
 sole. Sed opus ipsum, quod per eundem honorem vel potent
 solum pastoribus regulam vivendi describit, sed etiam hi
 solum inrationabilium spiritus iumentorum, ferialium, vel a
 solum angelos bonos, verum etiam angelos malos, spiritus
 solum habet longitudinem; auferat etiam cogitationem omni
 solum ex incorporeo, verum etiam ex corporeo, id est ex
 solum malos, inquit, sed nec bonos angelos, fas est puta
 sorices; gemmam, quam famulam? et plerumque etiam ampliu
 sospitatis bono gavisos. Sed in id non minime contrastat
 Spalensis, remans de urbe regia, vidit nos preteritis,
 spatia locorum continet? Sed quia ipsa corpus non est, o
 speciem a creatura corporea in usum ministerii sui sicut
 species rerum animo continetur? Quis etiam locus tam gra
 species quas vellent accommodatas atque aptas actionibus
 spiraculum vite, et factus est homo in animam viventem"
 spiraculum vite est, in terra mortua sunt". Videat igitu
 spiritali mente proficiscitur. Plus plerisque estimatur
 spiritalis doctrina a spiritali mente proficiscitur. Plu
 spiritu sancto eorum corda replebat. Exceptis enim decem
 spiritu et corpore, sed ex duobus subsistant corporibus,
 spiritu scilicet nomen nature. Similiter etiam in Actis

02007004 est enim mihi deus, cui servio in
 02008003 secundum illud Apostoli: " Orabo
 02012007 sicut ipse ait, " Corpore absens,
 01001003 to libentius legimus, quanto in eo
 02001004 dicas, creaturarum nihil esse quod
 02004006 rectores lenocoriarum harum; contra
 02004008 n spiritus, non dixisset: " Contra
 02003014 m superius dixerat angelum, postea
 02005012 eras". Et iterum: " Si quis autem
 02007004 io in spiritu meo". Quem dixit hic
 02010001 r, qui nullam creaturam dicit esse
 02010012 at naturam anime esse hominis, vel
 02010013 datur inde esse animam hominis aut
 02004013 ium prophetarum eius". Et alibi: "
 02005010 te persona, qui proprie adpellatur
 02018010 uit, aut spiritus, aut corpus est.
 02018011 Spiritus incommutabilis Deus est.
 01006012 aderi potest, ut credam astra celi
 02001007 itate deo, non solum irrationalium
 02001008 in quibus est secundum Scripturas
 02001009 itus vite, verum etiam rationalium
 02001009 lorum vel hominum, non debere dici
 02003002 " Qui facit, inquit, angelos suos
 02003004 quia dixit: Qui facit angelos suos
 02003005 nunciis dicitur, id est, qui facit
 02003007 " Nonne omnes sunt administratores
 02003012 misso nomine angeli: " Dixit autem
 02004003 multis locis non eos corpora, sed
 02004007 us". Si igitur corpora essent, non
 02004009 ie. Et dominus in Evangelio: " Cum
 02004011 et deinde vadet et adsumt septem
 02004012 ibitur: " Egre diari, inquit, et ero
 02004015 bonos, verum etiam angelos malos,
 02005003 ntibus generemus, ipse qui angelos
 02005005 eperi potuerit angelos non debere
 02005007 itate deo, multiforme multisque modis dici
 02005007 isque modis dici spiritus. Dicitur
 02005009 in Evangelio Iohannis: " Cum deus
 02005009 Cum deus spiritus est". Dicitur et
 02005011 tus, dicente Apostolo: " Ubi autem
 02005013 bet, hic non est eius". Dicitur et
 02005013 " Qui facit, inquit, angelos suos
 02006001 testimonia reahibimus. Dicitur et
 02006004 m". Et Salomon ait: " Quis scit si
 02007001 omni ascendit sursum?" Dicitur et
 02007006 em, inquit, sumus circumcisio, qui
 02008001 spiritus deo servimus". Dicitur et
 02009001 iritu, orabo et mente". Dicitur et
 02009006 et bina ex omni carne in qua erat
 02010006 uatripedalis sit anima hominis vel
 02014003 , que in tempore est in loco; alia
 02015012 ur, qui autem adheret Domino, unus
 02018010 istes: " Omnis natura, inquit, aut
 02021024 t cogitantur, inquit, angeli mundi
 02021027 te aliquid Deus est. Nec si eosdem
 02020002 litate anime tres, omni eloquentic
 01002008 nter reliqua non deunt, quia non
 03001009 num duces nenias ipsas perlegere,
 01001006 litate variantibus, ad eterne vite
 01006006 opus, sed hoc salubriori consilio
 01006011 minem doctissimum et sanctum ut de
 01005013 ctu non fuerit? Consolare ergo nos
 01004001 Adtestatur Gregorius sanctus cuius
 02002004 ripturas sanctas legere et credere
 01003014 dilixerit, non prodesse. Itaque ab
 01001005 a huius seculi rehus caducis et in
 01001008 n fingit, illic iustitia unicuique
 02018023 alterius corporee. Nam si anima in
 01006012 hi, sanctissime Pater, nullo pacto
 01006020 am vestram ad crudendam ecclesiam
 02012013 et fecit Deus hominem ad imaginem
 01004007 m operisque boni efficientiam, fit
 01003022 deserenda est, ne subtrahatur illa
 01003004 sive potentia, quoniam omnia vana
 03001012 las, nescio cuius hominis litteras
 01001009 it, dum deo animam corpusque anime
 01003006 t, id est ut valeat ad eam salutem
 02021013 orpus suum, cui non subduntur, sed

spiritu meo". Quem dixit hic spiritum, alibi mentem apel
 spiritu, orabo et mente". Dicitur et spiritus omnium ani
 spiritu autem presens" iudicat hominem in tanta terrarum
 spirituales regulas inesse cognovimus. Quis enim non lib
 spirituali nomine censatur, omnemque naturam que non es
 spiritualia nequie in celestibus". Si igitur corpora e
 spiritualia nequie", sed contra corporalia nequie. E
 spiritum nuncupari. Sed et de angelis malis, quamvis de
 spiritum Christi non habet, hic non est eius". Dicitur e
 spiritum, alibi mentem appellat, dicendo: " Ego autem men
 spiritum, quantis testimoniis sacrarum Scripturarum conv
 spiritum angeli, et non pudet ut credatur inde esse anim
 spiritum angeli, unde est corpus pecoris vel hominis. Om
 Spiritus fornicationis decepti eor". En habet non solum
 Spiritus sanctus, dicente Apostolo: " Ubi autem spiritus
 Spiritus incommutabilis Deus est. Spiritus commutabilis
 Spiritus incommutabilis facta natura, sed corpore melior".
 spiritus habere rationales, que neque cum angelis neque
 spiritus iumentorum, feralium, vel avium, vel reliquorum
 spiritus vite, verum etiam rationalium spiritus, angelor
 spiritus, angelorum vel hominum, non debere dici spiritu
 spiritus, sed corpora, tanquam homines non iam ex spir
 spiritus, et ministros suos flammam ignis". Advertat igi
 spiritus, non corpora: angelos enim gratos, latine nunci
 spiritus suos nuncios. Propterea et apostolus Paulus ad
 spiritus, in ministerium missi propter eos qui hereditat
 spiritus Philippo: accede, et adiuuge te ad currum istum
 spiritus esse refert. Paulus apostolus ait: " Quod non s
 spiritus, non dixisset: " Contra spiritualia nequie",
 spiritus, inquit, immundus exierit ab homine, ambulat pe
 spiritus nequiores se". Et in Regnorum libris scribitur:
 spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius". Et alib
 spiritus nuncupari. Et quia multa de thesauro Scripturar
 spiritus non esse credit, saltim unius testimonii pauper
 spiritus adpellari. Verumtamen quia hoc invenire nullate
 spiritus. Dicitur spiritus deus, quod est tota trinitas,
 spiritus deus, quod est tota trinitas, secundum quod leg
 spiritus est". Dicitur et spiritus deus, qui est tertius
 spiritus deus, qui est tertia in trinitate persona, qui
 spiritus domini, ibi libertas". Et iterum: " Si quis aut
 spiritus angelus: " Qui facit, inquit, angelos suos spir
 spiritus". Unde iam superius testimonia reahibimus. Dic
 spiritus anima hominis secundum illud Genesios: " Formav
 spiritus domini ascendit sursum?" Dicitur et spiritus me
 spiritus mens, que est veluti oculus anime, id est, into
 spiritus deo servimus". Dicitur et spiritus vis quodam a
 spiritus vis quodam anime mente inferior, ubi cunctas in
 spiritus omnium animalium irrationalium, secundum illud
 spiritus vite". Et paulo post: " Consumpta est, inquit,
 spiritus angeli: dicat etiam ex quo elemento habeat subs
 spiritus rationalis, que tantum in tempore est. Sed fors
 spiritus est". Quapropter secundum recte fidei catholice
 spiritus, aut corpus est. Spiritus incommutabilis Deus e
 spiritus celestia corpora inspirantes, atque ad arbitriu
 spiritus sine corporibus cogites, quod quidem carnali co
 splendore fulgentes: in quibus inter cetera ingenii sui
 statim honi atque utilis sacerdotiis est, aut tantummodo
 statim scidi, et eas in terram proieci, admirans quod hi
 stationem oculos mentis aperiat? Liber hic tuus omnium e
 stituisse ut in librorum ductus eas transporter. Habemus
 stellis nenias Origenis transferret. Mihi, sanctissime P
 stilo tuo ut non puniamur nec nostro nec alieno peccato:
 stylum adqueris, cuius exemplo delectescere cupiebas, u
 studet, intelleget. Addis etiam, ut tibi libros beati Ag
 studio cognoscende veritatis nemo prohibetur, quod ad la
 sua mutabilitate variantibus, ad eterne vite stationem o
 sua trahit, dum deo animam corpusque anime subdit. Illi
 sua natura non fallitur, incorporam se esse comprehendi
 suaderi potest, ut credam astra celi spiritus habere rat
 suam sancta Trinitas deus conservare dignetur, sicut opt
 suam, et Deus incorporeus est; perfectio anima, que imago
 suave quod per imbecillitatem humanam videbatur habere g
 suavitas et opprimatur ista necessitas". Adtestatur Greg
 sub sole. Sed opus ipsum, quod per eundem honorem vel po
 sub nomine Christi factas, eius esse credideris; ubi nec
 subdit. Illic fortitudo etiam in adversis et in prosperi
 subditorum, que secundum Deum est. Propter quod ait Apos
 subditum regunt, in species quas vellent accommodatas at

02021013 et, aut ipsum corpus suum, cui non
 02002001 reflecto et corporales forent. Unde
 02001011 spiritu et corpore, sed ex duobus
 02012002 orpus vivens ex quattuor elementis
 02012004 aliquo elementorum horum credatur
 02010014 quod vivit, ex quattuor elementis
 02020013 lis est anima. Item voluntas anime
 02021006 iam ex corpore, id est ex duplici
 02020011 ratiocinatur anima rationalis, et
 02010007 dicat etiam ex quo elemento habeat
 02010009 d elementum, unde angelo vel anime
 02021018 , fas est putari creatores, si pro
 01003022 tantis delectatio deserenda est, ne
 02011012 rvet; sed paulatim hiberno tempore
 01001004 i iugi meditatione medicinam anime
 03003002 le nunc nobis mittantur a Christo.
 01005007 ntia tua, ne forte ad peritiam non
 01005008 m et hunc crucifixum. Si autem non
 02020003 es: in quibus inter cetera ingenii
 02021012 entura corporea in usum ministerii
 02021018 tati creatores, si pro subtilitate
 02018003 et licet pene in omnibus Opusculis
 02021003 gulinus licet in multis Opusculis
 02021015 commodatas atque aptas actionibus
 01005005 m est nisi ut imperitus, sicut ego
 02011007 acta per medullas arboris usque ad
 02018009 libro igitur qui titulum habet De
 01006017 tati nostre transmittitur. Tui enim
 02001001 ria tuis, frater karissime, grandi
 02007006 ". Et iterum: " Nos autem, inquit,
 03001004 ". Sed in id non minime contristati
 01002005 im que propria discipline et morum
 01002007 tuendo fidei scientiam necessaria
 02003007 lus ad hebraeos ait: " Nonne omnes
 02004002 orum desciverint, tamen quia unius
 02009005 c aves, omnesque volucres ingressae
 02009009 iraculum vite est, in terra mortua
 02010008 aere, vel igne, unde alia compacta
 02019012 uspicanda est anima. Corporea ista
 02021020 nt". Et paulo post: " Que in celis
 03001002 caritate Christi, hec quatuorcumque
 03003006 tabulis lapideis mirabiliter data
 03003007 rum aut Apostolorum epistole misse
 03003009 nom Evangelii iam necessaria non
 02009003 ne quod movetur in terra in genere
 02014004 tineri animam posse? Si a corpore
 02015005 e ad filum aranee, quod pro modulo
 02019018 novatio, aut reconciliatio auctori
 02003002 leat: " Qui facit, inquit, angelos
 02003002 angelos suos spiritus, et ministros
 02003004 sse, quia dixit: Qui facit angelos
 02003005 icitur, id est, qui facit spiritus
 02005013 elus: " Qui facit, inquit, angelos
 03003003 in Prophetis, per se ipsum, et per
 02009007 um, inquit, omnis caro que movebatur
 02009008 um, omniumque reptilium que reptam
 03003010 ulator scripsit, de celo descendit
 01003012 ego episcopum, si velimus, latine
 01003010 preficitur, eis quibus preficitur
 01003015 udabile pertinet otium. Locus vero
 02011011 ctus tantam vim habet, ut aquam ad
 02003013 urrum istam". Videat profecto quem
 02005014 , angelos suos spiritus". Unde iam
 03000001 ntire curabit. ITEM EPSTULA CUIUS
 02018009 r qui titulum habet De summo bono,
 02021016 e potentiam". Item in libro tertio
 01004004 s quod metuebas. Pondus enim laum
 02006005 s scit si spiritus domini ascendit
 03001006 istis, sicut te indicant littere,
 01003020 est veritati. Si autem imponitur,
 01003018 caritas veritatis, negotium iustum
 02019012 longa, aut lata, aut quasi valida
 01004005 e ad ima prenat, sed quod ad astra
 02009002 versuque, inquit, iumenta in genus
 02009004 cum cunctumque volatile secundum genus
 02014006 cum veraciter pateat extra corpus
 02021013 uique opus esset, aut ipsum corpus
 03003005 eptis enim decem preceptis, que in

subduntur, sed subditum regunt, in species quas vellent
 subito preventus, nonnulla testimonia Scripturarum contr
 subsistant corporibus, et angeli tantummodo corpora esse
 subsistere. Quocirca absurdum est, et a veritatis regula
 subsistere. Si " omne peccatum, dicente Apostolo, quodcu
 subsistit; corpus enim proprie pertinet ad terram, humor
 substantia eius est, et si tota vult anima, tota volunta
 substantia, eos esse adseverat, ut ex uno a Dei contempl
 substantialiter inest anime ratiocinari, et ratio incorp
 substantiam; exceptis quattuor elementis, terra scilicet,
 substantiam det. Sed quia invenire non potest, fortassis
 subtilitate sui sensus et orporis, semina rerum istarum
 subtrahatur illa suavitas et opprimatur ista necessitas"
 succedente frige factus, aqua ad inferiora descendens, ar
 sue inveniat? ubi contentis huius seculi rebus caducis e
 Sufficiat enim quod locutus est in Prophetis, per se ips
 sufficiat ei scire Christum Iesum et hunc crucifixum. Si
 sufficit, nemo erit in hoc loco qui peritus esse dicatur
 sui preclarissima documenta, " Omne, inquit, inlocale in
 sui sicut cuique opus esset, aut ipsum corpus suum, cui
 sui sensus et orporis, semina rerum istarum nobis occul
 suis, ubi cum causa exegit, animam vel angelum instruat
 suis adstruat angelos incorpoream esse naturam, verumtam
 suis immutantes atque vertentes, secundum adtributum sib
 sum, ordinatur? Iubes ut non ordinetur imperitus. Sed pe
 summatem fuerit producta, vivere nullatenus potest; et
 summo bono, supra memoratus antistes: " Omnis natura, in
 sumus, tua legere delectatur." Optabile namque est et m
 sumus admiratione permoti, eo quod quendam virum in tant
 sumus circumcisto, qui spiritus deo servimus". Dicitur e
 sumus, quod litteras cuiusdam, quas ad nos direxistis, s
 sunt ad sacerdotii meritum utilia esse significat, si et
 sunt, inter reliqua non deerunt, quia non statim boni ad
 sunt administratores spiritus, in ministerium missi prop
 sunt nature, sancta Scriptura multis locis non eos corpo
 sunt ad Noe in arcam, bina et bina ex omni carne in qua
 sunt". Videat igitur, qui nullam creaturam dicit esse sp
 sunt corpora, dicit quantum aliquid elementum, unde ange
 sunt, ut mihi videtur, detur, et de consuetudine corporu
 sunt, inquit, non investigamus, quo rerum genere, et cor
 sunt, ad sanctitatem vestram verba dirigere, insinuantes
 sunt, ad nullum prophetarum aut Apostolorum epistole mis
 sunt de celo. Non igitur credas, que nunquam facta legun
 sunt. Et si forte ipsum nomen novum te delectavit; quia
 suo, cunctumque volatile secundum genus suum, universe a
 suo, ergo melius est corpus quod continet, quam anima qu
 suo et latitudinem et altitudinem habere dignoscitur. Et
 suo". Claudianus, vir disertissimus, edidit libros De in
 suos spiritus, et ministros suos flammam ignis". Adverta
 suos flammam ignis". Advertat igitur qui dicit angelos c
 suos spiritus, non corpora: angelos enim graece, latine
 suos nuncios. Propterea et apostolus Paulus ad hebraeos
 suos spiritus". Unde iam superius testimonia reahibimus
 suos Apostolos. Nam et his non litteras transmittebat e
 super terram, volucrum, animantium, bestiarum, omniumque
 super terram, universi homines, et cuncta in quibus spir
 super altare Christi in memoria sancti Petri Apostoli, s
 superintendere possumus dicere, ut intellegat non se eas
 superintendit, curam scilicet eorum gerens: scopus quipp
 superior, sine quo regi populus non potest, etsi ita ten
 superiora arboris elevet, et viriditatem foliis servet;
 superior dixerat angelum, postea spiritum nuncupari. Sed
 superior testimonia reahibimus. Dicitur et spiritus ani
 SUPRA AD VINCENTIUM EPISCOPUM EBOSYTHANE INSULE DIRECTA C
 supra memoratus antistes: " Omnis natura, inquit, aut sp
 supra memoratum librorum: Non solum malos, inquit, sed n
 sursum fertur, non deorsum; non quod te ad ima prenat, s
 sursum?" Dicitur et spiritus mens, que est veluti oculus
 susceperis, et de tribunali populis eas feceris adnuncia
 suscipienda est propter caritatis necessitatem. Sed nec
 suscipit necessitas caritatis. Quam sarcinam si nullus i
 suscipienda est anima. Corporea ista sunt, ut mihi videtu
 sustollat, dum per dei gratiam et obedientem meritum epe
 suum et omne quod movetur in terra in genere suo, cunctu
 suum, universe aves, omnesque volucres ingressae sunt ad
 suum esse non posse, et secundum magnitudinem corporis a
 suum, cui non subduntur, sed subditum regunt, in species
 tabulis lapideis mirabiliter data sunt, ad nullum prophe

01005012 on habuerit et tamen sine mulieris
 02021026 , in unum collecti unus fiant, nec
 02019016 idem, corporeus est, quisquis se
 01005016 e obediendum est preceptis tuis ut
 01005020 s. In utroque periculum manet: aut
 02014016 animo continemus? Quis etiam locus
 02020005 anima est, et in corpore vivit, et
 02020007 hec anima est; nec locale est quod
 02020008 num est in toto quam in aliquo, et
 01003016 atur atque administratur ut decet,
 01004003 o libro tuo liquide declaratur. Et
 01005012 it? Quid si uxorem non habuerit et
 02004002 ate bonorum angelorum desciverint,
 02019003 ardiorebus persuaderi potest, mihi
 02001010 debere dici spiritus, sed corpora,
 02010016 m lmones, quem accipiunt et reddunt
 02013012 m extrema corporis pars vel digito
 02013014 det, tota audit, tota odorat, tota
 02012007 autem presens" iudicat hominem in
 02013010 anima interior est, tota exterior;
 02014016 etiam locus tam grandis anime, cum
 02011010 arno aut estivo tempore calefactus
 02014011 titatem quantitas. Porro autem, si
 02014013 m corpus, quomodo in parvum corpus
 02014020 nima, sicut dicitur parvum corpus,
 01001002 divina gratia opitulante perlatur,
 01001018 iter vel qualia doceant; et, ne in
 02001002 permoti, eo quod quendam virum in
 02014008 atem corporis quantitas est anime,
 01002010 ienter praedicare, cum et innocens
 02001006 est quod deus est, corporali modo
 02013009 cut utrem implere videtur aqua, ut
 02014003 oco; alia spiritus rationalis, que
 02019007 b incorporeis rebus, quia scilicet
 02020006 te corporis, quam in toto corpore;
 01002009 atque utilis sacerdotiis est, aut
 01002009 t tantummodo innocenter agere, aut
 02001011 s subsistant corporibus; et angeli
 02019003 se animam, inquit, et si difficile
 01004005 rum fertur, non deorsum, non quod
 01004009 pulchra dixisti et in his pulchrum
 01004010 hrum te esse ostendisti. Nolo enim
 01004014 , quia nec me oportet mentiri, nec
 01004014 audari. Ego plane, licet fedus, et
 01005001 nde precor per gratiam dei, que in
 01009015 alios libros morales quos fecisse
 02003013 ritus Philippo: accede, et adiace
 02018001 nec accipiat, karissime frater, qui
 03001007 feceris adnunciari. Ego enim mox a
 03003009 unt. Et si forte ipsum nomen novum
 03004002 pulli ipsam epistolam, si est penes
 03004002 si est penes te, rescinde, et hoc
 03003001 sse transmissas. Emendat ergo quod
 01001011 nec in prosperis exaltatur. Illic
 02011010 uia aer non sicut verno aut estivo
 02011012 oliis servet; sed paulatim hiberno
 02014002 nos naturarum: una Dei, que nec in
 02014003 c in loco; altera corporis, que in
 02014004 spiritus rationalis, que tantum in
 02022003 verum sit, labori nostro in arcto
 02002010 , si otium nostrum non perturbaret
 02018005 orporum, verumtamen quia angustia
 01003016 regi populus non potest, etsi ita
 02004006 ostentates, adversus mundi rectores
 03002010 facere, iter agere, mulieri colum
 02020016 abiliam distenditur, nec paucitate
 02009003 genus suum et omne quod movetur in
 02009009 in quibus spiraculum vite est, in
 02010007 niam: exceptis quatuor elementis,
 02011005 nixi fixa radicibus continentur a
 02009007 it, omnis caro que movelatur super
 02009008 nunquam reptilium que reptam super
 02010015 t; corpus enim proprie pertinet ad
 03001010 perlegere, statim scidi, et eas in
 02012007 presens" iudicat hominem in tanta
 02006002 gitor dominus deus hominem de limo
 02014015 vimus, montium, fluminum, celi, et
 02016006 viventia non viventibus, celestia
 02005009 dicitur et spiritus deus, qui est
 02021016 creatore potentiam". Item in libro

tactu non fuerit? Consolare ergo nos stilo tuo ut non pu
 tale aliquid Deus est. Nec si eodem spiritus sine corpo
 talem reddi desiderat, qualis a Deo factus est, id est,
 talis fiat, qualem apostolica docet auctoritas, et non r
 lulis ordinatur qui non debet, aut non sit qui sacra mys
 tam grandis anime, cum tanta spatia locorum continet? Se
 tam vivit anima in parte corporis, quam in toto corpore;
 tam magnum est in toto quam in aliquo, et tam magnum in
 tam magnum in parvo quam in magno: non igitur localis es
 tamen indecenter appetitur. Quam ob rem otium sanctum qui
 tamen portas quod metuebas. Pondus enim tuum: sursum fert
 tamen sine mulieris tactu non fuerit? Consolare ergo nos
 tamen quia unius sunt nature, sancta Scriptura multis lo
 tamen fateor esse persuasum". Hec verba beati Augustini o
 tamquam homines non iam ex spiritu et corpore, sed ex du
 tamquam folles, ignis ad oculos. Nec moveat quod diximus
 tangatur, tota sentit. Et cum sensus corporis quinario n
 tangit, tota gustat; et cum corpus movet ipsa per locum,
 tanta terrarum longitudine disparatum, proculdubio anima
 tanta est in minori corporis parte, quanta in maiori. Si
 tanta spatia locorum continet? Sed quia ipsa corpus non
 tantam vim habet, ut aquam ad superiora arboris elevet,
 tantam magnitudinem habeat anima, quantum corpus, quomodo
 tantas corporum, granditates imaginum continet? An non o
 tantas magnitudines corporum continet? Et idcirco rite c
 tanto libentius legimus, quanto in eo spiritualis regula
 tanto sacerdotali culmine extollantur quid agant. Adtent
 tanto sacerdotali culmine constitutum, cuius nomen ob re
 tanto quisque debet esse sapientior, quanto fuerit corpo
 tantum sibi proficiat, nisi doctus sit; et doctus, si do
 tantum finire; et excepto trinitate deo, non solum inrat
 tantum interius sit, non exterius. Tota igitur anima int
 tantum in tempore est. Sed forsitan respondebit: Ut quid
 tantum corporis sensibus dediti, nihil esse existimant q
 tantum ergo vite in parte corporis est, quantum in toto
 tantummodo innocenter agere, aut tantummodo scienter pra
 tantummodo scienter praedicare, cum et innocens tantum a
 tantummodo corpora esse credantur. Hoc etiam in preiudic
 tardioribus persuaderi potest, mihi tamen fateor esse pe
 te ad ima premat, sed quod ad astra sustollat, dum per d
 te esse ostendisti. Nolo enim te similare indecoro picto
 te similare indecoro pictori pulchra pingenti; quia spir
 te decet falso laudari. Ego plane, licet fedus, et te et
 te et omnia tua pulchra prospexi et memetipsum in compar
 te exuberant, ut non respuas deprecantem, sed libenter do
 te memoras in hoc libro Regularum, exiguitati nostre tra
 te ad currum istum". Videat profecto quem superius dixer
 te minime audire detrectat, sanctum atque egregium predi
 te transmissas accipi, in presentia ipsius perlatoris ex
 te delectavit; quia ipsa epistula, sicut simulator scrip
 te, rescinde, et hoc te penitent quod de tribunali eam f
 te penitent quod de tribunali eam feceris recitari, beat
 temere credidit sanctitas tua, et in presentia populi ip
 temperantia furorcm libidinis fragit discreteque volupt
 tempore calefactus tantam vim habet, ut aquam ad superio
 tempore succedente frigeffectus, aqua ad inferiora descen
 tempore est. nec in loco; altera corporis, que in tempor
 tempore est in loco; alia spiritus rationalis, que tantu
 tempore est. Sed forsitan respondebit: Ut quid requiritu
 tempore providentes, hos duos excellentissimos tractor
 temporis qualitas, et liceret ut libros eosdem, quos mem
 temporis, sicut iam diximus, coarctat, libros eius nec v
 tenentur atque administratur ut decet, tamen indecenter
 tenebrarum harum; contra spiritualia nequitiie in celesti
 tenere, et non ut dicitur, balliare, saltare, et membra a
 tenuatur, et incorporabiliter etiam corporalium remanisc
 terra in genere suo, cunctumque volatile secundum genus
 terra mortua sunt". Videat igitur, qui nullam creaturam
 terra scilicet, et aqua, aere, vel igne, unde nlla compa
 terra, arbor esse non potest; et nisi aqua ab aere adtra
 terram, volucrum, animantium, bestiarum, omniumque repti
 terram, universi homines, et cuncta in quibus spiraculum
 terram, humor ad aquam, aer ad pulmones, quem accipiunt
 terram proeci, admirans quod his credulus fueris, et po
 terrarum longitudine disparatum, proculdubio anima local
 terre, et inspiravit in faciem eius spiraculum vite, et
 terre, vel reliquarum species rerum anime continemus? Qu
 terrestribus, masculinum femininum, maxime valentem minus
 tertia in trinitate persona, qui proprie adpellatur Spir
 tertia supra memoratum librorum: Non solum malos, inquit

02002001 t. Unde subito preventus, nonnulla
 02005014 suos spiritus". Unde iam superius
 02005004 itus non esse credit, saltim unius
 02010002 turam dicit esse spiritum, quantis
 02021002 orum natura sit incorporea, aliquo
 01002003 us, Agustinus, Gregorius. Hi omnes
 02022002 ini, quia duorum aut trium hominum
 02007003, secundum quod dicit Apostolus: "
 02022006 noluerit adscire, nec plurimorum
 01005012 us uxoris vir ante uxorem mulierem
 02005001 iritus nuncupari. Et quia multa de
 01002003 u, Gregorius. Hi omnes testimonium
 02002004 tudet, intellet. Addis etiam, ut
 02002013 d saltim volumus quod possumus: et
 01006005 Postea vero scripsisti ei de trina
 02018008 ere curavimus. In libro igitur qui
 03002012 a a deo bene condita saltando male
 02013009 tantum interius sit, non exterius.
 02005008 s. Dicitur spiritus deus, quod est
 02013010 s. Tota igitur anima interius est,
 02013012 corporis pars vel digito tangatur,
 02013013 la dispersita non est in sensibus:
 02013013 at in sensibus: tota itaque videt,
 02013014 us: tota itaque videt, tota audit,
 02013014 ue videt, tota audit, tota odorat,
 02013014 a audit, tota odorat, tota tangit,
 02020013 s anime substantia eius est, et si
 02020013 a elus est, et si tota vult anima,
 01004003 tii declinare, quod quale sit, in
 02020006 t anima in parte corporis, quam in
 02020007 in parte corporis est, quantum in
 02020008 locale est quod tam magnum est in
 02020018 miniscitur. Et cum meminit animus,
 02020018 meminit animus, totus meminit, et
 02020018 et totus memoria est, qui meminit
 02022003 identes, hos duos excellentissimos
 01006011 etum ut de stellis nenias Origenis
 03001007 eris adnunciari. Ego enim mox a te
 03003013 celestes, et ad nos de celo fuisse
 03003004 Apostolos. Nam et his non litteras
 01006016 libro Regularum, exiguitati nostre
 02002007 uis nullatenus adscire dignatur,
 02018006 u, coarctat, libros eius nec vobis
 01006007 tatisse ut in librorum ductus eas
 02014001 in loco. Quocirca valde veraciter
 02020002 it libros De incorporalitate anime
 01001015 ium nullum habent, vivendi regulam
 01001008 ngit, illic iustitia unicuique sua
 03001001 am Sancti Petri Romae Inter varias
 03001006 ndicant littere, susceperis, et de
 03004003 scinde, et hoc te penitent quod de
 01006005 audit. Postea vero scripsisti ei de
 01006020 d erudiendam ecclesiam suam sancto
 02005008 citur spiritus deus, quod est tota
 02001006 ali modo tantum finiri; et excepto
 02005010 t spiritus deus, qui est tertia in
 02010003 incatur, et desinat dicere: Preter
 02021004 esse naturam, veritatem in libro
 02010005 ngum est: inveniat, et dicat utrum
 02022002 sententia domini, quia duorum aut
 01001001 opus Librum Regularum a sanctitate
 01001016 ent enim pastores in quadraperlita
 01004015 plane, licet fedus, et te et omnia
 01005006 mperitus. Sed pertractat prudentia
 01006017 stre transmittere. Tui enim sumus,
 03002007 d hoc quam pessimus sit, sanctitas
 03003001 roclamar. Absit ergo a sanctitate
 03003001 rgo quod temere credidit sanctitas
 03004008 abienda et detestanda sanctitas
 03001003 insinuantes accipias nos litteras
 02002011 dam, habemus in promptu, voluntati
 03001005 dam, quas ad nos direxistis, sicut
 01002007 t, si etiam hec, que ad docende ac
 01006016 m, exiguitati nostre transmittere.
 01004016 exi et metipsum in comparationem
 01005016 mus. Ecce obediendum est preceptis
 02001001 et Severus exigui Lectis litteris
 02002002 rum contra hoc opposuisse scriptis
 02002007 endum virum, qui et responsionibus
 01003001 hil prosit". Adtestatur huic libro

testimonia Scripturarum contra hoc opposuisse scriptis t
 testimonia reahibimus. Dicitur et spiritus anima homini
 testimonii paupertate letetur. Proferat si uspiam Script
 testimoniis succarum Scripturarum convincatur, et desina
 testimonio roberetur. Beatus certe Agustinus licet in mu
 testimonium tibi perhibent, sicut apostolis prebuerunt p
 testimonium verum sit, labori nostro in arcto tempore pr
 Testis est enim mihi deus, cui servio in spiritu meo". Q
 testium, si producti fuerint, adscire curabit. ITEM EP
 tetigerit? Quid si uxorem non habuerit et tamen sine mul
 thesauro Scripturarum, propter brevitetem sermonis pauca
 tibi perhibent, sicut apostolis prebuerunt prophete. Ita
 tibi libros beati Agustini, sed et ceterorum qui de hac
 tibi non que nos ipsi voluntatem sequentes nostram defin
 tinctione, in qua epistula memoras displicuisse vobis il
 lulum habet De summo bono, supra memoratis antistes: "
 torquere, et ad excitandam libidinem nugatoribus cancion
 Tota igitur anima interius est, tota exterius; tanta est
 tota trinitas, secundum quod legitur in Evangelio Iohann
 tota exterius; tanta est in minori corporis parte, quant
 tota sentit. Et cum sensus corporis quinario numero disp
 tota itaque videt, tota audit, tota odorat, tota tangit,
 tota audit, tota odorat, tota tangit, tota gustat: et cu
 tota odorat, tota tangit, tota gustat: et cum corpus mov
 tota tangit, tota gustat: et cum corpus movet ipsa per l
 tota gustat: et cum corpus movet ipsa per locum, non mov
 tota vult anima, tota voluntas est, et voluntas corpus n
 tota voluntas est, et voluntas corpus non est: igitur an
 toto libro tuo liquide declaratur. Et tamen portas quod
 toto corpore; tantum ergo vite in parte corporis est, qu
 toto corpore, et vita hec anima est; nec locale est quod
 toto quam in aliquo, et tam magnum in parvo quam in magno
 totus meminit, et totus memoria est, qui meminit totus:
 totus memoria est, qui meminit totus; et memoria corpus
 totus: et memoria corpus non est: non igitur corpus est
 tractatores, ut facilius credat, in quantum quivimus ex
 transferret. Mihi, sanctissime Pater, nullo pacto suader
 transmissas accepi, in presentia ipsius perlatoris exord
 transmissas. Emendet ergo quod temere credidit sanctitas
 transmittat et celo, sed Spiritu sancto eorum corda rep
 transmittere. Tui enim sumus, tua legere delectamur. " O
 transmittere debeamus: vel certe nobis si aliquid divini
 transmittere, nec nobis legere vacat; pauca etiam que no
 non transponeres. Habemus sane libellos sex beati Ilierii epi
 tres intelleguntur motiones naturarum: una Dei, que nec
 tres, omni eloquentie splendore fulgentes: in quibus int
 tribuunt. Habent enim pastores in quadraperlita tua distr
 tribuit, dum deo animam corpusque anime subdit. Illic fo
 tribulationum angustias non nos piguit, cogente caritate
 tribunali populus eas feceris adnunciari. Ego enim mox a
 tribunali eam feceris recitari, beati Apostoli sequens d
 trina tinctione, in qua epistula memoras displicuisse vo
 Trinitas deus conservare dignetur, sicut optamus, beatis
 trinitas, secundum quod legitur in Evangelio Iohannis: "
 trinitate deo, non solum irrationalium spiritus iumentor
 trinitate persona, qui proprie appellatur Spiritus sanct
 Trinitatem domini, omne quod esse potest; corpus esse. O
 Trinitatis non solum ex incorporeo, verum etiam ex corpo
 tripedalis an quatripedalis sit anima hominis vel spirit
 trium hominum testimonium verum sit, labori nostro in ar
 tua editum, et ad nos divina gratia opitulante perlatur,
 tua distributione quales ad hoc officium veniant; qualem
 tua pulchra prospexi et memetipsum in comparationem tui
 tua, ne forte ad peritiam non sufficit ei scire Christu
 tua legere delectamur. " Optabile namque est et mihi per
 tua perpendat. Utinam populus christianus, si die ipso F
 tua hoc credere, ut epistule nunc nobis mittantur a Chri
 tua, et in presentia populi ipsam epistolam, si est pene
 tua noverit. Ora pro nobis, domine sancte et in Christo
 tuas, et de vestre sospitalis bono gaviseor. Sed in id no
 tue voluisse parere. Sed quia non possumus quod volumus,
 tue indicant littere, susceperis, et de tribunali populi
 tuende fidei scientiam necessaria sunt, inter reliqua no
 Tui enim sumus, tua legere delectamur. " Optabile namque
 tui satis indecorum vidi. Unde precor per gratiam dei, q
 tuis ut talis fiat, qualem apostolica docet auctoritas, q
 tuis, frater karissime, grandi sumus admiratione permoti
 tuis inserta cognovimus, quod quam congruenter responder
 tuis nullatenus adscire dignatur, transmittere debeamu
 tuo sanctus Ambrosius in illis libris quos fecit de Offi

01004003 res, quod quale sit, in toto libro
 01005013 n fuerit? Consolare ergo nos stilo
 01004004 portas quod metuebas. Pondus enim
 01001007 m oculos mentis aperiat? Liber hic
 01006018 namque est et mihi percarum, sicut
 02005011 ritus sanctus, dicente Apostolo: "
 01001004 us. Quis enim non libentius legat.
 01001004 ione medicinam anime sue inveniat?
 02008001 s vis quedam anime mente inferior,
 02018003 et pene in omnibus Opusculis suis,
 03001013 isti factas, eius esse credideris;
 01006018 sicut tuus Gregorius ait, usque ad
 02014022 nitatem nullam, qualitatem habere
 02019011 anime disputant. " Non enim, ait,
 02014002 intelleguntur motiones naturarum:
 02018014 modo Deus homini permixtus sit, ut
 02018016 uomodo misceatur anima corpori, ut
 02018033 unt animam incorpoream corpori, ut
 01005001 rationem tui satis indecorum vidi.
 02002001 nt, profecto et corporales forent.
 02002009 inspiratum, ut scribamus hortaris.
 02005013 t, inquit, angelos suos spiritus".
 02007002 culus anime, id est, intellectus,
 02010008 scilicet, et aqua, aere, vel igne,
 02010009 , dicat quintum aliquod elementum,
 02010013 nimam hominis aut spiritum angeli,
 02011002 vivant et oculos non habeant, nec
 01001008 nis limitem fingit, illic iustitia
 02018017 persona fiat hominis: Nam sicut in
 02018018 nitur corpori, ut homo sit; ita in
 02018017 Nam sicut in unitate persone anima
 02018018 o sit; ita in unitate persone Deus
 01005011 mentum utique corruptamus. Quid si
 02004002 angelorum desciverit, tamen quia
 02005004 s spiritus non esse credit, saltim
 02018022 mixtio facilius credi debuit, quam
 02009002 onalium, secundum illud Geneses: "
 02009004 mque volatile secundum genus suum,
 02009008 reptilium que reptant super terram,
 02019015 riis, ut omnia corporea contemnat,
 02021006 stantia, eos esse adverteat, ut ex
 02015011 olus ait: " Qui adheret meretrici,
 02018029 non fateretur duo incorporea, quam
 02021026 omnes, cum sint millia millium, in
 02015012 ficitur; qui autem adheret Domino,
 02021026 t millia millium, in unum collecti
 01006002 er episcopus Spalensis, romeanus de
 01000003 GULARUM AD SANCTUM GREGORIUM PAPAM
 02005004 li paupertate letetur. Proferat si
 01006018 ercarum, sicut tuus Gregorius ait,
 02011007 , mere adtracta per medullas arboris
 02015005 rporcarum, quamvis minutissimarum,
 03004006 vangeliu: " Omnis lex et Prophete
 02021012 lem speciem a creatura corporea in
 02014004 ore est. Sed forsitan respondebit:
 01003005 i recte atque utiliter fit, id est
 01003012 ne superintendere possumus dicere,
 01003016 i ita tenentur atque administratur
 01004002 uis exemplo delitescere cupiebatur,
 01005001 r gratiam dei, que in te exuberat,
 01005005 tale veniat, quid fiendum est nisi
 01005006 s, sicut ego sum, ordinetur? Iubes
 01005013 erit? Consolare ergo nos stilo tuo
 01005016 Ecce obediendum est preceptis tuis
 01006006 hoc salubriori consilio statuasse
 01006010 ror hominem doctissimum et sanctum
 01006012 Pater, nullo pacto suaderi potest,
 02002004 e studet, intelleget. Addis etiam,
 02002008 liquid divinitus fuerit inspiratum,
 02002010 aret temporis qualitas, et liceret
 02003011 fert quod angelus sit ei loquutus,
 02010012 vel spiritum angeli, et non pudet
 02011010 mpre core calefactus tantam vim habet,
 02012003 st, et a veritatis regula allenum,
 02013009 sicut utrem implere videtur aqua,
 02018014 quomodo Deus homini permixtus sit,
 02018016 , quomodo misceatur anima corpori,
 02018018 tate persone anima unitur corpori,
 02018018 nitate persone Deus unitur homini,

tuo liquide declaratur. Et tamen portas quod metuebas. P
 Luo ut non puniamur nec nostro nec alieno peccato: valde
 tuum sursum fertur, non deorsum; non quod te ad ima prem
 tuus omnium est aula virtutum. Illic prudentia inter bon
 tuus Gregorius ait, usque ad ultimam discere senectutem"
 Ubi autem spiritus domini, ibi libertas". Et iterum: " S
 ubi iugi meditatione medicinam anime sue inveniat? ubi c
 ubi contentis huius seculi rebus caducis et in sua mutab
 ubi cunctas imaginatur similitudines corporum, secundum
 ubi eum causa exegit, animam vel angelum instruat incorp
 ubi nec sermo elegans, nec doctrina sana poterit reperiri
 ultimam discere senectutem". Incolumem coronam vestram a
 ulla: Deum nec quantitatem, nec qualitatem habere. Quia
 ullo modo, aut longa, aut lata, aut quasi valida suspica
 una Dei, que nec in tempore est, nec in loco; altera cor
 una fieret persona Christi; cum hoc simul fieri oportuer
 una persona fiat hominis: Nam sicut in unitate persone a
 una persona fiat hominis, potuisse misceri, multo facili
 Unde pccor per gratiam dei, que in te exuberat, ut non
 Unde subito preventus, nonnulla testimonia Scripturarum
 Unde sciat sanctitas vestra, si otium nostrum non pertur
 Unde iam superius testimonia reahibimus. Dicitur et spi
 unde cuncta intellegibilia intellegit, vel ratiocinatur,
 unde alia compacta sunt corpora, dicat quintum aliquod e
 unde angelo vel anime substantiam det. Sed quia invenire
 unde est corpus pecoris vel hominis. Omne igitur corpus
 unde aerem accipiant et reddant. Certum est scilicet quo
 unicuique sua tribuit, dum deo animam corpusque anime su
 unitate persone anima unitur corpori, ut homo sit; ita i
 unitate persone Deus unitur homini, ut Christus sit". Et
 unitur corpori, ut homo sit; ita in unitate persone Deus
 unitur homini, ut Christus sit". Et post paululum dicit:
 unius uxoris vir ante uxorem mulierem tetigerit? Quid si
 unius suat nature, sancta Scriptura multis locis non eos
 unius testimonii paupertate letetur. Proferat si uspiam
 unius incorporee et alterius corporee. Nam si anima in s
 Universaque, inquit, iumenta in genus suum et omne quod
 universe aves, omnesque volucres ingressae sunt ad Noc in
 universi homines, et cuncta in quibus spiraculum vite es
 universoque huic mundo renunciat, qui ut videmus, corpor
 uno a Dei contemplatione non recedant, secundum quod dom
 unum corpus efficitur; qui autem adheret Domino, unus ap
 unum incorporeum alterumque corporeum, facilius potuisse
 unum collecti unus fiant, nec tale aliquid Deus est. Nec
 unus spiritus est". Quapropter secundum recte fidei cath
 unia fiant, nec tale aliquid Deus est. Nec si eodem spi
 urbe regia, vidit nos preteriens, qui dixit nobis habere
 URBIS ROMÆ DIRECTA Domino beatissimo Pape Gregorio Licin
 uspiam Scripturarum repperi potuerit angelos non dehere
 usque ad ultimam discere senectutem". Incolumem coronam
 usque ad summam fuerit ducta, vivere nullatenus p
 usque ad filium aranee, quod pro modulo suo et latitudine
 usque ad Iohannem prophetaverunt". Deinceps, si qua nova
 usum ministerii sui sicut cuique opus esset, aut ipsum c
 Ut quid requiritur a me quanta anima magnitudine extenda
 ut valeat ad eam salutem subditorum, que secundum Deum e
 ut Intellegat non se esse episcopum qui praesce dilexer
 ut decet, tamen indecenter appetitur. Quam ob rem otium
 ut pondus sacerdotii declinaret, quod quale sit, in toto
 ut non respuas deprecantem, sed libenter deocea que me f
 ut Imperitus, sicut ego sum, ordinetur? Iubes ut non ord
 ut non ordinetur imperitus. Sed pertractet prudentia tua
 ut non puniamur nec nostro nec alieno peccato: valde enim
 ut talis fiat, qualem apostolica docet auctoritas, et no
 ut in librorum ductus eas transponeret. Habemus hanc lib
 ut de stellis venias Origenis transferret. Mihi, sanctis
 ut credam astra celi spiritus habere rationales, que neq
 ut tibi libros beati Augustini, sed et ceterorum qui de h
 ut scribamus hortaris. Unde sciat sanctitas vestra, si o
 ut libros eosdem, quos memoras, haberemus in promptu, vo
 ut descenderet in occursum ethiopi eunucho; et post paul
 ut credatur inde esse animam hominis aut spiritum angeli
 ut aquam ad superiora arboris elevet, et viriditatem fol
 ut anima de aliquo elementorum horum credatur subsistere
 ut tantum interius sit, non exterius. Totam igitur anima
 ut una fieret persona Christi; cum hoc simul fieri oport
 ut una persona fiat hominis: Nam sicut in unitate person
 ut homo sit; ita in unitate persone Deus unitur homini,
 ut Christus sit". Et post paululum dicit: " Persona homi

02018032 s provocans vocans ad fidem ducet:
 02018033 redunt animam incorpoream corpori,
 02019012 nda est anima. Corpora ista sunt,
 02019014 ene precipitur etiam in mysteriis,
 02019015 versoque huic mundo renunciet, qui
 02021006 ci substantia, eos esse adseverat,
 02022003 duos excellentissimos tractatores,
 03002001 principio ipsius epistolae legimus,
 03002005 o novus iste predicator hoc dicit,
 03002006 dicit, ut nos iudicare compellat,
 03002010 ergo, mulieri colum tenere, et non
 03003001 gere, a sanctitate tua hoc credere,
 01002006 t morum sunt ad sacerdotii meritum
 01002008 cerunt, quia non statim boni atque
 02017004 ur equus quam servus, dum scilicet
 01003005 vel potentiam fit, si recte atque
 03002008 immo sit, sanctitas tua perpendat.
 01005009 ui peritus esse dicatur: nemo erit
 01005010 a fronte resistimus ne sacramentum
 02012005 us est"; anima que peccare potest,
 02013008 mplet corpus, quod continet, sicut,
 01005019 sacerdotes fiunt et ministros. In
 02010005 et longum est: inveniat, et dicat
 02021001 disputatum sit. Videmus deinceps
 02018027 Christo credere iubemur: si autem
 01005011 mus. Quid si unius uxoris vir ante
 01005010 uxorem mulierem tetigerit? Quid si
 01005011 utique corruptamur. Quid si unius
 01003019 inponit percipiende atque intue
 02018006 bis transmittere, nec nobis legere
 02004011 requiim et non invenit, et deinde
 01005014 mur nec nostro nec alieno peccato:
 02014001 non movetur ipsa in loco. Quocirca
 01003005 ecte atque utiliter fit, id est ut
 02019006 ralitatem, qui ingenio pusillo non
 02016007 ribus, masculinum foemenino, maxime
 02016007 um foemino, maxime valentem minus
 02019012 do, aut longa, aut lata, aut quasi
 01003001 vita sive potentia, quoniam omnia
 01001005 bus caducis et in sua mutabilitate
 03001001 memoriam Sancti Petri Romae Inter
 02014018 nia loca inlocaliter continet. Si
 02014018 ocaliter continet. Si vas igitur a
 03001011 edulus fueris, et post Prophetarum
 01001018 tam gerant, cum venerint; qualiter
 01003005 pus ipsum, quod per eundem honorem
 01005021 on sit qui sacra mysteria celebret
 02001007 ium spiritus iumentorum, feralium,
 02001007 s iumentorum, feralium, vel avium,
 02001009 a rationalium spiritus, angelorum
 02002007 et dignatur, transmittere debeamus:
 02007002 cuncta intellegibilia intellegit,
 02010006 an quatripedalis sit anima hominis
 02010008 is, terra scilicet, et aqua, aere,
 02010009 tum aliquod elementum, unde angelo
 02010010 quia in elementis excellentior aer
 02010011 eligat naturam anime esse hominis,
 02010013 um angeli, unde est corpus pecoris
 02013011 ori. Si enim extrema corporis pars
 02014015 montium, fluminum, celi, et terre,
 02018001 nditur, non ordo creantis. Sed iam
 02018004 suis, ubi eum causa exegit, animam
 03004007 heteraverunt". Deinceps, si qua nova
 01003012 c intentio est. Ergo episcopum, si
 02007001 Dicitur et spiritus mens, que est
 02021014 d subditum regunt, in species quas
 02000001 beati Liciniani, Domino sancto ac
 01001017 veniant; quaten vitam gerant, cum
 01001017 tributione quales ad hoc officium
 01005004 peritur qui ad officium sacerdotale
 02018008 c aut angeli adstruendam in mentem
 02018031 potuisse misceri? " Hec disputatio
 02014001 vetur ipsa in loco. Quocirca valde
 02014005 anima magnitudine extendatur, cum
 02021010 a. Iamvis agenda in conspectu hominum
 01002004 c. Iamvis sanctus dicit, exponens
 02019004 tamen fateor esse persuasum". Hec

ut scilicet sicut credunt animam incorpoream corpori, ut
 ut una persona fiat hominis, potuisse misceri, multo fac
 ut mihi videtur, detur, et de consuetudine corporum sic
 ut omnia corporea contemnat, universoque huic mundo renu
 ut videmus, corporeus est, quisquis se talia reddi desid
 ut ex uno a Dei contemplatione non recedat, secundum qu
 ut facilius credat, in quantum quivimus ex Opusculis cor
 ut dies dominicus colatur. Quia enim christianus, non pr
 ut nos iudicare compellat, ut nullus sibi in eodem die
 ut nullus sibi in eodem die necessaria victus preparat,
 ut dicitur, ballare, saltare, et membra a deo bene condi
 ut epistulae nunc nobis mittantur a Christo. Sufficiat en
 utilis esse significat, si etiam hec, que ad docende ac
 utilis sacerdotiis est, aut tantummodo innocenter agere,
 utilitas appenditur, non ordo creantis. Sed iam vel nunc
 utiliter fit, id est ut valeat ad eam salutem subditorum
 Utinam populus christianus, si die ipso Ecclesiam non fr
 utique sacerdos, si nisi peritus esse non debet. Bigamis
 utique corruptamur. Quid si unius uxoris vir ante uxorem
 utique corpus non est, si Apostolus, sicut ipse ait, " C
 utrem implere videtur aqua, ut tantum interius sit, non
 utroque periculum manet: aut talis ordinetur qui non deb
 utrum tripedalis an quatripedalis sit anima hominis vel
 utrum adsertio nostra eo quod angelorum natura sit incor
 utrumque nobis inexperturn credendum precipietur, quid h
 uxorem mulierem tetigerit? Quid si uxorem non habuerit
 uxorem non habuerit et tamen sine mulieris tactu non fue
 uxoris vir ante uxorem mulierem tetigerit? Quid si uxore
 vacandum est veritati. Si autem inponitur, suscipienda e
 vacat; pauca etiam que nobis ex libris eius ad incorpora
 vadet et adsunt septem spiritus nequiores se". Et in Ro
 valde enim metuimus ne per necessitatem ea faciamus que
 valde veraciter tres intelleguntur motiones naturarum: u
 valeat ad eam salutem subditorum, que secundum Deum est.
 valent sciungere corporea ad incorporeis rebus, quia sci
 valentem minus valentiori. Sed hec dicimus ostendentes q
 valentiori. Sed hec dicimus ostendentes quid habeat ordo
 valida suspicanda est anima. Corpora ista sunt, ut mihi
 vana sub sole. Sed opus ipsum, quod per eundem honorem v
 variantibus, ad eterne vite stationem oculos mentis aper
 varias tribulationum angustias non nos piguit, cogente c
 vas igitur a vase continetur, illud profecto minus est
 vase continetur, illud profecto minus est quod interius
 vaticinia, et Christi Evangelia, Apostolorumque eius cpi
 vel qualia doceant; et, ne in tanto sacerdotali culmine
 vel potentiam fit, si recte atque utiliter fit, id est u
 vel ministret. Ante paucos annos Leander episcopus Spale
 vel avium, vel reliquorum, in quibus est secundum Script
 vel reliquorum, in quibus est secundum Scripturas spirit
 vel hominum, non debere dici spiritus, sed corpora, tamq
 vel certe nobis si aliquid divinitus fuerit inspiratum,
 vel ratiocinatur, secundum quod dicit Apostolus: " Testi
 vel spiritus angeli: dicat etiam ex quo elemento habeat
 vel igne, unde alla compacta sunt corpora, dicat quantum
 vel anime substantiam det. Sed quia invenire non potest,
 vel ignis est, aerem aut ignem eligat naturam anime esse
 vel spiritum angeli, et non pudet ut credatur inde esse
 vel hominis. Omne igitur corpus quod vivit, ex quatuor
 vel digito tangatur, tota sentit. Et cum sensus corporis
 vel reliquarum species rerum animo continemus? Quis etia
 vel nunc accipiat, karissime frater, qui te minime audir
 vel angelum instruat incorporeum, verumtamen quia angust
 vel inusitata divulgata fuerint, omnino abicienda et det
 velimus, latine superintendere possumus dicere, ut intel
 veluti oculus anime, id est, intellectus, unde cuncta in
 vellet accomodatas atque aptas actionibus suis immutat
 venerabili fratri Epiphania diacono Liciniano et Severo
 venerint; qualiter vel qualia doceant; et, ne in tanto s
 veniant; qualem vitam gerant, cum venerint; qualiter vel
 veniat, quid fiendum est nisi ut imperitus, sicut ego su
 veniant, scribere curavimus. In libro igitur qui titulum
 vera ratione plenissima magni antistitis incredulos prov
 veraciter tres intelleguntur motiones naturarum: una Dei
 veraciter patet extra corpus suum esse non posse, et se
 veraciter adparent. Sic enim in libro eiusdem operis se
 verba apostoli doctoris gentium: " Ita enim que propria
 verba beati Agustini ostendunt illos non posse intelleg

02018025 unquam sunt, ad sanctitatem vestram
 02018025 incorporeum est Verbum Dei, ac per hoc
 02018025 endit. Multo magis incorporeum est
 02018034 ter, multo facilius credere debent,
 02016001 rei secundum recte fidei catholice
 01003020 piende atque intuende vacandum est
 01004013 ationi aut adulationi reputes, sed
 01003014 esse. Itaque ab studio cognoscende
 01003018 rem otium sanctum querit caritas
 01003021 excessatim. Sed nec sic omni modo
 02012002 stere. Quocirca absurdum est, et a
 02011070 a cadunt folia, quia aer non sicut
 01003015 ad laudabile pertinet otium. Locus
 01006005 potentibus nobis ostendit. Postea
 02014009 quanto fuerit corpore grandior. At
 02021015 actionibus suis immutantes atque
 02021025 ut serviunt Deo mutantes, atque se
 01006009 quos de graeco Origenis in latinum
 02001008 secundum Scripturas spiritus vite,
 02004014 En habet non solum angelos bonos,
 02012015 s est, imago Dei non est. Sed quia
 02021005 rinitatis non solum ex incorporeo,
 02022002 orum aut trium hominum testimonium
 02021004 angelos incorpoream esse naturam,
 02005006 los non debere spiritus appellari.
 02013005 tinct, quam anima quae continetur.
 02018021 i et hominis". Et post paululum: "
 02011003 ut scilicet quod ista non habeant;
 02018004 vel angelum instruat incorporeum,
 01006003 i dixit nobis habere se homelias a
 01006014 declarat. Dignetur ergo beatitudo
 02002009 mus hortaris. Unde sciat sanctitas
 01006019 ere senectutem". Incolumen coronam
 03001002 qualiacumque sunt, ad sanctitatem
 03001003 accipisse nos litteras tuas, et de
 03002006 ullus sibi in eodem die necessaria
 02021001 orporalitate anime disputatum sit.
 02003001 e profecto curabimus. Sed nunc in
 02003013 e, et adiunge te ad currum istum".
 02010001 m vite est, in terra mortua sunt".
 01004007 ve quod per imbecillitatem humanam
 02010004 uod esse potest; corpus esse. Omne
 02002006 definerunt, quantoscumque habere
 02019015 soque huic mundo renunciat, qui ut
 02021008 ageret: " Quia angeli eorum semper
 02011004 psa ex quattuor elementis constare
 02013013 a non est in sensibus: tota itaque
 02013002 rearum illud quam maxime adstruere
 02013009 quod continet, sicut utrem implere
 02019012 anima. Corporea ista sunt, ut mihi
 01004016 comparationem tui satis indecorum
 01006002 Spalensis, remeans de urbe regia,
 02011010 t estivo tempore calefactus tantam
 03000002 abit. ITEM EPISTULA CUIUS SUPRA AD
 01005011 corruptamus. Quid si unius uxoris
 02020001 cillatio auctori suo". Claudianus,
 02018012 corpore melior". In libro etiam De
 02011011 am ad superiora arboris elevet, et
 01004009 consonant apostolis et apostolicis
 03002009 t, et non saltaret. Mellusque erat
 01001007 at? Liber hic tuus omnium est aul
 02001002 miratione permoti, eo quod quemdam
 02002006 ue habere videmur, ad convincendum
 02008001 deo servimus". Dicitur et spiritus
 01003003 tione non amandus est honor in hac
 02020004 cale incorporeum quoque est. Porro
 02020007 s est, quantum in toto corpore, et
 01001017 es ad hoc officium veniant; qualem
 01001006 utabilitate variantibus, ad eterne
 01001013 modum imponit. Illic cuncta que ad
 02001008 s est secundum Scripturas spiritus
 02006003 spiravit in faciem eius spiraculum
 02009006 ex omni carne in qua erat spiritus
 02009009 es, et cuncta in quibus spiraculum
 02020006 quam in toto corpore; tantum ergo
 02011002 corpus quod vivit, cum et arboreo
 01001014 s. Et non solum pastoribus regulam
 01001015 regiminis officium nullum habent,

verba dirigere, insinuantes accipisse nos litteras tuas,
 Verbi Dei et anime credibilior debet esse commixtio, qua
 Verbum Dei, ac per hoc Verbi Dei et anime credibilior de
 Verbum Dei incorporeum incorporee anime potuisset misceri
 veritatem, credimus Deum incorporeum fecisse aliqua inco
 veritati. Si autem imponitur, suscipienda esse propter ca
 veritati, quia nec me oportet mentiri, nec te decet fals
 veritatis nemo prohibetur, quod ad laudabile pertinet et
 veritatis, negotium iustum suscipit necessitas caritatis
 veritatis delectatio deserenda est, ne subtrahatur illa
 veritatis regula alienum, ut anima de aliquo elementorum
 verno aut estivo tempore calefactus tantam vim habet, ut
 vero superior, sine quo regi populus non potest, etsi in
 vero scripsisti ei de trina tinctione, in qua epistula m
 vero cum plerumque cernamus sapientiores esse minores, q
 vertentes, secundum attributam sibi a creatore potentiam
 vertentes; nec si omnes, cum sint millia millium, in unu
 vertit; sed non omnia secundum ordinem libri sancti Iob
 verum etiam rationalium spiritus, angelorum vel hominum,
 verum etiam angelos malos, spiritus nuncupari. Et quia m
 verum est imaginem Dei esse animam, et contrarium Script
 verum etiam ex corporeo, id est ex duplici substantia, e
 verum sit, labori nostro in arcto tempore providentes, h
 verumtamen in libro Trinitatis non solum ex incorporeo,
 Verumtamen quia hoc invenire nullatenus poterit, credat
 Verumtamen quia melius esse corpus anima absurdum est di
 Verumtamen duarum rerum rerum incorporearum commixtio fa
 verumtamen et ipsa ex quattuor elementis constare vident
 verumtamen quia angustia temporis, sicut iam diximus, co
 vestra beatitudine editas de libro sancti Iob. Et quia f
 vestra opus ipsum de libro sancti Iob, sed et alios libr
 vestra, si otium nostrum non perturbaret temporis qualit
 vestram ad erudiendum ecclesiam suam sancta Trinitas deu
 vestram verba dirigere, insinuantes accipisse nos litter
 vestre sospitatis bono gavisos. Sed in id non minime con
 victus preparet, aut in eo ambulat. Sed hoc quam pessimu
 Videmus deinceps utrum adscriptio nostra eo quod angeloru
 videamus quid de angelis Psalmodigraphus dicat: " Qui faci
 Videt profecto quem superius dixerat angelum, postea sp
 Videt igitur, qui nullum creaturam dicit esse spiritum,
 videtur habere gravedinem. Dicis enim ea que consonant
 videlicet corpus, et altum, et latum, et longum est: inv
 videmur, ad convincendum virum, qui et responsionibus tu
 videmus, corporeus est, quisquis se talem reddi desiderat
 videtur faciem Patris mei, qui in celis est": ex alio ad
 videtur. Quantacumque sit proceritas arboris, nixi fixa
 videt, tota audit, tota odorat, tota tangit, tota gustat
 videtur, quod anima continetur in loco. Rogamus itaque
 videtur aqua, ut tantum interius sit, non exterius. Tota
 videtur, detur, et de consuetudine corporum sic animam q
 vidi. Unde precor per gratiam dei, que in te exuberat, u
 vidit nos preteriens, qui dixit nobis habere se homelias
 via habet, ut aquam ad superiora arboris elevet, et viri
 VINCENTIUM EPISCOPUM EBOSITANE INSULE DIRECTA Contra eos
 vir ante uxorem mulierem tetigerit? Quid si uxorem non v
 vir disertissimus, edidit libros De incorporalitate anim
 virginitate Sancte Marie, quem ad Volusianum scripsit: "
 viriditatem foliis servet; sed paulatim hierno tempore
 viris. Pulcher enim pulchra dixisti et in his pulchrum t
 viro hortum facere, iter agere, mulieri colum tenere, et
 virtutum. Illic prudentia inter bonum et malum discretio
 virum in tanto sacerdotali culmine constitutum, cuius no
 virum, qui et responsionibus tuis nullatenus advenire d
 vis quedam anime mente inferior, ubi cunctas imaginatur
 vita sive potentia, quoniam omnia vana sub sole. Sed opu
 vita corporis anima est, et in corpore vivit, et tam viv
 vita hec anima est; nec locale est quod tam magnum est i
 vitam gerant, cum venerint; qualiter vel qualia doceant;
 vite stationem oculos mentis aperiat? Liber hic tuus omni
 vite eterne participium pertinent comprehendis. Et non s
 vite, verum etiam rationalium spiritus, angelorum vel ho
 vite, et factus est homo in anima viventem". Et Salomon
 vite". Et paulo post: " Consumpta est, inquit, omnis car
 vite est, in terra mortua sunt". Videt igitur, qui null
 vite in parte corporis est, quantum in toto corpore, et
 vivat et oculos non habeant, nec unde aerem accipiant e
 vivendi describis, sed etiam his, qui regiminis officium
 vivendi regulam tribuis. Habent enim pastores in quadrap

01002011 octus sit; et doctus, si doctrinam
 02012001 improbabiliter diximus omne corpus
 02006004 vite, et factus est homo in animam
 02016006 rearum, sensibilia insensibilibus,
 02016006 bilia insensibilibus, vivientia non
 02011007 que ad summitatem fuerit perducta,
 02013007 et corpus. Si ab anima regitur, si
 02010014 l hominis. Omne igitur corpus quod
 02011001 eat quod diximus: omne corpus quod
 02020005 corporis anima est, et in corpore
 02020005 a est, et in corpore vivit, et tam
 01006006 qua epistula memoras displicuisse
 02018006 diximus, coarctat, libros eius nec
 03004005 cripsit: " Si quis evangelizaverit
 01003009 græcum est enim atque inde ductum
 02018032 ni antistitis incredulos provocans
 02009003 in terra in genere suo, cunctumque
 02009004 enus suum, universe aves, omnesque
 02009007 s caro que movebatur super terram,
 02002011 aberemus in promptu, voluntati tue
 01003008 t, opus bonum desiderat". Exponere
 02002012 parere. Sed quia non possumus quod
 02002012 n possumus quod volumus, id saltim
 02020013 gitor incorporalis est anima. Item
 02020013 s est, et si tota vult anima, tota
 02020014 vult anima, tota voluntas est, et
 02002013 possumus: et tibi non que nos ipsi
 02002011 uox memoras, haberemus in promptu,
 01001012 orem libidinis frangit discreteque
 02018012 vult anima, tota voluntas est, et
 02022005 omem memoria retinere, scripta per
 02020013 me substantia eius est, et si tota

vivendo non adjuvet, omnino sibi nihil prosit". Adtestat
 vivens ex quattuor elementis subsistere. Quocirca absurd
 viventem". Et Salomon ait: " Quis scit si spiritus domin
 viventia non viventibus, celestia terrestribus, masculin
 viventibus, celestia terrestribus, masculinum feminino,
 vivere nullatenus potest; et nisi ac ab igne fuerit cal
 vivificatur, quanto magis et continetur? Nec enim sic im
 vivit, ex quattuor elementis subsistit; corpus enim prop
 vivit, cum et arbores vivant et oculos non habeant, nec
 vivit, et tam vivit anima in parte corporis, quam in tot
 vivit anima in parte corporis, quam in toto corpore; tan
 vobis illud opus, sed hoc salubriori consilio statuisse
 vobis transmittere, nec nobis legere vacat; pauca etiam
 vobis preter id quod accepistis anathema sit". Sed et il
 vocabulum, quod ille qui preficitur, eis quibus preficit
 vocans ad fidem ducet: ut scilicet sicut credunt animam
 volatile secundum genus suum, universe aves, omnesque vo
 volucres ingressæ sunt ad Noe in arcam, bina et bina ex
 volucrum, animantium, bestiarum, omniumque reptilium que
 voluisse parere. Sed quia non possumus quod volumus, id
 voluit quid sit episcopus, quia nomen est operis, non ho
 volumus, id saltim volumus quod possumus: et tibi non qu
 volumus quod possumus: et tibi non que nos ipsi voluntat
 voluntas anime substantia eius est, et si tota vult anim
 voluntas est, et voluntas corpus non est: igitur anima n
 voluntas corpus non est: igitur anima non est corpus. It
 voluntatem sequentes nostram definire potuerimus, sed qu
 voluntati tue voluisse parere. Sed quia non possumus quo
 voluptatibus modum imponit. Illic cuncta que ad vite etc
 Volusianum scripsit: " Si autem, inquit, quidam rationem
 vos notescenda mandavimus. Quod si his noluerit adsentiri
 vult anima, tota voluntas est, et voluntas corpus non es